

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 5 Ιανουαρίου 2014 • Έτος 5^ο • Αρ. φύλλου 273

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy €1,50 (Απλή έκδοση) €2,90 (Βασική) €3,90 (Ενισχυμένη)

ΣΗΜΕΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Διπλό μήνυμα από επενδυτές

Αυξημένη εμπιστοσύνη στις καταθέσεις, οι οποίες πωλούνται με πολύ χαμηλή «έκπτωση», αλλά και μειωμένη πίστη στις προοπτικές της τράπεζας ως εταιρείας δείχνουν οι επενδυτές. Οι τελευταίες συναλλαγές δείχνουν πως τα μεγάλα ταμεία που αγοράζουν «κλειδωμένες» καταθέσεις στην Τράπεζα Κύπρου, δεν διαβλέπουν κίνδυνο απώλειας των καταθέσεων, έστω κι αν παραμένουν δεσμευμένες. **Οικονομία, σελ. 4**

ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

«Κύριος άρνηση» ο αρχηγός ΓΕΕΦ

Αντιπαράθεσων συνέχεια μεταξύ στρατιωτικών που υπηρετούν στο Υπουργείο Άμυνας και στο ΓΕΕΦ, μετά τις αποκαλύψεις για το χάσμα που επικρατεί στην ηγετική πυραμίδα της ΕΦ και τον «πόλεμο» μεταξύ του Αρχηγού με ομάδα ανώτατων αξιωματικών. Κύκλοι του Υπουργείου αποδίδουν στον Αρχηγό Νόση το χαρακτηρισμό «Μister άρνηση». **Σελ. 5**

ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ ΔΗΚΟ

Μάχες ονομάτων και στρατοπέδων

Ενδιαφέρον και σκέψεις από τέσσερα στελέχη του ΔΗΚΟ για τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου. Άλλοι τρεις αξιωματούχοι ενδιαφέρονται για τη θέση του Αντιπροέδρου ενώ συνωστισμός υπάρχει και για τη θέση του Γενικού Γραμματέα. **Σελ. 4**

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ

Ο στόχος της επίθεσης μιλά στην «Κ»

«Μερικοί άνθρωποι εκεί έξω θα ήθελαν να τεθεί η χώρα εκτός τροχιάς», λέει σε συνέντευξη του στην «Κ», ο πρεσβευτής της Γερμανίας στην Ελλάδα, Βόλφγκανγκ Ντολντ, με αφορμή την τρομοκρατική επίθεση κατά της πρεσβευτικής κατοικίας του στις 30 Δεκεμβρίου. **Σελ. 17**

ΕΛΛΑΔΑ

Χορός αποκαλύψεων για τις μίζες

Νέα δεδομένα στις έρευνες που διεξάγονται στην Ελλάδα για τα εξοπλιστικά, δημιουργούν τα στοιχεία που συγκεντρώνουν από τις καταθέσεις οι ανακριτές κατά της Διαφθοράς. Οι δικαστικές αρχές φέρονται να βρίσκονται ένα βήμα πριν από την επιβεβαίωση στοιχείων που οδηγούν και σε πολιτικούς. **Σελ. 18**

Σύμμαχος με βούλα ο Νικόλας

Συνδιαμορφωτής της κυβερνητικής πολιτικής ενόψει των ιδιωτικοποιήσεων

Η ενεργός εμπλοκή του Νικόλα Παπαδόπουλου στους διορισμούς των διοικητικών συμβουλίων των Ημικρατικών σηματοδοτεί την αφετηρία μιας νέας συνεργασίας των κυβερνητικών εταίρων. Η πρώτη πολιτική πράξη του νέου προέδρου του ΔΗΚΟ επί

του παρόντος αναστέλλει την όποια πρόθεση για αντιπαράθεση ή άσκηση κριτικής, ιδιαίτερα στο καυτό θέμα των ιδιωτικοποιήσεων. Κι αυτό γιατί ο διορισμός προσώπων που πρότεινε αποτελεί στους Ημικρατικούς το πρώτο βήμα για τη συνδιαμόρφωση της

κυβερνητικής πολιτικής σε σειρά ζητημάτων. Η ανταπόκριση της οποίας έτυχε από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη μετέτρεψε τον Ν. Παπαδόπουλο από αμέτοχο θεατή και έμμεσο επικριτή σε συνδιαμορφωτή των κυβερνητικών αποφάσεων. **Σελ. 4**

Παγκόσμια συγκίνηση για τον Σούμαχερ

Η ειρωνεία της ζωής: Ο άνθρωπος που επέζησε 307 Grand Prix, διαγράφοντας κάθε ρεκόρ από τα βιβλία της φόρμουλα, κικήθηκε από την ταχύτητα στη μοιραία για τον ίδιο πλαγιά των Γαλλικών Άλπεων. **Σελ. 23, και περιοδικό «K Sports».**

Σκιές στις σχέσεις Ερντογάν - ΗΠΑ

Και κρίση στα κατεχόμενα

Το «μίνι πραξικόπημα», όπως χαρακτηρίσε η τουρκική κυβέρνηση τις δικαστικές έρευνες κατά της διαφθοράς, ανέδειξε την επιδείνωση των σχέσεων ανάμεσα στην κυβέρνηση Ερντογάν και την Ουάσιγκτον. Ο εκτελεστικός διευθυντής του ιδρύματος German Marshall Fund, μιλάει για τις επιπτώσεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις και στο Κυπριακό. **Σελ. 7, 21**

Γεμίσαμε εξωτικά επικίνδυνα ζώα

«Μίνι ζούγκλα» στη Λεμεσό

Ανεξέλεγκτη είναι η εισαγωγή εξωτικών ζώων στην Κύπρο, γεγονός που συνιστά απειλή για τη δημόσια υγεία και πολλές φορές για την ανθρώπινη ασφάλεια. Το θέμα ανακινεί η οργάνωση «Κιβωτός», με αφορμή την ύπαρξη καταφυγίου ζώων στο κέντρο της Λεμεσού. **Σελ. 13**

Αβέβαια τα βήματα στο Κυπριακό

Σε τυπικό κοινό ανακοινωθέν προσβλέπει πλέον ο Αλεξάντερ Ντάνουερ

Θολό είναι το τοπίο στο Κυπριακό, αφού οι αποτυχημένες προσπάθειες για την κατάληξη σε συμφωνία επί του κοινού ανακινωθέντος σε συνδυασμό με την πολιτική κρίση στην Τουρκία, δημιουργούν ένα ζοφερό σκηνικό. Αξιωματούχοι του ΟΗΕ μοιράζονται την εκτίμηση πως είμαστε πάρα πολύ κοντά στο να

σημειωθεί τεράστια πρόοδος και απ' εκεί και μετά τα πράγματα να προχωρήσουν ταχέως. Όλα θα κριθούν από το αποτέλεσμα των επαφών που θα έχει στην Κύπρο ο Ντάνουερ, ο οποίος προσβλέπει στην έκδοση ενός τυπικού κοινού ανακοινωθέντος για να σφραγίσει την έναρξη των διαπραγματεύσεων. **Σελ. 8**

Ηλεκτρονικές αλλαγές το 2014

«Γκάτζετ που φοριούνται», smartphone καθώς και tablet θα κερδίσουν το ενδιαφέρον του κοινού. Η πρόβλεψη για το 2014 είναι πως ο τζίρος των ηλεκτρονικών θα αγγίξει το ποσό των 2,1 τρισ., δολαρίων. **Ζωή, σελ. 7**

«Σάρωμα» τρομοκρατών

Υποψίες κατά Ουμάροφ

Ευρεία επιχείρηση των ειδικών δυνάμεων της ρωσικής αστυνομίας βρίσκεται σε εξέλιξη στο Βόλγκογκραντ, μετά τις επιθέσεις αυτοκτονίας που στοίχισαν τη ζωή σε 34 ανθρώπους. Ειδικοί εκτιμούν ότι πίσω από τις ενέργειες κρύβεται ο αυτοαποκαλούμενος «Εμίρς του Καυκάσου», Ντόκου Ουμάροφ, που από τον Ιούλιο είχε απειλήσει να διαταράξει την εύρυθμη λειτουργία των Χειμερινών Ολυμπιακών. **Σελ. 22**

Επιστροφή στην ανάπτυξη από το 2015

Άρθρο του Προέδρου στην «Κ»

«Το 2014 θα θέσουμε τα θεμέλια για να οικοδομήσουμε το 2015 την οριστική έξοδο από την κρίση και την επιστροφή στην ανάπτυξη» τονίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, προειδοποιώντας ωστόσο ότι η απόδοση των μέτρων που λαμβάνονται είναι μια αργή διαδικασία. «Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις» σημειώνει χαρακτηριστικά. Σε άρθρο-παρέμβαση στην «Κ» με την ευκαιρία της νέας χρονιάς ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αναφέρεται στο Κυπριακό, λέγοντας ότι η επίλυσή του είναι η μεγαλύτερη επένδυση που μπορεί να γίνει στη χώρα. **Σελ. 3**

Κατηγορώ Άντρου κατά Αναστασιάδη

«Αναλώνεται σε τακτικισμούς»

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αναλώνεται σε τακτικισμούς αντί να ασχολείται με την ουσία του Κυπριακού, δηλώνει ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού. «Κατά τη δική μας άποψη ο Πρόεδρος δεν ακολουθεί την ορθή πολιτική» υποστηρίζει. Σε συνέντευξη στην «Κ» αναφέρει ότι οι αλλαγές στην ηγεσία του ΑΚΕΛ είναι η αρχή και ότι ακολουθεί οργανωτική αναβάθμιση του κόμματος από την κορυφή μέχρι τη βάση. Όπως λέει, το Προγραμματικό Συνέδριο του Φεβρουαρίου θα διαγράψει το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί το ΑΚΕΛ τα επόμενα χρόνια. **Σελ. 6**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ανεπάρκεια

Η παραδοχή δια στόματος υπουργού Δικαιοσύνης ότι η κατάσταση στις Κεντρικές Φυλακές έχει φθάσει στο απροχώρητο καταδεικνύει τη σοβαρότητα του προβλήματος αλλά δεν το επιλύει. Η πρόσφατη αυτοκτονία κρατούμενου (η τρίτη τους τελευταίους μήνες) συνιστά απόδειξη διοικητικής ανεπάρκειας και έλλειψης πολιτικής βούλησης για την αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το Σωφρονιστικό Ίδρυμα, το οποίο πολλές φορές εξέθεσε την Κύπρο διεθνώς. Χωρίς να αμφιβάλλουμε ότι πολλά από τα προβλήματα οφείλονται στις στεγαστικές αδυναμίες του κτιρίου των Φυλακών, πιστεύουμε ότι γενεσιουργός αιτία της νοσηρής κατάστασης που επικρατεί είναι η αναποτελεσματική διοίκηση και η έλλειψη πολιτικής βούλησης για τομές. Σε κάθε περίπτωση η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να συνεχιστεί γι' αυτό και αναμένουμε από τους αρμοδίους να λάβουν επείγουσες αποφάσεις που πρέπει.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΟΜΟΝΟΙΑ

Ο αμφιλεγόμενος Μιγκέλ Λοτίνια

Ο νέος προπονητής της Ομόνοιας είναι ενδιαφέρουσα φιγούρα της Ισπανίας. Οι συμπατριώτες του έχουν να λένε για τους πέντε υποβιβασμούς.

ΑΠΟΕΛ

Στην Ελλάδα που την ξέρει

Μετά από 18 μήνες ο ΑΠΟΕΛ ψωνίζει και πάλι από την ελληνική αγορά, η οποία έχει αποδειχθεί ο πιο αξιόπιστος... προμηθευτής του.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Η εταιρεία αλλάζει την ιστορία

Παρά τις αντιδράσεις, η σύσταση ποδοσφαιρικής εταιρείας στην Ανόρθωση μοιάζει αναγκαία για την οικονομική σωτηρία της ομάδας.

SCHUMACHER

Ο αιώνιος θρύλος

Όλος ο πλανήτης έχει στραμμένο το βλέμμα στον πιο επιτυχημένο πιλότο όλων των εποχών, τον Michael Schumacher, μετά το τραγικό ατύχημα στις Άλπες.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΙΝΣΤΟΝ ΤΣΩΡΤΣΙΛ

Σελ. 12, 24

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ Ο 1ος ΤΟΜΟΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΙΟΔΑΡΑ

Τα όνειρα ενός σουλτάνου

Εως τον προηγούμενο Ιούνιο, ο Τ. Ερντογάν εμφανιζόταν ως απόλυτος κυρίαρχος στο εσωτερικό της Τουρκίας και διακήρυττε με στόμφο ότι η χώρα του σε λίγα χρόνια θα είναι στις 10 ισχυρότερες του κόσμου. Προνομιακός συνομιλητής των ΗΠΑ ο Τούρκος πρωθυπουργός, εμφανιζόταν ως ο ηγέτης του μουσουλμανικού κόσμου που μπορεί να συνδυάσει την πίστη στις παραδοσιακές ισλαμικές αρχές με την οικονομία της αγοράς, το άνοιγμα στο διεθνές κεφάλαιο και την προώθηση δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων. Λίγους μήνες αργότερα, όλα αυτά μοιάζουν πολύ μακρινά. Το Σάββατο ο Αμερικανός πρόεδρος στην Αγκυρα ανέβασε τη συνάντησή του με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών Ακ. Νταβούτογλου. Η αναβολή δεν οφείλεται μόνο στις δηλώσεις που «φωτογραφίζουν» τις ΗΠΑ και τον εξόριστο στην Πελοπόννησο ιμάμη κι εσωτερικό αντίπαλο του Ερντογάν στο ισλαμικό κίνημα, Φετουλάχ Γκιουλέν, πίσω από τις πρόσφατες αποκαλύψεις, αλλά έρχεται ως συνέχεια της καχυποψίας που έχει αναπτυχθεί ανάμεσα σε Αγκυρα και Ουάσινγκτον εδώ και καιρό. Από την άνοιξη του 2013, ο Τ. Ερντογάν έχει δείξει ότι δεν είναι ο πιστός σύμμαχος που επιθυμούσε ο Μπαράκ Ομπάμα. Στην Αίγυπτο η Τουρκία υποστήριξε τον έκπτωτο πρόεδρο Μ. Μόρσι κι αντιτάχθηκε στην παρέμβαση του στρατού. Στη Συρία στηρίζει ανοικτά την ισλαμική αντιπολίτευση και πίεσε τις ΗΠΑ για στρατιωτική παρέμβαση. Η τράπεζα Halkbank, που εμπλέκεται στις υποθέσεις δωροδοκίας, έχει καταγγελθεί από τις ΗΠΑ ότι παραβίαζε συστηματικά το εμπάργκο κατά του Ιράν και είχε συναλλαγές με την Τεχεράνη βοηθώντας ουσιαστικά στην υλοποίηση του ιρανικού ατομικού προγράμματος. Η τελευταία κίνηση της Τουρκίας ήταν η παραγγελία αμυντικών πυραύλων σε κινέζικη εταιρεία που έχει καταγγελθεί από τις ΗΠΑ για πωλήσεις όπλων στη Β. Κορέα, τη Συρία και το Ιράν.

Ο Τ. Ερντογάν κινείται όπως οι σουλτάνοι: θέλει την απόλυτη εξουσία στο εσωτερικό και την επέκταση της δύναμής του στο εξωτερικό. Όμως οι καιροί έχουν αλλάξει. Στο εσωτερικό μπορεί να μην έχει ισχυρό πολιτικό αντίπαλο, όμως οι παίκτες είναι πολλοί και η αντιμετώπισή τους δεν μπορεί να γίνει με την ωμή βία, ούτε με την επίκληση θεωριών συνωμοσίας. Το ισλαμικό κίνημα είναι διαιρεμένο (ο Γκιουλέν και το κίνημα «Χισμέτ» ασκούν σημαντική επιρροή), μια νέα μεσαία τάξη, πιο κοσμοπολίτικη, έχει δημιουργηθεί ως συνέπεια της οικονομικής ανάπτυξης (κι έστειλε το μήνυμα για πρώτη φορά τον περασμένο Ιούνιο με τις συγκρούσεις στο πάρκο Γκεζί), το κεμαλικό κατεστημένο και ο στρατός μπορεί να έχουν αποδυναμωθεί σε σύγκριση με το παρελθόν, όμως εξακολουθούν να έχουν σημαντική δύναμη. Το κουρδικό βρίσκεται μεν σε ύφεση, αλλά η φωτιά σιγοκαίει.

Οι ισλαμιστές εδραίωσαν τη δύναμή τους με την ισχυρή ανάπτυξη της τουρκικής οικονομίας. Από το 2002 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερτριπλασιάστηκε και, από 3.492 δολάρια, έφθασε σε 10.497 δολάρια το 2012, ενώ οι άμεσες ξένες επενδύσεις ξεπέρασαν τα 100 δισ. δολάρια. Αλλά παρότι προβλέπονται ρυθμοί ανάπτυξης 3,8% για το 2014, ήδη είναι έντονα τα σημάδια υπερθέρμανσης και το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα αγγίξει το 7,3%. Ο Τ. Ερντογάν μάλλον πρέπει να αρχίσει να καταλαβαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει ο σουλτάνος που ονειρευόταν.

Ο Ανδρέας Παράσχος απουσιάζει.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

49 χρόνια πριν στην «Κ»

5.1.1965

T.S. ELIOT: Λονδίνον, 4. - Απέθανε απόψε ενταύθα εις ηλικίαν 76 ετών ο αμερικανικής καταγωγής διάσημος ποιητής και θεατρικός συγγραφέας Τ. Σ. Ελιότ, ο οποίος είχε τιμηθεί με το βραβείον Νομπέλ. [...] Την «Ερμηνη χώρα» -την οποίαν μετέφρασαν εις την γλώσσαν μας ο ποιητής κ. Γ. Σφέρης, βαθύτατα και αυτός επηρεασθείς από την ελιοτικήν ποίησιν- προλούθησε ποιητική και αφθονωτάτη παραγωγή, κυρίως ποιητική και κριτική. [...] Υπήρξεν ένας πνευματικός άνθρωπος πρώτου αναστήματος, ένας ποιητής, ο οποίος πραγματικώς «εκόιμισε» κάτι νέον και ήνοιξε νέους δρόμους εις την ποίησιν. [...]

ΔΙΩΓΜΟΙ ΕΛΛΗΝΩΝ: Κατά χθεσινάς πληροφορίες εκ Κωνσταντινουπόλεως αι τουρκικαί αρχαί έλαβον και συμπληρωματικά ληστροικά μέτρα εις βάρος των Ελλήνων της Τουρκίας. [...] Η εν Αγκυρά ελληνική πρεσβεία προέβη εις διάβημα διαμαρτυρίας προς το τουρκικόν υπουργείον Εξωτερικόν. Το ποσόν εις το οποίον ανέρχονται αι δεσμευθείσα καταθέσεις, δεν είναι δυνατόν να υπολογισθή. Εις τον γενικόν δε πρόξενον της Ελλάδος εν Κωνσταντινουπόλει δεν παρεσχέθη επίσημος εξήγησις διά τους λόγους εφαρμογής των πληττόντων τους Έλληνας μέτρων. Ελέγγο δε μόνον ότι, μετά την λήξιν της ισχύος της καταγγελθείσης από τουρκικής πλευράς ελληνικοτουρκικής συμβάσεως περί εμπορίου, εργασιολογίας και ναυτιλίας, του 1930, οι παραμεινάντες εις την Τουρκίαν Έλληνες υπήρκοι εξωμωύθησαν προς τους κατοίκους εξωτερικού.

ΙΜΒΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΣ: Εν τω μεταξύ, συνεχίζονται αμειώτοι αι προσπάθειαι εκτουρκισμού των νήσων Ιμβρου και Τενέδου. Ούτω εγινώσθη ότι αι τουρκικαί αρχαί κατέλαβον εις Τένεδον ημιτελές νη-πρωτογενέον, το οποίον ανεγείρετο υπό της ελληνικής κοινότητος της νήσου.

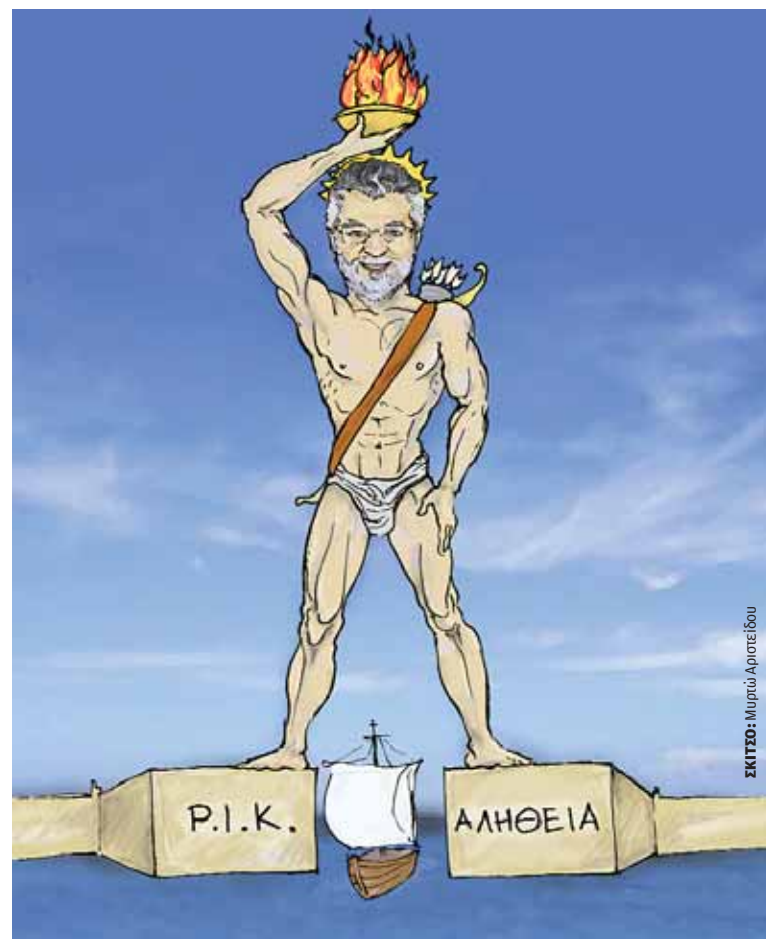
Ο Χάρη. Εσύ που έχεις τη Θεία Χάρη, Χάρη. Ο Χάρης που λέτε ήταν ένας πρώτος μάστορας της αρχαιότητας. Με γνώσεις και με χέρια που ό, τι συλλάμβανε το γεμάτο ιδέες κεφάλι του, μπορούσε να το μετουσιώσει σε τέχνη, να του δώσει μορφή και να προκαλέσει θαυμασμό. Όταν οι Ρόδιοι απέκρουσαν με επιτυχία την επίθεση του Δημήτριου του Πολιορκητή (305 π.Χ.), αποφάσισαν να στήσουν ένα άγαλμα που σαν αυτό δεν υπήρχε δεύτερο, προς τιμήν του Θεού Ήλιου που τους έσωσε. Έτσι, έδωσαν στον γλύπτη Χάρη το project και το τελικό αποτέλεσμα ήταν τόσο εντυπωσιακό που έμεινε στην ιστορία σαν ένα από τα επτά θαύματα της

“
Δεν έχει να κάνει με τα πρόσωπα, ούτε με την πορεία τους, εφόσον αυτό είναι το επιχείρημα της κυβέρνησης, τάχατες ότι όλοι θέλουν να αποδομήσουν τον δημοσιογράφο.

αρχαιότητας με την επωνυμία, ο κολοσσός της Ρόδου.

Σημειολογικά, ο κολοσσός δεν είχε ανοικτά τα πόδια για να περνούν τα πλοία από ανάμεσα, αυτό είναι αποκύημα της αναγεννησιακής ζωγραφικής. Αν υπήρχε twitter εκείνη την εποχή, πιθανόν ο κολοσσός να έγραφε «Boys pray for me, με στήνουν» όπως έγραψε και ο Τσαλακός όταν έμαθε ότι τον διορίζουν Πρόεδρο του ΡΙΚ: «Boys pray for me. Το Υπουργικό Συμβούλιο με διορίσε Πρόεδρο του Δ.Σ του ΡΙΚ».

Δυστυχώς όμως η μοίρα ή μάλλον τα φυσικά φαινόμενα δεν επέτρεψαν τη μακροήμερευση του κολοσσού. Μόλις 60 χρόνια μετά τα αποκαλυπτήρια, ένας σεισμός και ένα ρήγμα

τσάκισαν τα γόνατά του με αποτέλεσμα κοτζάμ κολοσσός να καταντήσει αμμοχάλικο! Σημειολογικά, περίπου τα ίδια συμβαίνουν και στο ΡΙΚ που και πάλι σημειολογικά, συνηλώνεται με το δημοσιογράφο ως ένα σώμα.

Ο πάλαι ποτέ «κολοσσός» της κυπριακής τηλεόρασης, ένα σχολείο που σπούδασε όλα τα σχεδόν τα μεγάλα ονόματα της δημοσιογραφίας, κινδυνεύει να γίνει αμμοχάλικο. Είναι ένα θέμα που απασχόλησε πολύ την κυβέρνηση Αναστασιάδη, πολύ πριν αναλάβει την εξουσία. Με τον διορισμό Τσαλακού στο τιμόνι του ΡΙΚ, στην πιο κρίσιμη χρονικά στιγμή στην ιστορία του, η αντίδραση ήταν άμεση και σήκωσε νέο κύμα αντιπαραθέσεων γενικότερα αλλά και

ειδικότερα αναφορικά με τους διορισμούς των Δ.Σ των Ημικρατικών. Δεν έχει να κάνει με την ικανότητα του ως άτομο, ως στέλεχος, ως δημοσιογράφος.

Ο καθένας έχει την άποψή του για το τι είναι ο καθένας μας και όλοι κάνουμε αυτό που νομίζουμε σωστό καθώς υποβαλλόμαστε στη βάση της κοινωνίας. Η βάση αυτή λοιπόν, δεν έγκειται στην επαγγελματική πορεία του δημοσιογράφου αλλά στην κοινή λογική και στο μπλέξιμο λόγω του ότι συμμετέχει ο Χάσιος στην κυβέρνηση, στον Όμιλο του οποίου εργαζόταν μέχρι πρότινος ο κύριος Τσαλακός, άσχετα αν κανείς δεν είπε ότι ο Χάσιος έβαλε τον Τσαλακό στο ΡΙΚ, έστω και αν όπως λέγεται Χάσιος και Αλήθεια καμία

σχέση πα. Το πρόβλημα είναι... στα γόνατα και το ρήγμα είναι στα όσα αφήνονται στη διάθεση του κόσμου να σκεφτεί. Καλώς ή κακώς, αυτό είναι και πάλι θέμα του καθενός: Το ίδιο θα λέγαμε αν ήταν στον ΑΝΤ1 ακόμη ο δημοσιογράφος και αν μεγάλο στέλεχος του καναλιού συμμετείχε στην κυβέρνηση. Δεν έχει να κάνει με τα πρόσωπα, ούτε με την πορεία τους, εφόσον αυτό είναι το επιχείρημα της κυβέρνησης, τάχατες ότι όλοι θέλουν να αποδομήσουν τον δημοσιογράφο.

Οι πληροφορίες, μέχρι στιγμής, όμως, λένε ότι ο κύριος Τσαλακός δεν προτίθεται να παραιτηθεί από τη θέση του στην Αλήθεια, οπότε αν ισχύει αυτό είναι πασιφανής η σύγκρουση συμφερόντων οπότε και να πως μεγαλώνει το ρήγμα τόσο στο διορισμό όσο και στην κοινή λογική. Έχει ή δεν έχει ασυμβίβαστο; Αυτό είναι το ερώτημα. Μπορεί να είναι και στο κρατικό κανάλι και στα ιδιωτικά ΜΜΕ. Και με τον αγρονόμο και με τον αστυνόμο; Μπλέκεται η ιστορία και ακόμη δεν έχει γίνει τίποτα, ακόμη να διοριστεί που λέμε. Οι σκέψεις είναι που δημιουργούν τη μωρμούρα και εγώ δεν είμαι κυβέρνηση για να υπερασπιστώ την επιλογή ούτε και αντιπολίτευση για να πω τα παραπανά μου. Την κοινή λογική προτάσσω. Αν αντί του Προέδρου στο ΡΙΚ, ο κύριος Τσαλακός διοριζόταν Διευθυντής Ειδήσεων στη θέση του Γιάννη Καρεκλά, τότε δεν θα υπήρχε, λέω εγώ με το φτωχό μου το μυαλό, καμία ένσταση και θα έλειπε η μωρμούρα.

Τώρα, ίσως και να έχει δικίο ο κύριος Τσαλακός όταν έγραφε, «boys προσευχηθείτε για μένα». Μόνο που δεν υπάρχει σήμερα ένας Χάρης που να έχει τη χάρη (γλύπτης όχι ΥΠΟΟΙΚ) και να στερεώσει καλά τόσο το ΡΙΚ όσο και τον δημοσιογράφο έστω και έτσι που τον φαντάστηκαν τον κολοσσό της Ρόδου, οι αναγεννησιακοί ζωγράφοι.

tsikalasm@sppmedia.com

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

1 Η γυναικα του Καίσαρα. Ο φίλτατος συνάδελφος Γιώργος Τσαλακός σ' ένα ιδεατό κόσμο θα ήταν ο τέλειος πρόεδρος του ΡΙΚ. Σ' ένα ιδεατό κόσμο όμως δεν θα κρατούσε τη δουλειά του σε μίνιτα που έχουν σχέση με Υπουργό της Κυβέρνησης.

2 Στον Πρόεδρο. Η ερώτηση είναι απλή: Ρωτήθηκε ο Πρόεδρος της Λουκής για τον διορισμό Τσαλακού;

3 Στο mapping. Ο Αβέρωφ δεν μιλά με τον Χάσιο που ο Χάσιος επέβαλε τον Τσαλακό, που ο Λουκής έδωσε πριν καιρό ο οποίος στέλνει κάμερες εδώ και πέντε χρόνια πίσω από τον Healthy Πρόεδρο ο οποίος πρότεινε στον Νίκο Παττίχη τον ΘΟΚ, ο οποίος Παττίχης είναι φίλος της Αναστασίας αλλά και φίλος του Λακωτρίπη τον οποίο ο Νικόλας δεν εμπιστεύεται, ο οποίος παλιά εμπιστευόταν τον Αβέρωφ. Το πιάσατε; Όχι;

4 Στην Healthy αξιοκρατία. Ο Αβέρωφ ήθελε να μπουνη υπηρεσιακοί πρόεδροι στους υπό ιδιωτικοποίησης Ημικρατικούς Cyta και Αρχή Λιμένων. Ο Νικόλας ζήτησε και πήρε τις φουσκωμένες τσέπες της ΑΗΚ και

Sms: Νίκο τι έγινε, έλειπα εξωτερικό για δουλειά και λίγο έλειψε να γίνεις πρόεδρος του ΘΟΚ; Γρήγορα αλλαγή styling, έχω δικούς μου να σε βοηθήσουν.

του ΚΟΤ, ο Χάσιος πήρε από μόνος του το ΡΙΚ. Η Έλσα δεν πήρε τίποτα. Τελικά ποιος κυβερνά αυτό τον τόπο;

5 Στο πυλωφόρι το μιστρί. Η δουλειά κάνει τους άντρες, λέει το λαϊκό άσμα, και ο δουλευταράς ο άντρας που κάνει σιγά - σιγά κομμάτι στο Προεδρικό είναι ο Μακάριος. Αν δεν περνούσε το CV σου από τον κ. Δρουσιώτη (έτσι λέγεται πλέον) διορισμό δεν έβλεπες. Μέχρι και υπουργούς έβαλε στη θέση τους. Τε-

λικά βρήκαμε ποιος κυβερνά αυτό τον τόπο.

6 Στο προεδρικό. Όταν βλέπετε τον αγαπητό και συμπαθή Βίκτωρα στις οθόνες σας να ανακοινώνει αποφάσεις, να ξερετε πως κάτι δεν πάει καλά και ο Στυλιανίδης δεν θέλει να βγει. Το mapping που λέγαμε.

7 Στην γυναικα του Καίσαρα. Κατά γενική ομολογία ο Πρόεδρος της ΑΗΚ είναι ένας αξιολόγος νέος επι-

twitter
@nicosanastasiades

Και που να ξέρω εγώ ποιος κυβερνά τον τόπο; Ρωτάτε τον @makarios-drousiotis

χειρηματίας. Είναι όμως και κουμπάρος του Νικόλα.

8 Στις αξίες. Οι βουλευτές, λέει, ψήφισαν τον Σταύρο Ευαγόρου ως νέο κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ. Καλά άκουσα πως το Αρετίνο πήρε ξανά τα πάνω του. Η αναγέννηση που λέγαμε Άντρο μου.

9 Στη δικαιοσύνη. Μετά από χρόνια αγώνων προς το κοινό καλό και τα οικονομικά μας δρώμενα, ήρθε η δικαιοσύνη. Ο Γιάννος Αθανάσιος ανέλαβε θέση στο Δ.Σ της ΑΗΚ. Μπορεί να μην πήρε τη θέση που ήθελε και του αξίζει, αυτή του Προέδρου της Cyta, αλλά σιγά - σιγά η Healthy προεδρία θα αποκαταστήσει όλες τις αδικίες της ζωής.

10 Στην καθαράση. Μπήκε το 2014, αλλά σοβαρός άνθρωπος στη φυλακή δεν μπήκε Healthy μου. Το «ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ» πλέον θα έχει από πάνω τα λογότυπα της Λαϊκής και της Κύπρου. Άντε και έχουμε και εκλογές σε τέσσερα χρόνια.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΑΝΝΑΝΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ • Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ • Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ • Υπεύθυνος Αιετιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

Άρθρο του Προέδρου της Δημοκρατίας, Νίκου Αναστασιάδη

Το 2015 θα οικοδομήσουμε την επιστροφή στην ανάπτυξη

Πριν ένα χρόνο τέτοιες μέρες, όταν στην προεκλογική εκστρατεία επεξηγούσαμε στην κοινωνία το πρόγραμμα μας και το όραμά μας για το μέλλον, δεν μπορούσαμε να φανταστούμε το βάθος του προβλήματος που θα διαχειριζόμασταν. Γνωρίζαμε τις προκλήσεις που είχαμε να αντιμετωπίσουμε, όμως δεν περιμέναμε ότι μερικά εικοσιτετράωρα μετά την ανάληψη της εξουσίας θα βρισκόμασταν αντιμέτωποι με τον εφιάλτη της ολοκληρωτικής κατάρρευσης της οικονομίας. Δεν εύχομαι σε κανέναν να ζήσει τις στιγμές που μαζί με τους συνεργάτες μου ζήσαμε τις δραματικές εκείνες μέρες του Μαρτίου του 2013. Η χώρα βρέθηκε πραγματικά σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και προ του φάσματος της άτακτης χρεοκοπίας. Από τις αποφάσεις και τους χειρισμούς της κυβέρνησης θα κρινόταν το μέλλον ολόκληρων γενιών. Βρεθήκαμε σε σημείο που θα μπορούσαμε να πάρουμε οποιαδήποτε κατεύθυνση. Είμαι πεπεισμένος ότι λάβαμε – υπό τις περιστάσεις – τις καλύτερες αποφάσεις. Αποφύγαμε τα χειρότερα και θέσαμε τα θεμέλια της ανοικοδόμησης της κυπριακής οικονομίας. Ταυτόχρονα είμαι περήφανος, κι αυτό δεν είναι σχήμα λόγου, για την υπομονή και την καρτερικότητα της κοινωνίας. Αν η κατάσταση σταθεροποιήθηκε, κι αν κοιτάζουμε με αισιοδοξία το μέλλον αυτό οφείλεται κυρίως στην υπευθυνότητα του κοινωνικού συνόλου.

Ήδη βαδίζουμε στο νέο χρόνο, ο οποίος προβλέπεται να είναι εξίσου δύσκολος από άποψης δεικτών της

οικονομίας. Δυστυχώς η απόδοση των μέτρων που λαμβάνονται είναι μια αργή διαδικασία. Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις. Από τη στιγμή που η οικονομία πήρε αρνητική τροχιά, θα έπρεπε πρώτα να σταθεροποιηθεί η κατάσταση και σταδιακά να δημιουργηθούν οι συνθήκες ανάκαμψης και ανάπτυξης. Μακάρι η κατάσταση να ήταν διαφορετική και η αποστολή μας να ήταν εύκολη. Έχουμε ακόμα δρόμο να διανύσουμε, όμως έχουμε προσανατολισμό και ξέρουμε που πάμε, δεν περιπλά-

«Η μεγαλύτερη επένδυση που μπορεί να γίνει σε αυτή τη χώρα είναι η επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Η επανένωση της χώρας θα αυξήσει από μόνη της το μέγεθος της οικονομίας».

νούμαστε στο άγνωστο και δεν θα χαθούμε στο δρόμο. Θα φτάσουμε στον προορισμό μας.

Το 2013 ήταν το έτος της σταθεροποίησης και της απορρόφησης των κραδασμών. Το 2014 είναι το έτος που θα θέσουμε τα θεμέλια για να οικοδομήσουμε το 2015 την οριστική έξοδο από την κρίση και την επιστροφή στην ανάπτυξη. Όλοι θέλουμε και όλοι επιδιώκουμε την ανάπτυξη. Είναι πολύ εύκολο να το λέμε, όμως η προσπάθεια για να το καταφέρουμε είναι δύσκολη. Η ανά-

«Θέλουμε να κάνουμε την κρίση ευκαιρία και το 2014 είναι ο χρόνος που πρέπει να γίνουν τομές και μεταρρυθμίσεις», τονίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο άρθρο του στην «Κ».

πτυξη θα έρθει και θα διαρκέσει όχι με τις διακρύψεις αλλά μέσα από τη μεταρρύθμιση. Πρέπει να γίνουμε ανταγωνιστικοί, να αποκτήσουμε ευέλικτες κρατικές υπηρεσίες και το κράτος μας να καταστεί φιλικό στην επιχειρηματικότητα. Δεν μπορεί να μιλάμε για ανάπτυξη και η χώρα μας να είναι στις τελευταίες θέσεις στους δείκτες για την «ευκολία του επιχειρείν».

Η κρίση προκάλεσε ανεργία, ειδικά μεταξύ των νέων, μείωσε το εισόδημα των νοικοκυριών και προ-

κάλεσε δυστυχία σε πολλούς από τους συμπολίτες μας. Η κυβέρνηση κάνει το παν για να αμβλύνει τον πόνο των ανθρώπων. Από τον Ιούνιο θα εφαρμοστεί η νέα πολιτική κοινωνικών παροχών για να έχει ο κάθε άνθρωπος που ζει σε αυτή τη χώρα ένα ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα για τα απαραίτητα. Όμως, τα επιδόματα δεν είναι πολιτική μας, είναι μια προσωρινή αναγκαιότητα. Η πολιτική μας, το όραμα μας, είναι να αξιοποιήσουμε το ανθρώπινο δυναμικό μας, να επενδύσουμε στις

μοναδικότητες που έχει αυτό το νησί και να ενθαρρύνουμε την πρωτογενή παραγωγή. Θέλουμε να κάνουμε την κρίση ευκαιρία και το 2014 είναι ο χρόνος που πρέπει να γίνουν τομές και μεταρρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του κράτους, την εφαρμογή του Σχεδίου Υγείας, την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της δέσμευσης που αναλάβαμε για τις αποκρατικοποιήσεις, για προσέλκυση επενδύσεων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων

«Έχουμε δρόμο να διανύσουμε, όμως έχουμε προσανατολισμό και ξέρουμε που πάμε, δεν περιπλανούμαστε στο άγνωστο και δεν θα χαθούμε στο δρόμο. Θα φτάσουμε στον προορισμό μας».

στην ΑΟΖ της Κύπρου μπορεί να αποτελέσει την κινητήριο δύναμη της οικονομίας και τον καταλύτη για σταθεροποίηση της κατάστασης στην ευρύτερη περιοχή. Τα αποτελέσματα της ερευνητικής γεώτρησης στο τεμάχιο 12 δεν μας επιτρέπουν να προχωρήσουμε με την ταχύτητα που θα θέλαμε. Όμως οι ενδείξεις από τις σεισμογραφικές έρευνες είναι πολύ ελπιδοφόρες και έχουμε βάσιμες ελπίδες ότι θα καλύψουμε το χαμένο έδαφος. Ο σχεδιασμός μας για να καταστεί η Κύπρος ο κόμ-

βος για τα ενεργειακά αποθέματα της Ανατολικής Μεσογείου θα συνεχιστούν με την ίδια ζέση.

Βεβαίως, η μεγαλύτερη επένδυση που μπορεί να γίνει σε αυτή τη χώρα είναι η επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Η επανένωση της χώρας θα αυξήσει από μόνη της το μέγεθος της οικονομίας. Τεράστιες περιουσίες που σήμερα είναι οικονομικά νεκρές θα ανακτήσουν την αξία τους. Η Κύπρος, που παραδοσιακά είχε άριστες σχέσεις με τα αραβικά κράτη και που τα τελευταία χρόνια απέκτησε εξίσου καλές σχέσεις με το Ισραήλ, εάν επιλυθεί το Κυπριακό, μπορεί να καταστεί σημείο αναφοράς για όλη την περιοχή, στο εμπόριο, τις υπηρεσίες, στον τουρισμό. Αυτό είναι το όραμα μας για το χρόνο που έρχεται. Να αλλάξουμε τον ρουτ της ιστορίας, να κάνουμε τη γεωγραφία από κατάρα σε ευλογία, για να ζήσει επιτέλους και ο λαός μας χωρίς την ανασφάλεια και το φόβο του αύριο.

Βέβαια αυτό δεν εξαρτάται μόνο από εμάς. Ελπίζουμε και προσδοκούμε ότι και η άλλη πλευρά θα υπολογίσει με ορθολογισμό τα οφέλη της λύσης, θα κατανοήσει ότι είναι και προς το συμφέρον της τουρκοκυπριακής κοινότητας μια λύση που θα χωράει στην ΕΕ, που δεν θα υπολείπεται των αρχών και των αξιών της ενωμένης Ευρώπης, για να γυρίσουμε επιτέλους σελίδα και να δημιουργήσουμε ένα μέλλον εξίσου ελπιδοφόρο για όλο τον πληθυσμό της Κύπρου. Σε αυτή την προσπάθεια δεν περισσεύει κανένας, όλοι έχουμε ρόλο και όλοι έχουμε ευθύνη να αλλάξουμε τη μοίρα του τόπου μας.

TIMINIS

Sale

Τα καταστήματά μας
σας ανακοινώνουν την έναρξη
των χειμερινών εκπτώσεων 2014

Χρόνια ποηλιά και Καλή Χρονιά

TIMINIS

www.timinis.com

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 22762346 ΛΕΜΕΣΟΣ 25335066 ΛΑΡΝΑΚΑ 24657605 ΠΑΦΟΣ 26946776 ΑΓ. ΝΑΠΙΑ 23725999

IWC PORTUGUESE. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ «ΠΛΗΓΟΥΝ».

Portuguese Chronograph Classic. Ref. 3904: Το γεγονός πως οι θαλασσοπόροι της Πορτογαλίας μνημονεύονται μέχρι σήμερα οφείλεται σε πολλούς λόγους. Ένας από αυτούς είναι και αυτό το ρολόι: τα αραβικά νούμερα και ο εσωτερικός δακτύλιος σε στυλ σιδηροδρομικής γραμμής αποτελούν σχεδιαστικές αναφορές στον θρυλικό προκάτοχο του από το 1930. Ο μηχανικός αυτόματος μηχανισμός 89361, κατασκευής IWC, και το 68 ωρών απόθεμα ενέργειας του, το κρατούν σε «τροχιά» ακόμα και όταν δεν υπάρχει αρκετή κινητική ενέργεια. Είτε βρίσκεσαι λοιπόν πάνω σε ένα ιστορικό

τρικάτμπορτ ή σε ένα μοντέρνο yacht, η εξελιγμένη τεχνολογία του σε συνδυασμό με το κλασικό του design υποδεικνύουν ξεκάθαρα ποιός δίνει τις εντολές πλοήγησης.

IWC. Τεχνολογία για άντρες.

Μηχανικός μηχανισμός χρονογράφου. Αυτόματος μηχανισμός. Απόθεμα ενέργειας 68 ωρών σε πλήρη φόρτιση. Ένδειξη ημερομηνίας. Χρονογράφος με ενδείξεις ώρας, λεπτών και δευτερολέπτων. Μετρητής ωρών και λεπτών σε συνδυασμό στη θέση 12. Λειτουργία flyback, πλάτη με κρύσταλλο από ζαφείρι. Διάβροχο στα 30 μ. Διάμετρος κάσας 42 χιλ. από κόκκινο χρυσό 18 κτ.

Vassos Eliades Accessories Ltd
Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

IWC
SCHAFFHAUSEN

Σύμμαχος Αναστασιάδη ο Νικόλας και με βούλα

Τέρμα και στη συζήτηση για διορισμό του Βασίλη Πάλα σε θέση Υφυπουργού

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Χωρίς εναλλακτική έμεινε ο Νικόλας Παπαδόπουλος στον τρόπο διαχείρισης του πολυσυζητημένου θέματος των διορισμών των Διοικητικών Συμβουλίων των Ημικρατικών Οργανισμών, με αποτέλεσμα να θεωρείται ότι ο νέος Πρόεδρος του ΔΗΚΟ είναι πλέον και «με βούλα» συμμετέχων στη συγκυβέρνηση του τόπου, μετατοπίζοντας το βάρος των όποιων ευθυνών ενδεχομένως προκύψουν στο μέλλον για τη συμμαχία του κόμματος με τον Νίκο Αναστασιάδη και στους δικούς του ώμους. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος, αν και με την εκλογή του τόνιζε πως θα σεβαστεί τη συμμαχία του ΔΗΚΟ με τον Νίκο Αναστασιάδη, για την οποία ο ίδιος διαφώνησε, αφήνοντας παράλληλα να αιωρείται το κατά πόσο θα βάλει το προσωπικό του στίγμα σε αυτή τη συνεργασία, με την πράξη του διορισμού των ΔΣ των ημικρατικών οργανισμών, ο νέος Πρόεδρος του ΔΗΚΟ έχει αναλάβει και το μερίδιο της ευθύνης ως συγκυβέρνηση. Από την άλλη ο Νίκος Αναστασιάδης «καλωσόρισε» τον νέο σύμμαχο του δίνοντας του σχεδόν όσα του ζήτησε ο Ν. Παπαδόπουλος στο θέμα των Ημικρατικών.

Αυτό είναι το συμπέρασμα της πολιτικής ανάλυσης των όσων προηγήθηκαν, κάτι που αναγνωρίζεται και συζητείται σε κομματικούς και πολιτικούς κύκλους. Ότι δηλαδή ο Νικόλας Παπαδόπουλος με τους διορισμούς στους Ημικρατικούς, πέρασε στο επόμενο βήμα και από θεατής μετατράπηκε σε ενεργό μέλος της συγκυβέρνησης. Τούτο σε αντίθεση με τα όποια άλλα μηνύματα άφηνε ο ίδιος να σταλούν αμέσως μετά την εκλογή του, ότι λίγο πολύ ως νέος Πρόεδρος του ΔΗΚΟ θα σεβαστεί τη συνεργασία χωρίς όμως να προκρίνει τη δική του ενεργή συμμετοχή και ανάμειξη στα της διακυβέρνησης του τόπου.

Το δилημμα

Το πλέον όμως ενδιαφέρον που προκύπτει είναι αναφορικά με το πως ο Νικόλας Παπαδόπουλος «σύρθηκε» σε αυτή την πράξη, να προτείνει δηλαδή ο ίδιος ονόματα για τα ΔΣ των Ημικρατικών, με αποτέλεσμα να θεωρείται πλέον και πρακτικά αναμειγμένος στη συμμαχία με τον Νίκο Αναστασιάδη. Τούτο, σύμφωνα με πολιτικούς κύκλους, προέκυψε λόγω της παρασκηνιακής ανάμειξης του Μάριου Καρογιάν, ο οποίος προέκρινε διάφορα ονόματα από πλευράς ΔΗΚΟ για διορισμούς στους Ημικρατικούς. Αποτέλεσμα ήταν να βρεθεί ο νέος Πρόεδρος του ΔΗΚΟ ενώπιον του διλήμματος, είτε να εμπλακεί και ο ίδιος προσωπικά στο όλο ζήτημα, είτε να κρατήσει απόσταση αλλά την ίδια ώρα αφήνοντας χώρο για «παιχνίδι» στον πρώην Πρόεδρο

Η κίνηση του Προέδρου του ΔΗΚΟ να δώσει ονόματα για τους Ημικρατικούς, πολιτικά ερμηνεύεται ότι πλέον συμβάλει και ο ίδιος στη συμμαχία με τον Νίκο Αναστασιάδη με τον δεύτερο να αναγνωρίζει πως ο πρώην Πρόεδρος του ΔΗΚΟ βρίσκεται σε αδύναμη θέση.

του κόμματος. Κάτι, που ο ίδιος αλλά και το στενό του περιβάλλον δεν ήθελαν με τίποτα, μιας και πρωταρχικός στόχος του Νικόλα Παπαδόπουλου είναι η καθιέρωσή του πετυχαίνοντας την αναγνώριση του σε όλο το κόμμα, έτσι ώστε να νιώθει ισχυρός. Συνεπώς, ενδεχόμενος χώρος στον Μάριο Καρογιάν στο θέμα των διορισμών θα ήταν ιδιαίτερα κάτι επικίνδυνο για τον νέο Πρόεδρο, ο οποίος έπρεπε να διαχειριστεί το όλο ζήτημα με όσο το δυνατό λιγότερες απώλειες, με αποτέλεσμα να προτιμά, όπως αποδείχτηκε στην πορεία, να εμπλακεί ο ίδιος με την ονοματολογία των ΔΣ των Ημικρατικών έτσι ώστε να δείξει «ποιος έχει το πάνω χέρι» στο κόμμα.

Οι δικοί του Νικόλα

Όπως και να έχουν όμως τα πράγματα, ο Νικόλας Παπαδόπουλος τελικά είχε έντονη ανάμειξη στα των διορισμών και «ουδείς εκ των δικών του ανθρώπων έμεινε έξω». «Όσοι ήταν στο στενό του περιβάλλον και προτάθηκαν για τα συμβούλια των Ημικρατικών έχουν διοριστεί», σημείωσε ΔΗΚΟϊκό στέλεχος στην «Κ», κατονομάζοντας μεταξύ άλλων τους

Ο Νικόλας μπροστά στο ενδεχόμενο να κάνει παιχνίδι ο Μάριος Καρογιάν στους Ημικρατικούς, μπήκε στο διάλογο με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Γιώργο Πίπη, Γιάννη Κρεμμό, Γιάννη Τσιατσάλα, Κώστα Καδή. «Αλλωστε είναι γνωστό ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος στην παρούσα φάση δεν ήταν σε θέση να προτείνει και αρκετά στελέχη αφού η πλειοψηφία των αξιωματούχων και κομματικών παραγόντων, τάχθηκαν εναντίον του στην πρόσφατη ενδοκομματική μάχη», κατέληξε το ίδιο στέλεχος.

Επί τούτου, αξίζει να σημειωθεί πως αυτός φαίνεται να είναι ο λόγος που ο Νικόλας Παπαδόπουλος δεν πρότεινε, στις πλείστες των περιπτώσεων, πέραν του ενός προσώπου για κάθε Ημικρατικό οργανισμό, και οι οποίοι -σχεδόν όλοι- διορίστηκαν. Αντίθετα, οι εισηγήσεις από το στρατόπεδο Μάριου Καρογιάν, δεν φάνηκε να εισακούονται από πλευράς προ-

εδρικού πλην τριών - τεσσάρων εξαιρέσεων.

Ο Βασίλης Πάλας

Δεύτερη ανώνυμη όμως χρήζει και ο διορισμός του Βασίλη Πάλα στο Συμβούλιο της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, της οποίας τα μέλη θεωρούνται και εκτελεστικά συνεπώς λαμβάνουν και μισθό. Η «αποκατάσταση» του Β. Πάλα, ο οποίος ως γνωστόν στήριξε την υποψηφιότητα Ν. Αναστασιάδη αλλά και βρισκόταν συνεχώς στο πλευρό του Μάριου Καρογιάν και κατά τις ενδοκομματικές εκλογές, παρά τις συγγενικές του σχέσεις με τον Ν. Παπαδόπουλο, «κρύβει» διάφορα μηνύματα. Αρχικώς ότι ο Νίκος Αναστασιάδης «δεν ξεχασε» αξιόλογα στελέχη που συνέβαλαν στην εκλογή του αλλά και την ίδια ώρα «ικανοποίησε» ένα διορισμό από πλευράς του Μάριου Καρογιάν. Παράλληλα όμως ο διορισμός του Βασίλη Πάλα στην εν λόγω θέση, τερμάτισε την οποία συζήτηση γινόταν στο παρασκήνιο για διορισμό του εν λόγω στελέχους σ' ένα Υφυπουργείο. Επίσης, τερματίζεται και η συζήτηση για διορισμό του Βασίλη Πάλα στη θέση του Επιτρόπου Τηλεπικοινωνιών, κάτι που συζητείτο έντονα.

Μάχη στο ΔΗΚΟ για την ηγετική πυραμίδα

Ζεσταίνονται και πάλι οι μηχανές στο ΔΗΚΟ αυτή τη φορά για τις υπόλοιπες τέσσερις θέσεις της ηγεσίας του κόμματος καθώς και για τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου και της Κεντρικής Επιτροπής, μιας και σύμφωνα με την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2013, οι ενδοκομματικές εκλογές θα πραγματοποιούνταν σε δύο φάσεις, μια αποκλειστικά για τη θέση του Προέδρου και μια δεύτερη για την υπόλοιπη ηγεσία. Στις 9 Φεβρουαρίου οι ΔΗΚΟϊκοί θα κληθούν εκ νέου στις κάλπες και ήδη το παρασκήνιο έχει πάρει φωτιά με τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους για τις τέσσερις

ενδιαφερόν θα επιδειχθεί πέραν του Μάρκου Κυπριανού, ο οποίος δημοσιοποίησε τις προθέσεις του προ ενός μηνός, και από τη νυν Ευρωβουλευτή Αντιγόνη Παπαδοπούλου ενώ σκέψεις γίνονται και από τον Άγγελο Βότση. Παράλληλα, πιέσεις για διεκδίκηση της εν λόγω θέσης δέχεται από ΔΗΚΟϊκούς και ο Γιώργος Κολοकाσιδης. Η πολιτική ανάλυση του παρασκήνιου αυτών των ενδιαφερόμενων, έχει το δικό της ενδιαφέρον.

Άγγελος Βότσης: Λογικά, η ενδεχόμενη υποψηφιότητα του Άγγελου Βότση χρεώνεται στο στρατόπεδο του Μάριου Καρογιάν. Ωστόσο, ο εκ Λεμεσού βουλευτής του ΔΗΚΟ, είναι διπλά προσεκτικός μετά την ψυχρολουσία των ενδοκομματικών εκλογών και δη με το αποτέλεσμα υπέρ του Ν. Παπαδόπουλου στην επαρχία Λεμεσού, η οποία θεωρείτο προπύργιο του Μάριου Καρογιάν. Ο πρώην Εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος θέλει πλέον οι όποιες κινήσεις του να είναι τέτοιες που να μην του δημιουργούν περαιτέρω περιπέτειες, οι οποίες ενδεχομένως να κρίνουν και το πολιτικό του μέλλον, το οποίο, όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, είναι άκρως συνυφασμένο με τη βουλευτική του έδρα. Βάσει αυτών των δεδομένων, ψυχραιμότεροι πολιτικοί εκτιμούν ότι θα έχουν τον Άγγελο Βότση να κτίζει γέφυρες με το νέο Πρόεδρο του ΔΗΚΟ και δεν τον εντάσσουν πλέον στους «ανθρώπους του Μάριου».

Αντιγόνη Παπαδοπούλου: Η ισχυρή κυρία του ΔΗΚΟ κρίνεται ως φαβορί και η πιθανότερη για να επικρατήσει στη μάχη, εάν στους ανθυποψηφίους δεν είναι ο Γιώργος Κολοκασιδης. Η ευρωβουλευτής του κόμματος κράτησε αποστάσεις από την ενδοκομματική μάχη και δεν χρεώνεται σε κανένα στρατόπεδο. Ωστόσο προκύπτει κάποιο θέμα, κυρίως συντονιστικού χα-

Στις 9 Φεβρουαρίου οι ΔΗΚΟϊκοί θα κληθούν εκ νέου στις κάλπες για τις τέσσερις θέσεις της ηγεσίας και για τα μέλη του Εκτ. Γραφείου και της Κεντρικής Επιτροπής.

ρακτάρ, λόγω της ιδιότητάς της ως Ευρωβουλευτής και συνεπώς δεν θα έχει τον απαιτούμενο χρόνο να ασχοληθεί με τα καθήκοντα του Αναπληρωτή Προέδρου.

Μάρκος Κυπριανού: Θεωρείτο το φαβορί, ωστόσο λανθασμένες τακτικές φαίνεται να οδηγούν τον πρώην ΥΠΕΣ εκτός νημφώνος. Ενώ ο Μάρκος Κυπριανού υποστήριζε πως θα παρέμενε αμέτοχος στην ενδοκομματική μάχη, το στενό του περιβάλλον τάχθηκε στο πλευρό του Μάριου Καρογιάν, εκμηδενίζοντας έτσι την ουσία της δικής του προσέγγισης για ουδέτερη στάση. Παράλληλα με τις υποψηφιότητες Βότση, Παπαδοπούλου και πιθανώς Κολοκασιδή είναι αμφίβολο εάν ο Μάρκος Κυπριανού μπορεί να θεωρηθεί φαβορί, ενώ κομματικοί παράγοντες σημείωσαν στην «Κ» πως εάν ο κ. Κυπριανού έχει ανθυποψήφιο τότε είναι πολύ πιθανό ο ίδιος να αποσύρει το ενδιαφέρον του.

Γιώργος Κολοκασιδης: Ο άνθρωπος που κέρδισε την Αντιγόνη Παπαδοπούλου το 2009 στη θέση του Αναπληρωτή, ενδεχομένως να κοινοταροχτυπηθεί εκ νέου με την ίδια και ίσως και με τους άλλους δυο ενδιαφερόμενους. Ο Γιώργος Κολο-

Μαρίνος Μουσιούτσας για Γενικός Γραμματέας και ενδεχομένως Σάββας Βέργας για Αντιπρόεδρος.

λοκασιδης, σε πρώτη φάση, δεν φαίνεται να εκδηλώνει ενδιαφέρον να είναι υποψήφιος αλλά σύμφωνα με τα όσα λέχθηκαν στην «Κ», ακόμη δεν είπε την τελευταία του λέξη αφού όπως υποστηρίζουν οι ίδιες πηγές ο πρώην Αναπληρωτής Πρόεδρος δέχεται ισχυρές πιέσεις από μεγάλη μερίδα ΔΗΚΟϊκών για να κατέλθει στις εκλογές. Εάν τελικά ο κ. Κολοκασιδης είναι υποψήφιος, κρίνεται και ως το μεγάλο φαβορί και αναμένεται ότι θα κερδίσει τη μάχη για τη θέση του δεύτερου τη τάξει αξιωματούχου του ΔΗΚΟ.

Ο Αντιπρόεδρος

Για την εν λόγω θέση γίνεται μεγάλο παρασκήνιο αφού ο Σάββας Βέργας ενδιαφέρεται να κατέλθει ως υποψήφιος αλλά ενδιαφέρον επιδεικνύει και ο βουλευτής της Πάφου, Αντώνης Αντωνίου. Πάντως δεν

αναμένεται πως οι δυο Πάφιοι θα έρθουν σε σύγκρουση για τη συγκεκριμένη θέση και πιθανότερος υποψήφιος είναι ο Σάββας Βέργας με τον δεύτερο να διατηρεί τα νηπία στην Επαρχιακή Πάφου. Λόγος γίνεται και για τον Χρήστο Πατσαλίδη, τον οποίο προτρέπει το στρατόπεδο του Μάριου Καρογιάν να κατέλθει αλλά ακόμη το τοπίο είναι αρκετά θολό και δεν εκτιμάται από κομματικούς παράγοντες ότι ο πρώην Υπουργός Υγείας θα είναι τελικά υποψήφιος.

Αρκετοί για Γραμματείς

Συνωστισμός φαίνεται να υπάρχει για τη θέση του Γενικού Γραμματέα. Ο Νέστορας Νέστορας δημοσιοποίησε ήδη το ενδιαφέρον του για τη θέση αυτή, ο οποίος αν και παραδοσιακά ανήκει στο στρατόπεδο Μάρκου Κυπριανού, κατά τις εκλογές βρέθηκε στο πλευρό του Μάριου Καρογιάν και συνεπώς αναμένεται να σιγονταριστεί τώρα από το στρατόπεδο του πρώην Προέδρου αν και από το ίδιο στρατόπεδο προέρχεται και δεύτερος υποψήφιος, ο Επαρχιακός Γραμματέας Λευκωσίας, ο Αλέκος Τρυφωνίδης, ο οποίος ωστόσο κατά τις εκλογές τήρησε

Διάσπαση ενόψει;

Την ίδια ώρα όμως το παρασκήνιο στο ΔΗΚΟ έχει πάρει φωτιά, με διάφορους κομματικούς παράγοντες να κάνουν λόγο για διάσπαση στο κόμμα. Μάλιστα, οι πληροφορίες είναι έντονες στο ότι ο περίγυρος του Μάριου Καρογιάν «πιέζει» για «ίδρυση νέου κόμματος». Σύμφωνα με κομματικούς παράγοντες, συνεργάτες του πρώην Προέδρου, υποστηρίζουν πως ένα νέο κόμμα θα ήταν επιβίβητο, αφού όπως υποστηρίζουν ο Μάριος Καρογιάν μπορεί να συγκεντρώσει γύρω του ένα μεγάλο ποσοστό του ΔΗΚΟ και να διαδραματίσει το δικό του ρόλο στο κομματικό πεδίο της Κύπρου. Από πλευράς Μάριου Καρογιάν δεν φαίνεται να προσεγγίζεται το θέμα υπό τον ίδιο φακό, και μάλλον εμφανίζεται ιδιαίτερα σκεπτικός σ' ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Αφενός διότι σε μια τέτοια περίπτωση θα κατηγορηθεί ότι πράττει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό τα όσα καταλόγιζε στον ανθυποψήφιο του, ότι δηλαδή με τις πράξεις του υποσκάπτει η ενότητα του ΔΗΚΟ και αφετέρου, διότι δεν μπορεί να υπολογιστεί το ποσοστό από εκείνο που εξασφάλισε στις ενδοκομματικές εκλογές, θα συναινέσει σε μια τέτοια ενέργεια και παράλληλα το ποσοστό εκδικάει θα ακολουθήσει το οποίο νέο κόμμα ή κίνηση. Παράλληλα, μέρα παρά μέρα όλο και περισσότεροι αξιωματούχοι και κομματικοί παράγοντες, οι οποίοι ήταν στο πλευρό του Μάριου Καρογιάν, πλησιάζουν το νέο Πρόεδρο του ΔΗΚΟ και συνταυτίζονται μαζί του τόσο για το καλό του κόμματος αλλά και για το δικό τους πολιτικό μέλλον, αφού είναι γνωστό στα κομματικά δρώμενα, πως ένας νέος Πρόεδρος, ο οποίος μάλιστα αναδείχθηκε μέσα από εκλογική διαδικασία, έχει ισχυρό έρεισμα και στη βάση του δικού του κόμματος αλλά και ευρύτερα στην κοινωνία, η οποία θα κατέκρινε την όποια κίνηση υποδοκιμασθεί και πολύ περισσότερο διάσπασης μιας πολιτικής δύναμης για καθαρά προσωπικούς και εκδικητικούς λόγους.

Φύτος, «Ο άρχοντας»

Για τη θέση του Οργανωτικού ο Φύτος Κωνσταντίνου πιθανότατα δεν θα έχει ανθυποψήφιο, μιας και ουδείς στο κόμμα κρίνεται κατάλληλότερος από το «βαρύ πυροβολικό» του οργανωτικού, τον εκ Λευκωσίας βουλευτή. Ο Φύτος Κωνσταντίνου χαρακτηρίζεται από τους ΔΗΚΟϊκούς ως «η κεντρική αρτηρία» του κόμματος, ο οποίος λειτουργεί ως ο καλύτερος σύνδεσμος μεταξύ βάσης και ηγεσίας. Ο Φύτος Κωνσταντίνου στις ενδοκομματικές εκλογές για την Προεδρία του κόμματος παρέμεινε ουδέτερος, ενώ ως Έφορος Εκλογών ήταν ο άνθρωπος που αγνόησε τις μεμφιμολίες από πλευράς του στρατοπέδου Καρογιάν και ανακήρυξε τον Νικόλα Παπαδόπουλο ως το νέο Πρόεδρο του κόμματος. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ

Τέσσερις για Αναπληρωτές
Για τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου του ΔΗΚΟ φαίνεται πως

Υπό δοκιμασία τελούν οι σχέσεις Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς με ομάδα αξιωματικών. Αλληλοκατηγορίες με φόντο κομματική ρουσφέτια και έλλειψη συνεργασίας του Στυλιανού Νάση με επιτελείς του ΥΠΑΜ.

Σπασμένο τηλέφωνο μεταξύ ΥΠΑΜ – ΓΕΕΦ

Διαστάσεις λαμβάνει η κόντρα εντός της Εθνικής Φρουράς, ενημερώθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Αναβρασμός επικρατεί στις τάξεις της Εθνικής Φρουράς, μετά τα όσα αποκάλυψε η «Κ» για το χάσμα που επικρατεί στις ψηλές θέσεις της ηγετικής πυραμίδας της ΕΦ και τον «πόλεμο» μεταξύ του Αρχηγού της δύναμης με ομάδα ανώτατων αξιωματικών. Η αντίδραση τόσο του Υπουργείου Άμυνας όσο και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς, περιορίστηκε σε δυο λιτές ανακοινώσεις, το περιεχόμενο των οποίων απέχει παρασάγγας από την ουσία των αποκάλυψεων. Παρά το γεγονός ότι έγινε προσπάθεια από πλευράς Υπουργού Άμυνας Φώτη Φωτίου, οι όποιες διαφορές να επιλυθούν «ενδοοικογενειακά» και μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας, το χάσμα που υπάρχει φαίνεται να μην περιορίζεται εντός του ΓΕΕΦ, αλλά να επεκτείνεται έως και τους ορόφους του Υπουργείου Άμυνας. Το κλίμα που επικρατεί σε κάποια επιτελικά γραφεία του ΥΠΑΜ είναι ιδιαίτερα αρνητικό για τον Στυλιανό Νάση. Ο Αρχηγός της ΕΦ «δακτυλοδεικνύεται» ως ο κύριος υπαίτιος της κατάρστασης που έχει δημιουργηθεί, αλλά και για τις διαστάσεις που προσέλαβε η δημοσιοποίηση του χάσματος που επικρατεί στα ηγετικά δώματα της ΕΦ.

«Μονίμως αρνητικός»

Σε κύκλους του Υπουργείου Άμυνας ο Αρχηγός της ΕΦ αποκαλείται ο «Mister άρνηση» σε ό,τι έχει σχέση με το Υπουργείο Άμυνας. Οι ίδιοι κύκλοι περιέγραφαν στην «Κ» τον κ. Νάση, ως ένα αξιωματικό με μια μόνιμη αρνητική αντίδραση σε οτιδήποτε προέρχεται εκτός ΓΕΕΦ και εκτός του γραφείου του. Οι κακές, όπως φαίνεται, σχέσεις του Αρχηγού με αξιωματικούς που υπηρετούν στο ΥΠΑΜ, χρονολογούνται από την εποχή που Υπουργός ήταν

Κόκκινο πανί για κάποιους ο Αρχηγός Νάσης. Τον κατηγορούν για εγωκεντρική άσκηση διοίκησης. Προσωπικά ελατήρια αποδίδονται στους επικριτές του.

ο Δημήτρης Ηλιάδης. Μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, υποστηρίζεται ότι ο κ. Νάσης «επιδίδει να επιβάλει μια εγωκεντρική διοίκηση στην ΕΦ» αγνοώντας, όπως λέγεται, ανώτερους και ανώτατους αξιωματικούς στο ΓΕΕΦ και το ΥΠΑΜ και σε κάποιες περιπτώσεις ακόμα και τον Υπουργό Άμυνας. Οι ίδιοι κύκλοι προσδιορίζοντας τον εγωκεντρικό, κατ' ισχυρισμό, τρόπο διοίκησης έλεγαν στην «Κ»: Ο Αρχηγός της δύναμης σε μια περίπτωση προχώρησε στην αλλαγή της στολής της Στρατονομίας χωρίς την προβλεπόμενη διαδικασία. Σε άλλη περίπτωση προσπάθησε να επιβάλει στον τότε Υπουργό Άμυνας, Δημήτρη Ηλιάδη, αλλαγές στις διαδικασίες παραχώρησης εκ μέρους της Εθνικής Φρουράς αghμάτων ή προσωπικού για εορταστικές εκδηλώσεις, ενώ εμφανίστηκε σε κάποια περίπτωση έντονα ενοχλημένος από την εικόνα που παρουσίασαν έφεδροι σε παρέλαση στρατιωτικών τμημάτων. Οι συγκεκριμένες περιπτώσεις, μας έλεγαν οι ίδιοι κύκλοι, είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου στις σχέσεις που φαίνεται να επικρατούν μεταξύ Αρχηγού και κάποιων εντός του ΥΠΑΜ. Αλλά και σε επιτελικά θέματα αυτό το οποίο υποστηρίζεται είναι ότι οι εισηγήσεις του αρχηγού είναι εξωπραγματικές. Εδώ φέρεται ως παράδειγμα η αναδιοργάνωση της ΕΦ και τα κονδύλια που έχουν

ζητηθεί και που, λόγω της οικονομικής κρίσης, οι σχεδιασμοί δεν μπορούν να υλοποιηθούν. Το ίδιο σκεπτικό αναπτύσσεται και στο ΓΕΕΦ, όπου αξιωματικοί της ηγετικής πυραμίδας, όπως μας ελέχθη, δεν φέρονται διατεθειμένοι να αποδεχθούν τον συγκεκριμένο τρόπο άσκησης διοίκησης εκ μέρους του Αρχηγού της ΕΦ.

«Προσωπικά ελατήρια»

Στρατιωτικές πηγές που είναι σε θέση να έχουν εικόνα για τα όσα διαμείβονται εντός του ΓΕΕΦ, αποδίδουν προσωπικά ελατήρια και εξυπηρέτηση κομματικών συμφερόντων στις αντιδράσεις που εκδηλώνονται και τις επικριτικές φωνές κατά του Αρχηγού. Όπως υποστηρίζεται, ο Αρχηγός έβαλε φρένο στις κομματικές μεταθέσεις οπλιτών και αξιωματικών εντός της ΕΦ φέρνοντας ως παράδειγμα την Επιτροπή Κοινωνικών Προβλημάτων, η οποία πέρα από πραγματικές περιπτώσεις διευκόλυνε και άλλες προς εξυπηρέτηση κομματικών παραγόντων. Σε ό,τι αφορά την εν λόγω Επιτροπή, υποστηρίζεται ότι αυτή χρησιμοποιήθηκε και από τον Αρχηγό της ΕΦ. Στο θέμα των μεταθέσεων το οποίο και στο παρελθόν είχε δημιουργήσει γκρίνιες μεταξύ υψηλόβαθμων ενστόλων που υπηρετούν στο ΥΠΑΜ, το ερώτημα που τίθεται από τις ίδιες πηγές είναι: Υπάρχει επαρκής λόγος αναφορικά με το γιατί δεν έχει υλοποιηθεί το σύνολο των μεταθέσεων αξιωματικών από το ΥΠΑΜ οι οποίες έχουν σχεδιασθεί από τον αρχηγό της ΕΦ; Τι γίνεται με τις μεταθέσεις υπαξιωματικών που έχουν βγει από το παρασμένο καλοκαίρι και δεν έχουν υλοποιηθεί; Γιατί δεν έχει εφαρμοσθεί το σχέδιο Ιεραρχίας και Προαγωγών και οι κανονισμοί οι οποίοι, όπως υποστηρίζεται, έχουν ετοιμασθεί;

Ανησυχία στο Προεδρικό από το συγκρουσιακό κλίμα

Οι αποκάλυψεις της «Κ» προκάλεσαν την έντονη ανησυχία της πολιτικής ηγεσίας και του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος ζήτησε και ενημερώθηκε από τον Υπουργό Άμυνας, Φώτη Φωτίου. Όπως έλεγε αρμόδια πηγή στην «Κ», ο Νίκος Αναστασιάδης εμφανίζεται προβληματισμένος από τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας αλλά και διατεθειμένος να πατάξει φαινόμενα τα οποία θέτουν σε κίνδυνο το ρόλο και την αποστολή της ΕΦ. Σε επίπεδο ΥΠΑΜ, ο Φώτης Φωτίου αντιδρώντας, συναντήθηκε εκτάκτως με τον Αρχηγό και Υπαρχηγό της

ΕΦ χωρίς ωστόσο να γίνει γνωστό το τι διημιώθη στη συνάντηση. Πάντως, οι όποιες κινήσεις από πλευράς Υπουργείου θα εκδηλω-

θούν, όπως μας ελέχθη, ανεπίσημα μετά τη γραπτή ενημέρωση που ζήτησε από τον Στυλιανό Νάση ο Φώτης Φωτίου.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Ολοκληρωμένες λύσεις για όλες τις ασφαλιστικές σας ανάγκες.

Αρχές που σφράγισαν την επιτυχία μας...

Εμείς στην Παγκυπριακή Ασφαλιστική,

Μέλος του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας,

με **υπευθυνότητα** στη διαφύλαξη των συμφερόντων σας

και με τη δημιουργία μιας σχέσης **εμπιστοσύνης**, επιβεβαιωμένα πα

είμαστε μια από τις πλέον **αξιοπιστες** ασφαλιστικές εταιρείες στην Κύπρο.

Γι' αυτό και μπορούμε να σας προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις

για όλες τις ασφαλιστικές σας ανάγκες.

επιβεβαιωμένη
αξιοπιστία

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Συμβόλαιο Σιγουριάς

γروه Εξυπηρέτησης 8000 9999 γραφή από Εξωτερικό +357 22 500500 www.hellenicbank.com www.pancyprianinsurance.com

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Ο ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Ο Πρόεδρος αναλώνεται σε τακτικισμούς

Οι αλλαγές στην ηγεσία του ΑΚΕΛ είναι η αρχή, θα αναβαθμίσουμε τον οργανωτικό μηχανισμό από τα πάνω μέχρι κάτω

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Για τακτικισμό που εγκλωβίζει την πλευρά μας σε ένα χειρότερο πλαίσιο στο Κυπριακό επικρίνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανός. Σε συνέντευξη στην «Κ» ο ηγέτης του ΑΚΕΛ αναφέρεται στην οργανωτική ανασύνταξη του κόμματος αρχής γενομένης από τις πρόσφατες αλλαγές στην ηγετική πυραμίδα, με ζητούμενο, όπως λέει, τη συστηματική επαφή με τον κόσμο. Ο κ. Κυπριανός, ο οποίος συμπληρώνει πέντε χρόνια στο πηδάλιο του ΑΚΕΛ αναφέρει ότι στόχος στις ευρωεκλογές είναι η διατήρηση των δύο εδρών, ενώ επιρρίπτει στους πολιτικούς και σε Μέσα Ενημέρωσης την ευθύνη για τα φαινόμενα απαξίωσης της πολιτικής από τους πολίτες.

Πρόσφατα έγιναν κάποιες σημαντικές αλλαγές στην ηγετική πυραμίδα του κόμματός σας. Πιστεύετε ότι από μόνες τους αυτές οι αλλαγές αρκούν ώστε το ΑΚΕΛ να ανακτήσει το χαμένο έδαφος στην πολιτική σκηνή αλλά και στην κοινωνία;

- Σίγουρα όχι. Αυτές οι αλλαγές έχουν γίνει για να βοηθήσουν το κόμμα να προχωρήσει στην ανανέωση, η οποία όπως είπα πολλές φορές είναι μια αέναη διαδικασία για το ΑΚΕΛ, και ταυτόχρονα πιστεύω ότι θα το βοηθήσουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του. Αυτή η απόφαση δεν ήταν μεμονωμένη. Συνδυάζεται με τη διοργάνωση του προγραμματικού συνεδρίου, το οποίο θα ασχοληθεί με σημαντικά ζητήματα που απασχολούν τον κυπριακό λαό και θα διαγράψει με πολλή σαφήνεια το πολιτικό και ιδεολογικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί το ΑΚΕΛ τα επόμενα χρόνια. Και αυτό το θεωρώ ως το πιο σημαντικό σκέλος.

- Τι άλλο θα κάνετε;

- Το άλλο που έχει γίνει στον τομέα της ανανέωσης και της βελτίωσης της δουλειάς μας είναι η αλλαγή των επαρχιακών γραμματείων σε τρεις επαρχιακές οργανώσεις (Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα), καθώς επίσης η συζήτηση με τις επαρχιακές γραμματείες της ανάγκης να δούμε ξανά όλο μας τον οργανωτικό μηχανισμό. Να δούμε πώς καταφέρνουμε ξεκινώντας από τις τοπικές κομματικές οργανώσεις βάσης να προχωρήσουμε στην ανανέωση για να ενισχύσουμε την αποτελεσματικότητά τους. Και σε ό,τι αφορά την ενασχόλησή τους με τα τοπικά προβλήματα αλλά και σε ό,τι αφορά την επαφή του κόμματος με τον κόσμο. Θέλουμε να είμαστε σε συστηματική επαφή με τον κόσμο, να αφουγκραζόμαστε τις δικές του έγνοιες και ανησυχίες αλλά και να μεταφέρουμε και τα δικά μας μηνύματα. Και αυτό θα γίνει μόνο εάν καταφέρουμε να αναβαθμίσουμε τον οργανωτικό μηχανισμό από τα πάνω μέχρι κάτω.

- Κάποιος θα μπορούσε να πει ότι θα ήταν καλύτερα οι αλλαγές να γίνουν από τα κάτω προς τα πάνω, από τη βάση ίσως;

Οι αλλαγές στην ηγετική πυραμίδα του ΑΚΕΛ θα το βοηθήσουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του, υποστηρίζει ο κ. Άντρος Κυπριανός.

- Εννοείτε να γίνονταν οι αλλαγές από τη βάση;

- Ναι, ίσως με την επίσημη του συνεδρίου.

- Εμείς έχουμε μια διαφορετική προσέγγιση σε αυτά τα ζητήματα. Διαχρονικά θεωρούμε ότι ο σωστός τρόπος εκλογής της ηγεσίας του κόμματος είναι από την ίδια την Κεντρική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται από το συνέδριο. Η Κ.Ε. γνωρίζει εδώ και χρόνια ποιος είναι ο καθένας, ξέρει τα αντικειμενικά δεδομένα σε ό,τι αφορά την πίστη, την αφοσίωση, τη δράση, την αποτελεσματικότητα του καθενός και μπορεί πάνω σε πιο αντικειμενικά κριτήρια να αποφασίσει. Αυτό προβλέπει και το καταστατικό.

Πενταετία Χριστόφια
- Στην τελευταία συνεδρίαση της ΚΕ έγινε αποτίμηση της πενταετίας διακυβέρνησης από το ΑΚΕΛ. Ποιά είναι το κυρίαρχο εύρημα αυτής της αποτίμησης;

- Η εκτίμησή μας είναι ότι γενικά αυτή η διακυβέρνηση έχει πετύχει σημαντικό έργο, ταυτόχρονα κλήθηκε να αντιμετωπίσει πρωτόγνωρα πράγματα, όπως οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Ξέρετε, εδώ στην Κύπρο απομονώσαμε το τι έχει συμβεί με την οικονομική κρίση. Θα έπρεπε να παρακολουθήσουμε τι έγινε στον υπόλοιπο κόσμο, πως οι διάφορες κυβερνήσεις επεξεργάσαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα και ποιες οι συνέπειες σε βάρος των λαών. Να μου επιτρέψετε να πω ότι είμαστε η μόνη χώρα όπου δεν διεξάγεται ένας διάλογος για τις πολιτικές με τις οποίες το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάσαν να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της οικονομικής

«
Το Προγραμματικό Συνέδριο του Φεβρουαρίου θα διαγράψει με πολλή σαφήνεια το πολιτικό και ιδεολογικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί το ΑΚΕΛ τα επόμενα χρόνια.

κρίσης. Ξέρετε ότι αυτή τη στιγμή έχει οριστεί επιτροπή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η οποία επισκέπτεται τις χώρες όπου έχουν επιβληθεί μέτρα από την Τρόικα για να διερευνήσει τις πολιτικές που έχουν επιβληθεί και τις ευθύνες της Τρόικας για τις συνέπειες που υπάρχουν στις οικονομίες των χωρών αυτών; Ξέρετε ότι το bail in με τον τρόπο που έγινε είναι κάτι το διαφορετικό όπως προωθείται να γίνεται από την Ε.Ε.; Η Κύπρος έχει χρησιμοποιηθεί σαν ένα πειραματόζωο από την Ε.Ε. αυτό δεν ενοχλεί κανένα και θεωρούν οι πάντες ότι ευθύνεται το ΑΚΕΛ και ο Χριστόφιας για το που έχουμε φθάσει, γιατί ο Χριστόφιας δεν δέχθηκε να συμπαράσχει τα δικαιώματα των εργαζομένων και κεκτημένα που είχαν όπως έγινε σε διάφορες χώρες. Επικρίρουν να αντισταθεί ο Χριστόφιας σε αυτές τις αντιλαϊκές πολιτικές και κατάφερε να καταλήξει σε μια κατ' αρχήν συμφωνία Μνημονίου, πολύ πιο ήπια από αυτού που ζούμε σήμερα. Όμως από ό,τι αποδείχθηκε μετά και όπως δήλωσε ο ίδιος ο κ. Γιούνκερ, οι δανειακές περίμεναν την εκλογή νέας Κυβέρνησης για να συμφωνήσουν

Μνημόνιο. Προφανώς για να προωθήσουν δικές να συναντήσουν αντιτάσεις, τις απαιτήσεις τους.

- Η κυβέρνηση απαντά ότι βρέθηκε προ τετελεσμένων.

- Μα οι ευρωπαίοι απαντούν ότι «εμείς απλώς συμβουλευσαμε την κυπριακή κυβέρνηση για το τι έπρεπε να κάνει, εμείς δεν της επιβάλαμε στιδήποτε».

- Εννοείτε για το Eurogroup;

- Ναι, αυτή είναι η απάντησή τους, ότι δεν επέβαλαν, ότι συμβούλευαν και ότι η κυβέρνηση υιοθέτησε. Αυτό λένε, αυτό είναι η γραμμή υπεράσπισης που θα ακολουθήσουν στο δικαστήριο. Αυτά τα πράγματα δεν πρέπει να μας προβληματίσουν; **- Λάθη δεν έγιναν κύριε Κυπριανού στην πενταετία Χριστόφια;**
- Εμείς δεν αποκρύβουμε ότι έγιναν λάθη. Τα οποία είχαν τη δική τους επίδραση πάνω στις εξελίξεις. Όπως ο συντονισμός του κόμματος με την κυβέρνηση θα μπορούσε να ήταν πολύ καλύτερος, θα μπορούσαμε να είχαμε διεξαγάγει έρευνες με πιο επιστημονικό τρόπο σε ό,τι αφορούσε την οικονομική κρίση για να βρούμε και τρόπους αντιμετώπισής της, κάτι που δεν μπόρεσε να πράξει καμιά κυβέρνηση ούτε και η ίδια η Ε.Ε. Αλλά ναι, θεωρούμε ότι υπήρχαν πολλά περιθώρια να λειτουργήσουμε καλύτερα. Και ταυτόχρονα κάνουμε αυτοκριτική και σε άλλα ζητήματα.

- Όπως;

- Και σε ό,τι αφορά επιλογές προσώπων και σε ό,τι αφορά αδυναμίες που είχαμε επιδείξει κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Και στον πολιτικό και στον οργανωτικό τομέα.

- Όλα αυτά θα συζητηθούν στο Προγραμματικό Συνέδριο του Φεβρουαρίου;

Εγκλωβιζόμαστε σ' ένα χειρότερο πλαίσιο

- Πολλές φορές έχετε δηλώσει ότι το ΑΚΕΛ θα στηρίξει τον Πρόεδρο στο Κυπριακό υπό την προϋπόθεση ότι θα ακολουθεί την ορθή, κατά τη γνώμη σας, πολιτική. Βλέπετε αυτή την ώρα να ακολουθεί την ορθή πολιτική;

- Έχω πει αν ακολουθείται η διαχρονική πολιτική του εθνικού συμβουλίου. Αυτό έχω πει και λυπούμαι γιατί κάποιοι επιχειρούν να διαστρεβώσουν αυτό που έχω πει για να παραπλανήσουν την κοινή γνώμη. Κατά τη δική μας άποψη όχι, ο Πρόεδρος δεν ακολουθεί την ορθή πολιτική. Και θα το επαναλάβω ότι με εξέπληξε η δημοσία δήλωση του Αρχιεπισκόπου, ο οποίος είπε ότι συμβουλευτεί τον κ. Αναστασιάδη στο Κυπριακό και ότι μέχρι στιγμής ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ακολουθεί ως ευαγγέλιο τις συμβουλές που του δίνει ο Αρχιεπίσκοπος. Το ποιος είναι οι πολιτικές θέσεις που εκφράζει ο Αρχιεπίσκοπος στο Κυπριακό είναι πολύ καλά γνωστές, αυτές είναι οι διαχρονικές θέσεις του Εθνικού Συμβουλίου. Είναι οι θέσεις που υποστηρίζει διαχρονικά ο κ. Αναστασιάδης; Αναμένω μια απάντηση από τον Πρόεδρο γι' αυτό το θέμα.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος αποφεύγει να σταθεί στην ουσία του ερωτήματος και ασχολείται με παρεμφερή ζητήματα. Η δική μας εκτίμηση, λοιπόν, είναι ότι ο κ. Αναστασιάδης έχει αναλωθεί σε τακτικισμούς που κατά την άποψή μας όχι μόνο δεν έχουν καταφέρει να άρουν το αδιέξοδο αλλά αντιθέτως μάς εγκλωβίζουν σε ένα πλαίσιο που είναι χειρότερο από εκείνο που είχαμε στο παρελθόν. Και η έκκληση που απευθύνω στον Πρόεδρο είναι να επικεντρωθεί στην ουσία και όχι στην τακτική που θα ακολουθήσει. Το Κυπριακό είναι πολύ σοβαρό θέμα για να το αναλώνουμε σε τακτικισμούς.

- Έχετε πληροφόρηση για το πώς προχωρούν τα πράγματα;

- Αυτή τη στιγμή μετά την τελευταία σύσκεψη, όχι, καμιά απολύτως. Αντιλαμβάνομαι ότι η όποια προσπάθεια μετατίθεται για μετά τις διακοπές.

- Πιστεύετε ότι το ρευστό σκηνικό που επικρατεί στην Τουρκία δημιουργεί βάσιμες προϋποθέσεις για το Κυπριακό;

- Σίγουρα θα καθυστερήσει την προσπάθεια και ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί το σκηνικό θα επηρεάσει τις προσπάθειες στο Κυπριακό. Δεν πρέπει να έχουμε αυταπάτες.

- Όχι. Αυτά συζητήθηκαν στην Κεντρική Επιτροπή αφού προηγήθηκε η συζήτησή τους στις κομματικές ομάδες βάσης. Τώρα έχουμε ενώπιον της Γραμματείας τα συμπεράσματα, επί των οποίων θα γίνει μια συζήτηση σε επίπεδο Κεντρικής Επιτροπής. Το συνέδριο θα δει μπροστά, δεν θα δει πίσω. Θα διαγράψουμε την πολιτική στην βάση της οποίας θα λειτουργήσουμε τα επόμενα χρόνια.

- Πώς βλέπετε το ΑΚΕΛ την εξουσία στο μέλλον; Αυτόνομο ή υποστηρίζοντας άλλους;

- Είναι ένα από τα θέματα που θα μας απασχολήσουν στο Προγραμματικό Συνέδριο. Η πρόταση η οποία θα κατατεθεί ενώπιον των οργανώσεων βάσης λέει ότι υπάρχουν διάφορα επίπεδα διεκδίκησης της εξουσίας. Είτε αυτόνομο με δικό μας υποψήφιο, είτε αυτόνομο με υποψήφιο από τον ευρύτερο χώρο της Αριστεράς είτε σε συνεργασίες με άλλα κόμματα, οι οποίες θα μπορούν να στηρίζονται σε δικό μας υποψήφιο ή με υποψήφιο από άλλο κόμμα. Όλα αυτά θα πρέπει να αποφασίζονται μέσα στις δεδομένες συνθήκες που θα υπάρχουν την αντίστοιχη περίοδο. Δεν μπορούμε να αποφασίζουμε και να καθορίζουμε ένα απόλυτο πλαίσιο αγνοώντας τα δεδομένα της συγκεκριμένης στιγμής. Αυτή είναι η πρόταση που πάει στο Συνέδριο. Στόχος οι δύο ευρωβουλευτές.

- Οι ευρωεκλογές θα είναι οι πρώτοι εκλογικοί αναμέτρηση που δίδει το ΑΚΕΛ υπό τη νέα του ηγεσία. Ποιος είναι ο στόχος;

- Πρέπει να υπενθυμίσω ότι οι ευρωεκλογές ήταν η πρώτη εκλογική αναμέτρηση που είχαμε όταν ανέλαβα γ.γ. του κόμματος και σ' εκείνη την αναμέτρηση είχαμε πάει πάρα πολύ καλά, είχαμε πάρει 35% που ήταν το ψηλότερο ποσοστό που πήραμε ποτέ.

- Σε απόλυτους αριθμούς όμως οι ψηφοί ήταν λιγότεροι.

- Ναι, λόγω της ψηλής αποχής. Ο στόχος μας γι' αυτές τις εκλογές είναι πρωτίστως πολιτικός, να καταφέρουμε να περάσουμε τα μηνύματά μας στον κόσμο αναφορικά με τις πολιτικές της Ε.Ε., την ανάγκη να συμμετάσχει στην εκλογική διαδικασία διότι επηρεάζει την καθημερινότητά μας και θα πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε και το τρίτο βέβαια είναι να διατηρήσουμε τον πρωταγωνιστικό ρόλο του ΑΚΕΛ στα πολιτικά πράγματα του τόπου. Για να το πετύχουμε πρέπει να πάρουμε ψηλά ποσοστά.

- Η διατήρηση των δύο εδρών είναι πρώτιστος στόχος;

- Σίγουρα, αυτό το θεωρώ ως προϋπόθεση.

- Έχετε κάποιο προσανατολισμό για το ψηφοδελτίο;

- Όχι, ακόμη. Είναι γεγονός ότι κοντά μου έφθασε ενδιαφέρον από διάφορα άτομα που θα ήθελαν να είναι στις διαδικασίες για διεκδίκηση υποψηφιότητας, όμως ξεκαθάρισα ότι όλα αυτά θα αρχίσουμε να τα συζητούμε μετά το προγραμματικό συνέδριο του Φεβρουαρίου.

Ευθύνονται πολιτικοί και ΜΜΕ για την απαξίωση

-Πριν μερικές μέρες δημοσιεύθηκε μια έρευνα που έγινε για λογαριασμό του ΑΚΕΛ, η οποία καταγράφει μια διαχρονική αύξηση στις αποχές των πολιτών από τις εκλογικές διαδικασίες. Θα έλεγε κανείς ότι ουσιαστικά πρόκειται για αποστροφή των πολιτών από την πολιτική. Δεν νομίζετε ότι έχετε ευθύνη εσείς οι πολιτικοί και τα κόμματα γι' αυτή την εικόνα;

- Κατ' αρχήν κανένα φαινόμενο δεν πρέπει να το αναλύουμε έξω από το περιβάλλον το οποίο ζούμε. Περιβάλλον που προωθεί την αποπολιτικοποίηση. Είναι περίπου «εκτός μόδας» να είναι κάποιος αποπολιτικοποιημένος, αφήνοντας έτσι χώρο σε άλλους να αποφασίσουν γι' αυτόν χωρίς αυτόν. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, υπάρχουν πολιτικά πρό-

σωπα που μάλλον είναι παραδείγματα προς αποφυγή και όχι προς μίμηση. Ενώ λέω ότι τα πολιτικά κόμματα και τα πολιτικά πρόσωπα έχουμε μεγάλη ευθύνη και σφάως θα πρέπει να βελτιώσουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούμε, θεωρώ ότι πολύ μεγάλες ευθύνες έχουν και τα μέσα ενημέρωσης, τα οποία προσπαθούν ενίοτε να προωθήσουν αλλότρια συμφέροντα. Με αποτέλεσμα να μην εκπαιδεύουν τον πολίτη με τον τρόπο που να προκαλεί αποστροφή στην κοινή γνώμη και από την άλλη να στηρίζουν καταστάσεις και συμπεριφορές που θα έλεγα ότι προσβάλλουν και απαξιώνουν την πολιτική ζωή.

- Ενώ οι πολιτικοί κατηγορείτε την κομματικότητα στην ουσία γίνονται κινήσεις που δείχνουν να την επιβραβεύετε. Τουλάχι-

«
Υπάρχουν πολιτικά πρόσωπα που μάλλον είναι παραδείγματα προς αποφυγή και όχι προς μίμηση.

στον αυτό δείχνει και το παζάρι που ζήσαμε τις τελευταίες μέρες για τη σύνθεση των Δ.Σ. των ημικρατικών οργανισμών.

-Εμείς δεν συμμετέχουμε σ' αυτό το παζάρι και νομίζω είναι άδικο να μιλούμε για όλα τα κόμματα. Όταν η κυβέρνηση Χριστόφια βρισκόταν στην εξουσία εκατηγορεύτο για ό,τι έκανε. Ο Δ. Χριστόφιας και το ΑΚΕΛ

είχαν την απόλυτη ευθύνη. Σήμερα δεν κατηγορείται η κυβέρνηση και τα κόμματα που την συνθέτουν αλλά «όλα τα πολιτικά κόμματα». Και τους βάζουμε όλους στο ίδιο τσουβάλι. Νομίζω είναι άδικο. Τα πολιτικά κόμματα δεν είναι μιάσματα. Αυτή η ισοπέδωση οδηγεί την κοινωνία σε επικίνδυνο μονοπάτι, το παράδειγμα της Ελλάδας είναι δίπλα μας, ολοζώντανο και χαρακτηριστικό.

-Στους ημικρατικούς που οδεύουν προς αποκρατικοποίηση υπάρχουν άτομα που προέρχονται από την Αριστερά; Και τι θα πράξουν επί του προκειμένου;

-Οι άνθρωποι από το χώρο της Αριστεράς δεν πρόκειται να ασκήσουν πολιτικές οι οποίες θα αντιστρατεύονται τα συμφέροντα των οργανισμών και του λαού. Και η

δική μας προσέγγιση είναι ότι οι ιδιωτικοποιήσεις είναι ενάντια στα συμφέροντα των οργανισμών, της οικονομίας και της κυπριακής κοινωνίας γενικότερα. Να μου επιτρέψετε να πω ότι με τη βοήθεια των ειδικών μας αναλύσαμε το τι έχει περιλάβει η κυβέρνηση στην πρόταση που έστειλε στην Τρόικα αναφορικά με τους ημικρατικούς. Πρέπει να σας πω ότι δεν βρήκαμε επιχειρήματα που να λέει ότι για οικονομικούς λόγους επιβάλλεται να προχωρήσουμε σε ιδιωτικοποιήσεις. Ακόμα δεν ξέρουμε πόσα και ποια θα είναι τα έσοδα από αυτές τις ιδιωτικοποιήσεις. Θεωρούμε λοιπόν ότι αυτά είναι ζητήματα τα οποία τα Δ.Σ. θα πρέπει να συζητήσουν. Και σίγουρα εάν η τελεσίδικη απόφαση είναι ότι πρέπει να ιδιωτικοποιηθούν αυτοί οι οργανισμοί, ανα-

μένω ότι οι άνθρωποι από την ευρύτερη αριστερά που θα συμμετάσχουν στα Δ.Σ. θα διαχωρίσουν τη θέση τους.

-Βλέπετε να υπάρχουν περιθώρια αποτροπής των αποκρατικοποιήσεων;

- Θεωρώ πως ναι, πρέπει να διεξαχθεί αγώνας γι' αυτό, με επιχειρήματα, που μπορούν να πείσουν την Τρόικα αλλά και την κυβέρνηση. Επιμένω ότι δεν είναι για οικονομικούς λόγους που προωθούνται οι ιδιωτικοποιήσεις, κυρίως είναι για πολιτικούς λόγους. Όταν ο κ. Μαυρίδης (βουλευτής του ΔΗΣΥ) λέει ότι αυτοί οι οργανισμοί όταν εξομαλυνθούν τα πράγματα μπορούν να έχουν κέρδη 500 εκατ. το χρόνο, σημαίνει ότι σε τρία χρόνια ξοφλούμε το 1,4 δις που απαιτεί η Τρόικα. Αυτό λέει η αριθμητική.

Νέα πολιτική κρίση στα Κατεχόμενα

Αβέβαιο το μέλλον της «κυβέρνησης συνεργασίας» υπό τον Γιοργκαντζιογλου - Ορατό το ενδεχόμενο προσφυγής σε νέες «εκλογές»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Του ανταποκριτή μας ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Μετά την Τουρκία, μια μεγάλη πολιτική κρίση ήρθε να βρει τις τελευταίες ώρες του 2013 και τα Κατεχόμενα. Η «κυβέρνηση συνεργασίας», η οποία μετράει μόλις μερικούς μήνες ζωής βρίσκεται πλέον αντιμέτωπη με έναν μεγάλο αναβρασμό, ο οποίος θέτει σε κίνδυνο το μέλλον της. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες από τους κύκλους της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, τις τελευταίες ημέρες, το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα (ΡΑΚ) έχει έρθει σε ανοικτή αντιπαράθεση με το Δημοκρατικό Κόμμα του Σερντάρ Ντενκτάς. Ο «Πρωθυπουργός» Οζκάν Γιοργκαντζιογλου εμφανίζεται έτοιμος να προχωρήσει στην απόλυση 366 «έκτακτων υπαλλήλων του δημοσίου», οι οποίοι προσλήφθηκαν μετά από παρασκηνιακές κινήσεις του πρώην «Πρωθυπουργού» Ιρσέν Κιουτσουκ κατά την περίοδο του συνεδρίου του Κόμματος Εθνικής Ενότητας.

Το κόμμα του κ. Ντενκτάς διαφωνεί με αυτή την πρωτοβουλία της «πρωθυπουργίας» και στέλνει μια αυστηρή προειδοποίηση στην τουρκοκυπριακή κοινότητα: Μόλις λίγους μήνες μετά τις «βουλευτικές εκλογές» του Ιουλίου, οι Τουρκοκύπριοι ενδέχεται να οδηγηθούν εκ νέου σε κάλπες. Επίσης, το επιτέλειο του Δημοκρατικού Κόμματος μελετά το ενδεχόμενο σύμπραξης με το Κόμμα Εθνικής Ενότητας για

Στις «προεδρικές εκλογές» του επόμενου χρόνου έχει στραμμένη την προσοχή του ο τ/κ ηγέτης Ντερβίς Έρογλου, ο οποίος στοχεύει στη σύμπτυξη ενός μεγάλου μετώπου της Τουρκοκυπριακής Δεξιάς, σε συνεργασία με το Δημοκρατικό Κόμμα του Σερντάρ Ντενκτάς.

την συγκρότηση νέας «κυβέρνησης συνεργασίας». Με αυτό τον τρόπο, ενδέχεται να πραγματοποιηθεί ένα σημαντικό βήμα για την εξασφάλιση της ενότητας στους κόλπους της τ/κ Δεξιάς.

Μέχρι στιγμής, η διάλυση της «κυβέρνησης συνεργασίας» είναι

ένα από τα σενάρια, στο οποίο εστιάζουν την προσοχή τους οι Τουρκοκύπριοι αναλυτές. Σύμφωνα με κάποιους αναλυτές, τις επόμενες ημέρες οι δυο πλευρές ενδέχεται να βρουν τη «χρυσή φόρμουλα» και να δώσουν παράταση ζωής στην «κυβέρνηση συνεργασίας»,

η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με μεγάλα προβλήματα από τη στιγμή που ανέλαβε καθήκοντα.

«Σε μια περίοδο που η Τουρκία κατρακυλά σε μια πολιτική κρίση, η κρίση στους κόλπους της τ/κ ηγεσίας, θα ήταν ένα εφιαλτικό σενάριο για την τ/κ πλευρά», τονίζει χαρα-

Προ της διάσπασης το κόμμα Ντενκτάς

Στην νέα περίοδο το Δημοκρατικό Κόμμα του Σερντάρ Ντενκτάς, το οποίο ύστερα από τις «εκλογές» του Ιουλίου αναδείχθηκε ρυθμιστικός παράγοντας στο τ/κ πολιτικό προσκήνιο, βρίσκεται αντιμέτωπο με μεγάλα προβλήματα και την απειλή της διάσπασης. Μετά τις «βουλευτικές εκλογές», ο Γενικός Γραμματέας του κόμματος, Μπενγκιού Σόνγια έχει έρθει σε ανοικτή αντιπαράθεση με τον κ. Ντενκτάς. Τις επόμενες εβδομάδες, στο μεγάλο συνέδριο του κόμματος, Σόνγια και Ντενκτάς θα διεκδικήσουν την ηγεσία του κόμματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κ. Σόνγια δεν συμφωνεί με τη στενή συνεργασία του κόμματος του με τον κύκλο του κ. Έρογλου. Ο ίδιος αφήνει ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα σχετικά με τις μελλοντικές κινήσεις του στρατοπέδου του.

κτηριστικά μια δημοσιογραφική πηγή της «Κ».

Η στάση της Τουρκίας

Τι κρύβεται στο υπόβαθρο της νέας κρίσης; Οι πληροφορίες της «Κ» από την άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής δείχνουν ότι δυο

παράγοντες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο παρασκήνιο της νέας κρίσης. Πρώτον, σύμφωνα με τους προσεκτικούς Τουρκοκύπριους αναλυτές, το γεγονός ότι η Άγκυρα δεν έδωσε ποτέ τη συγκατάθεση της για τη νέα «κυβέρνηση συνεργασίας» μιλά από μόνο του. Μήνες μετά την ίδρυση της νέας «κυβέρνησης», η τουρκική πλευρά δεν έχει προσκαλέσει ακόμη στην Άγκυρα τον «Πρωθυπουργό» Γιοργκαντζιογλου. «Η τουρκική πλευρά στόχευε στην συνεργασία του ΡΑΚ με το Κόμμα Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ). Η παρέμβαση του κ. Ντενκτάς και η ίδρυση της νέας «κυβέρνησης» ματαίωσε την υλοποίηση του τουρκικού σχεδίου, τονίζει μια καλά πληροφορημένη Τουρκοκυπριακή πηγή.

Δεύτερον, στο υπόβαθρο της νέας κρίσης κρύβονται οι ελιγμοί του ηγέτη της Τουρκοκυπριακής κοινότητας, Ντερβίς Έρογλου. Μόλις έναν χρόνο πριν τις «προεδρικές εκλογές», ο κ. Έρογλου στοχεύει στη σύμπτυξη ενός μεγάλου μετώπου της Τουρκοκυπριακής Δεξιάς. Ανοίγοντας το δρόμο για την ίδρυση μιας νέας «κυβέρνησης συνεργασίας», στην οποία θα συμμετάσχουν το ΚΕΕ και το κόμμα του κ. Ντενκτάς, ο κ. Έρογλου επιθυμεί να συμμετάσχει στις «προεδρικές εκλογές» από θέση ισχύος. Έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη της τ/κ Δεξιάς, ο Έρογλου θεωρεί επικτή την επανεκλογή του στην ηγεσία της τ/κ κοινότητας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Επιστρέφει το φάντασμα του Κεμαλισμού

Στα τέλη του καλοκαιριού, με αφορμή την καταδίκη των Τούρκων στρατηγών και των Κεμαλιστών διανοούμενων, η πλειοψηφία των Τούρκων και των ξένων αναλυτών, υπογράμμισαν ότι η Τουρκία βρισκόταν στο κατώφλι μιας νέας περιόδου. Κατά την άποψή τους ο Κεμαλισμός και οι εκπρόσωποι του «παλαιού καθεστώτος» αποχωρούσαν από το προσκήνιο της ιστορίας για να αφήσουν τη θέση τους στους εκπροσώπους του συντηρητικού κινήματος, το οποίο ελέγχει την πολιτική ηγεσία της χώρας από τα τέλη του 2002. Οι πολιτικές εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων δείχνουν ότι η προαναφερμένη άποψη ενδέχεται να είναι πρόωπη. Σε αντίθεση με την άποψη των αναλυτών, οι οποίοι θέλουν τον Κεμαλισμό να αποτελεί «παρελθόν» για την Τουρκία, τα τελευταία συμβάντα δείχνουν ότι σε μια περίοδο που στους κόλπους του κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΚΔΑ) επικρατεί κλίμα εμφυλίου πολέμου, οι υποστηρικτές της κεμαλιστικής – εθνικιστικής πολιτικής γραμμής αναλαμβάνουν ρυθμιστικό ρόλο στο πολιτικό πεδίο της Τουρκίας.

Εντός του ΚΔΑ, η ηγεσία του Ταγίπ Ερντογάν έχει έρθει σε ανοικτή μετωπική σύγκρουση με το πανίσχυρο Κίνημα Γκιουλέν και την φιλελεύθερη μερίδα του κόμματος, η οποία υποστήριζε την κυβέρνηση του ΚΔΑ από το 2002 μέχρι και τις βουλευτικές εκλογές του 2011. Μετά τα μέσα του 2011, οι διαφορετικές απόψεις στο Κυρδικό, στα πεδία του εκδημοκρατισμού και της εξωτερικής πολιτικής και οι προσωπικές φιλοδοξίες του Τούρκου Πρωθυπουργού είχαν ως αποτέλεσμα το πολιτικό διαζύγιο του κ. Ερντογάν με τις μεγάλες μερίδες υποστηρικτών του κόμματος του. Η συγκεκριμένη εξέλιξη ήρθε να αναπτερώσει το θητικό των υποστηρικτών της κεμαλιστικής και εθνικιστικής ιδεολογίας. Έτσι, στα πλαίσια των επικείμενων δημοτικών εκλογών, το μεγαλύτερο κόμμα της συγκεκριμένης παράταξης, το ΡΑΚ έθεσε σε εφαρμογή μια νέα στρατηγική. Για πρώτη φορά στην ιστορία του, το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (ΡΑΚ), κατεβαίνει στις εκλογές στα μεγάλα αστικά κέντρα με υποψήφιους, οι οποίοι προέρχονται από τον κεντροδεξιό και συντηρητικό χώρο. Στην Άγκυρα, ο Μανσούρ Γιαβάς, ο οποίος εισήλθε στην πολιτική μέσα από τις τάξεις του κινήματος των Γκριζών Λύκων και στο παρελθόν είχε πολιτικό φλερτ με το κυβερνών κόμμα, θα συμμετάσχει στις δημοτικές εκλογές από τις τάξεις του ΡΑΚ. Στην Αντιόχεια, ο νυν δήμαρχος, ο οποίος μέχρι πριν από

λίγες εβδομάδες ήταν μέλος του ΚΔΑ θα επιχειρήσει να «επιστρέψει» στον συγκεκριμένο δόμο στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Στην περίπτωση της Κωνσταντινούπολης, το ΡΑΚ σπρίζει τις ελπίδες του στον δήμαρχο του Σίσι, Μουσταφά Σαρίγκιουλ, ο οποίος εισέρχεται στο πολιτικό προσκήνιο της χώρας με μια ενδιαφέρουσα πολιτική αλχημεία: Η ρητορική του επιχειρεί να συνδυάσει τη σοσιαλδημοκρατική ιδεολογία με τον κεμαλισμό και κάποιες πτυχές του συντηρητισμού.

Αναλύοντας την νέα στρατηγική του ΡΑΚ, ο δημοσιογράφος Ορχάν Μπούρσαλι υπογραμμίζει ένα σημαντικό σημείο: «Για πρώτη φορά στην ιστορία των 90 χρόνων πολιτικής δράσης, το ΡΑΚ αναθεωρεί την κοσμοθεωρία του και επικεντρώνει την προσοχή του στην εξασφάλιση του ελέγχου των μεγάλων αστικών κέντρων. Το κόμμα του κεμαλισμού μετεξελίσσεται σε ένα μαζικό κόμμα. Στην νέα περίοδο, η ιδεολογία παραμένει σε δεύτερο πλάνο. Η ηγεσία του ΡΑΚ αναλαμβάνει το δύσκολο έργο του εκσυγχρονισμού του κεμαλισμού σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της νέας εποχής».

Οι εξελίξεις ενόψει των δημοτικών εκλογών δεν αποτελούν τη μοναδική ένδειξη για την επιστροφή των Κεμαλιστών στο προσκήνιο της ιστορίας. Οι τελευταίοι στρατηγικοί ελιγμοί του Πρωθυπουργού Ερντογάν και του Κινήματος Γκιουλέν δείχνουν ότι την επόμενη περίοδο, οι Κεμαλιστές ενδέχεται να έχουν καθοριστικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις της Τουρκίας. Την τελευταία περίοδο, ο κύκλος του Πρωθυπουργού επιχειρεί να περάσει το μήνυμα ότι στο παρελθόν οι ένοπλες δυνάμεις βρέθηκαν αντιμέτωπες με μια επίθεση, η οποία ενορχοστρώθηκε από παρακρατικές ομάδες, οι οποίες διατηρούν σχέσεις με το εξωτερικό. Την ίδια στιγμή, εντός του κυβερνώντος κόμματος έχει ξεκινήσει συζήτηση για την αποφυλάκιση κάποιων Κεμαλιστών στρατηγών και διανοούμενων. Το Κίνημα Γκιουλέν απαντά στην συγκεκριμένη «μανούβρα» δίνοντας σιωπηρή υποστήριξη στην υποψηφιότητα του κ. Σαρίγκιουλ και άλλων υποψηφίων του κεμαλιστικού και εθνικιστικού χώρου. «Η δυναμική της εξέγερσης του Γκεζί έχει ανοίξει τον δρόμο για νέες πολιτικές ζυμώσεις στην χώρα. Οι κεμαλιστές και οι εκπρόσωποι του παλαιού καθεστώτος θα βρουν κερδισμένο από αυτή την νέα εξέλιξη. Ωστόσο, χρειάζονται χρόνος και στρατηγική για να έρθουν στο σημείο που θα απειλήσουν το μονοπώλιο εξουσίας του ΚΔΑ».

www.cycollege.ac.cy

Επιλέγω Cyprus College για σπουδές ACCA

Association of Chartered Certified Accountants

Νιώσε σιγουριά για το μέλλον σου, ακόμα και στο σημερινό οικονομικό τοπίο. Διεκδίκησε τον επαγγελματικό τίτλο ACCA από τη Σχολή Επαγγελματικών Σπουδών του Cyprus College.

Επιλέγω ACCA:

- Παγκόσμια αναγνώριση
- Απεριόριστε ευκαιρίες εργοδότησης με προοπτική ανέλιξης στην Κύπρο και στο εξωτερικό
- Υψηλές απολαβές
- Εξασφαλισμένο μέλλον

Επιλέγω Cyprus College:

- Έμπειροι, προσοντούχοι και καταξιωμένοι καθηγητές
- 7 παγκόσμια και πολυάριθμα παγκύπρια βραβεία
- Προσιτά διδάκτρα και ειδικές εκπτώσεις
- Δικαίωμα συμμετοχής στο σχέδιο «Δεν περνά τις εξετάσεις, δεν ξαναπληρώνω διδάκτρα»
- Συνεχής στήριξη και παροχή βοήθειας στους φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους
- Άριστες εγκαταστάσεις

ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014

Το Cyprus College προσφέρει μαθήματα ACCA από το 1977

Σχολή Επαγγελματικών Σπουδών

Διογένηους 6, Έγκωμη,
Τ.Κ. 22006, 1516 Λευκωσία,
Τηλ: 22713230, Φαξ: 22660257

Λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, 56
3065 Λεμεσός
Τηλ: 25867300, Φαξ: 25736427

Κρίσιμοι βηματισμοί και μετά σπριντ

Σε τυπικό κοινό ανακοινωθέν θα στραφούν οι προσπάθειες του Αλεξάντερ Ντάουνερ, που έρχεται στην Κύπρο στις 12 Ιανουαρίου

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ
Ανάλυση του
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Οι αποτυχημένες προσπάθειες του περασμένου μήνα από μέρους του ειδικού συμβούλου του ΓΓ του ΟΗΕ, Αλεξάντερ Ντάουνερ -αλλά και των Βρετανών και των Αμερικανών- να συμφωνηθεί το κείμενο του κοινού ανακοινωθέντος των ηγετών, σε συνδυασμό με το ξέσπασμα της μεγάλης κρίσης στην Τουρκία που αποδυνάμωσε την κυβέρνηση Ερντογάν, έχουν περιπλέξει τα πράγματα και στο Κυπριακό, με αποτέλεσμα να μην έχει ακόμη ξεκαθαριστεί ποιο θα είναι το επόμενο βήμα. Τόσο οι αξιωματούχοι του διεθνούς οργανισμού, όσο και άλλοι διεθνείς πρωταγωνιστές μοιράζονται την εκτίμηση πως είμαστε πάρα πολύ κοντά στο να σημειωθεί τεράστια πρόοδος και απ' εκεί και μετά τα πράγματα να προχωρήσουν ταχέως προς τη διευθέτηση του προβλήματος. Ωστόσο, τα τελευταία μέτρα αποδεικνύονται ιδιαίτερα δύσκολα.

Όταν ο ειδικός σύμβουλος Αλεξάντερ Ντάουνερ αναχωρούσε από την Κύπρο στις 14 Δεκεμβρίου, έχοντας αποτύχει με την ύστατη του πρόταση να πείσει τον Ντερβίς Έρογλου, ο σχεδιασμός που συμφωνήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη, τους Αμερικανούς και τους Βρετανούς, ήταν να περιμένουν λίγες ημέρες να περάσουν οι γιορτές και στη συνέχεια, να επιστρέψει ο ειδικός σύμβουλος στη Λευκωσία στις 12 Ιανουαρίου για μια εβδομάδα εντατικών διαπραγματεύσεων, με στόχο τη συμφωνία είτε πάνω στο κείμενο του ανακοινωθέντος, είτε σε μία διαφορετική φόρμουλα για την επανέναρξη των συνομιλιών και στη συνέχεια να επιστρέψει στη Νέα

Υόρκη για να ενημερώσει το Σ.Α.

Καλά ενημερωμένη πηγή στη Λευκωσία, ανέφερε ότι δεν υπάρχει καμία άλλη ενημέρωση από τα Ηνωμένα Έθνη και αναμένουν νεότερη από Δευτέρας. «Αμφιβάλω αν αυτή η ημερομηνία είναι βολική για την πλευρά μας γιατί γνωρίζουν ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα απουσιάζει σε επίσημη επίσκεψη στο Λονδίνο, από τις 13 μέχρι τις 17 Ιανουαρίου», ανέφερε. Στενός συνεργάτης του ειδικού συμβούλου, πάντως, επιβεβαίωσε ότι θα μεταβεί στην Κύπρο στις 12 του τρέχοντος, για λίγες μέρες. Ο Αλεξάντερ Ντάουνερ ζήτησε να ενημερώσει προφορικά το Συμβούλιο Ασφαλείας για τις καλές υπηρεσίες στις 22 Ιανουαρίου. Τις ημέρες εκείνες τα μέλη θα διαβουλεύονται στο σχέδιο ψηφίσματος για την ανανέωση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, το οποίο πρόκειται να υιοθετηθεί στις 29 Ιανουαρίου. Ως γνωστόν, η έκθεση του ΓΓ που δόθηκε στα μέλη του Συμβουλίου την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, δεν περιέχει οιαδήποτε αναφορά στις καλές υπηρεσίες, κάτι που αναμένεται να κάνει προσωπικά ο Αλεξάντερ Ντάουνερ.

Βραδύτητα

Μετά την αποτυχία της προσπάθειας Ντάουνερ, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει τηλεφωνικά με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη, όπως και τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Ντερβίς Έρογλου. Όπως ήδη γράψαμε, από τη συνομιλία Μπαν Κι Μουν-Αναστασιάδη, η πλευρά μας διαπίστωσε τη λανθασμένη ενημέρωση που έσπευσε να μεταφέρει στο ΓΓ του ΟΗΕ ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου, ότι δηλαδή ο κ. Έρογλου πείσθηκε να αποδεχθεί

Ο Αλεξάντερ Ντάουνερ έρχεται στην Κύπρο στις 12 του τρέχοντος με στόχο τη συμφωνία σ' ένα πιο λιτό και απλό σχέδιο κοινού ανακοινωθέντος.

την πρόταση Ντάουνερ για το ανακοινωθέν. Παρά τη θετική εικόνα που μετέφερε η Τουρκοκυπριακή πλευρά για τη συνομιλία Μπαν Έρογλου, η πραγματικότητα είναι πως ο ΓΓ νιώθει κουρασμένος από την έλλειψη προόδου και το παιχνίδι «αλληλοεπιτίρησης ευθυνών» που βλέπει να αρχίζει. Η ενημέρωση που ακολούθησε από τον ειδικό του σύμβουλο μετέφερε -σύμφωνα με κάποιες διπλωματικές πηγές- τη σωστή εικόνα για το τι συνέβη στις διαδοχικές επαφές που είχε στη Λευκωσία και το τελικό όχι του Έρογλου. Ωστόσο, η άποψη που είχε σχηματίσει ο Αλεξάντερ Ντάουνερ,

πριν το τελευταίο του ταξίδι στη Λευκωσία, ήταν πως αφού δεν μπορούν να συμφωνήσουν οι δύο πλευρές στο κείμενο ενός ουσιαστικού κοινού ανακοινωθέντος, ως προχωρήσουν με ένα τυπικό και ίσως για τα ζητήματα που το μπλοκάρισαν να βρεθεί λύση στο πλαίσιο του πάρε-δώσε των συνομιλιών, σε μία διαδικασία που θα έχουν μεγαλύτερη εμπλοκή και οι διεθνείς πρωταγωνιστές και άλλοι. Είναι ωστόσο προφανές ότι αυτή η εξέλιξη προδικάζει βραδύτερο ρυθμό διαδικασίας.

Το ζήτημα αυτό αναμένεται να απασχολήσει τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου που έχει συγ-

καλέσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στις 8 Ιανουαρίου. Αν τελικά επιβεβαιωθούν οι πληροφορίες για επίσκεψη Ντάουνερ στις 12 του μήνα, το πιθανότερο είναι ότι μετά από μία πρώτη συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο ειδικός σύμβουλος θα ξεκινήσει επαφές με τους δύο διαπραγματευτές με στόχο τη συμφωνία σ' ένα πιο λιτό και απλό σχέδιο κοινού ανακοινωθέντος. Ίσως μάλιστα στην περίπτωση αυτή, προ της αναχώρησής του από την Κύπρο, να συμφωνηθεί και η ημερομηνία έναρξης των συζητήσεων των ηγετών κι ο προγραμματισμός των συνομιλιών.

Το χαρτί της Άγκυρας

Πάντως και οι ΗΠΑ δεν είναι ευτυχείς από τις εξελίξεις του περασμένου μήνα και θεωρούν ότι η Άγκυρα δεν τήρησε τις υποσχέσεις της. Το κυπριακό συζητήθηκε μεταξύ Κέρι - Νταβούτογλου, σε τηλεφωνική τους επικοινωνία στις 20 Δεκεμβρίου, χωρίς να έχει γίνει τίποτε γνωστό περαιτέρω. Η κατάσταση στην Τουρκία, μετά τις διώξεις σε βάρος μελών της κυβέρνησης Ερντογάν και την αντικατάσταση Υπουργών από τον τελευταίο, κρίνεται από αμερικανικής πλευράς ιδιαίτερα ρευστή και πολλοί προβληματίζονται αν αυτή τη στιγμή είναι η πλέον κατάλληλη να πειστεί η Άγκυρα. Κάποιοι μάλιστα σκέφτονται αν αξίζει τον κόπο να προβάλλονται αιτήματα προς τον Ερντογάν, μέχρι ότου πρεμήσουν τα πράγματα.

Υπάρχουν ωστόσο αναλυτές οι οποίοι πιστεύουν ότι αφού η Ουάσινγκτον δεν έχει αποφασίσει να κόψει τους δεσμούς με τον Ερντογάν και την κυβέρνησή του και συνεχίζει την προσπάθεια για να βρεθεί λύση που να σταθεροποιήσει τα πράγματα

στην Τουρκία, το κυπριακό μαζί με άλλα ζητήματα που ενδιαφέρουν τις ΗΠΑ και υπάρχουν διαφορές απόψεων με την Άγκυρα, μπορούν να βρίσκονται στο τραπέζι του αμερικανο-τουρκικού διαλόγου. Κι η βραδύτερη ρυθμολογία διαδικασίας του κυπριακού που θα ξεκινήσει με το απλουστευμένο ανακοινωθέν, μπορεί και να εξυπηρετεί τους σχεδιασμούς τους.

Διαβουλεύσεις για ψήφισμα

Με την έκθεση που υπέβαλε προς το Σ.Α. για την ειρηνευτική δύναμη στην Κύπρο ο Μπαν Κι Μουν δεν αιφνιδίασε κανένα, αφού αξιωματούχοι του είχαν διαβεβαιώσει πως δεν πρόκειται να αναφερθεί στην αποστολή των καλών του υπηρεσιών. Ωστόσο υπάρχει μία σοβαρή εκκρεμότητα ενημέρωσης του Σ.Α. γι' αυτές, καθώς το τελευταίο ψήφισμα για την Κύπρο μιλούσε για επανέναρξη των συνομιλιών τον Οκτώβριο. Οι πληροφορίες που είχε η Λευκωσία ήταν πως οι Βρετανοί σκόπευαν να εντάξουν παράγραφο στο σχέδιο του ψηφίσματος, με το οποίο θα εκφραζόταν η λύπη για τη μη επανέναρξη των συνομιλιών και θα ζητείτο από τις δύο πλευρές να ξεπεραστούν τα εμπόδια. Μέχρι στιγμής δεν έχει παρουσιαστεί προσχέδιο ψηφίσματος, ενώ ταυτόχρονα πολλοί αμφιβάλλουν ότι θα παρουσιαζόταν κάτι που θα προκαλούσε τριβή μεταξύ Λευκωσίας και Λονδίνου, στις παραμονές της επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, στις 14 Ιανουαρίου. Δεν αποκλείεται πάντως, να υποθετηθεί ένα καθαρά τεχνικό ψήφισμα από το Σ.Α. και να υπάρξει κάποιος άλλος είδους αντίδρασή του (προεδρική δήλωση ή δήλωση προς τον Τύπο) μετά την ενημέρωση Ντάουνερ.

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Η Κύπρος των ημικρατικών και των μονοπωλίων

• **«Καλά άραγε** ξέρουν τι κάνουν, οι 800 ευυπόληπτοι πολίτες, που έστειλαν βιογραφικά στο προεδρικό, προσδοκώντας μια από ζηλευτές θέσεις στα συμβούλια των ημικρατικών οργανισμών;» Η απορία καφενόβιου, ο οποίος απολάμβανε τον χειμερινό ήλιο, είχε και συνέχεια. «Δεν ξέρουν ότι οι τρεις μεγαλύτεροι ημικρατικοί οργανισμοί, η ΑΗΚ και η Αρχή Λιμένων, με τον ένα ή άλλο τρόπο, θα πρέπει να πουληθούν σε ιδιώτες; Δεν γνωρίζουν ότι οι μικρότεροι οργανισμοί θα πρέπει να κλείσουν γιατί ολοκλήρωσαν τον κύκλο τους; Δεν υπολογίζουν ότι όσοι ημικρατικοί θα παραμείνουν στο κράτος, θα πρέπει να αναδιοργανωθούν και άρα κάποιοι υπάλληλοι, είτε θα πρέπει να απολυθούν, είτε να δυσχεραστούν, αφού θα πρέπει να αλλάξουν συνήθειες εργασίας;»

• **Η κουβέντα** των αργόσχολων του καφενέ είχε και πικρές διαπιστώσεις. «Καλά αυτοί οι εκλεκτοί που διορίστηκαν στις καυτές καρέκλες, δεν ξέρουν ότι θα βρεθούν στον μάτι του κυκλώνα και αντιμέτωποι με οργισμένους ανθρώπους, οι οποίοι κανένας δεν ξέρει πως θα αντιδράσουν όταν χάσουν τις δουλειές και τα προνόμια τους;» Ο πιο προχωρημένος καφενόβιος, προχώρησε ακόμη ένα βήμα. «Για δεκαετίες οι διορισμοί αποτελούσαν τον προθάλαμο για βουλευτικές έδρες και άλλα αξιώματα, μέσω των διορισμών και προαγωγών. Σήμερα μάλλον αποτελούν εισιτήριο για να σε διαγράψουν οι ψηφοφόροι. Άρα το όνειρο για τον παράδεισο της εξουσίας, μάλλον κατατάσσεται για την κόλαση της πολιτικής απώλειας.»

• **Όλοι λένε** ότι η κρίση αποτελεί ευκαιρία για αλλαγές. Αλλά το ερώτημα, είναι αν οι αλλαγές θα είναι προς το συμφέρον των ημικρατικών οργανισμών, των εργαζομένων και στο τέλος της ημέρας της οικονομίας του τόπου. Τα παραδείγματα άλλων χωρών, όπου οι ιδιωτικοποιήσεις αποτέλεσαν «ιερή αγελάδα» δεν έφεραν πάντα τα καλύτερα αποτελέσματα. Καλύτερο παράδειγμα η Βρετανία της θάτσερ, όπου ιδιωτικοποιήθηκαν σχεδόν τα πάντα, με φοβερό πείσμα και με προσφορά μετοχών στους εργαζόμενους. Ωστόσο το πείραμα δεν άντεξε για πολλά χρόνια, αφού πολλές επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, όπως η υδατοπρομήθεια επέστρεψαν ξανά στο δημόσιο.

• **Στην Κύπρο** η προσπάθεια ιδιωτικών επιχειρήσεων, να ανταγωνιστούν δημόσιες επιχειρήσεις, δεν είχαν τα καλύτερα αποτελέσματα, παρόλο που σε αυτές συμμετείχαν πολλές φορές άνθρωποι της πολιτικής και της οικονομικής ελίτ του τόπου. Από το τραγικό παράδειγμα της αεροπορικής εταιρίας «Ηλιος», η οποία θέλησε να ανταγωνιστεί τις Κυπριακές Αερο-

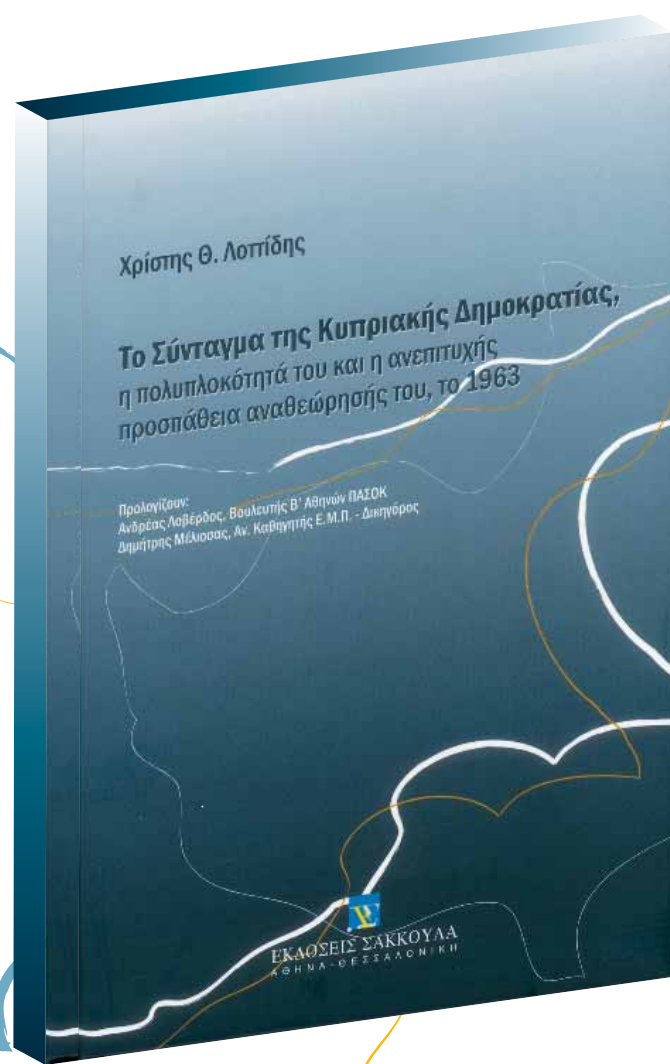
γραμμές, μέχρι την κινητή τηλεφωνία, η οποία δεν κατάφερε να ανταγωνιστεί τη δημόσια επιχείρηση. Ο Κύπριος έχει εμπιστοσύνη, καλώς ή κακώς, στις δημόσιες επιχειρήσεις, ενώ βλέπει με καχυποψία τους ιδιώτες επιχειρηματίες, οι οποίες έχει την εντύπωση ότι το μόνο που σκέφτονται είναι τις «αρπακτές» και την εκμετάλλευση των εργαζομένων. Η τραγική ιστορία του χρηματοπιστωτικού και η απίστευτη ακόμη κατάρρευση των Τραπεζών, ίσως κλόνισαν οριστικά την εμπιστοσύνη των πολιτών προς τους ιδιώτες.

• **Η πολιτική** εξουσία, σε όλα τα επίπεδα, εν είδη αυτοκρατορικής, παραδέχεται ότι απαιτείται αναδιοργάνωση των οργανισμών δημόσιας ωφελείας και συνειδητοποιεί ότι η κομματοκρατία, διαλύει το σύστημα και απαξιώνει το πολιτικό κατεστημένο. Και το «σθάνατο» πολιτικο-οικονομικό κατεστημένο, σε μια κίνηση πανικού, επιχειρεί να παραδώσει τους οργανισμούς κοινής ωφελείας, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στα ιδιωτικά κεφάλαια. Γιατί άραγε δεν δοκιμάζει να αλλάξει τις «κεφαλές» αφού το «ψάρι από το κεφάλι βρωμά», γιατί δεν προσπαθεί να σώσει εκ των έσω τους οργανισμούς; Στην Κύπρο των μονοπωλίων και της κομματοκρατίας, ο ιδιωτικός τομέας δεν έχει και την καλύτερη «έξωθεν καλή μαρτυρία» για να σώσει την οικονομία και τον τόπο. Εκτός και αν όλα αυτά που τεκταινούνται, υποκρύπτουν «αφρικανικά» όνειρα, όπου οι λίγοι βασίλειον και οι πολλοί πεινούν. Μόνο που στην περίπτωση της Κύπρου, οι λίγοι θα είναι ξένοι και οι πολλοί οι Κύπριοι. Λίγη ψυχραιμία και λίγη περισσότερη πονηρία δεν βλάπτει.

Χρίσθης Θ. Λοττίδης

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Το βιβλίο διατίθεται:

Εκδόσεις Σάκκουλα: Ιπποκράτους 23, 10679 Αθήνα | Φωργίων 1, 54626 Θεσσαλονίκη
Από τα γραφεία της εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, Έγκωμη, τηλέφωνο 22 472500

Αλλαξε ο Μανωλιός κι έβαλε το κόμμα αλλιώς

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Ιδιαίτερα διδακτικό για το πόσο σέβεται το πολιτικό σύστημα τη νομοσύνη των πολιτών ήταν το εγχείρημα πλήρωσης των συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών. Ο Πρόεδρος το πάλεψε για μέρες. Εξέτασε πάνω από οκτακόσια βιογραφικά. Τα είχαν στείλει στο προεδρικό άνθρωποι που καίγονταν να προσφέρουν στον τόπο. Διαβούλευθηκε δια ζώσης με τον Αβέρωφ Νεοφύτου και τον Νικόλα Παπαδόπουλο, τους είδε μαζί και ξεχωριστά. Μίλησε στο τηλέφωνο και με τον Άντρο Κυπριανού. Και την περασμένη Τρίτη, παραμονή Πρωτοχρονιάς, ανακοίνωσε τα ονόματα των νικητών. Η κυβέρνηση, για να μειώσει τις εντυπώσεις που δημιούργησε η διαβούλευση των κομματάρχων με τον Πρόεδρο, βγήκε με τη μία στην επικοινωνιακή επίθεση. Ανακοίνωσε πανηγυρικά ότι με τη συγκεκριμένη επιλογή συμβούλων στους ημικρατικούς τερματίστηκε η κομματοκρατία και έσβησε το ρουσφέτι. Στήριξε το πρώτο, στο ότι ο κ. Αναστασιάδης και οι στενοί συνεργάτες του επέλεξαν οι ίδιοι τα πρό-

Στο ΔΗΣΥ επιμένουν ότι ο κ. Νεοφύτου στις συναντήσεις που είχε με τον Πρόεδρο, συζήτησε μόνο τα κριτήρια επιλογής συμβούλων για τους ημικρατικούς. Επέμεναν επίσης ότι δεν διορίστηκαν κομματικοί. Είναι πολύ καλό ανέκδοτο...

σωπα και ότι με τη συγκεκριμένα κόμματα συζητήσαν μόνο τα κριτήρια επιλογής. Και για το ρουσφέτι επιχειρηματολόγησε η κυβέρνηση, λέγοντας πως ανήκει ως πρακτική στο παρελθόν, διότι τα διοικητικά συμβούλια των ημικρατικών δεν θα μπορούσαν να διορίζουν ή να προάγουν προσωπικό όπως στο παρελθόν. Θα υπάρξει κατεπείγουσα νομοθετική ρύθμιση που θα αναθέτει αυτό το έργο, στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Η επικοινωνιακή τακτική είχε ένα μεγάλο πρόβλημα. Τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν δεν ευσταθούν. Η κομματοκρατία ήταν ζωντανή και παρούσα στην επιλογή των συμβούλων. Και το ρουσφέτι μπορεί να μειώθηκε αλλά προφανώς δεν εξαζώθηκε. Μπορεί οι σύμβουλοι να μην διορίζουν ή να προάγουν υπαλλήλους, διατηρούν, όμως, ακέραιο το δικαίωμα να συνάπτουν συμφωνίες εκατομμυρίων για εξοπλισμό και επενδύσεις χωρίς να δίνουν λογαριασμό σε κανένα. Και σε ότι αφορά τους διορισμούς και τις προαγωγές από την ΕΔΥ, δεν είναι δύσκολο σίγουρος ότι πρόκειται για μια αδιάβλητη διαδικασία επιλογής προσωπικού, όπου κυριαρχεί η αξιοκρατία και η διαφάνεια.

Η στάση του ΔΗΣΥ στο θέμα των ημικρατικών προκαλεί θλίψη για το πώς βλέπει το κόμμα ακόμα και σήμερα τον πολιτή. Αντί να σιωπάσει για να μην εκτεθεί παραπάνω, η ηγεσία του κόμματος επέμενε ότι ο κ. Νεοφύτου στις δύο συναντήσεις που είχε με τον Πρόεδρο συζητήσαν μόνο τα κριτήρια επιλογής συμβούλων για τους ημικρατικούς. Επέμεναν επίσης ότι δεν διορίστηκαν κομματικοί. Είναι πολύ καλό ανέκδοτο και συγχαρητήριο για αυτόν που το εμπνεύστηκε. Γέλασαμε, ήταν απίθανο, μαύρο, χιούμορ. Ταυτόχρονα, όμως, χάσαμε κάτι ακόμα από τη λίγη εμπιστοσύνη που μας έχει μείνει στα κόμματα ως θεσμούς. Η ίδια μικρή γέυση έμεινε και για την κυβέρνηση, που πολλά υποσχέθηκε αλλά τα περισσότερα τα έχασε στο δρόμο.

Το ΔΗΚΟ τουλάχιστον δεν κρύφτηκε πίσω από το δάκτυλό του. Ανακοίνωσε πως έδωσε κατάλογο με ονόματα και ότι σε γενικές γραμμές έμεινε ικανοποιημένο από το γεγονός ότι στα συμβούλια που «ανήκαν» στο κόμμα διορίστηκαν άνθρωποι της επιλογής του. Εδώ που τα λέμε, αν έλεγε το ΔΗΚΟ πως συζητήσαν κριτήρια επιλογής και μόνο με τον Πρόεδρο, θα γέλαγε ακόμα το παγκύπριο. Όσο για το ΑΚΕΛ, φώναζε λίγο για κομματοκρατία, κατά βάθος όμως γελούν και τα μoustάκια του, αφού ο Πρόεδρος διόρισε αυτούς που ζήτησε ο Άντρος Κυπριανού στην τηλεφωνική τους επικοινωνία.

Η κυβέρνηση, τέλος, είπε τη μισή αλήθεια σε ό, τι αφορά το ρουσφέτι και τους ημικρατικούς. Είναι πρόδος το ότι οι σύμβουλοι δεν θα μπορούν να διορίζουν και να προάγουν προσωπικό στους οργανισμούς. Το ρουσφέτι -δηλαδή- δεν θα είναι εξοφθαλμο. Όπως προαναφέραμε, όμως, τα διοικητικά συμβούλια, ιδιαίτερα σε οργανισμούς όπως η ΑΗΚ και η CΥΤΑ, διακρίνονται εκατοντάδες εκατομμύρια, αγοράζουν εξοπλισμό κάνουν επενδύσεις και γι' όλα αυτά δεν δίνουν λογαριασμό σε κανένα. Μάλιστα, έχουν τη δυνατότητα να παραγγέλλουν μελέτες και να τις πετούν στο καλάθι των αχρήστων αν δεν εξυπηρετούν τους σκοπούς τους. Και οι προθέσεις των συμβουλίων δεν είναι πάντα θεάρεστες, όπως απεδείχθη περλίτσανα στο σκάνδαλο επένδυσης της CΥΤΑ στη Δημολαξιά.

Αξιοκρατία είναι να διορίζω τον κουμπάρο μου.

ΑΡΑΔΕΣ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Χάσιος κερνά, Τσαλακός πίνει;

Ο σεβασμός μας στα λευκά μαλλιά του Γιώργου Τσαλακού, ενός ανθρώπου που όπως λέμε, «έφαγε τη δημοσιογραφία με το κουτάλι», δεν μας επιτρέπει να αμφισβητήσουμε την καταλληλότητά του για τη διοίκηση ενός δημοσιογραφικού οργανισμού όπως είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Ούτε και έχουμε την πρόθεση να τον κρίνουμε εκ των προτέρων. Φρονιμότερο είναι να τον αφήσουμε να κάνει την άκαρη δουλειά στην οποία τον όρισαν και ως αφήσουμε τα υπόλοιπα στον χρόνο, που ξέρεi και κρίνει καλύτερα απ' όλους μας.

Να μας επιτραπεί όμως να θίξουμε ένα θέμα δεοντολογίας, το οποίο, όσο ικανός κι αν είναι ο Γιώργος Τσαλακός εκ των πραγμάτων θα το βρίσκει συνεχώς μπροστά του, εάν συνεχίσει να είναι διευθυντικό στέλεχος στο δημοσιογραφικό όμιλο στον οποίο, όπως είναι γνωστό, διατηρεί συμφέροντα ο υπουργός Εσωτερικών Σωκράτης Χάσιος, ο οποίος είναι και πολιτικός προϊστάμενος του Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου. Η έντασή μας στο θέμα του διορισμού του κ. Τσαλακού ως επικεφαλής της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης αρχίζει και τελειώνει στα δύο καπέλα που καλείται να φορέσει, κάτι που δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όσο κι αν το απεχθάνεται δεν θα μπορέσει να αποφύγει το μπέρδεμά τους. Να το πούμε απλά υπό μορφή ερωτήματος: Πόσο ανεξάρτητος και ανεπηρέαστος θα είναι ο κ. Τσαλακός όταν θα κληθεί από τη μία να λειτουργήσει ως ο επικεφαλής της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και από την άλλη να είναι στέλεχος ενός ανταγωνιστικού μέσου ενημέρωσης στο οποίο εργοδοτείται, έχοντας μάλιστα σαν αφεντικό του τον πολιτικό του προϊστάμενο κ. Χάσιο;

Το ερώτημα δεν είναι ρητορικό και ασφαλώς καθόλου προσωπικό. Είναι ζητήματα ουσίας και ως μνη καμώνεται η κυβέρνηση ότι δεν το αντιλαμβάνεται, τουλάχιστον οι προερχόμενοι από το χώρο της δημοσιογραφίας εκπρόσωποι της, αγαπητέ μου Βικτώρα. Από όποιο πρίσμα κι αν το δούμε, αδυνατούμε να διακρίνουμε τη λεπτή γραμμή που θα χωρίζει την επαγγελματική ιδιότητα του κ. Τσαλακού στο δημοσιογραφικό συγκρότημα του πεθερού του κ. Χάσιου από το δημόσιο αξίωμα στο οποίο διορίστηκε, από

τη στιγμή που οι δύο αυτές θέσεις τέμνονται εκεί που βρίσκεται η καρδιά της δημοκρατίας: Στον έλεγχο που πρέπει να ασκεί η δημοσιογραφία στην εκάστοτε εξουσία. Έχουμε την πεποίθηση ότι σε μια χώρα με στοιχειώδη πολιτική κουλτούρα, ούτε ο κύριος Χάσιος θα μπορούσε να είναι πολιτικός προϊστάμενος της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης -από τη στιγμή που διατηρεί συμφέροντα σε δημοσιογραφικό οργανισμό- ούτε ασφαλώς και ο κύριος Τσαλακός θα ήταν επικεφαλής της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης από τη στιγμή που παραμένει διευθυντικό στέλεχος σε ιδιωτικό δημοσιογραφικό οργανισμό, έστω υπό τον μανδύα του συμβούλου. Μάταια προσπαθούμε να μάθουμε εάν σε οποιαδήποτε τριτοκοσμική χώρα ο πολιτικός προϊστάμενος της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και ο επικεφαλής της διατηρούν σχέση εργοδότη -εργοδοτούμενου. Είναι κι αυτό ως φαίνεται, ακόμη ένα από τα πολλά παράδοξα της Κύπρου, η οποία καθόλου τυχαία διοιοιθάνει από το κακό στο χειρότερο. Η διαπλοκή παραμένει βαθιά ριζωμένη στο οικονομικοπολιτικό κατεστημένο και έχει διαβρώσει θανάσιμα και το πολιτειακό μας σύστημα. Εάν αυτά τα δύο απλά δεν μπορούμε να τα διακρίνουμε, προφανώς έχουμε πολύ δρόμο μέχρι να φθάσουμε στην εξάλειψη κάθε σκιάς που μπαίνει ανάμεσα στον πολιτή και τους πολιτικούς μας. Εάν ο κ. Χάσιος και ο κ. Τσαλακός δεν μπορούν να δουν το προφανές, τους το υποδεικνύουμε υπό μορφή ερωτήματος: Θα επέτρεπαν ποτέ σε κάποιο από τους δημοσιογράφους τους το πρωί να εργάζετο κοντά τους και το βράδυ στο ΡΙΚ; Υπάρχει ακόμη ένα ερώτημα, υποθετικό μιν αλλά πιο εύκολο να απαντήσουν: Τι θα έλεγαν εάν ο Δ. Χριστόφιας διορίζει στην προεδρία του ΡΙΚ τον σύμβουλο εκδόσεων της «Χαραυγής» με πολιτικό προϊστάμενό του στο υπουργείο Εσωτερικών την Ελένη Μαύρου, διευθύντρια της «Χαραυγής»; Κάθε απάντηση ευπρόσδεκτη. Προς το παρόν, ως αρκεστικό στην συμβουλή που έδωσε ένας δικτάτορας στη Ρώμη εκατό ολόκληρα χρόνια προτού γεννηθεί ο Χριστός: «Η γυναίκα του Καίσαρα δεν πρέπει μόνον να είναι τίμια, αλλά και να φαίνεται τίμια».

Μόνο έτσι αγαπητέ μου Πρόεδρε έχει νόημα και ουσία ένα πρωτοχρονιάτικο μήνυμα. Γιατί δεδομένου ότι δεν πρόκειται να βελτιωθεί σύντομα η κούρεμένη μας καθημερινότητα, το ελάχιστο που πρέπει

antoniouy@kathimerini.com.cy

Οι ημικρατικοί και ο Αναστασιάδης

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Πέρασαν 10 μήνες από την εκλογή του Νίκου Αναστασιάδη στην Προεδρία του κράτους και είδαμε μέχρι τώρα κάποια δείγματα γραφής, υποδείξεις του προεκλογικού του προγράμματος, όπως το ότι ποινικοποίησε τις ευθύνες των αξιωματούχων του κράτους και το ότι θα προχωρήσει σε Νομοθεσία, μέσω της οποίας οι προαγωγές και οι προσλήψεις στους ημικρατικούς θα γίνονται από την ΕΔΥ. Όμως στο δεύτερο* μεγάλο πραγματικό τεστ, ο Νίκος Αναστασιάδης δυσκολεύτηκε. Και αυτό αφορά τους διορισμούς των Διοικητικών Συμβουλίων των ημικρατικών. Η διαδικασία διορισμού που ακολουθήθηκε δεν φάνηκε να διαφέρει και πολύ από τις διαδικασίες που ακολουθούσαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Δεν ήταν η ίδια, δεν ήταν τόσο εξοργιστικά προκλητική με λίστες να πηγαινοέρχονται αλλά ήταν παρόμοια. Έγινε πρόδος; Φαίνεται πως ναι. Αλλά έγινε ικανοποιητική πρόδος στην όλη διαδικασία; Αυτό το απάντησαν οι αναγνώστες της «Κ». Και τι απάντησαν; 42.92% είπαν πως οι διορισμοί είναι μια από τα ίδια, 34% απάντησαν πως είναι καλύτεροι από τους προηγούμενους και 23.08% είπαν πως είναι χειρότεροι από τους προηγούμενους. Δηλαδή πέραν των 6 στους 10 πολίτες λένε πως η διαδικασία ήταν μια από τα ίδια ή/και χειρότερη (!!!).

Που απέτυχε όμως ο Νίκος Αναστασιάδης σε αυτή του την πολιτική πράξη; Σαν πρώτάρης πιάστηκε στη φάκα της «υπέρμετρης καλλιέργειας προσδοκίων» προς τους πολίτες. Για παράδειγμα υποσχέθηκε σύγχρονο κράτος. Πάταξη της κομματοκρατίας. Πάταξη της κομματοκρατίας. Πρωτοποριακές και καινοτόμες διαδικασίες και ιδέες. Πούντα; Που είναι όλα αυτά που υποσχέθηκε; Δήλωσε για παράδειγμα, προεκλογικά, πως οι διορισμοί θα γίνονται αφού προηγηθούν δημόσιες ακρόασεις των προτεινόμενων υποψηφίων από την εκτελεστική εξουσία ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Έγιναν; Τα βιογραφικά των υποψηφίων δόθηκαν στη δημοσιότητα; Όχι μόνο αυτόν που επιλέχθηκαν αλλά και των άλλων που απορρίφθηκαν. Διότι είναι καλά να λες ότι επιλέχθηκαν οι καλύτεροι αλλά όταν η κοινή γνώμη δεν έχει συγκριτική βάση, πώς θα σε κρίνει ότι όντως, ότι πράγματι, επέλεξε τους καλύτερους από αυτούς που είχες ενώπιόν σου; Άσπε που εγείρεται και μείζον θέμα για το ποιοι είναι αυτοί που μάζεψαν τα βιογραφικά. Είναι τα κόμματα; Είναι και οι συνεργάτες του Προέδρου; Είναι και οι φίλοι του Προέδρου; Η οικογένειά του; Οι συγγενείς; Οι υπουργοί;

Προσέξτε, δεν κατακρίνεται η διαδικασία, ακόμη και έτσι να ήταν. Αυτό που σημειώνεται στο άρθρο, είναι οι προσδοκίες και οι υποσχέσεις σε αντιπαράθεση με το αποτέλεσμα. Διότι είτε λες, προχωρώ και κάνω τομές, και όντως τις κάνεις, είτε λες «κύριοι ως Πρόεδρος έχω το δικαίωμα να διορίσω. Θα το πράξω και θα διορίσω όποιους θεωρώ εγώ καλύτερους και να κρίνετε εμένα για τις επιλογές μου». Και οι δύο οι επιλογές είναι σαφώς καλύτερες από τη «μέση οδό» και τη «μεσοβέζικη λύση», η οποία ακολουθείται από όλες τις κυβερνήσεις. Και αντιλαμβάνεστε το λόγο. Αφενός για να είναι όλοι ικανοποιημένοι και να δικαιούνται πάντα «μοιράσι» είτε στη συμπολίτευση είτε στην αντιπολίτευση και αφετέρου, για να διαμοιραστεί η ευθύνη σε όλους, εάν κάτι πάει στραβά. Συνεπώς αυτό το τεστ ως γίνε παράδειγμα για το τι πρέπει να αποφεύγεται στο μέλλον ή για το τι πρέπει να γίνεται στο μέλλον από πλευράς του Νίκου Αναστασιάδη. Διότι το προεκλογικό του πρόγραμμα είναι γεμάτο με υποσχέσεις και προσδοκίες. Ένα απλό παράδειγμα; «Σύγχρονο και αποτελεσματικό κράτος» είπε ο Πρόεδρος προεκλογικά. Μάλιστα, ως «τέταρτο πυλώνα» κατονόμασε την «ηλεκτρονική διακυβέρνηση», όπου μεταξύ άλλων θα υπάρχει «η ηλεκτρονική δημοσιοποίηση όλων των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου». Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία, η οποία απαιτεί μισή μέρα δουλειά να στηθεί ένα «παράθυρο» στην υφιστάμενη ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυπριακής Δημοκρατίας (<http://www.presidency.gov.cy>), με το «κλικ» του οποίου να εμφανίζονται όλες (ή έστω αρχές γενομένων από την Προεδρία του Ν. Αναστασιάδη) οι αποφάσεις του υπουργικού χρονολογικά. Ξ, δεν έγινε μέχρι σήμερα. Και αυτό είναι από τις πλέον απλές και εύκολες εξαγγελίες...

* Το πρώτο μεγάλο τεστ είναι η τιμωρία όσων ενέχονται για την οικονομική τραγωδία. 10 μήνες και ακόμη τους ψάχνουμε...

tsangaris@kathimerini.com.cy

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της **ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ**

Ακόμα μια τρύπα στο νερό

Αγαπητέ μου Πρόεδρε της Δημοκρατίας, Διάβασα το πρωτοχρονιάτικο σας μήνυμα και αποφάσισα να σας γράψω μια επιστολή γιατί έχω την εντύπωση πως κάποια πράγματα δεν τα έχετε ξεκαθαρίσει στο μυαλό σας. Και επειδή μπήκαμε σε μια νέα χρονιά, την οποία εσείς χαρακτηρίσατε χρονιά της ελπίδας, θεωρώ πως πριν αρχίσετε να ελπίζετε, καλό θα ήταν να γνωρίζετε τι πρέπει να γίνει για να ελπίζουμε και μες μαζί σας.

Ομολογώ πως παρότι στο μήνυμά σας υπάρχουν κάποια δείγματα επιγνώσης, δηλαδή αναγνωρίζετε ότι ο «λαός δοκιμάζεται σκληρά, ότι κλήθηκε να καταβάλει βαρύ τίμημα για τα σφάλματα και τις παθογένειες του συστήματος και να υποστεί τις συνέπειες από την ατομία και τις ευθυνοφοβίες του παρελθόντος» την ίδια

ώρα η απουσία μιας, επί της ουσίας, απολογίας καταδεικνύει την απόσταση που υπάρχει μεταξύ του τι πιστεύετε εσείς και του τι αισθανόμαστε εμείς. Μια απόσταση που δεν βοηθά ούτε στην ελπίδα, ούτε και στα παράδοξα που προσδοκείτε να ανοίξετε. Διότι αγαπητέ μου Πρόεδρε μια από τις μεγαλύτερες ζημιές που έχει υποστεί αυτός ο λαός, εκτός από τις σκληρές δοκιμασίες και το βαρύ τίμημα, είναι η παντελής έλλειψη εμπιστοσύνης προς εσάς τους πολιτικούς, που δεν κάνετε απολύτως τίποτα για να προβλέψετε ή να αποτρέψετε την οικονομική καταστροφή, αλλά αντ'αυτού συμμετείχατε όλοι στο παιχνίδι της μικροκομματικής τριζιλίας.

Ακούγεται ωραίο να αναγνωρίζετε πως αυτός ο λαός έχει παραδώσει μαθήματα υπευθυνότητας και φιλοτιμίας, όπως λέτε, αλλά τα ωραία λόγια δεν είναι αρκετά. Αν πραγματικά θέλετε να μιλάτε επί της ουσίας

τότε οφείλετε την ίδια ώρα που αναγνωρίζετε τα μαθήματα υπευθυνότητας του λαού να αναγνωρίζετε δημοσίως και τα δικά σας «μαθήματα» ανευθυνότητας (εσάς και των λοιπών πολιτικών) ζητώντας συγγνώμη που αποδείχθηκε μικρότεροι των προσδοκιών μας και πολύ κατώτεροι των περιστάσεων. Εκείνο το οποίο θα μας ανακούφιζε κάπως δεν είναι να μας αποδώσετε εύσημα ευσυνειδησίας και σθένους αλλά μια ειλικρινή παραδοχή της πολιτικής ευθύνης που έχετε όλοι εσείς, οι οποίοι συμπεριφερθήκατε ανεύθυνα, κοντόφθαλμα και μικροκομματικά, συντηρώντας έτσι όλες τις παθογένειες του συστήματος και προσκαλώντας την Τρόικα στο σπίτι μας. Ο μόνος τρόπος να ανακτήσετε την εμπιστοσύνη μας δεν είναι να αναγνωρίζετε τις δοκιμασίες που περνούμε αλλά να μας κοιτάξετε στα μάτια και πριν πείτε σιδηρόπλοιο άλλο να ζητήσετε συγγνώμη. Συγγνώμη που φανήκατε δειλοί,

άτολμοι και ανεύθυνοι. Συγγνώμη που αποτύχατε να ανταποκριθείτε στην λαϊκή εντολή να προασπίζετε τα συμφέροντα του τόπου. Συγγνώμη που κούρεψατε τα όνειρα και τις ελπίδες του λαού, γιατί κανένας σας δεν είχε το σθένος που έπρεπε να έχει ένας πραγματικός ηγέτης. Συγγνώμη που ακόμα δεν βγήκατε όλοι να απαρνηθείτε τα πρόνομα σας ως ελάχιστη ένδειξη επιγνώσης και αντ'αυτού εξακολουθείτε να παζαρεύετε τις λιμοψυχές και τα επιδόματα σας. Συγγνώμη που δεν είχατε κανένα αποτέλεσμα τα πορίσματα σας και συγγνώμη που δεν κόπηκε ούτε ένα σεντ από τις κρατικές επιχορηγήσεις των κομμάτων για τους δυσπραγούντες ψηφοφόρους τους.

Μόνο έτσι αγαπητέ μου Πρόεδρε έχει νόημα και ουσία ένα πρωτοχρονιάτικο μήνυμα. Γιατί δεδομένου ότι δεν πρόκειται να βελτιωθεί σύντομα η κούρεμένη μας καθημερινότητα, το ελάχιστο που πρέπει

να γίνει είναι να ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη μας ώστε να μπορέσουμε να ελπίζουμε σε ένα καλύτερο αύριο.

Εσείς μπορεί να νιώθετε αίσθημα ευγνωμοσύνης απέναντι στο λαό, όπως λέτε, αλλά δυστυχώς ο λαός δεν μπορεί να αισθανθεί καμία απολύτως ευγνωμοσύνη απέναντι σε σας και στους λοιπούς ηγέτες του. Και λυπάμαι αγαπητέ μου Πρόεδρε αλλά δυστυχώς η Κύπρος, με τους ηγέτες που σήμερα έχει, δεν μπορεί να καταστεί μια Ευρωπαϊκή σύγχρονη και ευρωστική χώρα, όπως ελπίζετε. Γιατί μόνο ένας ηγέτης που ξέρει να κρατικές επιχορηγήσεις την μαγκιά να πολεμά τις παθογένειες του συστήματος. Και αν δεν καταπολεμηθούν, αγαπητέ μου Πρόεδρε, αυτές οι παθογένειες τότε το μόνο που θα πετύχουμε είναι μια ακόμα τρύπα στο νερό.

elenixenou1@gmail.com

Η απαξίωση των κομμάτων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ

Το πρόσφατο Ευρωβαρόμετρο, που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Νοέμβριο για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατέδειξε μια απαξίωση των πολιτών για τα πολιτικά κόμματα, που δεν έχει προηγούμενο. Το ποσοστό όσων απάντησαν πως δεν τα εμπιστεύονται, ανήλθε στο 91%. Θα μπορούσε κανείς να πει πως οι αριθμοί ήταν αναμενόμενοι, αν ληφθεί υπόψη η γενική οικονομική και κοινωνική κατάσταση, τόσο στον τόπο μας όσο και στην Ευρώπη. Γιατί και στην Ευρώπη τα πράγματα δεν είναι καλύτερα, αφού το 82% των Ευρωπαίων δεν εμπιστεύονται τα κόμματα.

Όμως, εδώ υπάρχει μια τραγική αντίφαση. Πότε, δηλαδή, θα εμπιστευόμαστε οι πολίτες τα κόμματα, αν δεν μπορούν να τα εμπιστευτούν σε περιόδους κρίσεως; Όταν όλα κυλούν ρόδινα; Μα τότε, οι άνθρωποι την οργανωμένη πολιτική ζωή την έχουν λιγότερο ανάγκη. Αντίθετα, σε περιόδους κρίσεως οι πολίτες έχουν περισσότερο ανάγκη τα κόμματα, επειδή τότε είναι που απαιτείται η λήψη αποφάσεων. Αυτός, εξάλλου, δεν είναι και ο ρόλος όλων όσοι βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας; Σε τέτοιες στιγμές είναι που κρίνονται όλοι. Η απαξίωση, επομένως, της πολιτικής από τους πολίτες δείχνει και την αποτυχία των πολιτικών σε μια στιγμή κρίσεως, όπως ήταν αυτή που πέρασε και περνά ο τόπος και η Ευρώπη συνολικά.

Η απαξίωση των κομμάτων δεν προέρχεται μόνο από τους πολίτες. Προέρχεται και από τα ίδια τα κόμματα. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί το γεγονός ότι μόλις γίνει ένας διορισμός, ιδιαίτερα σε μια σημαντική θέση, αρχίζουν οι ομορβονιές από τα υπόλοιπα κόμματα ότι η κυβέρνηση, η οποία κυβερνάνε, δεν αναφέρομαι μόνο στην παρούσα, πρόβλεψη σε κομματικό διορισμό; Αν τα κόμματα πίστευαν στο ρόλο τους, αν πίστευαν πως ασκούν το έργο τους με γνώμονα το κοινό συμφέρον, θα έπρεπε λογικά να υποστηρίξουν την πολιτική του κομματικού διορισμού και να σεβαστούν το γεγονός ότι το κόμμα που βρίσκεται στην εξουσία έχει το δικαίωμα, μάλλον την υποχρέωση, να εφαρμόσει το πολιτικό του πρόγραμμα, αφού με αυτό το ψήφισαν οι πολίτες. Πώς αλλιώς θα το εφαρμόσει παρά μόνο με τους δικούς του ανθρώπους, οι οποίοι πιστεύουν και υπηρετούν την ίδια ιδεολογία. Μόνο, έτσι, εξάλλου, θα δικαιολογείται και η αντιπολίτευση, όταν θα έρθει στην εξουσία να διορίσει τα δικά της κομματικά στελέχη, τα οποία με τη σειρά τους θα εφαρμόσουν το δικό της πρόγραμμα. Η όλη, λοιπόν, τακτική δείχνει την κατάντια και των ιδίων των κομμάτων, που ούτε τα ίδια δεν πιστεύουν στο ρόλο τους. Πιστεύουν μόνο στη συναλλαγή, την οποία έχουν, εν πολλοίς, υπηρετήσει με θρησκευτική ευλάβεια. Πώς να μην τυγχάνουν απαξίωσης από τους πολίτες;

Η απαξίωση των κομμάτων δεν είναι άρνηση της ύπαρξής ή του ρόλου τους. Είναι άρνηση της καθημερινότητάς τους. Και είναι διαχρονική. Θα μπορούσα να ανασύρω στατιστικές του παρελθόντος, για να καταδείξω τη διαχρονικότητα του φαινομένου. Το λυπρό είναι ότι η απαξίωση της οποίας τυγχάνουν δεν φαίνεται να τα ενεργοποιεί, για να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Μια εξήγηση του φαινομένου της απαξίωσης των πολιτικών δίνει ο Δημήτρης Μπουραντάς στο βιβλίο του, «Το Γράμμα της Ελπίδας», στο οποίο αξιολογεί την πολιτική και οικονομική «έλιτ» στο παγκόσμιο σύστημα με βάση τα χαρακτηριστικά μεταξύ ηγεμόνων και ηγετών, για να διαπιστώσει ότι υπάρχει τερσάσιο έλλειμμα ηγετών, το οποίο ρίχνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στο ναδίρ. Το πιο σημαντικό είναι ότι υπάρχει ένα τερσάσιο έλλειμμα αξιών και ηθικής, όπως είναι η ακεραιότητα, η δικαιοσύνη, η εντιμότητα, η φρόνηση, η υπευθυνότητα, η συνέπεια, η ειλικρίνεια, η αξιοπρέπεια, η ταπεινότητα, ο σεβασμός των άλλων, η συναίνεση, η σύνεση, η ευγνωμοσύνη, η γενναioδωρία και η συμπόνια. Αντί γι' αυτές τις αξίες, κυριαρχούν οι αξίες του εύκολου πλουτισμού, της απληστίας, της διαπλοκής, της διαφθοράς, του ατομικισμού, της αλαζονείας, του βραχυπρόθεσμου, της «αρπαχτής», της ίντριγκας, της αδικίας, του lifestyle και της κλίσης.

lampitsis.p@cytanet.com.cy

Η Συρία σε αδιέξοδο

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑΣ

ASSOCIATED PRESS

Είχαν τέσσερα αιματηρά χρόνια με πέραν των 130,000 νεκρών και τη μισή Συρία ισοπεδωμένη αλλά ο πόλεμος δεν λείει να σταματήσει. Ούτε φαίνεται να υπάρχει νικητής. Στην πράξη η χώρα έχει χωριστεί σε τρεις ζώνες. Η πρώτη που καλύπτει τη δυτική πλευρά και εκτείνεται από τις νότιες παρυφές της Δαμασκού μέχρι και τις ακτογραμμές της Λατάκειας και της Ταρτούς ελέγχεται από το καθεστώς Άσαντ. Η δεύτερη περιλαμβάνει την υπόλοιπη χώρα πλην της βορειοανατολικής γωνίας και σε αυτή την εξουσία ασκούν διαφορετικές ένοπλες οργανώσεις της ισλαμικής αντιπολίτευσης. Τέλος η τρίτη είναι η περιοχή των Κούρδων που αυτοκυβερνείται από τον PYD που είναι η συριακή έκδοση του PKK.

Τα πολεμικά μέτωπα δείχνουν να έχουν περίπου σταθεροποιηθεί. Οι αντιπάλαι επικεντρώνονται στην εξουδετέρωση των όποιων θυλάκων που η άλλη πλευρά διατηρεί εντός της ζώνης τους. Παρά τις προσπάθειες του διεθνούς παράγοντα για ειρηνική επίλυση οι μάχες συνεχίζονται με την ίδια ένταση. Το διαφορετικό πολιτικό όραμα των τριών αντιμαχόμενων πλευρών δύσκολα θα επιτρέψει την πραγματική επανένωση της χώρας. Το καθεστώς Άσαντ και οι εθνικές και θρησκευτικές κοινότητες που το στηρίζουν όπως οι Αλάουι και οι Χριστιανοί επιμένουν σε ένα κοσμικό κράτος. Αντίθετα, οι ισλαμιστές αντίπαλοι τους είτε αυτοί είναι οι ακραίοι σαλαφιστές, είτε οι μετροπιοθαείς Αδελφοί Μουσουλμάνοι, επιθυμούν την επιβολή του ισλαμικού νόμου. Αντίστοιχα οι Κούρδοι επιζητούν τη δική τους αυτονομία που καμία άλλη πλευρά δεν φαίνεται διατεθειμένη να τους αναγνωρίσει. Έτσι πέραν της αδυνα-

μίας για πολεμική επικράτηση οποιασδήποτε πλευράς, το ιδεολογικό χάσμα που υπάρχει καθιστά την προσπάθεια επανένωσης και εκδημοκρατικοποίησης ακόμα πιο δύσκολη. Η πολυδιάσπαση της ισλαμικής αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα η αποδυναμωση των πιο μετροπιοθαίων της στοιχείων όπως ο Ελεύθερος Συριακός Στρατός, έχει συρρικνώσει τις ελπίδες για να επιτύχει η ειρηνευτική διαδικασία Γενεύη II που αναμένεται να επαναληφθεί εντός του τρέχοντος μήνα. Σήμερα οι ισχυρότερες οργανώσεις στην ένοπλη συριακή αντιπολίτευση είναι το νεοσυσταθέν Ισλαμικό Μέτωπο (που χαιρεί την υποστήριξη της Σαουδικής Αραβίας) και οι σαλαφιστές της Αλ Νούρα και του Χαλιφάτου. Το Ισλαμικό Μέτωπο κατέλαβε πρόσφατως και τις εγκαταστάσεις Ελεύθερου Συριακού Στρατού κοντά

στα σύνορα με την Τουρκία. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε τη Δύση στην διακοπή της βοήθειας προς τον Ελεύθερο Συριακό Στρατό. Τελευταία έχουν αυξηθεί οι φωνές στην Δύση που υποστηρίζουν πως το καθεστώς Άσαντ δεν θα πρέπει να ανατραπεί γιατί αυτοί που θα το διαδεχθούν είναι πολύ χειρότεροι από αυτό. Κάτω από την διεθνή πίεση ακόμα και η Τουρκία άρχισε να παρεμβάλλει εμπόδια στον ανεφοδιασμό εκείνων των ισλαμικών οργανώσεων που έχουν σχέση με την Αλ Κάιντα όπως είναι το Χαλιφάτο και η Αλ Νούρα. Από την πλευρά του το καθεστώς κατέλαβε μέσα από την αποδοχή της καταστολής του χημικού του οπλοστασίου να εξασφαλίσει την ανοχή της Δύσης και την έμμεση στήριξη του. Η στήριξη αυτή γίνεται έτσι ώστε να μπορέσει το καθεστώς να παραδώσει με ασφάλεια τα χημικά όπλα

«Κυπροκεντρισμός» και ανάπτυξη

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Στη σχέση μας με τον έξω κόσμο, η τις συνεννοήσεις μας με την ΕΕ ή την ευρωζώνη, αντιμετωπίζουμε προκλήσεις, καλούμαστε να πάρουμε αποφάσεις. Μερικές φορές ή σωπούμε για να περάσει από την κοινή γνώμη μια μη «δημοφιλής» απόφαση ή μερικές φορές καταδικάζουμε μια συγκεκριμένη πλειοψηφία που υιοθετεί μια απόφαση ως «αντικυπριακή». Στην ανάλυσή μας κυριαρχεί συχνά το διλημματικό στοιχείο, (είτε κερδίζουμε, είτε χάνουμε), τις περισσότερες φορές όμως επικρατεί το «ηρωϊκό» στοιχείο (δεν μας συμπαθούν, να τους «δείξουμε»), αν μια συγκυρία δεν μας ευνοεί τότε η καλύτερη λύση είναι να προτάξουμε τη διαφωνία μας και συχνά να καταγγείλουμε τους «κακούς». Αυτό θεωρείται μια καλή επένδυση στο εσωτερικό σπινικό και φέρνει ενίοτε χειροκροτήματα και ψήφους.

Ωστόσο, τα πρόσφατα παραδείγματα σχετικά με τους χειρισμούς σε μια μακρόχρονη πορεία δύο ετών προς την οικονομική κατάρρευση, δείχνουν ότι όταν αδυνατούμε να δώσουμε τις λύσεις που επιθυμούμε,

η συνταγή της καταγγελίας ακολουθεί και πάνω σε αυτήν διεκδικούμε τη «δόξα» που θεωρούμε ότι αναλογεί στο «θύμα». Κάτι τέτοιο δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Αντίθετα, επιδεινώνει την κατάσταση και οδηγεί την Κύπρο στο περιθώριο. Τι μένει για την επόμενη μέρα; Ποια είναι η πραγματικότητα και πώς λειτουργεί; Ο Κ. Χατζημήτρος την παραθέτει:

«Ωστόσο, σήμερα, η παγκόσμια πραγματικότητα λειτουργεί αλλιώς. Οι λαοί στην εποχή μας προοδεύουν με παραγωγική δουλειά, πρωτότυπη σκέψη, μελέτη, καινοτομία, εφευρετικότητα, εργατικότητα, πειθαρχία, κοινωνική ευσυνειδησία, άμλλα, συλλογικότητα, αναγνώριση του καλύτερου. Ο συμβιβασμός δεν είναι τροπή, είναι μέσον για να βρεθεί η βέλτιστη λύση, για αμοιβαία κερδοφόρα (win-win) προοπτική. Η ευμηνία δεν επιτυγχάνεται με βία και εξαλλοσύνη, αλλά με σταθερή, συνεπή προσπάθεια και μετριοπάθεια. Η πειθαρία είναι αποτελεσματικότερη από τη σύγκρουση. Ο ανταγωνισμός δεν σημαίνει οπισσδρόμη, μάχες, πρωτισμούς. Στον παγκόσμιο οικονομικό στίβο,

η αδιάλλακτη στάση και η τακτική του ταμπουκά οδηγούν σε αποτυχίες. Η διαμόρφωση πλαισίου οικονομικής ανάπτυξης δεν επιτυγχάνεται με «ανένδοτη στάση έναντι των ξένων χρηματοδοτών για να υποχωρήσουν από τις παράλογες απαιτήσεις τους» αλλά με αποτελεσματική διαπραγμάτευση, λεπτομερή τεκμηρίωση, λογική ανάλυση, συγκεκριμένα επιχειρήματα» (εφ. τα Νέα, 21 Νοεμβρίου 2013).

Για να αντιμετωπίσουμε τις στρεβλώσεις, χρειάζομαστε μια πιο εξωστρεφή αντίληψη των πραγμάτων, μια πραγματική ανάλυση του ευρωπαϊκού και διεθνούς περιβάλλοντος. Ο «κυπροκεντρισμός» ως πολιτική ομαλοποίηση ενέχει έναν αμυντικό χαρακτήρα, κάτι που οδηγεί σε ψευδοισθμούς και σε πολιτικές απογοητεύσεις. Η αντίληψη ότι πάμε στο Συμβούλιο Υπουργών για να επιβάλουμε τη θέση μας, η αντίληψη ότι πάμε στο Eurogroup για τα κερδισίματα όλα, είναι μια εξωπραγματική θεωρία γιατί η Κύπρος δεν μπορεί να επιβάλει όλους τους όρους της, γιατί συμμετέχει σε ένα περιβάλλον όπου ο συμβιβασμός και η «αμοιβαία κερ-

δοφόρα προοπτική» αποτελούν τον κεντρικό άξονα που έχει οδηγήσει στη δημιουργία και την ενίσχυση της ΕΕ ως πολιτικής οντότητας.

Η Κύπρος, αντίθετα, μπορεί να επιρραστεί με κατάλληλα επιχειρήματα αυτές τις συμβιβαστικές συμπεριφορές και έτσι να βρίσκεται τις πιο κατάλληλες, κάθε φορά, φόρμουλες που θα της επιτρέπουν μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο να κατακτήσει νέους αναπτυξιακούς ρυθμούς. Το εξωτερικό περιβάλλον διαμορφώνει εν πολλοίς τους ρυθμούς που χρειάζεται να ακολουθήσουμε και να λάβουμε τις πιο κατάλληλες αποφάσεις που να ανταποκρίνονται στην κυπριακή πραγματικότητα-αναπτυξιακή στρατηγική, μεταρρυθμίσεις στη δημόσια υπηρεσία, νέο κοινωνικό συμβόλαιο, μείωση ανισοτήτων, κρτός πρόνοια. Κατά συνέπεια, είναι κρίσιμος σημασίας θέμα, η απόφαση να προχωρήσουμε με αποφασιστικότητα σε διαρθρωτικές αλλαγές και να βελτιώσουμε έτσι τη θέση της νήσου στην προσπάθεια για να βγει από τη δίνη της οικονομικής κρίσης.

www.larkoslarkou.org.cy

Τίποτα δεν καταλάβαμε

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ

Επρεπε γι' μια ακόμα φορά να το ζήσουμε. Άλλωστε μετά από τόσους διορισμούς αποτελεί πλέον θεσμό. Μας ενημέρωσαν ότι φέτος δεν θα υπήρχε διαμοιρασμός και λίστες, αυτά που ξέραμε να τα ξεχάσουμε. Θα επιλεγούν οι άριστοι. Μετά συναντήθηκαν τα συγκυβερνώντα κόμματα με τον Πρόεδρο, συζητήσαν, δόθηκαν και λίστες. Και στο τέλος, διόρισαν για μια ακόμα φορά, τα καλύτερα (μη κομματικά) Δ.Σ. ημικρατικών στην ιστορία της χώρας.

Κι όμως δεν ήταν αυτό το αποκορύφωμα θέαμα που προηγούνταν των διορισμών ούτε η τελική επιλογή (που επιβεβαίωσε εκ νέου πως μόνο αυτοί που διαβάζουν κομματική ταυτότητα μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στους «ικανούς» και «άξιους» που διορίζονται, πως η κομματοκρατία και η κουμπαροκρατία συνεχίζει απότονη να διαβρώνει, ότι απέμεινε όρθιο ο αυτό τον τόπο), το πιο ενοχλητικό στοι-

χείο των τελευταίων ημερών. Ούτε καν ότι τα κόμματα στην ουσία έπαιναν στον κόσμο: «Κοίτα, ξέρουμε ότι είσαι στα όρια σου αλλά εμείς θα συνεχίσουμε το πάρτι, θα φάμε ό, τι απέμεινε κι εσύ θα συνεχίσεις να πληρώνεις το λογαριασμό». Το πιο ενοχλητικό κομμάτι ήταν αυτό που ακολουθούσε τους διορισμούς. Εκείνη η απαξίωση της νομιμοσύνης του κόσμου από τα ίδια εκείνα άτομα που οδήγησαν τη χώρα εδώ αλλά αυτόβαφτιστήκαν σωτήρες και υποσχέθηκαν εκσυγχρονισμό.

Τη στιγμή που Πρόεδρος και συγκυβερνώντες συναντιόνταν τρεις φορές παζαρεύοντας πόδες και ποιες θέσεις θα πάρει ο καθένας, έπαιναν και έδιναν λίστες, επέβαλαν κομματικούς φίλους και κουμπάρους, ο Πρόεδρος εξέφραζε την πεποίθηση ότι οι διορισμοί ανταποκρίνονται στις προσδοκίες της κοινωνίας και σημειώνει ότι δεν θα δεχθεί να νονηθεί ότι οι πολιτικές δυνάμεις του έχουν επιβάλει ονό-

ματα. Και ο αναπληρωτής κυβερνητικός εκπρόσωπος διατείνεται ότι «ένας καλός ποιος παρατηρητής θα διαπιστώσει ότι δεν έχει υπάρξει οποιοδήποτε στοιχείο κομματικής συναλλαγής. Αντιθέτως, μοναδικός γνώμονας υπήρξε η αξιοκρατική επιλογή...». Έγιναν συζητήσεις αλλά- όπως εξήγησε- αυτές αφορούσαν στο ρόλο των οργανισμών και όχι τις θέσεις. Δόθηκαν λίστες, καμία σχέση όμως με το παρελθόν. Αυτή τη φορά συμπεριλάμβαναν τα ικανότερα στελέχη. Ούτε διαμοιρασμός έγινε. Ο Πρόεδρος ήταν ποτός στις προεκλογικές του δεσμεύσεις και σε όλα όσα διακήρυξε. Απλά εμείς, προφανώς, δεν καταλάβαμε ποιες ήταν οι διακηρύξεις αυτές. Και επειδή το δούλεμα δεν θα μπορούσε να περιοριστεί εντός κυβερνήσεων βγήκε και το ΑΚΕΛ, επί πενταετίας του οποίου μέχρι και e-mail στάλανε προς τα ΜΜΕ, και κατήγγειλε παζάρια και συναλλαγές. Ενώ η ΕΔΕΚ η οποία όλο το

προηγούμενο διάστημα τοποθετείτο έντονα, επικριτικά, έναντι των ακολουθούμενων διαδικασιών, τελικώς μας ενημέρωσε δια του αναπληρωτή Προέδρου της ότι δεν έδωσε λίστα επειδή διαφώνη με τις ιδιωτικοποιήσεις. Αυτός ο εμπαιγμός της στοιχειώδους νομιμοσύνης του κόσμου που ακολουθούσε εκείνη την αποκάλυψη συναλλαγή και η άνεση με την οποία το έκαναν, ήταν τα πιο ενοχλητικά. Διότι είναι ένα πράγμα η ελίτ να προσπαθεί να προστατεύσει αθέμιτα προνόμια και συμφέροντα και άλλο, όχι μόνο να μην αισθάνεται την ανάγκη να αποκρύψει από τον κόσμο τέτοιες πρακτικές, αλλά να του λέει και ότι όλο αυτό το πολυήμερο παζάρι που παρακολουθούσε δεν έγινε ποτέ, ήταν αποκύημα της φαντασίας του. Πως μόνο αν είναι κακόποτος θα θεωρήσει ότι οι ώρες του παρέδωσε, οι λίστες και οι διορισμοί κομματικών και προσωπικών φίλων αποδεικνύουν την ύπαρξη συναλ-

λαγής. Ένα πράγμα είναι να προσπαθεί να βγάλει την ουρά της έξω και άλλο να τοποθετείται λες και αφορά άγνωστες για αυτήν καταστάσεις. Να φωνάζει για τις πελατειακές σχέσεις και να σκοτώνεται ώστε τίποτα να μην αλλάξει.

Το μόνο που μπορεί κάποιος να συμπεράνει βλέποντας αυτή την ελίτ να απευθύνεται στον κόσμο ωσάν να απευθύνεται σε πλιθιούς, να μην αισθάνεται καν την ανάγκη τη ψέματά της να είναι τουλάχιστον αληθοφανή, είναι ότι δεν την ενδιαφέρει. Και δεν την ενδιαφέρει προφανώς, επειδή θεωρεί ότι δεν χρειάζεται να την ενδιαφέρει. Εδώ που ζήντιους και διαπλεκόμενους μια θέση, είναι αρκετή για να συσπειρωθούν αυτοί που πρέπει.

Υποσημείωση. Αφού αποδείχθηκε ότι και αυτοί οι διορισμοί έγιναν με κομματικά κριτήρια κάποιος

ανέσυραν το γνωστό παραμύθι ότι τα Δ.Σ. ασκούν πολιτική, άρα είναι λογικό η κάθε κυβέρνηση να επιλέγει εκείνους που γνωρίζει και εμπιστεύεται. Οι ημικρατικοί είναι εταιρείες. Κάθε εργαζόμενος ασκεί την πολιτική της εταιρείας στην οποία εργάζεται. Αυτό δεν σημαίνει ότι η κάθε εταιρεία προσλαμβάνει άτομα του στενού κύκλου ή του οικογενειακού περιβάλλοντος του ιδιοκτήτη ή του διευθυντή. Τίθεται το πλάνο στους υποψηφίους, οι οποίοι αποφασιίζουν αν το αποδέχονται. Το ότι ζητείται οι διορισθέντες να προέρχονται από συγκεκριμένο κομματικό χώρο ή να είναι γνωστοί στα κόμματα, δεν αφορά εφαρμογή εταιρικής πολιτικής. Σε άλλα παραπέμπει. Και δικαιολογημένα, αφού το σκάνδαλο της CYTA δικαιολογεί και τη σπουδή των πάντων για έλεγχο των οργανισμών αυτών.

antopoly@cytanet.com.cy

ΑΠΟΨΗ / Του ΘΟΥΚΗ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ

Μία άλογοι ενέργεια

Για μέρες τώρα, πολίτες και οργανώσεις εκφράζουν δημόσια την διαφωνία αλλά και την ανησυχία τους για την εξαγγελθείσα αγορά των δυο πυραυλάκων από το Ισραήλ. Οι οποιεσδήποτε ενέργειες των ανθρώπων, πιο πολύ αφορούν κράτη όπου κατά τεκμήριο οι σοβαρές αποφάσεις έχουν τη σφραγίδα της συλλογικότητας και θα πρέπει να συνοδεύονται με κάποια συλλογιστική. Ως εκ τούτου, συναφώς τίθενται ενδεικτικά κάποια ερωτήματα: Ποιος ο σκοπός της αγοράς των δυο πυραυλάκων; Υπάρχει η οικονομική ευχέρεια της αγοράς τους; Μήπως εξυπηρετούνται και άλλοι παράπλευροι στόχοι με την αγορά; Όπως διαρκώς επαναλαμβάνει ο Υπουργός Άμυνας, οι πυραυλάκατοι θα αγοράσουν για να προστατεύουν την κυπριακή ΑΟΖ από ενδεχόμενες επιβουλές. Και αυτή τη στιγμή κατά κύριο λόγο, αν όχι αποκλειστικά, ο κίνδυνος για οποιασδήποτε μορφής παρενοχλήσεις προέρχεται από την Τουρκία. Και τι θα γίνει αν υποθέσουμε ότι δημιουργείται θερμό επεισόδιο κάπου μερικές δεκάδες χιλιόμετρα μακριά από την Κύπρο, μέσα στη θάλασσα; Θα μπορέσουν οι δυο πυραυλάκατοι να αντεπεξέλθουν με τις δεκάδες των πολεμικών πλοίων του τουρκικού στόλου και τις εκατοντάδες πολεμικών αεροπλάνων που διαθέτει η τουρκική αεροπορία;

Τη στιγμή που ψάχνουμε ακόμα για αγνοούμενους στα πηγάδια και στα χωράφια, νομίζουμε ότι θα έπρεπε να δημιουργούμε προϋποθέσεις για ν' αρχίσουμε να ψάχνουμε και στη θάλασσα;

Στον μέσο -νουνεχά Κύπριο- θα πρέπει να γίνεται αντιληπτό μέσα από πικρές δυστυχώς και οδυνηρές εμπειρίες ότι δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε στρατιωτικά την Τουρκία. Αντίθετα, δεν θα έπρεπε να ήταν δύσκολο να συνειδητοποιηθεί ότι την ΑΟΖ μας θα την προστατεύουν οι Αμερικανοί λόγω Noble, οι Γάλλοι λόγω Total, οι Ισραηλίτες λόγω κάποιων κοινών αναφορικά με τους υδρογονάνθρακες και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με την Κύπρο. Αλλά αν προχωρήσουμε και στο δεύτερο ερώτημα, αν υπήρχε δηλαδή η ευχέρεια για την αγορά τους. Θα ήταν πολύ δύσκολο στο ερώτημα αυτό να δινόταν καταφατική απάντηση, τη στιγμή που η Κυβέρνηση προσπαθεί να εξοικονομήσει δαπάνες από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και όταν σημαντικά αναπτυξιακά έργα αναβάλλονται γιατί δεν υπάρχουν χρήματα, ν' αγοράσουν πυραυλάκατοι που στην περίπτωση θερμού επεισοδίου, την επομένη δεν θα υπάρχουν.

Συνεπώς γίνεται η παρατήρηση ότι πέραν των 100 εκ. θα ξοδευτούν και μερικές άλλες δεκάδες για την αγορά των πυραύλων, που αν έχουμε την τύχη να μας χρησιμοποιηθούν θα κληθούμε κάποια ώρα να τους αντικαταστήσουμε, γιατί θα έχουν παλιώσει! Ωστόσο και σε συνθήκες οικονομικής ευμάρειας οι πυραυλάκατοι λόγω των κινδύνων που υπακούουν, δεν θα έπρεπε να αγοράστούν.

Μήπως όμως με την αγορά τους εξυπηρετούνται και άλλοι παράπλευροι στόχοι; Ασφαλώς, τόσο η αγορά των πυραυλάκων όσο και η επιδιόρθωση/αναβάθμιση των επιθετικών ελικοπτέρων της Ε.Φ αποτελούν χειρονομίες ενίσχυσης των σχέσεων της χώρας μας με το Ισραήλ και τη Ρωσία αντίστοιχα. Είναι, ωστόσο, η κατάσταση της κυπριακής οικονομίας τέτοια που να επιτρέπει τέτοιου είδους χειρονομίες;

Εν κατακλείδι, η αγορά των πυραυλάκων καθόλου δεν ενδείκνυται για οικονομικούς λόγους, αλλά κυρίως για τους ορατούς κινδύνους που εξυπακούει. Γιατί στο σημείο που οι πυραυλάκατοι θα χρειαζόνταν να δράσουν, σ' εκείνο ακριβώς το σημείο θα άρχιζε για την Κύπρο μια νέα περίοδος περιπέτειας, καταστροφών και αστάθειας. Είτε το θέλουμε είτε όχι στην περίπτωση της Κύπρου δεν υπάρχουν οι δυνατότητες στρατιωτικών αναμετρήσεων. Υπάρχει μόνο η διπλωματία και οι δυνατότητες που μας παρέχει η παρουσία μας στην Ε.Ε και αυτές μάλιστα περιορισμένες αν θέλουμε να είμαστε πραγματιστές. Παρεμπιπτόντως, την ώρα που καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για επανένταξη των συνομιλιών για το κυπριακό, τι είδους μήνυμα δίνει η εξαγγελία της αγοράς των πυραυλάκων;

Ο κ. Θουκής Θουκυδίδης είναι στέλεχος του Νεοκυπριακού Συνδέσμου.

Παίρνουν μέτρα κατόπιν εορτής

Τακτικότερος έλεγχος των κρατουμένων στις Κεντρικές και εκπαίδευση του προσωπικού

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

Σωφρονιστικό σύστημα ώρα μηδέν. Η αυτοκτονία νεαρού Σύρου κατάδικου το προπερασμένο Σάββατο μέσα στο κελί του ταρακούνησε τους πάντες αφού ήταν η τρίτη αυτοχειρία φυλακισμένου από τον περασμένο Αύγουστο μέχρι σήμερα. Το γεγονός ξεγύμνωσε για άλλη μια φορά το σαθρό σύστημα που επικρατεί στις Φυλακές, αλλά και τη λανθασμένη νοοτροπία ορισμένων που υπηρετούν στο ίδρυμα.

Η εβδομάδα που ολοκληρώθηκε αναλώθηκε σε συσκέψεις και συναντήσεις για να βρεθούν τα αίτια του κακού. Γενικό συμπέρασμα των συναντήσεων είναι ότι στις Φυλακές δεν εφαρμόστηκαν σωστά κάποια μέτρα. Οι αυτοκτονίες έρχονται να προστεθούν στα άλλα κακά των Φυλακών

«Οι ελλείψεις δεν επιτρέπουν την παρεμπόδιση ακραίων περιστατικών» υποστηρίζει ο αναπληρωτής διευθυντής.

όπως είναι η διακίνηση ναρκωτικών και κινητών τηλεφώνων. Ταυτόχρονα, οι αυτοχειρίες ενδεχομένως να πηγάζουν από τη δύσκολη ζωή των καταδικών στις Φυλακές.

Την περασμένη Πέμπτη ο υπουργός Δικαιοσύνης συναντήθηκε με την Επιτροπή Διοικήσεως Ελίζα Σαββίδου και συζητήσαν τα προβλήματα που προκύπτουν μετά τις τρεις αυτοχειρίες στις Φυλακές. Κατά τη συνάντηση αποφασίστηκαν κάποια μέτρα τα οποία είναι: Η δημιουργία ειδικών χώρων για φιλοξενία ατόμων που έχουν ψυχολογικά προβλήματα και παρακολουθούν τους, η εξασφάλιση αντιβανδαλικού εξοπλισμού, η εκπαίδευση του προσωπικού για χειρισμό αυτών των περιπτώσεων με τη συνεργασία ειδικών και η συνεργασία του ψυχιάτρου των Φυλακών με τη Διοίκηση. Αποφασίστηκε επίσης να υιοθετηθεί η συνήθης πρακτική που εφαρμόζεται στο εξωτερικό δηλαδή ο τακτικός έλεγχος, η συχνή επικοινωνία με τον κρατούμενο και η αποφυγή κράτησης ατόμων σε απομονωμένο χώρο, αλλά σε χώρο με δυνατότητα πρόσβασης.

Ψηλώνει τα χέρια

Ο αναπληρωτής διευθυντής των Φυλακών Γιώργος Τρυφωνίδης μιλώντας στην «Κ» ανέφερε ότι υπάρχουν ελλείψεις στο Ίδρυμα που δεν επιτρέπουν στη διεύθυνση να εμποδίζει ακραία περιστατικά όπως είναι οι αυτοχειρίες. Αυτά σύμφωνα με τον κ. Τρυφωνίδη, επεκτείνονται στα ακόλουθα: Πρώτο: Η οικονομική κρίση δεν επιτρέπει την αύξηση των δεσμοφυλάκων και του προσωπικού των Φυλακών. Χαρακτηριστικά, κατά τη νυχτερινή βάρδια μια πτέρυγα στις Φυλακές επιτηρείται από δυο ακόμα και ένα δεσμοφύλακα. Σύμφωνα με τον

Η αναβάθμιση των μέτρων επιτήρησης των κρατουμένων που παρουσιάζουν προβλήματα είναι το πρώτο μέτρο που τέθηκε σε εφαρμογή μετά την τρίτη αυτοκτονία που σημειώθηκε στις Κεντρικές Φυλακές.

κ. Τρυφωνίδη, αυτό δημιουργεί πρόβλημα αφού είναι δύσκολο να ελεγχθούν αποτελεσματικά όλοι οι κατάδικοι, έστω και εάν γίνονται περιοδικοί έλεγχοι. Δεύτερο: Ο υπερπληθυσμός φέρνει στις Φυλακές προσωπικότητες κάθε είδους με συνέπεια κάποιοι να αντιμετωπίζουν προβλήματα που τους οδηγούν στην αυτοχειρία.

Τρίτο: Η έλλειψη του ιατρικού κέντρου και η μη εφαρμογή 24ωρης κάλυψης από ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό λόγω κόστους αναγκάζει να βρεθούν άλλοι τρόποι για να αντιμετωπιστούν ψυχικά ασθενείς όπως είναι η επαφή με τον ψυχίατρο και

την ψυχολόγο των Φυλακών. Χαρακτηριστικά, η βάρδια των νοσηλευτών ολοκληρώνεται στις 7 το βράδυ.

Η «Κ» ρώτησε τον κ. Τρυφωνίδη κατά πόσον τα μέτρα που λαμβάνονται είναι τα κατάλληλα λέγοντας ότι όσο είναι εφικτό αυτό γίνεται. Ο κ. Τρυφωνίδης δεν αποδέχθηκε ότι είναι μέρος του προβλήματος λέγοντας: «Δεν θεωρώ τον εαυτό μου μέρος του προβλήματος. Στις Φυλακές γίνονται προσπάθειες για αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων. Άλλωστε, εγώ δεν μπορώ να ξέρω κατά πόσον εάν ένας κατάδικος μέσα στο κελί του φθάσει στα όρια τα αυτοχειρίας».

Κακή νοοτροπία σε όλες τις βαθμίδες

Η «Κ» επικοινώθηκε με την Επιτροπή Διοικήσεως Ελίζα Σαββίδου, η οποία ανέφερε ότι στις Φυλακές επικρατεί κακή νοοτροπία σε όλες τις βαθμίδες (διεύθυνση, προσωπικό, δεσμοφύλακες). Η κ. Σαββίδου τόνισε ότι πρέπει να ληφθούν προληπτικά μέτρα για αντιμετώπιση των αυτοκτονιών. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι λόγω οικονομικής στενότητας δεν είναι εφικτή η ανέγερση του Πολυδύναμου Ιατρικού Κέντρου γι' αυτό πρέπει να βρεθούν άλλοι τρόποι για την αντιμετώπιση ψυχικών ασθενών όπως είναι συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας.

Μιλώντας στην «Κ», η κ. Σαββίδου εξήγησε ότι δεν είναι επαρκής διοικολογία η έλλειψη δεσμοφυλάκων στις Κεντρικές Φυλακές ώστε να επιτηρούν τους κατάδικους. Όπως εξήγησε, στο εξωτερικό οι κατάδικοι που έχουν τάση για αυτοκτονία επιτηρούνται κάθε 15 λεπτά. Σε μια άλλη

Η Επιτροπή Διοικήσεως κ. Ελίζα Σαββίδου.

παρατήρηση η κ. Σαββίδου ανέφερε ότι στις Κεντρικές Φυλακές παρατηρούνται και άλλα προβλήματα στη διαβίωση των καταδικών. Όπως είπε δέχθηκε παράπονα σύμφωνα με τα οποία κατάδικοι δεν έχουν τρόπο να μεταβούν στις τουαλέτες, με αποτέλεσμα να ουρούν σε μπουκάλια.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Η επιδείνωση της κρίσης το 2014 και οι προεκτάσεις

Ενώ η Κύπρος οδηγείται σε χειρότερες οικονομικές εξελίξεις η κυβέρνηση δεν φαίνεται να προβληματίζεται για εναλλακτικές προσεγγίσεις. Η αδράνεια που παρατηρείται είναι πρωτοφανής. Υπάρχει ένας φαύλος κύκλος - μεγάλη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας, τεράστια προβλήματα ρευστότητας, αυξανόμενα με τα εξυπηρετούμενα δάνεια και απουσία εμπιστοσύνης στις τράπεζες. Παρά ταύτα η κυβέρνηση σύμφωνα με τις οδηγίες της Τρόικα, ακολουθεί μια πολύ αυστηρή οικονομική πολιτική λιτότητας. Η πολιτική αυτή όπως εκφράζεται με τον προϋπολογισμό του 2014 με τις μειωμένες δαπάνες, τις μειώσεις μισθών και τις αυξημένες φορολογίες, εξορισμού συρρικνώνει την κατανάλωση, τις επενδύσεις, αυξάνει την ανεργία καθώς και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Τα δεδομένα αυτά επιδεινώνουν την κατάσταση. Μεταξύ άλλων, οι τράπεζες θα αντιμετωπίσουν προβλήματα ρευστότητας και πιθανώς να προκύψει ξανά ανάγκη ανακεφαλαι-

οποιήσης. Τα επερχόμενα δεινά και οι ευρύτεροι κίνδυνοι καταγράφονται σε πρόσφατες εκθέσεις της ΕΕ, του ΔΝΤ αλλά και συγκεκριμένων οίκων και δεξαμενών σκέψης.

Η ανεργία θα συνεχίσει να αυξάνεται ενώ παράλληλα θα παρατηρείται δημογραφική αιμορραγία. Εκ των πραγμάτων το δημόσιο χρέος θα σημειώνει σταδιακά αλλά σταθερή αύξηση και θα ανέλθει στο 124% το 2014. Με τη βαθεία κρίση δεν θα είναι δυνατόν να αποπληρωθούν τα ιδιωτικά χρέη. Αντίθετα θα υπάρχουν εκποιήσεις περιουσιών και κοινωνική αποσύνθεση.

Η υλοποίηση της μνημονιακής πολιτικής σε συνδυασμό με την ασφυξία που δημιουργεί η απουσία ρευστότητας εμβαθύνει την κρίση. Η κυβέρνηση έπρεπε να διεκδικήσει περισσότερα και να πείσει τους εταίρους μας για άλλου είδους προσεγγίσεις. Ακόμα και στην περίπτωση που η Τρόικα δεν συναινέσει σε κάποιου τύπου Marshall Plan, τουλάχιστον θα έπρεπε να απαιτούσαμε φορολογικές μειώσεις αντί για αυ-

ξήσεις και περισσότερη διακριτική ευχέρεια στη δημοσιονομική πολιτική. Και τούτο επειδή οι φορολογικές αυξήσεις θα οδηγήσουν σε περαιτέρω επιβάρυνση της ήδη υποτονικής οικονομικής δραστηριότητας και σε μειώσεις δημοσίων εσόδων. Αντίθετα, οι φορολογικές μειώσεις θα τονώσουν την αγορά και θα αυξήσουν τα δημόσια έσοδα. Στην περίπτωση που και αυτή η προσπάθεια δεν καρποφορούσε τότε η επιλογή της παράλληλης υιοθέτησης εθνικού νομισματικού έστω και προσωρινά θα ήταν στρατηγικός μονόδρομος.

Οι στιγμές που βιώνουμε είναι καθοριστικές. Έχει σημασία ο χρόνος αντίδρασης και η πρόθεση εναλλακτικής πρότασης από ένα ευρύτερο συνασπισμό δυνάμεων η οποία να κατατεθεί στην κοινωνία. Και είναι σημαντικό να κατανοηθεί ότι όσο βαθιναί η κρίση τα εργαλεία οικονομικής πολιτικής που οδηγούν στην ανάκαμψη καθίστανται λιγότερο αποτελεσματικά.

Τους τελευταίους μήνες, κατ' επανάληψιν διάφορα διεθνή κέντρα

αποφάσεων, είχαν τονίσει τη σημασία της διασύνδεσης της επίλυσης του Κυπριακού, της διευθέτησης των ενεργειακών ζητημάτων στην Ανατολική Μεσόγειο και την ταυτόχρονη αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο. Αρχικά η κυπριακή ηγεσία σχεδόν στο σύνολό της είχε απορρίψει μια τέτοια διασύνδεση των τριών αυτών ζητημάτων, τονίζοντας ότι το κάθε ένα από αυτά έπρεπε να αντιμετωπιστεί ξεχωριστά και ανεξάρτητα. Όμως ολόένα και περισσότερο βλέπουμε τον τελευταίο καιρό ότι από πλευράς κυβέρνησης οι δηλώσεις στο ψιλό-τερο επίπεδο δεν εκπέμπουν την απόρριψη της θέσης της διασύνδεσης, μάλλον απευθύνουν πρόσκληση για μια τέτοια διασύνδεση.

Ταυτόχρονα, ανεπίσημα, καλλιεργείται η θέση ότι εάν η Τουρκία συναινέσει σε μια λύση του Κυπριακού τότε είναι δυνατόν η κυπριακή κυβέρνηση να αποδεχθεί την πρόταση που αγωγού στην Τουρκία. Επισημαίνεται όμως ότι διάφορες μελέτες καταδεικνύουν ότι θα είναι

παρακινδυνευμένο -τόσο οικονομικά αλλά κυρίως γεωστρατηγικά- για την Κυπριακή Δημοκρατία και την ευρύτερη περιοχή να εγκλωβιστεί σε μια τέτοια προοπτική. Οι εξελίξεις στην Τουρκία αλλά και οι σημαντικές τοποθετήσεις Τούρκων αξιωματούχων για την Κυπριακή Δημοκρατία έπρεπε να μας είχαν κάνει σοφότερους. Ενδεχομένως η καλύτερη και πιο προσοδοφόρα λύση θα είναι η κατασκευή τερματικού στην Κύπρο με την εμπλοκή του Ισραήλ αλλά και Αραβικών χωρών.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τη συνεχή επιδείνωση της οικονομίας και την ατυχή προσκόλληση της κυβέρνησης στην αδιέξοδη μνημονιακή πολιτική, διαφαίνεται ότι η κυβέρνηση πιστεύει ότι ο από μηχανής Θεός θα λειτουργήσει με ένα τέτοιο τρόπο ούτως ώστε οι εξελίξεις στο Κυπριακό να επιφέρουν οφέλη και στην οικονομία. Η όλη συλλογιστική είναι υπεραπλουστευμένη και πολύ επικίνδυνη. Στην πραγματικότητα, είναι πιθανότερο να βρεθεί η κυβέρνηση ενώπιον εκβιαστικών δι-

λημμάτων. Γι' αυτό, ο στρατηγικός προγραμματισμός για το μακρύ 2014 έπρεπε να είχε ξεκινήσει από καιρό με την αξιολόγηση όλων ανεξαιρέτως των σεναρίων.

Ένα κρίσιμο στοιχείο που απουσιάζει από τον δημόσιο βίο είναι η συστηματική και αναλυτική προσέγγιση ζητημάτων. Το στοιχείο αυτό είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική λειτουργία ενός σύγχρονου κράτους. Ίσως η ένταξη μας στην ΕΕ και ακολούθως στην Ευρωζώνη να δημιουργήσουν την ψευδαίσθηση ότι μέσω της Ένωσης θα αντιμετωπιζόνταν και θα επιλύονταν ως δια μαγείας όλα τα προβλήματα. Ακόμα και με τα τόσα παθήματά μας τα τελευταία χρόνια δεν έχει γίνει ακόμα κατανοητό ότι είναι απαραίτητο να διαμορφώνουμε την αποκλειστικά δική μας ολοκληρωμένη στρατηγική.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι Καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λάσης.

Η ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δια χειρός Τσώρτσιλ

Ένα κορυφαίο, εξάτομο έργο, που θα προσφέρει η «Κ» στους αναγνώστες της

Του ΣΩΤΗΡΗ ΡΙΖΑ*

Ο Ουίνστον Τσώρτσιλ διασταυρώθηκε με την Ελλάδα επανειλημμένα κατά τη διάρκεια της μακράς πολιτικής του σταδιοδρομίας σε ένα διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων δεκαετιών, από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έως την ανακίνηση του Κυπριακού στη δεκαετία του 1950. Η πιο σημαντική όμως εμπλοκή του στις ελληνικές υποθέσεις ήταν αυτή που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και συνέπεσε με την πρωθυπουργία του (1940-1945).

Το πρώτο θέμα που τέθηκε στον Τσώρτσιλ τον Οκτώβριο του 1940, όταν η Ελλάδα εκδύλωσε έμπρακτα την απόφασή της να αντισταθεί στην ιταλική επιθετικότητα, ήταν η παροχή βοήθειας, υλικής και στρατιωτικής, εκ μέρους της Βρετανίας. Η Ελλάδα ήταν η μόνη χώρα της πειρωτικής Ευρώπης που αντιστεκόταν στον Αξονα και κατά συνέπεια η πολιτική της αυτή

Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 1945. Ο Τσώρτσιλ με τον Δαμασκηνό και τον πρωθυπουργό Ν. Πλαστήρα.

Η οργάνωση της γραμμής άμυνας στον Αλιάκμονα, όπως ήθελαν οι Βρετανοί ή στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, όπως ζητούσε ο Παπάγος, ήταν μία από τις διαφωνίες των δύο πλευρών.

αποκτούσε ανυπολόγιστη θηλιά και ψυχολογική αξία. Ο Τσώρτσιλ κατανοούσε ότι η Βρετανία δεν διέθετε πλεόνασμα μέσων ή δυνάμεων, ιδίως τη στιγμή κατά την οποία η σύγκρουση στη Βόρεια Αφρική παρέμενε αμφιρόροπη. Θα επέμενε όμως, εκτός από τη ρητορική που χρησιμοποιούσε για το γενναίο φρόνημα των Ελλήνων, στην ανάγκη αποστολής υλικής βοήθειας. Η βοήθεια ήταν τελικά ελάχιστη, καθώς η παροχή της προσέκρουσε στις επιφυλάξεις του βρετανικού Γενικού Επιτελείου, ενώ στάθηκε αδύνατη και η παρενόχληση της ιταλικής πολεμικής προσπάθειας με προσβολή στόχων στην ίδια την Ιταλία.

Το βασικό στοιχείο όμως που θα απασχολούσε τις δύο κυβερνήσεις δεν θα ήταν τελικά η ελληνο-ιταλική σύγκρουση, αφού ο ελληνικός στρατός προς έκπληξη και των Βρετανών θα απέκρουε τελικά τους Ιταλούς και θα τους ωθούσε στο αλβανικό έδαφος, αλλά η ελληνική στάση στην περίπτωση της σχεδόν προεξοφλού-

μενης γερμανικής επίθεσης. Ο Τσώρτσιλ απέβλεπε στην αποστολή στρατιωτικών δυνάμεων στη Βόρεια Ελλάδα, έστω περιορισμένων, με στόχο την εκδήλωση της έμπρακτης υποστήριξης της Βρετανίας σε μια σύμμαχο καθώς κατανοούσε ότι σε διαφορετική περίπτωση η βρετανική αξιοπιστία έναντι όλων ασφαλώς θα υπονομευόταν. Στη διαμόρφωση της βρετανικής πολιτικής βάραινε ασφαλώς και η ανάγκη, από την οπτική του Λονδίνου, να παραμείνει η Ελλάδα εμπόλεμη και να μην επανέλθει σε καθεστώς ουδετερότητας συνάπτοντας ανακωχή ή ειρήνη με την Ιταλία. Η ελληνική κυβέρνηση από την άλλη πλευρά απέβλεπε στην αποφυγή περιττών προκλήσεων έναντι της Γερμανίας. Έτσι, αν και ο πρωθυπουργός Ιωάννης Μεταξάς διαβεβαίωνε τους Βρετανούς ότι η Ελλάδα θα παρέμενε στο συμμαχικό στρατόπεδο, και δεν υπάρχουν στοιχεία ότι ο Έλληνας πρωθυπουργός βρισκόταν ενώπιον μιας πραγματικής προοπτικής ανακωχής με την Ιταλία, ήταν αρνητικός στο ενδεχόμενο αποστολής στη Βόρεια Ελλάδα μιας μικρής βρετανικής δύναμης, η οποία δεν θα αποτελούσε υπολογίσιμο στρατιωτικό παράγοντα έναντι της Βέρμαχτ αλλά θα προκαλούσε το Βερολίνο.

Δύσκολες συνομιλίες

Οι ελληνικές επιφυλάξεις παρέμειναν ισχυρές και μετά τον θάνατο του Μεταξά στις 29 Ιανουαρίου 1941. Αυτή τη φορά το πλαίσιο της διαφωνίας θα αποτελούσαν οι ελληνοβρετανικές συνομιλίες για την οργάνωση πρόσφορης γραμμής άμυνας, με τους Βρετανούς να προκρίνουν ως κατάλληλη τη γραμμή του Αλιάκμονα, κάτι που σήμαινε εγκατάλειψη του μεγαλύτερου μέρους της Μακεδονίας, και τον αρχιστράτηγο Αλέξανδρο Παπάγο να επιμένει σε άμυνα επί της ελληνοβουλγαρικής συνοριακής γραμμής και των οχυρών και διατήρηση των ελληνικών δυνάμεων στο αλβανικό μέτωπο. Τις διαπραγματεύσεις εκ μέρους των Βρετανών διεξήγαγε ο Αντoney Ηντεν εξουσιοδοτημένος από τον Τσώρτσιλ και το βρετανικό υπουργικό συμβούλιο. Ο Βρετανός πρωθυπουργός θα αναρωτόταν στις αρχές Μαρτίου μήπως οι Έλληνες είχαν πειστεί υπερβολικά από τον Ηντεν, αλλά στην πραγματικότητα επρόκειτο για ένα ερώτημα που ανέκυπτε στη ροή συζητήσεων που ήταν πράγματι δύσκολες και όχι από θεμελιώδη στρατηγική αντίληψη, αφού ο ίδιος ο Τσώρτσιλ θεωρούσε πολιτικώς αναγκαίο να υπάρξει βρετανική συνδρομή ακόμα και στην περίπτωση που οι πιθανότητες επιτυχίας από στρατιωτικές πλευρές ήταν ελάχιστες. Η επίτευξη συμφωνίας ήταν πρακτικά αδύνατη, αλλά η στρατιωτική αδυναμία των Βρετανών και η εξάντληση των ελληνικών δυνατοτήτων έγιναν σαφείς με την εκδήλωση της επίθεσης της Βέρμαχτ στις 6 Απριλίου 1941. Οι Γερμανοί κατέλαβαν τη Θεσσαλονίκη στις 9 Απριλίου και την Αθήνα στις 27. Στο τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου επρόκειτο να επιτεθούν και να καταλάβουν την Κρήτη, την οποία οι Βρετανοί ήλπιζαν αβάσιμα ότι θα μπορούσαν να διατηρήσουν. Τα υπολείμματα των ελληνικών δυνάμεων και η κυβέρνηση θα κατέφευγαν στη Μέση Ανατολή και θα παρέμεναν εκεί υπό βρετανικό έλεγχο.

Αθήνα, Δεκεμβριανά. Ο Τσώρτσιλ έρχεται στην ελληνική πρωτεύουσα και προσπαθεί να επιβάλει λύση. Δίπλα του ο αντιβασιλέας Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός. Το πολιτικό κόστος των Δεκεμβριανών για τον Βρετανό πρωθυπουργό ήταν υψηλό, αφού επικρίθηκε έντονα και στη Βρετανία αλλά κυρίως στις ΗΠΑ.

Επεδίωκε τον πλήρη έλεγχο της Ανατολικής Μεσογείου

Το ελληνικό πρόβλημα πλέον για τον Τσώρτσιλ ήταν κυρίως πολιτικό και στρατηγικό. Η Βρετανία διατηρούσε τις αυτοκρατορικές της αξιώσεις και απέβλεπε στην ανασύσταση της ζώνης επιρροής της με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ως παραδοσιακή ναυτική δύναμη επεδίωκε τον πλήρη έλεγχο της Ανατολικής Μεσογείου και της Εγγύς Ανατολής και η διατήρηση της επιρροής της στην Ελλάδα συνιστούσε ακρογωνιαίο λίθο αυτής της στρατηγικής. Ως αναντικατάστατο μέσο άσκησης της βρετανικής επιρροής ο Τσώρτσιλ θεωρούσε τον θρόνο. Συντηρητικός ο ίδιος και αφοσιωμένος στον θεσμό της μοναρχίας έβλεπε επίσης στο πρόσωπο του Γεωργίου και έναν αφοσιωμένο φίλο του Λονδίνου. Ο Βρετανός πρωθυπουργός δεν θα απέδιδε οποιαδήποτε σημασία σε αιτήματα που προέρχονταν από την κατεχόμενη Ελλάδα, τόσο από τον παλαιό πολιτικό κόσμο όσο και από τον ραγδαία ανερχόμενο νέο παράγοντα, το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (ΕΑΜ), για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για το πολιτειακό, καθώς το στέμμα είχε απολέσει το λαϊκό του έρεισμα ως συνέπεια της ταύτισής του με τη δικτατορία της 4ης Αυγούστου. Η πολιτική του Τσώρτσιλ θα έφθανε στις ακραίες συνέπειές της τον Αύγουστο του 1943 όταν εκδιώχθηκε από το Κάιρο αντιπροσωπεία ευρύτατου φάσματος αντιστασιακών οργάνωσης που είχε ζητήσει την ανάληψη δέσμευσης για οργάνωση δημοψηφίσματος και την παραμονή του βασιλιά εκτός της χώρας έως τη διεξαγωγή του. Η προτίμηση του Τσώρτσιλ θα κλονιζόταν στιγμιαία, αλλά η αλλαγή πολιτικής θα αποτρεπόταν από τον Αμερικανό πρόεδρο Φραγκλίνο Ρούσβελτ στο τέλος του 1943.

Ο Τσώρτσιλ θα αντιμετώπιζε επίσης με πυγμή τις στάσεις των βενιζελικών και αριστερών στοιχείων στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις της Μέσης Ανατολής το 1943-44. Ο

Ρώμη, 21 Αυγούστου 1944.

Ο Γ. Παπανδρέου σπεύδει από το Κάιρο στην ιταλική πρωτεύουσα και συναντά τον Τσώρτσιλ. Του ζητεί τη στρατιωτική ενίσχυση της Ελλάδας.

Βρετανός πρωθυπουργός θα αποδεχόταν ως αναγκαίοτητα την παραμονή στο εξωτερικό του βασιλιά μόνο τον Σεπτέμβριο του 1944 όταν θα συνεδιητοποιούσε ότι η ισχύς του ΕΑΜ στο εσωτερικό της χώρας ήταν μεγάλη και ότι η επιμονή του για επάνοδο του βασιλιά θα διέλυε την κυβέρνηση συνασπισμού υπό τον Γεώργιο Παπανδρέου, η οποία συνιστούσε το καλύτερο χαρτί των Βρετανών για την ανάκτηση του ελέγχου της χώρας που θεωρούσαν στρατηγικά σημαντική.

* Ο κ. Σωτήρης Ρίζας είναι διευθυντής ερευνών στο Κέντρο Ερευνών της Ιστορίας του Νεότερου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών.

Καθοριστικές γεωπολιτικές επιλογές

Αυτή η γεωπολιτική επιλογή αντανάκλατο στις επιλογές του Τσώρτσιλ κατά τις αγγλοσοβιετικές συνομιλίες της Μόσχας τον Οκτώβριο του 1944 που κατέληξαν στη γνωστή συμφωνία των ποσοστών. Εκεί έθεσε ως διαπραγματευτική του προτεραιότητα την αναγνώριση του βρετανικού ελέγχου στην Ελλάδα με αντάλλαγμα την αναγνώριση σοβιετικού προβαδίσματος στα Βαλκάνια όπου δέσποζε ο Ερυθρός Στρατός. Προσωρινά, όπως αποδείχθηκε, η Γιουγκοσλαβία θα αποτελούσε πεδίο επιρροής από κοινού.

Η συμφωνία σε επίπεδο κορυφής δεν σήμαινε αυτόματη εφαρμογή της. Τον Οκτώβριο του 1944 είχε απελευθερωθεί μια Ελλάδα πολύ διαφορετική από την προπολεμική από άποψη πολιτική και κοινωνική. Το ΕΑΜ, διευθυνόμενο από το ΚΚΕ, διέθετε τον έλεγχο του μεγαλύτερου μέρους της επικράτειας με τη συνδρομή του Ελληνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού (ΕΛΑΣ). Είχε καλύψει το κενό πολιτικής εκπροσώπησης που είχε δημιουργήσει η δικτατορία της 4ης Αυγούστου και η κατοχή με ένα μείγμα κινητοποιημένων νέων ομάδων που παρέμεναν έως τότε στο περιθώριο της πολιτικής ή εξαρτημένοι, όπως οι αγρότες, οι νέοι και οι γυναίκες, κεφαλαιοκίνητοι σχισματίων που ανήγονταν στον Μεσοπόλεμο, όπως των προσφύγων έναντι των γηγενών, τις επιθυμίες για αντίσταση στις πόλεις και την ύπαιθρο και καταναγκασμού, μέσω της εξουδετέρωσης ανταγωνιστικών αντιστασιακών ομάδων. Το ΚΚΕ είχε συγκατατεθεί με δυσκολία στη συμμετοχή του στην κυβέρνηση συνασπισμού υπό τον Γεώργιο Παπανδρέου. Είχε συντελέσει ο' αυτό η στάση της Μόσχας, που δεν εννοούσε ρήξη με τους Αγγλοαμερικανούς σε μια καμπή του πολέμου κατά την οποία δεν είχε εξασφαλίσει ακόμα τη σύσταση μιας ζώνης σοβιετικού ελέγχου στην Ανατολική Ευρώπη, η αντίθεση μετριοπαθών εταίρων, όπως οι σοσιαλιστές υπό τον Αλέξανδρο Σβώλο, αλλά και ο διαιτηγμός του ΕΑΜ έναντι των μεγάλων Βρετανών Συμμάχων. Τον Νοέμβριο όμως ο Τσώρτσιλ συμπεραίνει ότι η ελευθερία κινήσεων που είχε αποκτήσει στη Μόσχα δεν θα μεταφραζόταν σε έλεγχο της Ελλάδας αν δεν διαλυόταν ο ΕΛΑΣ.

Η διαφάνεια σχετικά με τη σύσταση του νέου στρατού ήταν συνεπώς σύγκρουση για τον έλεγχο της χώρας, τον οποίο δεν μπορούσε να εξασφαλίσει ο Παπανδρέου και ο παλαιός πολιτικός κόσμος. Ο Τσώρτσιλ προφανώς υποτιμώντας το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, όπως άλλωστε και η ηγεσία του ΚΚΕ υποτίμησε τη βρετανική δέσμευση στην Ελλάδα, αποφάσισε τη στρατιωτική επέμβαση. Καθώς αυτή ήταν αναποτελεσματική κατά το πρώτο δεκαήμερο των Δεκεμβριανών κλιμακώθηκε για να φθάσει η βρετανική δύναμη τον αριθμό των 90.000 ανδρών, επίπεδο εκπληκτικό αν ληφθεί υπόψη ότι εξελισσόταν παράλληλα η τελευταία και σκληρότατη φάση του πολέμου στην Ιταλία. Το πολιτικό κόστος των Δεκεμβριανών για τον Βρετανό πρωθυπουργό ήταν υψηλό, αφού επικρίθηκε έντονα και στη Βρετανία αλλά κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες εξελίσσονταν σε κρίσιμο παράγοντα για τη βρετανική πολιτική στον μεταπολεμικό κόσμο. Η πολιτική του Τσώρτσιλ τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 1944 πάντως σφράγισε, τη μεταπολεμική εξέλιξη στην Ελλάδα. Ακόμα, η απόφασή του, τον Απρίλιο του 1945, να ανατρέψει τον πρωθυπουργό Πλαστήρα, του οποίου η πολιτική θεωρείτο ότι απέβλεπε σε επικράτηση των παλαιών δημοκρατικών με την ανοχή της αριστεράς, δεν συνέβαλε στον κατευνασμό.

Αθήνα, Δεκέμβριος 1944. Ο Τσώρτσιλ φθάνει αεροπορικά στο Χασάνι. Την επομένη, τεθωρακισμένο όχημα τον φέρνει στη Βρετανική Πρεσβεία.

Την ερχόμενη Κυριακή μαζί με την «Κ» ο πρώτος τόμος με τη συλλεκτική θήκη

Η ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου γραμμένη από τον Ουίνστον Τσώρτσιλ, σε 6 πολυτελείς τόμους, είναι η νέα μεγάλη προσφορά της Καθημερινής προς τους αναγνώστες της. Ο βραβευμένος με Νόμπελ Λογοτεχνίας πολιτικός, καταγράφει τον πόλεμο που σημάδεψε όσο κανένας άλλος τον σύγχρονο κόσμο, την Ευρώπη, την Ελλάδα και ασφαλώς την Κύπρο. Ένα ντοκουμέντο γραμμένο από έναν άνθρωπο-κλειδί, που κίνησε τα νήματα του πολέμου και έζησε τις εξελίξεις παίρνοντας τις αποφάσεις.

Εξωτικά ζώα εισάγονται ανεξέλεγκτα στην Κύπρο

Κροκόδειλοι, πύθωνες μπαίνουν από τον τρύπιο νόμο και πιθηκάκια μέσα σε ταξιδιωτικές βαλίτσες

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και την ανθρώπινη ασφάλεια εγκυμονεί η ανεξέλεγκτη εισαγωγή εξωτικών ζώων στην Κύπρο. Πρόβλημα το οποίο επανέρχεται κατά καιρούς στην επικαιρότητα, συνήθως μετά την εμφάνιση ή την...εξαφάνιση κάποιου από αυτά τα ζώα, όπως τα δύο μίρκατ, τα οποία δραπετεύσαν από τον ζωολογικό κήπο Λεμεσού, ή τον πύθωνα που το έσκασε από διαμέρισμα.

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος προέρχεται από την απειλή μετάδοσης ζωνόσων, καταγγέλλει η οργάνωση «Κιβωτός».

Το θέμα επαναφέρει η οργάνωση Επιμόρφωσης για την Ευημερία των Ζώων «Κιβωτός», η οποία όπως επισημαίνει ο εκπρόσωπός της, Κυριάκος Κυριάκου, αναμένει από το κράτος και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να λάβουν πολύ σοβαρά υπόψη τις υποδείξεις και τις έρευνες που γίνονται για το σοβαρό θέμα της παράνομης εισαγωγής και φιλοξενίας εξωτικών ζώων. Η αδιαφορία, η μη αποτελεσματική αστυνόμευση και η μη εφαρμογή της νομοθεσίας,

προβλέπεται ότι θα μας φέρουν σε απρόσμενες και απρόβλεπτες καταστάσεις. «Η μόδα και λίγο η φαντασία ορισμένων να εισάγουν εξωτικά ζώα στην Κύπρο όπως βόες, φίδια, εξωτικούς πύθωνες, ρακούν και κροκόδειλους, πιθηκάκια οδήγησε στη σημερινή ανεξέλεγκτη κατάσταση, η οποία εμπεριέχει σοβαρούς κινδύνους για τον άνθρωπο και την κυπριακή πανίδα. Πάντως ακόμη να αντιληφθώ το μέγεθος της μεγαλύτερης ορισμένων που θεωρούν ότι είναι ωραίο θέαμα να κυκλοφορεί ένα ελάφι, ή κροκόδειλος στην αυλή της έπαυλης του», παρατηρεί ο εκπρόσωπος της οργάνωσης «Κιβωτός». Όπως ο ίδιος κρίνει, ένας από τους μεγαλύτερους πλέον φόβους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που μπορεί να μετατραπεί και σε εφιάλτη) είναι το ελεύθερο εμπόριο και η διακίνηση εξωτικών ζώων σε όλη την επικράτεια της Ευρώπης. Και μien υπάρχει απαγόρευση εξωτικών ζώων από τρίτες χώρες εντός της Ευρώπης όμως κάποιες χώρες έχουν βρει το μικρό παραθυράκι και εισάγουν με διάφορους τρόπους εξωτικά ζώα εντός της χώρας τους και μετέπειτα τα βαπτίζουν ευρωπαϊκά, με αποτέλεσμα αυτά να διακινούνται ελεύθερα και το εμπόριο αυτό να ανθίζει με πολλά εκατομμύρια κέρδη. Η Ολλανδία είναι μία από αυτές τις χώρες από την οποία εισάγονται διάφορα εξωτικά ζώα και η οργάνωση «Κιβωτός», ασχολούμνη τα τελευταία χρό-

Σ' αυτό το υποστατικό σύμφωνα με καταγγελίες περιοίκων, φιλοξενούνται διάφορα ζώα χωρίς κανένα έλεγχο. Βρίσκεται στην οδό Ελλάδος στη Λεμεσό και προκαλεί τις έντονες αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής.

να με το θέμα, έχει ανακαλύψει ότι ένας μεγάλος αριθμός τους (ιδιαίτερα τα είδη των αιλουροειδών –πίθηκοι και άλλα) προέρχονται από αυτή την χώρα. Άλλες χώρες οι οποίες δεν ευρίσκονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τροφοδοτούνται παράνομα οι ενδιαφερόμενοι για εξωτικά ζώα, είναι οι γειτονικές μας, η Συρία, η Αίγυπτος ο Λίβανος και η Ιορδανία.

Έλλειψις ελέγχου

Η κατάσταση όπως εξελίχθηκε τα τελευταία χρόνια (δηλαδή μετά και την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση) έχει ξεφύγει από τον έλεγχο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και των άλλων υπηρεσιακών παραγόντων, οι οποίοι έχουν την ευθύνη και τον έλεγχο της εισαγωγής αυτών των εξωτικών ζώων και πτηνών. Η οργάνωση «Κιβωτός» επανειλημμένα έχει τονίσει και ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές όπως ελέγχουν εξονυχιστικά όλες τις περιπτώσεις ιδιωτών και άλλων, οι οποίοι εμπορεύονται εξωτικά ζώα και όπως γίνονται περισσότερο εντατικοί και σχολαστικοί έλεγχοι στα σημεία ελέγχου της Δημοκρατίας, όπως τα αεροδρόμια και τα λιμάνια. Τα απίστευτα αλλά αληθινά παραδείγματα περιπτώσεων όπου συμπατριώτες μας σκαρφίζονται διά-

φορους τρόπους για να εισάγουν ζώα θα πρέπει να απασχολήσουν τους πάντες. Πιθηκάκια μέσα σε ταξιδιωτικές βαλίτσες μικρά ζωάκια που πιθανόν να διαφεύγουν του ελέγχου των τελωνείων καταλήγουν είτε σε σπίνια (που δεν έχουν την κατάλληλη υποδομή φιλοξενίας τους) είτε σε καταστήματα πώλησης ζώων ή στο τέλος καταλήγουν σε κάποιο ζωολογικό κήπο (και πάντα μιλάμε για ζωολογικούς κήπους παράνομους).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεωρηθεί για την ανεξέλεγκτη κατάσταση, της παράνομης εισαγωγής ζώων. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος όμως είναι το θέμα της μετάδοσης ζωνόσων. Δηλαδή η μετάδοση ασθενειών από τα ζώα στον άνθρωπο. Από τις 200 περίπου ζωνόσους, οι 32 είναι θανατηφόρες. Από αυτές λοιπόν τις θανατηφόρες ζωνόσους έχουν χαθεί περίπου 2 εκατομμύρια άνθρωποι σε ολόκληρο τον πλανήτη. Έχει επίσης αποδειχθεί επιστημονικά (και τα ευρήματα αυτά έχουν δοθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή) ότι τα εξωτικά ζώα τα οποία ευρίσκονται αιχμάλωτα μέσα σε ζωολογικούς κήπους και άλλα υποστατικά μπορεί να μεταφέρουν τέτοιους νόσους οι οποίες κάποτε αποδεικνύονται και μοιραίες για τον άνθρωπο.

«Μίνι ζούγκλα» στο κέντρο της Λεμεσού

Κι όμως συμβαίνει, έχει ιστορικό και διάρκεια: Σ' ένα χώρο ανώγειου κατοικίας στην οδό Ελλάδος στη Λεμεσό, μόλις 60 τετραγωνικών μέτρων ο ένοικός της διατηρεί ένα καταφύγιο ζώων. Κανένας από τους παραπονούμενους περίοικους, δεν μπορεί να γνωρίζει με ακρίβεια τι ζώα φιλοξενούνται και σε ποια κατάσταση βρίσκονται.

Από τις φωνές τους και περισσότερο από το κλάμα τους, εικάζεται πως υπάρχουν σκύλοι, κότες, κουνέλια, γάτες. Εικάζεται ακόμη πως στην μικροσκοπική και «ερμητικά κλειστή» κατοικία φιλοξενούνται κι ερπετά όπως φίδια, σαύρες, μέχρι και μικροί κροκόδειλοι.

Σε κάθε πλευρά του ανώγειου υπάρχουν περιφράξεις και στα ανοίγματα καλύμματα, που αποκλείουν κάθε θέαση στο εσωτερικό του. Ο ενοικιαστής της κατοικίας όπως καταγγέλλουν οι παραπονούμενοι κι άμεσα επηρεαζόμενοι κάτοικοι της περιοχής, κρατά κλειστό το χώρο του. Απροσπέλαστο στην κάθε υπηρεσία που μεταβαίνει μετά τις καταγγελίες τους, για έρευνα στο υποστατικό. Τρεις φορές επιχείρησαν το τελευταίο διάστημα, να διενεργήσουν ελέγχους υγειονομικοί λειτουργοί, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Είναι φυσικό όσοι διαμένουν ή εργάζονται στην περιοχή, να ενοχλούνται από την οχλοβοή που προκαλείται από το υποστατικό σε μια πυκνοκατοικημένη περιοχή και τη δυσοσμία που αναδύεται. Περισσότερο όμως φοβούνται για τυχόν αρρώστιες, που πιθανόν να διαδοθούν από το βρόμικο περιβάλλον μέσα στο οποίο διαβιώνει τα όποια ζώα.

Όπως καταγγέλλουν οι επηρεαζόμενοι πριν από τέσσερα χρόνια, το είχαν σκάσει από το υποστατικό ένα κροκοδείλακι κι ένα φίδι, τρομοκρατώντας τους διαμένοντες της περιοχής. Τότε κάποια τοπικά Μέσα ενημέρωσης είχαν ασχοληθεί με το θέμα, έκτοτε όμως κανένας αρμόδιος δεν ενδιαφέρθηκε για το τι συμβαίνει στον περικλειστο χώρο του ανώγειου της οδού Ελλάδος, στην περιοχή του Μεσαιωνικού Κάστρου της Λεμεσού.

Η ΠΕΤΡΑ

ΤΟΥ ΜΑΡΙΟΥΣ ΦΩΝ ΜΑΪΕΝΜΠΟΥΡΓΚ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ
ΑΘΗΝΑ ΞΕΝΙΔΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ
ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ
ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΩΤΗ: 21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013
27, 28, 29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΗ: 30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
(ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΗΝ 31 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014)

ΛΑΡΝΑΚΑ: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ,
12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΛΕΜΕΣΟΣ: ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ,
4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΠΑΦΟΣ: ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ,
5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΛ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΣΩΤΗΡΑΣ, 6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΣΤΙΣ 8.30μ.μ.
ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ
ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ ΣΤΙΣ 6.00μ.μ.

ΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕ ΑΓΓΛΙΚΟΥΣ ΚΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΥΠΕΡΤΙΤΛΟΥΣ

ΠΑΡΑΜΗΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014
(ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ)
ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ Η ΠΕΤΡΑ
ΤΟΥ ΜΑΡΙΟΥΣ ΦΩΝ ΜΑΪΕΝΜΠΟΥΡΓΚ
ΜΕ ΤΗ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ
ΚΑ. ΑΘΗΝΑ ΞΕΝΙΔΟΥ,
ΤΟΥΣ ΗΘΟΠΟΥΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΟ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ
ΤΗΛ. 77772717
(ΓΡΗΓΟΡΙ ΔΥΣΕΝΤΙΟΥ 9,
10% ΛΕΥΚΩΣΙΑ,
ΧΩΡΟΣ ΠΑΛΙΟΥ ΓΣΠ)

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΗΓΗΡΙΩΝ
€ 12 / € 10 / € 6
€ 5 (ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗ)

WWW.THOC.ORG.CY
ΘΟΚ/THOC

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

ΣΟΥΒΛΑΚΙ & ΓΥΡΟΣ

Ζουμερό σουβλάκι και αυθεντικός ελληνικός γύρος

Στο Derlicious χρησιμοποιούμε φρέσκα υλικά, εξαιρετικής ποιότητας και καθημερινά ετοιμάζουμε τα πιο λαχταριστά πιάτα με σουβλάκι και γύρο! Επιλέξτε ανάμεσα από μια μεγάλη ποικιλία σε καλαμάκια, γύρο, σαλάτες ή συνοδευτικά πιάτα, σε ένα άνετο και φιλικό περιβάλλον.

Τώρα και στην
Πάφο στο Kings
Avenue Mall

The Mall of Cyprus • Λάδρας • Πρωταράς • Μακένζυ • Kings Avenue Mall Paphos

Μέλος του ομίλου PHC,
υποψήφιου στα Johnny Walker Man of the Year Awards 2013,
στην κατηγορία «Επιχειρηματίας / Επιχείρηση της Χρονιάς».

Ερωτήματα προς τρεις πρώην πρωθυπουργούς

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Πολλά γράφονται και ακόμη περισσότερα ακούγονται για τρεις πρώην πρωθυπουργούς που έχουν διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στην πορεία της χώρας προς τη χρεοκοπία. Ο ελληνικός λαός είναι εκείνος που θα αποφασίσει αν για κάποιον λόγο θα επιφυλάξει και πάλι ρόλο σε κάποιον εκ των τριών. Και ο ιστορικός του μέλλοντος είναι εκείνος που θα τους απονείμει το πρόπον μερίδιο ευθύνης για τη σημερινή καταστροφή. Το σίγουρο είναι πως οι κ. Σημίτης, Καραμανλής και Παπανδρέου έχουν χειρισθεί την περίοδο μετά την πρωθυπουργία τους με πολύ διαφορετικό τρόπο.

Ο κ. Σημίτης προειδοποίησε εγκαίρως από το βήμα της Βουλής για την επικείμενη χρεοκοπία και προσφυγή στο ΔΝΤ όταν κανείς δεν μιλούσε ή δεν ήθελε να ακούσει για την πραγματικότητα. Οι παρεμβάσεις του είναι πάντοτε καιριές χωρίς ωστόσο να παγιάζουν ένα βήμα παραπέρα, να προτείνουν δηλαδή συγκεκριμένο σχέδιο για την έξοδο από την κρίση. Το κυριότερο, όμως, είναι πως ο κ. Σημίτης δεν έχει ποτέ κάνει αυτοκριτική για την περίοδο της διακυβέρνησής του, για την τεράστια φούσκα του χρηματιστηρίου και ιδιαίτερα για το μείζον ζήτημα της διαφθοράς. Πρέπει κάποτε να μιλήσει γι' αυτήν την «ταμπακίερα», γιατί ειδικά μετά τις αποκαλύψεις για τα σκάνδαλα των εξοπλισμών η κοινωνία θέλει να λάβει απαντήσεις. Και προφανώς δεν αρκεί η περίφημη φράση της εποχής «η ανάπτυξη θέλει τη διαπλοκή της» ούτε η δικαιολογία πως κανείς δεν πήγε εγκαίρως στον επαγρυπνά...

Ο κ. Καραμανλής έχει επιλέξει τη σιωπή, αν και υπάρχουν «κύκλοι» που εμφανίζονται να τον εφράζουν κατά καιρούς. Υπάρχουν πολλά αναπάντητα όσο και κρίσιμα ερωτήματα για επιλογές προώπων, για την αδυναμία επιβολής του σε κρίσιμες στιγμές, για την άρνηση έγκαιρης αντιμετώπισης

του επικείμενου δημοσιονομικού εκτροχιασμού. Ο πρώην πρωθυπουργός δεν έχει απαντήσει στο γιατί δεν πήρε σκληρά μέτρα το φθινόπωρο του 2008, όταν πλέον ήξερε πού πήγαινε το καράβι, και γιατί συνέχισε να ξεδεύει έως το φθινόπωρο του 2009, παρά τις προειδοποιήσεις Ελλήνων και ξένων. Η σιωπή δεν ταιριάζει στον θεσμικό ρόλο ενός πρώην πρωθυπουργού που ήξερε καλά τα θέματα και είχε άποψη γι' αυτά. Η διόγκωση του δημόσιου μισθολογίου, η απώλεια ελέγχου στον κρίσιμο τομέα του νόμου και της τάξης και η μη λήψη έγκαιρων μέτρων αναμένουν απαντήσεις. Όσο για τον κ. Παπανδρέου έχει χειρισθεί την περίοδο μετά την πρωθυπουργία του με ανεπάρκεια. Δεν είναι ούτε έξω μόνο ούτε εδώ πραγματικά για να υπερασπισθεί ό,τι πιστεύει ότι μπορεί να υπερασπισθεί. Ο κ. Παπανδρέου μάς οφείλει απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα. Γιατί δεν προσέφερε συνδρομή στον κ. Καραμανλή για την αντιμετώπιση του κρέους την άνοιξη του 2009, παρότι του ζητήθηκε; Γιατί δεν πιάστηκε από την ομίλια του προκατόχου του στη ΔΕΘ ώστε να προσαρμόσει την πολιτική του πολύ νωρίτερα αντί να επιμείνει σε εκείνο το καταραμένο «λεφτά υπάρχουν»; Γιατί δεν προσπάθησε να αποφύγει το ΔΝΤ και το Μνημόνιο υιοθετώντας άμεσα περιοριστικά μέτρα, και από πότε αποφάσισε ότι το ΔΝΤ αποτελούσε μονόδρομο και γιατί; Επείχερνε να αντικρούσει την κ. Μέρκελ όταν το επέβαλε συμμαχώντας με τον κ. Μπαρόζο και άλλους, ή όχι;

Σε όλα τα παραπάνω δικαιούμεστε απαντήσεις. Είναι πολύ εύκολο για τους πρώην ηγέτες μας να αποδώσουν την πτώση τους και την πτώση της χώρας στο βαθύ ΠΑΣΟΚ, σε ξένες αόρατες δυνάμεις ή σε ακατανόηστα συμφύροντα. Είναι όμως πολύ πιο χρήσιμο εθνικά και γενναίο πολιτικά να κάνουν και την αυτοκριτική τους...

Θεμελιώδεις διαφορές

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ**

Μείζων η κρίση που συγκλονίζει την Τουρκία. Ένας πανίσχυρος ηγέτης που επί μία δεκαετία συγκρούθηκε με το «βαθύ κράτος» των Κεμαλιστών, και παρά πάσα προσδοκία το συνέτριψε, βρίσκεται πλέον αντιμέτωπος με το «βαθύ ισλαμικό κράτος» του ιμάμη Φετχουλάχ Γκιουλέν. Πρόκειται για μία εμφύλια, ενδοϊσλαμική διαμάχη, μία συγκρούση που αφορά ουσίως το πλέον δυναμικό τμήμα της τουρκικής κοινωνίας. Είναι ως εκ τούτου αυτή η διαπάλη στοιχεία δραματικότητας και γοητείας. Η Τουρκία μπορεί να σπαράσσεται, αλλά είναι ένας ζωντανός, δυναμικός οργανισμός.

Στην άλλη ακτή του Αιγαίου βιώνουμε, ως πολίτες, μία αντιρωική αποσύνθεση του συστήματος της μεταπολιτεύσεως. Τα παραδοσιακά κόμματα φυλλορροούν, παρά τη στήριξη που τους παρέχεται από όλες τις πλευρές. Η ελίτ των τελευταίων δεκαετιών - πολιτική, οικονομική και ακαδημαϊκή - παρακολουθεί περιδερής τις εξελίξεις και διακατέχεται από πανικό, φοβούμενη τη συντριβή της.

Ανάλογη νευρικότητα, που έφθασε στα όρια της υστερίας, παρατηρούσε ο δυτικόφρων επισκέπτης το 1996 στην Κωνσταντινούπολη, κατά την άνοδο του Ν. Ερμπακάν στην εξουσία. Η ανατροπή του πρώτου ισλαμιστή ηγέτη από το στρατιωτικό κατεστημένο, ανέδειξε πανίσχυρο τον εφιάλτη που προσπαθούσαν να εξορκίσουν οι Κεμαλιστές - τον Ρετσέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Ο Τούρκος πρωθυπουργός κατηγορεί ξένες δυνάμεις - πρωτίστως τις Ηνωμένες Πολιτείες - ότι απεργάζονται την ανατροπή του. Δεν είναι ο κ. Ερντογάν συμπαθής στη Δύση; Έχει υπερβολική αυτοπεποίθηση; κινείται με ενοχλητική αυτονομία στην περιοχή; είναι αντισυμβατικός και μη προβλέψιμος. Είναι κατά συνέπεια λογικό κάποιος να επιθυμούν τον «συνετισμό» του.

Είναι άγνωστο εάν μεγάλες δυνάμεις απεργάζονται την υπονόμευσή του; είναι αμφίβολο επί της - εάν υποτεθεί πως μεθοδεύουν την ανατροπή του - πώς θα επιτύχουν τελικώς τον στόχο τους, ή εάν αντιθέτως του προσδώσουν μεγαλύτερη ισχύ. Ο ίδιος προσωπικά έχει αποδεχθεί την πρόκληση και δίδει έναν σκληρότατο αγώνα. Ο κ. Ερντογάν δυσάρεστος και ενοχλητικός είναι ένας μαχητής, που εξακολουθεί να υποστηρίζεται τουλάχιστον από το 40% των Τούρκων πολιτών.

Αντίθετη είναι η εικόνα που διαμορφώνεται στην ελληνική πολιτική σκηνή. Από το 2010, τα κόμματα που διαχειρίστηκαν την εξουσία τα τελευταία τριάντα χρόνια, αποξενώνονται από τους ψηφοφόρους τους. Οι μάχες που δίδει η κυβέρνηση εναντίον της τρόικας - προκειμένου να αποφύγει την εφαρμογή συμφωνηθέντων μέτρων - δεν έχουν τίποτα το ηρωικό και οδηγούν στον αυτοεξευτελισμό του παραδοσιακού πολιτικού συστήματος.

Εκτός του κυβερνητικού πλαισίου, ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί κυρίως μετενοάρκωση μιας παλαιάς ροπής. Η Χρυσή Αυγή, διατηρεί και πιθανότατα θα αυξήσει την επιρροή της παρά τα διοικητικά μέτρα - δικαστικά, και αστυνομικά - που ελήφθησαν και θα ληφθούν. Η Ενωμένη Ευρώπη, το ιδεολόγημα της μεταπολιτεύσεως χάνει διαρκώς τους υποστηρικτές του.

Τα σημεία αναφοράς της καθεστηκυίας τάξεως κλονίστηκαν δραματικά. Δράμα βιώνει η ελίτ της χώρας. Οικτρεί την κοινωνία των «υπαναπτύκτων», εξορκίζει το κακό με μικρές δόσεις ευθανασίας, δημιουργεί μία προστατευτική περίμετρο ομοφρονούντων στο πλαίσιο της οποίας επιδιώκει αυτοδικαίωση. Κατήντησε ανιαρή και άγονη σύναξη σκιάων. Τουλιάσιον, η τουρκική ελίτ και κοινωνία δοούνται από ζωτική ορμή.

Ο Τσόρτσιλ, ο Κέσελ και ο ανώνυμος Έλληνας

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Τις τελευταίες μέρες έτυχε να διαβάσω τις περιγραφές δύο τελείως διαφορετικών ανθρώπων για ένα από τα συγκλονιστικά γεγονότα της σύγχρονης ιστορίας μας - τα Δεκεμβριανά του 1944. Η μία είναι στο κεφάλαιο «Χριστούγεννα στην Αθήνα» στην Ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου του Ουίνστον Τσόρτσιλ· η άλλη είναι του φωτορεπόρτερ Ντιμίτρι Κέσελ. Ο ένας Άγγλος και από τους μεγαλύτερους πρωταγωνιστές των μερών του, ο δεύτερος Αμερικανός και αυτοπύξιος μάρτυρας των γεγονότων που εκτυλίσσονται μακριά από τις αίθουσες των αποφάσεων όπου ο πρώτος κυριαρχούσε. Και οι δύο έχουν πολλά να πουν για τους Έλληνες και για τα γεγονότα εκείνων των τραγικών ημερών - όταν είχαν φύγει οι κατοχικές δυνάμεις των Γερμανών και, αντί να χαρεί τη νίκη, η χώρα μας έσπευδε προς τον εμφύλιο πόλεμο.

Είχα διαβάσει το κείμενο του Τσόρτσιλ κάποτε αλλά το είχα ξεχάσει. Μου είχαν μείνει στον νου μόνο οι φωτογραφίες της επίσκεψής του στην Αθήνα - φωτογραφίες που είχε βγάλει ο Κέσελ, ο οποίος εργαζόταν για το περιοδικό LIFE. Το διάβασα πάλι όταν ξεφύλλισα το τελευταίο μέρος του έργου του που προσέφερε η «Κ» στους ανα-

γνώστες της πριν από λίγες εβδομάδες. Τις φωτογραφίες του Κέσελ από την Ελλάδα τις γνωρίζουμε όλοι. Ανοίγοντας το βιβλίο του προχθές («Ελλάδα του 1944», εκδ. Άμμος, 1997), διάβασα την εισαγωγή. Ενώ ο Τσόρτσιλ εξηγεί τα γεγονότα και τις αποφάσεις του μέσα στο πανευρωπαϊκό πλαίσιο όλου του πολέμου, ο Κέσελ παραθέτει απλώς αυτά που βλέπει. Αυτό που ενώνει τις περιγραφές είναι το γεγονός, η μετωπική σύγκρουση μεταξύ Ελλήνων.

Ο Τσόρτσιλ αρχίζει το κεφάλαιο ετοιμάζοντας τη σκηνή για τη σύγκρουση. «Οι Έλληνες ανταγωνίζονται τους Εβραίους για το ποια από τις δύο φυλές είναι η πιο πολιτικοποιημένη στον κόσμο. Ανεξάρτητα από το πόσο άθλιες είναι οι συνθήκες της ζωής τους ή το πόσο κινδυνεύει η χώρα τους, αυτοί είναι πάντα χωρισμένοι σε πολλά κόμματα, με πολλούς αρχηγούς, οι οποίοι μάχονται μεταξύ τους με ένα απεγνωσμένο πάθος», γράφει (μτφρ.: Γιάννης Καστανάρας). «Έχουν επιβιώσει παρ' όλα όσα έχει κάνει ο κόσμος εναντίον τους και παρ' όλα όσα έχουν κάνει στους εαυτούς τους». Για τη διαδίκωση στην Πλατεία Συντάγματος που πυροδότησε τη σύγκρουση, ο Τσόρτσιλ γράφει: «Την Κυριακή, 3 Δεκεμβρίου, υποστηρικτές των κομ-

μουνιστών, που συμμετείχαν σε παράνομη συγκέντρωση, συγκρούστηκαν με την Αστυνομία και ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος. Την επομένη ο στρατηγός Scobie (αρχηγός των βρετανικών δυνάμεων) διέταξε τον ΕΛΑΣ να εκκενώσει αμέσως την Αθήνα και τον Πειραιά. Τα στρατεύματα του ΕΛΑΣ, όμως, συνεπικουρούμενα από ένοπλους πολίτες, προσπάθησαν να καταλάβουν την πρωτεύουσα με τη βία. Τη στιγμή εκείνη ανέλαβε τον άμεσο έλεγχο της υπόθεσης». Γράφει ότι όταν πληροφορήθηκε πως ο ΕΛΑΣ είχε καταλάβει σχεδόν όλα τα αστυνομικά τμήματα των Αθηνών και βρισκόταν κοντά στα γραφεία της κυβέρνησης, διέταξε τη δύναμη των 5.000 Βρετανών στρατιωτών, «οι οποίοι δέκα ημέρες νωρίτερα είχαν γίνει δεκτοί με ξέφρενο ενθουσιασμό από τον πληθυσμό ως απελευθερωτές, να επέμβουν και να ανοίξουν πυρ εναντίον των υπόπλων επιδρομικών». Οι κινήσεις αυτές επικρίθηκαν σφοδρότατα από τις ΗΠΑ, οι οποίες κρατούσαν ανοιχτούς τους διαύλους επικοινωνίας με τον ΕΛΑΣ (έως ότου, δύο χρόνια αργότερα, οι ΗΠΑ διαδέχτηκαν τη Βρετανία στο έργο της υποστήριξης της ελληνικής κυβέρνησης). Στη συνέχεια, ο Τσόρτσιλ περιγράφει την επίσκεψή του στην Αθήνα, τη

διάσκεψη Ελλήνων πολιτικών (συμπεριλαμβανομένων της Αριστεράς) και τις έξι εβδομάδες μαχών έως την επίτευξη μιας εύθραυστης προεξέλιξης. Στην Πλατεία Συντάγματος, ο Κέσελ βρέθηκε ανάμεσα στους διαδηλωτές και τους αστυνομικούς όταν οι δεύτεροι άρρισαν να πυροβολούν. «Πυροβολούν άοπλους» παρατήρησε ο Αμερικανός ανταποκριτής Κόνι Πούλιν. Την επόμενη ημέρα των κηδεύων - ένας «καλοντυμένος κύριος» μιλούσε αγγλικά σε ομάδα Αμερικανών και Βρετανών ανταποκριτών έξω από το νεκροταφείο. «Είναι μια μέρα οδύνης για τους Έλληνες. Όλοι μας, αριστεροί και δεξιοί, πενθούμε», είπε. «Οι Γερμανοί είχαν φύγει και πανηγύρισαμε. Πιστεύαμε πως τα χρόνια του πένθους πέρασαν... Όμως, σήμερα θρηνούμε άλλη μια φορά. Από τον τρόπο που μιλάω μπορεί να πιστέψετε πως είμαι κομμουνιστής. Δεν είμαι... Ανήκω σε αυτό που ονομάζεται ανώτερη αστική τάξη. Είμαι επιχειρηματίας. Πάνω απ' όλα, όμως, είμαι Έλληνας και δεν αντέχω πια να βλέπω Έλληνες να σκοτώνονται. Είχαμε πάντα διαφορές μεταξύ μας, είχαμε όμως και τον τρόπο να τις λύνουμε».

Ενας Έλληνας έβλεπε τι ερχόταν. Δεν θα ήταν ο μόνος. Αλλά τα πάθη ήταν ισχυρότερα από τη λογική.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Αντί για κρυφά σχολεία, φανερά συσσίτια

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Το πολιτικό προσωπικό της χώρας (ακριβέστερα: οι κάθε είδους και ρόλου κομματάνθρωποι) πρέπει να καταλάβουν ότι μια κρίσιμη μάχη των δυνάμεων ψηφοφόρων τους ζουν κυριολεκτικά απελπισία, εκρηκτική απόγνωση. Το «πρέπει» της δεοντολογικής απαίτησης «να καταλάβουν» το υπαγορεύει η λογική του ενστικτού αυτοσυντήρησης, των ορμηφώντων αυτοάμυνας μπροστά σε φάσμα ανυπόφορης συμφοράς - αν σώζονται ακόμα τέτοια ορμηφύματα στους πάσχοντες απώλεια επαφής με την πραγματικότητα κομματάνθρωποι.

Δεν έχει προηγουμένως αυτό που συμβαίνει σήμερα. Σε τέτοια ανελπίστια δεν είχε περιπέσει ποτέ άλλοτε ο Έλληνας, ποτέ δεν τον είχε κυριέψει, σε τέτοιο βαθμό, ο πανικός της απόγνωσης. Τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς στους Τούρκους ήταν χρονικό διάστημα που από μόνο του, μόνο με την εφιαλτική του διάρκεια, θα ήταν φυσικό να είχε νεκρώσει κάθε ίχνος ελπίδας - οι άνθρωποι γεννιόνταν και πέθαιναν, η μια γενιά διαδεχόταν την άλλη, χωρίς ορατό σημάδι λογικής προσδοκίας λυτρωμού. Όμως η ελπίδα επιζούσε, το ανεδαφικό εκείνο «πάλι με χρόνια με καιρούς πάλι δική μας θα 'ναι» πήγαζε από ζωντανή συνείδηση καταγωγής, αυτεπίγνωση αρχοντιάς, εμπιστοσύνη στη γλώσσα, αυτονόητη βιωματική αναφορά στον μεταφυσικό (μη θρησκευτικό) άξονα «νοήματος» της ύπαρξης και της συνύπαρξης. Δεν έπαψαν ούτε στιγμή οι τότε Έλληνες να ξέρουν ποιοι είναι και τι τους πρέπει.

Το ίδιο και όταν, εκατό χρόνια μετά την απελευθέρωση, ήρθε ο δεύτερος, με οριστικότερες ιστορικές συνέπειες όλεθρος: η μικρασιατική καταστροφή, το ξεριζώμα του Ελληνισμού από κοιτίδες πατρίδας και γενέθλια εδάφη - τις ασιατικές ακτές του Αιγαίου, τον Εύξεινο, την Προποντίδα, την Καππαδοκία, την Τραπεζούντα, το Ικόνιο, τη Φρυγία - η συρρίκνωση της κοσμοπολίτικης ελληνικότητας στην επαρχιωτική βαλκανική μίζερια του μεταπρατικού κρατίδιου. Ούτε και τότε έφτασαν σε ανελπίστια οι Έλληνες, η ελπίδα δεν τους απολέπιζε, δεν θεώρησαν ποτέ ενδεχόμενο τον αφανισμό της ελληνικής παρουσίας, την εξάλειψη του ελληνικού ονόματος, από την ιστορική σκηνή.

Ο σημερινός απελπισμός δεν έχει την αιτία του στην πτώχευση του κράτους - πτωχεύσεις γνώρισε πολλές το δάνειο (τεχνικό), όχι φτιαγμένο για τις δικές μας ανάγκες) ελλαδικό κρατικό μόρφωμα. Τον

απελπισμό του γεννάει σήμερα η εσκεμμένη και έμπρακτη άρνηση της κοινωνικής συνοχής από μέρους ενός μεγάλου αριθμού ανθρώπων, ταγμένων να υπηρετούν αυτή τη συνοχή και αμειβόμενων για τις υπηρεσίες τους.

Ζούμε μιαν εφιαλτική κοινωνική αποσύνθεση, έναν πρωτογονισμό εγωκεντρισμού, που κυοφορήθηκε από τα κόμματα σαν αντανόητη πολιτική συμπεριφορά. Υπουργός Άμυνας κλέβει τα χρήματα που του εμπιστεύονται οι φορολογούμενοι πολίτες για τον αμυντικό εξοπλισμό της χώρας. Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, μαζί με τον υπουργό Οικονομικών παίζουν το κρυφτούλι μιας διαβόητης «λίστας» πιθανών φοροφυγιάδων, που δεν φτάνει ποτέ στα αρμόδια όργανα ελέγχου. Άλλος υπουργός Οικονομικών αποκαλύπτει να διαθέτει καταθέσεις στο εξωτερικό με ποσά αδιόλυτα και αφορολόγητα, λιγνιτώδη. Υπουργός Μεταφορών δωροδοκείται από ξένη εταιρεία για να της παραχωρήσει την ψηφιοποίηση του ΟΤΕ.

Πρώην αναπληρωτής διευθυντής εξοπλιστικών προγραμμάτων ομολογεί ότι εξαγοράστηκε με εκατομμύρια για να παρανομήσει, και «καρφώνει» για ίδια αδικήματα υπουργούς, τραπεζίτες, επιχειρηματίες. Ταμίας κυβερνητικών κόμματος βεβαιώνει «προεκλογική χορηγία» εκατομμυρίων προς το κόμμα του από ξένη εταιρεία που κερδοσκοπεί στην Ελλάδα. Άλλος πρώην υπουργός συλλαμβάνεται να κυκλοφορεί το πανάκριβο αυτοκίνητό του με πλαστές πινακίδες, για να κλέψει και αυτός την οφειλόμενη στο Δημόσιο εισφορά. Διευθυντής δημοσίου νοσοκομείου συλλαμβάνεται να δωροδοκείται για να μεροληπτήσει σε μειοδοτικό διαγωνισμό. Ατέλειωτες, αναρίθμητες οι περιπτώσεις, καταγιστικές

Απελπισία γεννάει η διαφθορά και η αδικία, όχι η πτώχευση.

ο καθημερινός βομβαρδισμός του πολίτη από τη σχετική ειδησεογραφία. Σαν ακρίδες έχουν επιπέσει από τα κόμματα σαν αντανόητη πολιτική συμπεριφορά. Υπουργός Άμυνας κλέβει τα χρήματα που του εμπιστεύονται οι φορολογούμενοι πολίτες για τον αμυντικό εξοπλισμό της χώρας. Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, μαζί με τον υπουργό Οικονομικών παίζουν το κρυφτούλι μιας διαβόητης «λίστας» πιθανών φοροφυγιάδων, που δεν φτάνει ποτέ στα αρμόδια όργανα ελέγχου. Άλλος υπουργός Οικονομικών αποκαλύπτει να διαθέτει καταθέσεις στο εξωτερικό με ποσά αδιόλυτα και αφορολόγητα, λιγνιτώδη. Υπουργός Μεταφορών δωροδοκείται από ξένη εταιρεία για να της παραχωρήσει την ψηφιοποίηση του ΟΤΕ.

Απελπισία γεννάει το γεγονός ότι διαχειρίζονται τη ζωή μας αμετανόητοι οι αυτοурγοί της καταστροφής μας. Κυνικά, αδιάντροπα, διορίζουν ακόμα σήμερα, σε δημόσιες θέσεις για να αμείψουν αλόδουλους ή να εξαγοράσουν συνειδήσεις. Αυτή η πραγματικότητα του εμπαιγμού είναι η κατακέφαλη καθημερινότητα που ζει ο πολίτης: Γνωρίζουν όλοι στη γειτονιά την κομματική ευνομένη που διορίστηκε, μόλις πριν τρεις μήνες, «ειδικά συμβούλος» σε υπουργείο, με 5.000 ευρώ μηνιαίες απολαβές. Όλοι γνωρίζουν, στο διπλανό από τη «σύμβουλο» διαμέρισμα, την οικογένειά του ταξίχαρου, του επιφοτισμένου με το κυνηγτό της λαθρομετανάστευσης σε τεράστια έκταση συνοριακής γραμμής, και μηνιάτικο 1.400 ευρώ.

Αυτή η σύγκριση, η αναδέσμευση αδικία στην αμοιβή του κρατικού λειτουργού και στην εξωφρενικά σπάταλη καταξίωση του κομματικού λακέ, απελπίζει επικίνδυνα τους πολίτες. Δεν μπορεί να φανεί

ελπίδα σε κανένα βάθος προοπτικής όσο η φαυλότητα ή ανικανότητα των κυβερνώντων περιθωριοποιεί και εξευτελίζει μεθοδικά όσους λειτουργούς του κράτους απομένουν ευσυνειδητοί, ασυμβίβαστοι με τους συνδικαλιστικούς νόμους της ζουγκλάς. Η ανεπιστα φαρμακίδει τη ζωή μας, γιατί η καταναλωτική αποκαύνωση και η κτηνώδης εγωκεντρικότητα καλλιεργήθηκαν μεθοδικά για να ψηφιοποιηθούν οι κομμηματικές μαφίες κολακεύοντας την αλογία των ενστικτωδών ενορμησεων της μάζας.

Από τη στιγμή που αποσβεστική από τον δικαστή και τον δάσκαλο η συνείδηση του κοινωνικού λειτουργού, η καρδιά της προσφοράς, ελπίδα κοινωνικής ανάκαμψης δεν υπάρχει. Όλοι παίζουμε στο γήπεδο των τυράννων μας, δεν αντιλαμβάνεται ούτε ο δικαστής ούτε ο δάσκαλος, πολύ λιγότερο ο τραπεζίτης ή ο έμπορος, ότι αν πάψει να παίζει στο γήπεδο της χρησιμοθηρίας, του ατομοκεντρισμού, της καταναλωτικής μονοτροπίας, σπέρνει σπόρο ελπίδας ικανών να τινάξει την ταφόπετρα της τυραννίας. Ακόμα και η Εκκλησία έχει υποταχθεί στον ατομοκεντρισμό, μιλάει τη γλώσσα της ιδεολογίας, κηρύττει τον ωφελιμισμό των αξιόμιθων πράξεων. Αντί να ζωντανεύει παντού κρυφά σχολεία (να σώσει τη γλώσσα, τη συνέχεια του «τρώπου»), οργανώνει φανερά (όσο γίνεται πιο φανερά) συσσίτια - θέλει να αποδείξει και να διαφημίσει τη χρησιμότητά της, να μετριάσει τον εφιάλτη της απόγνωσης, ότι να τον αντιπαλαίψει έξω από το γήπεδο του.

Είμαστε χαμένοι από χέρι. Τουλάχιστον κάποιος δικαστής, κάποιος δάσκαλος, κάποιες ενορίες, σε αρνηθούν το σπλημένο παιχνίδι των υπάνθρωπων τυράννων μας.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Η άκριτη λατρεία της παράδοσης

Θα σας περιγράψω κάποιες φωτογραφίες, που εστάλησαν στις εφημερίδες μέσω του πρακτορείου, τη δεύτερη ημέρα των Χριστουγέννων. Στην πρώτη, βλέπουμε ένα ξαπλωμένο γουρούνι στη μέση του δρόμου. Ένας το κρατά από τα μπροστινά πόδια, ένας άλλος από τα πίσω και ένας τρίτος, ο πιο λεβέντης, είναι σκυμμένος επάνω του και το αποκεφαλίζει με ένα μαχαίρι. Ο τελευταίος, μάλιστα, κάνει τη δουλειά με ένα τσιγάρο να κρέμεται από την άκρη των χειλιών του, οπότε ο καπνός που του καίει τα μάτια τον βοηθά να παίρνει την αρμόζουσα στο ωραίο έργο του έκφραση. Στη λεζάντα που συνοδεύει τη φωτογραφία, διαβάζουμε ότι αυτή η σεμνή τελετή είναι αναβίωση του χριστουγεννιάτικου εθίμου της «γουρνοχαράς», σε κάποιο χωριό της Καρδίτσας. Επίσης, ότι ο λεβέντης που δουλεύει τη μαχαίρα με το τσιγάρο στο στόμα είναι «επαγγελματίας σφαγέας» - ίσως επειδή θα υπάρχει κάποιος νόμος που ορίζει ποιοι και υπό ποιες προϋποθέσεις δύνανται να σφάζουν γουρούνια δημοσίως.

Είναι πρόδηλο ότι η «γουρνοχαρά» δεν αφορά το «γ' ρουν'», αλλά εκείνους που αργότερα θα γευθούν ένα ψηστό κομμάτι του. (Διότι, παρέλειψα να πω ότι, αφού το σφάζουν, το τεμαχίζουν και το τρώνε επιτόπου - όχι ωμό, εννοείται, αν και δεν θα εξέπληττε...). Όμως και γι' αυτή τη χαρά ας μου επιτραπεί να αμφιβάλω - διότι από τις υπόλοιπες φωτογραφίες φαίνεται ότι η αναβίωση ήταν μια μίζερη υπόθεση. Σε μια από αυτές, βλέπεις μόλις έξι άτομα να αποτελούν το φιλοθέαμον κοινό και να κοιτάζουν το ακέφαλο γουρούνι εμφανώς περίλυπα και σοκαρισμένα από την αγριότητα του θεάματος.

Τι σχέση μπορεί να έχει σήμερα το έθιμο με τον τρόπο ζωής στα χωριά της Καρδίτσας δεν μπορώ να φαντασθώ. Τη μόνη φορά (και οπωσ-

Ευτυχώς, τουλάχιστον ο πολιτισμός σε αυτήν τη χώρα έχει κολώνα για να τον στηρίξει!

δέποτε τελευταία) της ζωής μου που βρέθηκα στην Καρδίτσα, λίγο προτού ενσκήψει η κρίση, θυμάμαι πόση εντύπωση μου έκανε ότι στην πόλη υπήρχε κάβα με αξιοπρόσεκτη ποικιλία από ούισκι malt, καθώς και κατάστημα με κουβανέζικα πούρα. Όσο και αν η χρεοκοπία εξαφάνισε την κατανάλωση των Partagas στον θεσσαλικό κάμπο και πάλι το βρήκα απίθανο η «ανθρωπιστική κρίση» να έχει φθάσει σε σημείο ώστε οι άνθρωποι να περιμένουν τα Χριστούγεννα για να γευθούν κρέας.

Τότε προς τι η αναβίωση της «γουρνοχαράς»; Πολύ απλό. Επειδή στη χώρα όπου η ακινησία και η στασιμότητα είναι τα απόλυτα κοινωνικά ιδεώδη, η παράδοση λατρεύεται ακριτως και ανεξέταστος. Και υποθέτω ότι όσο η αντίσταση στην

πραγματικότητα εκθειάζεται ως ηρωισμός και ελληνικότητα, τόσο ενισχύεται η λατρεία της παράδοσης. Έτσι καταλήγουμε στο παράδοξο να μας απωθεί -και δικαιολογημένα- η ιδέα κάποιων μουσουλμάνων που, επειδή το ορίζει η παράδοσή τους, σφάζουν τελετουργικά το αρνί, δημοσίως ή μέσα στα διαμερίσματά τους, αλλά να μην ενοχλεί να σφάζουμε εμείς το γουρούνι στη μέση του δρόμου. «Οπισθεν ολοταχώς», που έλεγε και ο μακαριστός. Αν συνεχίσουμε έτσι, δεν αμφιβάλω ότι κάποια στιγμή θα συναντηθούμε με τους μουσουλμάνους αδελφούς μας και θα καταλάβουμε πόσο λίγα και ρηχά είναι αυτά που μας χωρίζουν...

Παραμονή Πρωτοχρονιάς, οι ηλεκτρονικές επιγραφές στη λεωφόρο

Συγγρού, αντί για πληροφορίες σχετικές με την κίνηση στο κέντρο, έδιναν τις ευχές του περιφερειάρχη Αττικής του Γιάννη του Σγουρού. Γιατί όχι; Ο ίδιος άνθρωπος συνέβαλε με είκοσι εκατομμύρια από το πλεόνασμα της Περιφέρειας (όχι το δικό του...) στην ανέγερση του γηπέδου της ΑΕΚ και ουδείς διαμαρτυρήθηκε...

Σεμνότυφος Πούτιν

Σε μία από τις προπαγανδιστικές φωτογραφίες που δόθηκαν στη δημοσιότητα μετά το διπλό τρομοκρατικό χτύπημα στο Βόλγκογκραντ της Ρωσίας, ο πρόεδρος Πούτιν, με λευκή ιατρική μπλούζα, εικονίζεται να κάνει χειραψία με ένα από τα νοσηλευόμενα στο νοσοκομείο θύματα της επίθεσης, ενώ το άλλο χέρι του Ρώσου ηγέτη ακουμπά πατρικά στον ώμο

Φάρσα

Με πολλή οργή απέρριψε ο Μίκης Θεοδωράκης την πρόταση του Βαγγέλη του Βενιζέλου να είναι υποψήφιος του χρόνου για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Και πολύ καλά έκανε ο διακεκριμένος μουσικός, νομίζω, διότι ως μόνο κίνητρο του Βενιζέλου, που να αντέχει στη εξέταση της λογικής, δεν βλέπω άλλο παρά την επιθυμία του να σπάσει πλάκα εις βάρος του Μίκη. Κάτι σαν τις τηλεφωνικές φάρσες, που κάναμε μικροί και υποθέτω ότι θα έκανε και ο Βενιζέλος (αν υπήρξε ποτέ μικρός...), αλλά σε δημόσιο επίπεδο.

ALEX-MIE / ANNE KONSTANTINAKIS

του τραυματία. (Όπως ακριβώς, δηλαδή, θα έκανε και ο Αβραμόπουλος, με τη διαφορά ότι αυτός είναι ο Πούτιν). Η ενδιαφέρουσα λεπτομέρεια της εικόνας είναι ότι ο τραυματίας, που είναι πολύ παχύσαρκος, έχει ανασπώθει στο κρεβάτι (ίσως για να μη χρειάζεται ο Πούτιν να σκύψει για να του ακουμπήσει τον ώμο...) και μαζί έχει σπκώσει ψηλά και το εμπριμέ σεντόνι ώστε να καλύψει το ευμεγέθες στήθος του. Προφανώς, επειδή η θέα των γυμνών μαστών του χονδρού θα ερέθιζε τα σεπτά ήθη της ρωσικής κοινωνίας, για την προστασία των οποίων ο ηγέτης της μεριμνά...

Από την πόλη έρχομαι

Με ένα ελλειπτικού ύφους μήνυμά της στο Τουίτερ, η γνωστή (και λόγω του κηγκλιδώματος της ΕΡΤ) Ραχήλ Μακρή αμφισβήτησε το γεγονός της τρομοκρατικής επίθεσης στην κατοικία του Γερμανού πρεσβευτή. Παραθέτω αυτούσιο το κείμενό της, για την παιδαγωγική αξία του: «Και θέλετε εμείς ο λαουτσίκος να πιστέψουμε τώρα ότι σε σπίτι πρέσβη περιφρουρούμενο έριξαν σφαίρες.

Και τώρα γράψε σβήσε στα υπόγεια. Και επειδή δεν κατάλαβες λαέ σε συνέχεια της επίθεσης του πρέσβη ετοιμάζουν να ανασύρουν τους σωτήρες όπως πριν από δεκαετίες από Παρίσι».

Φυσικά, είναι δύσκολο να διεισδύσει κάποιος στη σκέψη της Ραχήλ Μακρή - αν υποθεθεί ότι υπάρχει τέτοιο πράγμα. Είναι όμως και πολύ επικίνδυνο να το επιχειρήσει, καθώς ενδέχεται να μην μπορεί πια να επιστρέψει στην πραγματικότητα των κανονικών ανθρώπων. Παρόλα αυτά, είναι αμέσως φανερό ότι η βουλευτίνα των ΑΝΕΛ ζει σε ένα δικό της κόσμο. Είναι ο μόνος κόσμος, φαντάζομαι, όπου μπορεί να γίνει πιστευτή η δικαιολογία του Πάνου Καμμένου ότι πήγε «μονοήμερη εκδρομή» στην Κουρσεβέλ των Αλπεων...

Α! Μην ξεχάσω την παιδαγωγική αξία, που ανέφερα προηγουμένως. Αυτή, λοιπόν, έγκειται στο ότι ένα άτομο που γράφει και δημοσιοποιεί ένα τέτοιο κείμενο μπορεί να εκλεγεί στη Βουλή. Επομένως, τόσα χρόνια σοσιαλισμού στη δημόσια εκπαίδευση δεν πήγαν χαμένα.

Μιλούσαν πολύ

Παρεμπιπτόντως, σε ορισμένους έκανε εντύπωση το γεγονός ότι, στην καθιερωμένη εκδήλωση για το νέο έτος στο Προεδρικό, ο Αλέξης Τσίπρας είχε μακρά συνομιλία με τον Πάνο Καμμένο. Κατ' αρχάς, το γεγονός δεν πρέπει να μας εντυπωσιάζει, διότι η ζωή έχει αποδείξει ότι οι ευκολότερες και μακρότερες συζητήσεις γίνονται μεταξύ ανθρώπων που μιλάνε μόνοι τους και δεν καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλον.

Κατά τα λοιπά, ως πιθανότερο λόγο της συνομιλίας θεωρώ το ενδιαφέρον του Αλέξη για την Κουρσεβέλ. Τρελαίνεται για κάτι τέτοια ο Αλέξης και αυτό δεν κρύβεται όσο και αν προσπαθεί...

To No1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must
ΤΕΥΧΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
must.com.cy

HAVE NEW FASHION

Μαζί ημερολόγιο pocket size ιδανικό για κάθε τσάντα, αναλυτικά ο κάθε μήνας και λευκές σελίδες για σημειώσεις! Ακόμη, όλες οι ημερομηνίες για τις Εβδομάδες Μόδας σε Νέα Υόρκη, Λονδίνο, Μιλάνο και Παρίσι. Το must have ημερολόγιο της χρονιάς!

ΤΙΜΗ €4.50

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

Available on the App Store

f t y

LIKE FOLLOW WATCH

Ως «έντιμος μεσολαβητής» η ελληνική προεδρία

Πρωταρχικός στόχος, η αποκατάσταση της διεθνούς εικόνας της χώρας

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ

«Ερεβος στην ομίχλη». Αυτόν τον πρωτοσέλιδο τίτλο είχε αφιερώσει η γαλλική «Figaro» στην άτυπη σύνοδο υπουργών Εξωτερικών, που έγινε τον Μάρτιο του 1994 κάτω από τη χειμωνιάτικη καταχνιά των Ιωαννίνων, θέλοντας να καυτηριάσει ένα βυζαντινής σύλληψης συμβιβασμό που προωθούσε η -τρίτη- τότε ελληνική προεδρία.

Τέτοια εντυπωσιακά πρωτοσέλιδα δεν προσδοκά και δεν επιδιώκει η 5η ελληνική προεδρία στην Ε.Ε., που ξεκινάει επισήμως την Τετάρτη με την πανηγυρική συνεδρίαση του Κολεγίου των Επιτρόπων στο Ζάππειο. Αλλά, η αναζήτηση κοινού τόπου ανάμεσα στις κυβερνήσεις των «28» δεν επιπτεται πλέον στις αρμοδιότητες της. Στο νέο περιβάλλον της συνθήκης της Λισαβώνας, η προεδρία περιορίζεται στον ρόλο του «έντιμου μεσολαβητή», που διαχειρίζεται την τρέχουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία μέσα στο Συμβούλιο και σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Και αυτός ο ρόλος, πάντως, είναι ευπρόσδεκτος για την κυβέρνηση.

Επειτα από μία τετραετία αρνητικής

180 νομοθετήματα αναζητούν προώθηση σε «κουτσουρεμένο» χρόνο, αφού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κλείνει τον Απρίλιο για τις ευρωεκλογές.

δημοσιότητας, η Αθήνα ποντάει στην προεδρία για να αποτινάξει την εικόνα της προβληματικής χώρας σε κρίση και να πείσει ότι επιστρέφει στην ομαλότητα. Σε αυτό το πνεύμα δήλωσε πρόσφατα ο κ. Αντ. Σαμαράς στις Βρυξέλλες ότι «η ελληνική προεδρία δεν θα είναι η προεδρία της κρίσης, αλλά εκείνη των ευκαιριών», ενώ ο κ. Ευ. Βενιζέλος είδε «μία καλή ευκαιρία να προβάλει η Ελλάδα το πρόσωπο μιας κανονικής, θεσμικά ισότιμης χώρας της Ε.Ε., με άποψη για το μέλλον της». Η αποκατάσταση της διεθνούς εικόνας της Ελλάδας αποτελεί πρωταρχικό στόχο της κυβέρνησης.

Όπως έδειξε η τρομοκρατική επίθεση στην κατοικία του Γερμανού πρέσβη, δύο μέρες πριν από την τυπική έναρξη της προεδρίας, αυτό δεν θα είναι εύκολο εγχείρημα. Η δυσπιστία είναι διάχυτη στον ξένο Τύπο, όπου διπλά στο ερώτημα κατά πόσον η προεδρία αποτελεί πολυτέλεια για μια χρεοκοπημένη χώρα εκφράζεται και ανησυχία για τυχόν κινητοποιήσεις, ιδιαίτερα στο άτυπο συμβούλιο υπουργών Οικονομικών. Η συγκυρία

δεν είναι ιδανική: ο χρόνος που έχει η ελληνική προεδρία στη διάθεσή της θα είναι «κουτσουρεμένος», καθώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «κλείνει» τον Απρίλιο για τις ευρωεκλογές, ενώ ο όγκος της νομοθετικής εργασίας, ένεκα της λήξης της θητείας των επιτρόπων, είναι τεράστιος. Ένας ογκώδης φάκελος με 180 νομοθετήματα που αναζητούν προώθηση έχει φτάσει στα χέρια του συντονιστή του εγχειρήματος της προεδρίας, υφυπουργού Εξωτερικών Δ. Κούρκουλα.

Η απάντηση της Αθήνας στις ευρωπαϊκές ενστάσεις ήταν η διακήρυξη ότι η προεδρία της θα είναι λιτή και ευρωπαϊκή, θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των Ευρωπαίων πολιτών. Πράγματι, με εξαίρεση την Ολοκλήρωση Θάλασσα Πολιτική (ΟΘΠ), που ενδιαφέρει σε μεγαλύτερο βαθμό τις παραθαλάσσιες χώρες, οι υπόλοιπες τρεις από τις τέσσερις προτεραιότητες της ελληνικής προεδρίας (Πρώτη στην ανάπτυξη, απασχόληση και συνολική, Ολοκλήρωση Τραπεζικής και Δημοσιονομικής Ένωσης, Αντιμετώπιση μεταναστευτικών ρευμάτων) θα μπορούσαν να είναι προτεραιότητα κάθε χώρας. Η Ελλάδα δεν έβαλε ελληνική ατζέντα στην προεδρία της. Ούτε καν βαλκανική σφραγίδα, αν και η πρώτη κρίσιμη ημερομηνία για το ΥΠΕΞ είναι η διακυβερνητική της 21ης Ιανουαρίου με αντικείμενο την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Σερβία.

Πάντως, ο ευρωπαϊκός μανδύας και η διακηρυγμένη πρόθεση της Ελλάδας να ασκήσει όσο το δυνατόν καλύτερα τον ρόλο του «έντιμου μεσολαβητή» (έτσι δόλωσε στην «Bild» ο κ. Κούρκουλας), αφήνοντας κατά μέρος τα δικά της προβλήματα, δεν θα πρέπει να παρεμπνεύονται. Και μέσα στις ευρωπαϊκές προτεραιότητες υπάρχουν ζητήματα ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος, για τα οποία η Αθήνα θα δώσει μάχη να προχωρήσουν.

Ετσι, σε ό,τι αφορά την προτεραιότητα για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ρευμάτων, επιδιώκει να είναι έτοιμες προς έγκριση στο Συμβούλιο του Ιουνίου οι νέες στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την αναθεώρηση του «Προγράμματος της Στοκχόλμης 2014 - 2018». Το ότι η δέσμευση αυτή υιοθετήθηκε και στο Συμβούλιο Κορυφής του Δεκεμβρίου την κάνει να πιστεύει ότι αυτό είναι επιτυχία. Αντίστοιχη είναι η εικόνα σε ό,τι αφορά την ΟΘΠ, όπου στόχος της Αθήνας είναι η υιοθέτηση κειμένου τον Ιούνιο για θαλάσσιες πολιτικές, τόσο σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη (εδώ υπεισέρχεται το θέμα των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών) όσο και σε ό,τι αφορά την ασφάλεια (με σημαντικότερη παράμετρο για την Αθήνα τη μετανάστευση).

Απέναντι στις ευρωπαϊκές ενστάσεις, η Αθήνα προέβαλε τη διακήρυξη της ότι η προεδρία της θα είναι λιτή και θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των Ευρωπαίων πολιτών.

Η Τραπεζική Ένωση και ο κ. Στουρνάρας

Το θέμα της Τραπεζικής Ένωσης και συγκεκριμένα η συμφωνία για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης των Τραπεζών, έχει μεγάλο ενδιαφέρον για την Ελλάδα. Ωστόσο, καθώς αυτό είναι το σημαντικότερο νομοθετήμα που ενδέχεται να ολοκληρωθεί μέσα στη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας, αποτελεί κατά κάποιον τρόπο και την αδημονία της Αθήνας για να κριθεί επιτυχής ή όχι. Η ελληνική προεδρία πρέπει να δηλώσει τη συμφώνησή της στον «Τρίλογο» του Συμβουλίου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ο άνθρωπος που θα πρέπει να προσωποποιήσει τον ρόλο του «έντιμου μεσολαβητή» είναι ο υπουργός Οικονομικών, Γιάννης Στουρνάρας. Βεβαίως, οι προεδρίες αποτελούν πάντοτε συλλογική υπόθεση και το απαραίτητο «μιασάζ» στις ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που προβάλλουν ενστάσεις θα γίνει από τους κ. Βενιζέλο και Κούρκουλα, ενώ στην τεχνική διευθέτηση του θέματος κρίσιμος είναι ο ρόλος της μόνιμης αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες. Ο κ. Στουρνάρας έχει μεταβεί εκεί για την τραπεζική ένωση δύο εξαιρετικά στελέχη, την κ. Μαυρίδου από την ΤΤΕ και τον κ. Ντομπούζογλου από το Γενικό Λογιστήριο.

Τον κ. Στουρνάρα προβληματίζει και η παράταση της εκκρεμότητας με την τράπεζα, που δίνει ένα γκροτέσκο χαρακτήρα στη διπλή ιδιότητά του, από τη μια να δέχεται κριτική στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από την άλλη να προεδρεύει του Ecofin ως «έντιμος μεσολαβητής».

Μήνυμα λιτότητας από Ζάππειο

Το 1994 ο τότε ΥΠΕΞ Κάρλος Παπούλιας είχε κρίνει σκόπιμο να μεταφέρει το «γκλάμουρ» ενός άτυπου συμβουλίου υπουργών Εξωτερικών (Gymnich στην κοινοτική ορολογία) στην ιδιαίτερη πατρίδα του, τα Ιωάννινα. Στη σύνοδο κορυφής της Ρόδου, το 1988, ο κ. Πάγκαλος είχε στρώσει για το αποκαρτετιστήριο γεύμα στους ηγέτες ασμένια σερβίτσια, τα οποία έκλεβαν βγαίνοντας από την αίθουσα κάποιοι αστυνομικοί. Στη Χαλκίδα, το 2003, επιστρατεύθηκε ό,τι πιο κλιδιάτο διέθετε η περιοχή, το Πόρτο Καρράς και ελικόπτερα Σινούκ για τη μεταφορά των ηγετών.

Αυτά ανήκουν στο παρελθόν. Η κυβέρνηση αποφάσισε συνειδητά να αποφύγει κάθε συγκρατημένο πανάκριβο τουριστικό θέρετρο, πισίνες και σπατάλες. Προσφορές από ξενοδόχους σε τουριστικούς προορισμούς, που προσφέρθηκαν να φιλοξενήσουν άτυπα συμβούλια υπουργών, είχε. Ήθελε όμως να εκπέμψει ένα μήνυμα λιτότητας με αποδέκτη την κοινή ευρωπαϊκή κοινή γνώμη. Οι 125 συναντήσεις με τα 13 από τα συμβούλια υπουργών - με μοναδική εξαίρεση το Gymnich - θα γίνουν στο Ζάππειο. Επίσης, δεν θα δωρηθούν οι καθιερωμένες 20.000 γραβάτες στους επισκέπτες. Δώρα στους υπουργούς θα γίνουν, θα προέλθουν όμως από κορυφές, όπως κορυφία (της Cosmocar A.E.) θα είναι και τα αυτοκίνητα με τα οποία θα γίνουν οι μετακινήσεις.

Η προεδρία έχει έναν προϋπολογισμό 50 εκατ. ευρώ, τον οποίο σκοπεύει να διαχειριστεί σπαταλάτα. Από αυτό το ποσό θα καλυφθούν τα έξοδα όλων των υπουργείων, οι δαπάνες όλων των συναντήσεων που θα γίνουν στην Ελλάδα, οι δαπάνες τεκνο-

λογικής αναβάθμισης του Ζαππείου, τα έξοδα διερμηνείας και διαπίστευσης, αλλά και οι πολιτικές εκδηλώσεις που θα οργανώσουν οι πρεσβείες της χώρας στο εξωτερικό. Η προεδρία δεν θα προσλάβει οδηγούς (θα τους αποσπάσει κυρίως από το υπουργείο Αμυνας), ενώ και οι συνοδοί των αποστολών θα είναι 45 αποσπασμένοι δημόσιοι υπάλληλοι.

Πολιτιστικό πρόγραμμα θα υπάρξει, όμως και αυτό προσαρμοσμένο στο πλαίσιο της λιτότητας. Η προεδρία θα ανοίξει με εκδήλωση στο Μέγαρο Μουσικής, με σύνθεση της Ελένης Καραϊνδρού. Εκεί θα γίνει και η τελετή λήξης στις 30 Ιουνίου. Παράλληλα, η εναρκτήρια συναυλία στις Βρυξέλλες θα γίνει από την «Καμεράτα» στις 14 Ιανουαρίου στο Μουσείο Bozar. Στον ίδιο χώρο θα εγκαινιαστεί στις 24.1 έκθεση με τον τίτλο «Nautilus: Navigating Greece», αφιερωμένη στην διαχρονική σχέση της Ελλάδας με τη θάλασσα, ενώ στη Ρώμη, στο πλαίσιο του μεσογειακού έτους (η ιταλική προεδρία διαδέχεται την ελληνική), θα διοργανωθεί έκθεση αρχαιολογικού και εικαστικού περιεχομένου από τον Μάιο έως τον Αύγουστο.

Από μια τόσο μεγάλη εκδήλωση δεν λείπουν, φυσικά, τα παρατράγουδα. Το πιο γνωστό είναι αυτό που συνέβη με τον ιστότοπο eu2014.gr (που θα ήταν η σωστή διεύθυνση για την προεδρία) και τον οποίο κατοχύρωσε κάποιος πολιτίνος όταν ανακοινώθηκε το πρόγραμμα των προεδριών, δηλαδή από το 2005. Η προεδρία μιας υποχρεώθηκε να «μετακομίσει» στον ιστότοπο gr2014.eu, ωστόσο το ίδιο είχαν πάθει πριν από εμάς οι Πολωνοί (το 2011) και οι Κύπριοι (το 2012).

Πιο σοβαρό πρόβλημα ήταν ότι η πύλη των ηλεκτρονικών διαπιστευόντων στην ιστοσελίδα καθυστέρησε να «ανοίξει», με αποτέλεσμα πολλοί ξένοι δημοσιογράφοι να μη διαπιστευθούν εγκαίρως για τις πρώτες εκδηλώσεις, ενώ και για τη Δημόσια Τηλεόραση υπήρχε στην κυβέρνηση ανησυχία ότι δεν θα είναι εγκαίρως έτοιμη με την εγκατάστασή της στο Ζάππειο. Την πραγματική πρόκληση, πάντως, την αντιμετωπίζει το υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο καλείται να συντονίσει και να διαχειριστεί το θεσμό με πολύ λιγότερο κόσμο στη διάθεσή του απ' ό,τι σε προηγούμενες προεδρίες.

Το Γραφείο της Προεδρίας, που λειτουργεί ήδη υπό τον πρέσβη κ. Τζιρά, διαθέτει 19 αποσπασμένους υπαλλήλους του ΥΠΕΞ, ενώ την τελευταία στιγμή ενενερίθη από το ΑΣΕΠ η πρόσληψη 9 υπαλλήλων από την αγορά με εξαίρεση σύμβαση έργου, σύνολο δηλαδή 28. Ο Κύπριος Ανδρέας Μαυρογιάννης, που διαχειριζόταν την κυπριακή προεδρία του 2012, διατύπωσε τον Οκτώβριο σε κλειστή εκδήλωση του ΥΠΕΞ την άποψη ότι δεν αρκούσαν, η Κύπρος είχε 70.

Ομοίως η μόνιμη αντιπροσωπεία μας στις Βρυξέλλες θα ενισχυθεί από τα 110 άτομα στα 160, πολύ λιγότερα από άλλες προεδρίες. Όμως ο όγκος της δουλειάς, λόγω λήξης της θητείας των επιτρόπων, είναι πολύ μεγαλύτερος: ενδεικτικά, στις νομοθετικές προτάσεις που θα προωθήσει η προεδρία συμπεριλαμβάνονται ο κανονισμός για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα, η οδηγία για το ηλεκτρονικό τιμολόγιο, οι δημόσιοι ηλεκτρονικοί πλειστηριαμοί κ.λπ.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

Στις 8 Ιανουαρίου στην Αθήνα θα γίνει η πανηγυρική έναρξη

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Πότε ξεκινά ουσιαστικά η ελληνική προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Για όσους αρέσκονται στη σημειολογία, ως έχουν υπόψη τους ότι η πανηγυρική έναρξη θα γίνει στην Αθήνα, στις 8 Ιανουαρίου, από τον πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά με παρουσία σύσσωμου του Κολεγίου των Επιτρόπων και βεβαίως του μόνιμου προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν βαν Ρομπέι. Από εκείνη τη στιγμή η κλεψύδρα θα μετράει αντιστρόφως. Λίγες μέρες μετά, και συγκεκριμένα στις 15 και 16 Ιανουαρίου, ο Έλληνας πρωθυπουργός θα παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις βασικές κατευθύνσεις της ελληνικής προεδρίας.

Η ελληνική προεδρία θα έχει πολύ σφιχτό προϋπολογισμό (όπως διαβάσατε παραπάνω), δηλαδή καμία σχέση με τα μεγάλα έξοδα των προηγούμενων προεδριών. Μάλιστα, οι υπεύθυνοι προετοιμασίας (με κεντρικό ρόλο του υφυπουργού Εξωτερικών Δημήτρη Κούρκουλα) σημειώνουν και κάτι το οποίο δεν είναι ευρέως γνωστό: ότι δηλαδή θα γίνει προσπάθεια ώστε το μπάζετ να είναι ακόμη μικρότερο και από τα 50 εκατ. που είναι ο επίσημος στόχος. Για να υπάρχει, πάντως, ένα μέτρο σύγκρισης αναφέρουν ότι η πρόσφατη κυπριακή προεδρία ξόδεψε 62 εκατ. ευρώ και η πολωνική 75 εκατ. ευρώ.

«Έχει γίνει μεγάλη προσπάθεια να συγκρατηθούν τα έξοδα. Για πα-

ράδειγμα, για τη στελέχωση του Γραφείου Προεδρίας θα γίνουν μόνο εννιά προσλήψεις, οι ανάγκες θα καλυφθούν κατά 90% από το υπάρχον προσωπικό. Αντίστοιχα πολύ περιορισμένη θα είναι και η ενίσχυση της μόνιμης αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες, η οποία θα αναλάβει πολύ μεγάλο όγκο δουλειάς. Σήμερα αριθμεί 160. Αντίστοιχα οι Πολωνοί είχαν 300, οι Δανοί 240, οι Κύπριοι 260 κ.λπ.», αναφέρεται αρμοδίως.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι αφότου τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη της Λισαβώνας, οι δραστηριότητες της προεδρίας έχουν μειωθεί σε σημαντικό βαθμό, καθώς η ευρωπαϊκή συμβουλή καλούνται από τον κ. Βαν Ρομπέι στις Βρυξέλλες.

Πα' όλα αυτά, στην Ελλάδα θα διοργανωθούν πάνω από 120 συναντήσεις με περίπου 15.000 συμμετέχοντες.

«Για λόγους οικονομίας όλες οι συναντήσεις -εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, που δεν γίνεται αλλιώς- θα γίνουν στο Ζάππειο, δεν θα προχωρήσουμε σε διπλωματικό τουρισμό με συναντήσεις σε επιθυμητά μέρη», λένε οι αρμόδιοι του ΥΠΕΞ. Το πνεύμα της οικονομίας έχει θέσει υπό αίρεση και το εάν η ελληνική προεδρία θα προχωρήσει ακόμη και στα αναμνηστικά δώρα για άνδρες και γυναίκες που θα έρθουν με διάφορες αποστολές στη χώρα μας.

Οι στόχοι της ελληνικής προεδρίας αναπτύσσονται σε διάφορους άξονες, όπου όπως σημει-

ώνουν στελέχη του ΥΠΕΞ, συναντούνται τόσο οι ευρωπαϊκές όσο και οι εθνικές - ελληνικές - προτεραιότητες. Τους πιο πολλούς τους έχει η διαβάσει. Αυτός που δεν είναι ιδιαίτερα γνωστός είναι ο ρόλος συνδέσμου -που θα αναλάβει η Ελλάδα- με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που έχει πλέον περαιτέρω αρμοδιότητες.

Κατά τα άλλα, μεγάλη προσοχή θα δοθεί στο κομμάτι της προώθησης της ανάπτυξης και της απασχόλησης, με ιδιαίτερο προσανατολισμό τα προγράμματα για τους νέους και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με αξιοποίηση και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Ο δεύτερος άξονας αφορά την προώθηση της ενοποίησης της Ε.Ε. και

ειδικά τη θεσμική ολοκλήρωση της Ευρωζώνης. Ο τρίτος άξονας αφορά τη μετανάστευση, ένα θέμα που έχει αναβαθμισθεί μετά την τραγωδία της Λαμνεντούζα. Η Ελλάδα, σε συνεργασία και με άλλες χώρες του Νότου που αποτελούν πύλες εισόδου, θέλει να ενισχύσει την πλευρά της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, τόσο όσον αφορά τη φύλαξη των συνόρων, όσο και σχετικά με την υποδοχή των προσφύγων από χώρες όπως η Συρία και η Λιβύη, όπου μαινεται ανοικτός η υπόκωφος εμφύλιος πόλεμος. Ταυτόχρονα, επιδιώκει πιο εύκολη διαδικασία απόκτησης βίζας από χώρες με αυξανόμενο τουριστικό ενδιαφέρον προς την Ελλάδα, όπως η Ρωσία.

Δεν βαδίζει «στα τυφλά» η ΕΛ.ΑΣ.

Υπάρχουν ευρήματα για τα τρομοκρατικά χτυπήματα σε Χαλάνδρι και Ν. Ηράκλειο, τονίζει ο υπ. Δημόσιας Τάξης Ν. Δένδιας

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Η ΕΛ.ΑΣ. δεν πορεύεται «στα τυφλά», αντίθετα, διαθέτει ευρήματα για τα τρομοκρατικά χτυπήματα σε Ν. Ηράκλειο και Χαλάνδρι. Αυτό επισημαίνει σε συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ» ο υπουργός Δημόσιας Τάξης, Νίκος Δένδιας, λίγα εικοσιτετράωρα μετά την ένοπλη επίθεση στο σπίτι του Γερμανού πρέσβη στο Χαλάνδρι. Ο κ. Δένδιας χαρακτηρίζει «κολοσσιαίας σημασίας παράλειψη» την απελευθέρωση του Νίκου Μαζιώτη και της συντρόφου του Πόλας Ρούπα, λόγω παρέλευσης του 18μήνου και σημειώνει ότι λόγω των συνθηκών που βιώνει η χώρα την τελευταία εξαετία, «οι δυνητικοί στόχοι είναι εκατοντάδες ή και χιλιάδες». Επιπλέον, υπογραμμίζει ότι το καθεστώς που επικρατεί στα Εξάρχεια παρέχει δυνατότητες υποστήριξης σε τρομοκρατικές ομάδες, ενώ κάνει λόγο για ώσμωση τρομοκρατών με το οργανωμένο έγκλημα.

— **Κύριε υπουργέ, εντοπίζετε κενό στη φύλαξη της οικίας του Γερμανού πρέσβη;**

— Είμαι ο πολιτικός προϊστάμενος της Ελληνικής Αστυνομίας και οφείλω να μην εμπλέκομαι στην επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας. Ως Έλληνας πολίτης θεωρώ ότι την οικογενειακή στέγη όσων φιλοξενούνται στην Ελλάδα, την προστατεύει το ήθος των Ελλήνων. Θα ήθελα, όμως, να παρατηρήσω ότι η συγκεκριμένη οικία φυλάσσεται με θωρακισμένη σκοπιά, ο δε αστυνομικός φρουρός διέθετε στον οπλισμό του οπλοπολυβόλο. Δεν επρόκειτο συνεπώς περί «αφυλάκτου» στόχου.

— **Σε αντίστοιχες περιπτώσεις στο παρελθόν υπήρξε διεθνής συνεργασία των Αρχών. Έχει ζητήσει το Βερολίνο τη συμμετοχή της γερμανικής Αστυνομίας στην έρευνα ή το έχετε ούτως ή άλλως ήδη πράξει εσείς;**

— Ο ίδιος ο πρέσβης της Γερμανίας, Wolfgang Dold, και η κυβέρνηση της συγκεκριμένης χώρας έχουν εκφράσει την απόλυτη εμπιστοσύνη τους στην ΕΛ.ΑΣ. με δημόσιες τοποθετήσεις τους. Οι διωκτικές αρχές της χώρας μας θα πράξουν το καθήκον τους με συνέπεια και επαγγελματισμό και πιστεύω ότι οι δράστες της επίθεσης θα προσαχθούν ενώπιον της Δικαιοσύνης. Οι επιτυχίες των

διωκτικών αρχών της χώρας μας, παλαιότερες αλλά και πρόσφατες, αποτελούν εγγύηση ότι διαθέτουν την τεχνογνωσία και την ικανότητα να εξιχνιάσουν τη συγκεκριμένη υπόθεση. Οφείλει, όμως, η κοινωνία σύσσωμη να αντιληφθεί ότι οι σφαίρες των τρομοκρατών προσβάλλουν όχι μόνο τη δημόσια ασφάλεια, αλλά και τις προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης. Παρότι δεν είναι πρόδηλο, θύμα των τρομοκρατών δεν είναι οι σοβάδες της γερμανικής πρεσβείας, αλλά ο άνεργος Έλληνας πολίτης.

— **Προ εβδομάδων είχατε δημοσιοποιήσει την ανησυχία σας για επικείμενο τρομοκρατικό χτύπημα εναντίον οικονομικού στόχου. Αντ' αυτού είδαμε ένα απροσδόκητο χτύπημα με προφανή πολιτικά κίνητρα. Σχετίζεται με όσα συνέβησαν στο Χαλάνδρι;**

— Οφείλω να σας υπενθυμίσω ότι όχι απλώς είχα προειδοποιήσει για

«Κολοσσιαίας σημασίας παράλειψη» η απελευθέρωση του Νίκου Μαζιώτη και της Πόλας Ρούπα, λόγω παρέλευσης του 18μήνου.

επικείμενο τρομοκρατικό χτύπημα, αλλά είχα αναφέρει επί λέξει, σε συνέντευξή μου στις 24/11/2013, ότι «θα μπορούσε να είναι οποιοσδήποτε ο επόμενος στόχος». Αλλά στην πράξη αυτό σημαίνει ότι λόγω των ιδιαιτερώων συνθηκών που βιώνει η χώρα εδώ και έξι χρόνια, είναι εκατοντάδες ή και χιλιάδες οι δυνητικοί στόχοι, οι οποίοι δεν είναι δυνατό να φυλακθούν απόλυτα ούτε από το σύνολο των δυνάμεων της Ελληνικής Αστυνομίας. Είναι επίσης πιθανό ο στόχος να άλλαξε, λόγω των δυσκολιών που παρουσίαζε το αρχικά σχεδιαζόμενο εγχείρημα.

— **Η επίθεση του Νοεμβρίου στα γραφεία της Χ.Α. και το πρόσφατο χτύπημα στο Χαλάνδρι αποκαλύπτουν έξαρση του τρομοκρατικού φαινομένου. Έχει και σε ποιο βαθμό η ΕΛ.ΑΣ. εικόνα για τα άτομα που κινούνται στον χώρο του λεγόμενου «αντάρτικου πόλης»;**

Νίκος Δένδιας: Στα Εξάρχεια, διεκδικείται το δικαίωμα λειτουργίας ενός de facto «αυτονόμου κρατιδίου» που παρέχει μεγάλες δυνατότητες απόκρυψης και υποστήριξης σε τρομοκρατικές ενέργειες... Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί επί μακρόν.

— Δεν είναι σκόπημο να αποκαλύψω το παραμορφωτικό χρώμα της αστυνομικής έρευνας. Σας διαβεβαιώνω όμως ότι η ΕΛ.ΑΣ. δεν πορεύεται «στα τυφλά» ούτε στα συγκεκριμένα χτυπήματα ούτε σε άλλες ενέργειες που επίσης διερευνώνται. Αλλά από το σημείο αυτό, μέχρι να σχηματισθεί δικογραφία, η απόδοσή είναι τεράστια. Ούτε την «κατασκευή ενόχων» επιθυμούμε ούτε να διαφεύγουν οι πραγματικοί ένοχοι επιζητούμε.

— **Πού αποδίδετε την ικανότητα που επιδεικνύει ο χώρος της ένοπλης βίας να καταφέρνει να ανασυγκροτηθεί και να στρατολογήσει νέα μέλη ακόμη και ύστερα από συλλήψεις μελών του;**

— Στον χώρο της ένοπλης βίας συναντώνται δύο αντιλήψεις. Από τη μία, η σεχταριστική αντίληψη της μικρής μαρξιστικής-λενινιστικής ομάδας, στα πρότυπα της 17Ν, η οποία δρα και λειτουργεί με όλους

τους συνωμοτικούς κανόνες, επιλέγοντας να διαπράξει λίγες ενέργειες, με συγκεκριμένη πολιτική-επικοινωνιακή στόχευση. Από την άλλη, ένας ευρύτερος χώρος άσκησης βίας, αυτοκατακτηζόμενος «αναρχικός», με εκατοντάδες μέλη, ο οποίος είναι εν πολλοίς προϊόν της κατάστασης που επικράτησε στη χώρα από τον Δεκέμβριο του 2008 μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2012 και των μνημάτων παραιτήσεων από την επιβολή του νόμου που εξέπεμψε η πολιτεία. Παράλληλα, σε μία ολόκληρη περιοχή της πρωτεύουσας, τα Εξάρχεια, διεκδικείται το δικαίωμα λειτουργίας ενός de facto «αυτονόμου κρατιδίου» που παρέχει μεγάλες δυνατότητες απόκρυψης και υποστήριξης σε τρομοκρατικές ενέργειες, ενώ ο χώρος του Πολυτεχνείου λειτουργεί υποστηρικτικά προς την περιοχή αυτή. Αυτό δεν περιποιεί τιμή σε μία ευνομούμενη χώρα και δεν

μπορεί να συνεχισθεί επί μακρόν.

— **Μπορούν να σχετίζονται με τα τελευταία χτυπήματα κάποια άτομα που έχουν κατηγορηθεί στο παρελθόν για τρομοκρατική δράση και διαφεύγουν τη σύλληψη, όπως για παράδειγμα ο Νίκος Μαζιώτης;**

— Δεν αποκλείω τίποτα, αλλά και δεν προεξοφλώ τίποτα. Οσον αφορά το άτομο στο οποίο αναφέρατε, το οποίο έχει καταδικασθεί ήδη σε κάθειρξη 50 ετών για τρομοκρατικές ενέργειες, θα πρέπει να διερωτηθούμε ως πολιτεία και ως κοινωνία πώς φτάσαμε στο σημείο το σύστημα απονομής της Δικαιοσύνης να υποπίπτει σε τέτοιες κολοσσιαίας σημασίας παράλειψη στο παρελθόν, να αφήνεται δηλαδή ελεύθερος επικίνδυνος τρομοκράτης λόγω παρέλευσης 18μήνου και επιπλέον κατά παράβαση κάθε έννοιας σοβαρότητας και δικαίου και να μην έχει υπάρξει οιαδήποτε συνέπεια σε όσους τυχόν ευθύνονται για το συγκεκριμένο γεγονός. Η περίπτωση του προσώπου στην οποία αναφέρατε, όπως και της συντρόφου του, η οποία επίσης διαφεύγει τη σύλληψη για τον ίδιο λόγο, δεν είναι η μοναδική. Σας αναφέρω ενδεικτικά ότι ζήτημα με το 18μηνο προέκυψε και με κατηγορούμενο που συνελήφθη ενώ έβγαίνε από γάφκα με βαρύ οπλισμό, ο οποίος τελικά έκανε απεργία πείνας και αποφυλάκισθηκε με βούλευμα. Πρόκειται για μερικά μόνο από τα παράδοξα του δικαστικού συστήματος, τα οποία προσβάλλουν πρώτα απ' όλα τους ευσυνειδητούς λειτουργούς του. Σας σμιλώ μετά λόγου γνώσεως, διότι είχα την τιμή να διατελέσω για ένα μικρό διάστημα υπουργός Δικαιοσύνης και γνωρίζω την ακεραιότητα και την ευσυνειδησία, μέχρι αυτοθυσίας, της συντριπτικής πλειονότητας των δικαστών και εισαγγελέων. Διότι υπάρχουν λειτουργοί, ιδίως εισαγγελείς και ανακριτές, που έχουν αναλάβει τεράστιο βάρος, με προσωπική έκθεση, για να επιτελέσουν το καθήκον τους και να εφαρμόσουν τον νόμο. Τους δικαστικούς αυτούς θα ήθελα με την ευκαιρία να διαβεβαιώσω ότι η Ελληνική Αστυνομία λαμβάνει—και πρέπει να λαμβάνει—όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προστασία της σωματικής τους ακεραιότητας και τη διαφύλαξη της δυνατότητάς τους να εκτελούν το συνταγματικό τους καθήκον.

— **Ένα εύλογο ερώτημα που ανακύπτει συνεπώς είναι: πώς γίνεται να αποφυλακίζονται κατηγορούμενοι με πολλά κακούργηματα επειδή η Δικαιοσύνη αργεί να εκδικάσει τις υποθέσεις της; Τι θα αλλάζατε αν ήσασταν στη θέση του κ. Αθανασίου;**

— Οι δύο περιπτώσεις τις οποίες προανέφερα είναι ένα κλάσμα μόνο του συνολικού ζητήματος. Είναι πολλοί οι κατηγορούμενοι ή και οι καταδικασμένοι για υποθέσεις τρομοκρατίας που για διάφορους λόγους βρίσκονται εκτός φυλακών. Για την ακρίβεια, από τους 54 που συνελήφθησαν τα τελευταία 5 χρόνια για υποθέσεις τρομοκρατίας, πολλοί βρίσκονται εκτός φυλακών! Χωρίς να είναι όλες οι περιπτώσεις ίδιες—και χωρίς να διεκδικώ το παραμικρό δικαίωμα παρέμβασης στη δικαστική κρίση—είναι γνωστό ότι σε ορισμένες από αυτές τις περιπτώσεις προκλήθηκαν στην ελληνική κοινωνία εύλογα ερωτήματα. Σήμερα, ο συνάδελφός μου κ. Χαράλαμπος Αθανασίου υλοποιεί ένα σημαντικό έργο στο υπουργείο Δικαιοσύνης και ως διακεκριμένος δικαστής, μέχρι πριν από λίγους μήνες, γνωρίζει τα προβλήματα. Γνωρίζει επίσης τα προβλήματα η ηγεσία της Δικαιοσύνης και η εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, που επιτελούν άψογα τα καθήκοντά τους, όπως τα γνωρίζουν και οι επικεφαλές των δικαστικών ενώσεων. Δεν είναι όμως μόνο θέμα προσώπων.

— **Υπάρχει ώσμωση της τρομοκρατίας με το κοινό ποινικό έγκλημα;**

— Θα ήμουν ευτυχής εάν μπορούσα να σας απαντήσω αρνητικά. Μία σειρά από ενδείξεις αποκαλύπτουν δυστυχώς το αντίθετο. Κατάδικοι του κοινού ποινικού δικαίου όχι απλώς εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που τους παρέχουν οι ατέλειες του σωφρονιστικού συστήματος, προκειμένου να συνεχίζουν τη δράση τους μέσα από τις φυλακές, αλλά και αναπτύσσουν συνέργειες με τους εγκλειστούς για υποθέσεις τρομοκρατίας. Πρόκειται για μία εξαιρετικά επικίνδυνη ώσμωση, η οποία είναι προφανές πού οδηγεί εάν δεν ληφθούν μέτρα. Είναι κατεπείγουσα η ανάγκη θεσμικών τομών προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι χρόνιες παθογένειες του σωφρονιστικού συστήματος.

Επιχείρηση στην Κρήτη για Μαζιώτη και Ρούπα

Αγνωστες πτυχές των ερευνών για τον εντοπισμό του φυγόποινου τρομοκράτη Νίκου Μαζιώτη και του 35χρονου καταζητούμενου αντιεξουσιαστή Π.Α., που σύμφωνα με την ΕΛ.ΑΣ. διαδραματίστην κεντρικό ρόλο στην προσπάθεια αναδιοργάνωσης του λεγόμενου «αντάρτικου πόλης», φέρνει στο φως της δημοσιότητας η «Κ», λίγα 24ωρα μετά την επίθεση ενόπλων στο σπίτι του Γερμανού πρέσβη στο Χαλάνδρι. Τα ίχνη του 42χρονου Μαζιώτη, που ανακαλύφθηκαν μεταξύ των βασικών υπόπτων για την επίθεση, χάθηκαν τον Ιούνιο του 2012, όταν μαζί με τη σύντροφό του Πόλα Ρούπα παραβιάσαν περιοριστικούς όρους που τους είχαν επιβληθεί, κατηγορούμενοι και οι δύο για συμμετοχή στον «Επαναστατικό Αγώνα».

Όπως αποκαλύπτει σήμερα η «Κ», ίχνη των Μαζιώτη και Ρούπα είχαν βρεθεί το περασμένο καλοκαίρι στην Κρήτη, όπου και πραγματοποιήθηκε κάτω από άκρα μυστικότητα επιχείρηση για τον εντοπισμό και τη σύλληψή τους, δίχως πάντως αποτέλεσμα. Ειδικότερα, στις αρχές του περασμένου καλοκαιριού, περιήλθαν σε γνώση στελεχών του υπουργείου Δημόσιας Τάξης πληροφορίες για τηλεφωνικές επαφές της καταζητούμενης Πόλας Ρούπα με συγγενικά της πρόσωπα. Σύμφωνα με την ίδια πηγή ενημέρωσης, τα πρόσωπα αυτά πραγματοποιούσαν λίγες ημέρες αργότερα ταξίδια στην Κρήτη, λαμβάνοντας αυστηρά μέτρα «αντιπαρακολούθησης». Αξιωματούχοι των υπηρεσιών Ασφαλείας κατέγραψαν την άφιξή τους στο νησί, ωστόσο ο παρακολούθηση διεκόπη εξαιτίας αλλεπάλληλων μετακινήσεων τους μεταξύ των νομών Ηρακλείου, Χανίων και Ρεθύμνου.

Μεγάλη κινητοποίηση προκάλεσε, αρχές Δεκεμβρίου, στην ΕΛ.ΑΣ. και η πληροφορία ότι ο 35χρονος καταζητούμενος αντιεξουσιαστής Π.Α. εντοπίστηκε σε στέκι αναρχικών στα Εξάρχεια. Ο 35χρονος καταλήφθηκε από τον περασμένο Μάρτιο. Αστυνομικοί εντόπισαν τότε σε πάρκινγκ στα Εξάρχεια αυτοκίνητο που είχε νοικιάσει ο 35χρονος. Στον χώρο των αποσκευών υπήρχαν δύο καλάσνικοφ καθώς και πάνω από 750 σφαίρες διαμετρή-

ματος 7,62 χιλιοστών. Όπως αποκάλυψε στην «Κ» ανώτατος αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ., στην ηγεσία του Σώματος περιήλθε πληροφορία, σύμφωνα με την οποία ο 35χρονος εντοπίστηκε να επισκέπτεται στέκι αντιεξουσιαστών στα Εξάρχεια. Παρότι οργανώθηκε συγκεκριμένη αστυνομική επιχείρηση για τον εντοπισμό και τη σύλληψή του, αυτό τελικά δεν κατέστη εφικτό. Ο 35χρονος θεωρείται από τους αστυνομικούς ως ο προμηθευτής με οπλισμό των οργανώσεων του λεγόμενου «αντάρτικου πόλης». Στο διάστημα της έρευνας για τον εντοπισμό του, έχουν προκύψει πληροφορίες και για επαφές του με νεαρή γυναίκα που είχε καταφέρει να διαφύγει σε επιχείρηση της Αντιτρομοκρατικής σε καφετέρια της Ν. Φιλαδέλφειας για τη σύλληψη καταζητούμενων για συμμετοχή στη «Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς» και τη ληστεία τράπεζας στο Βελβεντό Κοζάνης. Οι αστυνομικοί είχαν τότε προχωρήσει σε πέντε συλλήψεις, ενώ η νεαρή είχε καταφέρει να διαφύγει.

Στο μεταξύ, το χτύπημα στην πρεσβευτική κατοικία δείχνει να εντείνει τους φόβους των διωκτικών αρχών για νέες επιθέσεις σε στόχους με πολιτικό και οικονομικό συμβολισμό. Χαρακτηριστική είναι η επισήμανση στην «Κ» ανώτατου αξιωματικού ότι «ενισχύονται τα μέτρα φύλαξης σε κυβερνητικά κτίρια και ανθρώπινους στόχους που συνδέονται ενδεώς με την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής».

Στο πεδίο της έρευνας για την επίθεση στο Χαλάνδρι, η βίντεο από τις δύο ευρυγώνιες κάμερες που λειτουργούν στην πρόσοψη του σπιτιού έχουν μεν καταγράψει τις κινήσεις των δράστών, ωστόσο δεν επαρκούν για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Είναι ενδεικτικό ότι δεν έχει αποσαφηνιστεί πλήρως εάν ένα ή δύο άτομα άνοιξαν πυρ εναντίον του στόχου.

Επιπλέον, τα οχήματα διαφυγής (πιθανόν μηχανές) δεν έχουν εντοπιστεί, γεγονός που αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο οι δράστες να διαθέτουν μυστικό αποθηκευτικό όχημα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

«Κάποιοι θέλουν να θέσουν την Ελλάδα εκτός τροχιάς»

Συνέντευξη στην **ΑΛΕΞΙΑ ΚΕΦΑΛΑ**

Είκοσι τέσσερις ώρες μετά την επίθεση στην κατοικία του, ο πρέσβης της Γερμανίας, Wolfgang Dold, μίλησε στην «Κ» και εξέφρασε την εμπιστοσύνη του στην Ελλάδα, αν και όπως εκτιμά «μερικοί άνθρωποι εκεί έξω θα ήθελαν να τεθεί η χώρα εκτός τροχιάς». Το πλήθος ενώσεων της συνέντευξης έχει ως εξής:

— **Με ποιο τρόπο επηρεάζει η επίθεση αυτή τις ελληνογερμανικές σχέσεις και τις σχέσεις της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικά τώρα που η Ελλάδα έχει αναλάβει την προεδρία της Ε.Ε.;**

— Επιθέσεις τέτοιου είδους δεν θα καταφέρουν να διαταράξουν τις ελληνογερμανικές σχέσεις. Θεωρούμε τη χώρα μας έναν από τους στενότερους φίλους της Ελλάδας και θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε την Ελλάδα στη δύσκολη πορεία της προς την ανάπτυξη. Κατά τη διάρκεια του επόμενου εξαμήνου, η Ελλάδα θα οδηγήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση στην περαιτέρω προώθηση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Η ελληνική προεδρία της Ε.Ε. μπορεί να υπολογίζει στην υποστήριξη μας. Επί τη ευκαιρία, τα μνημόνια αλληλεγγύης που έλαβε η οικογένειά μου, και εγώ προσωπικά, από Έλληνες όλων των κοινωνικών στρωμάτων και διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων ήταν ανέλπιστα πολλά. Νομίζω ότι το γεγονός αυτό συνιστά μια ξεκάθαρη δήλωση: υπάρχουν γεφύρα στις σχέσεις φιλίας μεταξύ Ελλήνων και Γερμανών.

— **Φοβάστε ότι θα επαναληφθεί μια τέτοιου είδους επίθεση ή ότι θα**

αναδυθεί μια νέα τρομοκρατική οργάνωση, παρόμοια με εκείνη της «17 Νοέμβρη» που επιτέθηκε στην πρεσβεία σας το 1999; Σύμφωνα με το υπουργείο σας, ποια τακτική πρέπει να ακολουθήσετε;

— Φαίνεται ότι υπάρχουν μερικοί άνθρωποι εκεί έξω που θα ήθελαν να θέσουν τη χώρα εκτός τροχιάς και ποσόνουν ότι τα σημάδια οικονομικής ανάπτυξης δεν εξυπηρετούν τον σκοπό τους. Οι ελληνικές αρχές καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας τόσο για τους πολίτες όσο και για τους επισκέπτες της χώρας αυτής.

— **Εάν σας ρωτήσουν οι Γερμανοί τουριστές σχετικά με την Ελλάδα, τι θα τους απαντήσετε; Κατά τη γνώμη σας, η Ελλάδα παραμένει μια ασφαλής χώρα;**

— Η Ελλάδα παραμένει μια ασφαλής χώρα! Η ομορφιά και η ποικιλομορφία της καθώς και η πασίγνωστη φιλοξενία των Ελλήνων θα παραμείνουν η ραχοκοκαλιά της τουριστικής βιομηχανίας της Ελλάδας - αν και δεν μην αρέσει καθόλου να χρησιμοποιώ τη λέξη «βιομηχανία» σε αυτό το πλαίσιο. Φαίνεται ότι μπορούμε να προσβλέπουμε σε μία ακόμα καλή χρονιά για τον τουρισμό, με εισόδημα και απασχόληση για πολλούς ανθρώπους. Βέβαια, υπάρχουν και οι προκλήσεις: όπως σε πολλούς άλλους τομείς της ελληνικής οικονομίας, έτσι και στον τουρισμό υπάρχει μια συνεχιζόμενη διαδικασία εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στις ανάγκες του σύγχρονου τουριστή. Και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι ισχυροί ανταγωνιστές

στις υπόλοιπες μεσογειακές χώρες περιμένουν τη δική τους ευκαιρία.

— **Πριν από αυτήν την επίθεση, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, δήλωσε ότι οι Ευρωπαίοι δεν θα εγκαταλείψουν την Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι η Γερμανία παρακολουθεί τη μακροοικονομική πρόοδο της Ελλάδας και ότι η χώρα σας θα αφήσει περιθώριο για συζήτηση σχετικά με ενδεχόμενο νέο «κούρεμα»;**

— Οι Ευρωπαίοι έχουν δείξει ότι η εγκατάλειψη ενός εταίρου δεν αποτελεί επιλογή. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έχουμε ξεκινήσει ένα δύσκολο πρόγραμμα ανάπτυξης για τις χώρες που περιήλθαν σε κατάσταση ανάγκης, όπως η Ελλάδα. Οσον αφορά τις ενδεχόμενες περαιτέρω ενέργειες, οι εταίροι θα εξετάσουν τις επιλογές, όπως ακριβώς αποφασίστηκε στο Eurogroup του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου του 2012. Εμείς οι Γερμανοί είμαστε μέρες της κοινής αυτής προσπάθειας. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει εκφράσει τον σεβασμό της για την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα και η οποία έχει επιτευχθεί με ανάλογο τίμημα για πολλούς Έλληνες. Η παρούσα περίοδος είναι δύσκολη για τη χώρα αυτή. Το υψηλό ποσοστό ανεργίας είναι π.χ. ένα τεράστιο πρόβλημα, όχι μόνο στην Ελλάδα, και πρέπει να αντιμετωπιστεί τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πιστεύω, όμως, ειλικρινά ότι οι προσπάθειες αρχίζουν να αποφέρουν καρπούς. Δεν τίθεται θέμα «κούρεματος» του χρέους. Η ανάπτυξη είναι προ των πυλών.

Οι έρευνες δείχνουν εκτεταμένη διαφθορά στο υπουργείο Αμυνας, που αγγίζει και την τότε στρατιωτική ηγεσία.

«Να διευκολυνθούν με κάθε μέσο οι δικαστικές αρχές, για να αποκαλυφθούν πράξεις δωροδοκίας», ζήτησε ο κ. Κ. Παπούλιας από τον κ. Χαρ. Αθανασίου.

Οι απολογίες διευρύνουν τον κύκλο με τις μίζες

Στόχος των ανακριτών, η επιβεβαίωση στοιχείων για εμπλοκή και άλλων πολιτικών

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Ντόμινο εξελίξεων στις έρευνες των εξοπλιστικών προγραμμάτων προκαλούν οι απολογίες των εμπλεκόμενων στο «πάρτι» με τις μίζες, καθώς οι αποκαλύψεις των τελευταίων ημερών ανοίγουν τη βεντάλια των υπευθύνων και διευρύνουν τον κύκλο των αποκαλύψεων. Οι δικαστικές αρχές, που επιμένουν στην αναζήτηση στοιχείων για να φθάσουν μέχρι τα πολιτικά πρόσωπα που δωροδοκήθηκαν για σειρά εξοπλιστικών που «έτρεξαν» τη δεκαετία του 2000, έχουν φθάσει ένα βήμα πριν από την επιβεβαίωση στοιχείων που οδηγούν σε πολιτικούς που χειρίστηκαν το χαρτοφυλάκιο του υπουργείου Εθνικής Αμυνας μετά τον Ακη Τσοχατζόπουλο. Η απολογία του Αντωνίου Κάντα, πρώην αναπληρωτή στη Γενική Διεύθυνση Εξοπλισμών, ο οποίος παραδέχθηκε ότι δωροδοκήθηκε σε συγκεκριμένα εξοπλιστικά, έδωσε στις δικαστικές αρχές πολύτιμα στοιχεία για το εκτεταμένο δίκτυο παράνομων πληρωμών, θέτοντας στο κάδρο της ποινικής ευθύνης όχι μόνο στρατιωτικούς, αλλά και εμπόρους όπλων.

Ο κ. Κάντας, που αποτελεί έναν κρίκο στη μακρά αλυσίδα των ανθρώπων που συντέλεσαν στο να δημιουργηθεί κλίμα εκτεταμένης διαφθοράς στον χώρο των εξοπλιστικών προγραμμάτων, «φωτογράφησε» στρατιωτικούς, εμπόρους όπλων, αλλά και πολιτικούς, για τους οποίους η Δικαιοσύνη ήδη έχει επιβαρυντικά

στοιχεία στα χέρια της. Οι επιήμενες ερωτήσεις των ανακριτών κ. Γαβριήλ Μαλή και Ιω. Σταυρόπουλου στον βασικό διακινητή εκατομμυρίων ευρώ για μίζες στα εξοπλιστικά, Παν. Ευσταθίου, επιβεβαιώνουν τις ενδείξεις που διαθέτουν για εμπλοκή και άλλων πολιτικών προσώπων.

Ο κ. Ευσταθίου, σύμφωνα με πληροφορίες, μπορεί να μην απάντησε, για παράδειγμα, στο ερώτημα για το αν «προσέγγισε» και τον Γιάννο Παπαντωνίου, ωστόσο κατέδειξε την προσπάθεια των δικαστικών αρχών να βρεθεί άκρη και να αποκαλυφθούν όσοι πήραν προμήθειες εκατ. ευρώ για προγράμματα δις. ευρώ. Πάντως, από τις μέχρι τώρα έρευνες της ελληνικής δικαιοσύνης

προέκυψε εκτεταμένη διαφθορά στον χώρο του υπουργείου Εθνικής Αμυνας, που αγγίζει όχι μόνο τους πολιτικούς, αλλά και την τότε στρατιωτική ηγεσία. Τόσο η απολογία Κάντα όσο κυρίως η απολογία Ευσταθίου αποκάλυψαν, για πρώτη φορά, διαφθορά και παράνομες πληρωμές στα υψηλότερα κλιμάκια της στρατιωτικής ιεραρχίας.

Ειδικότερα, ο Παν. Ευσταθίου δίδοντας στοιχεία για τη δωροδοκία δύο πρώην αρχηγών – του ΓΕΣ και του ΓΕΝ – για συγκεκριμένα εξοπλιστικά, έβαλε στο κάδρο της ποινικής ευθύνης την ηγεσία του στρατεύματος, τότε, δημιουργώντας νέα δεδομένα στις έρευνες των εξοπλιστικών. Ωστόσο, οι ανακριτές διαφθοράς

που σπκνώνουν το βάρος της έρευνας, δίδουν, σύμφωνα με πληροφορίες, ιδιαίτερο βάρος στις επικείμενες απολογίες του Φάνη Λυγινού και του Ελβετού τραπεζίτη Οσβαλντ.

Οι ανακριτές μάλιστα φέρονται αποφασισμένοι να οδηγήσουν ενώπιόν τους και τους δύο, προκειμένου να εξασφαλίσουν στοιχεία για το ποιος δωροδόκησαν, καθώς ο Λυγινός είναι το πρόσωπο – κλειδί που γνωρίζει ποιοι πήραν τις προμήθειες. Ο ανακριτής κ. Μαλής φέρεται αποφασισμένος να τον καλέσει για να δώσει στοιχεία, καθώς από την απολογία Ευσταθίου αποκόμισε ελάχιστα σε ό, τι αφορά τις πληρωμές σε πολιτικά πρόσωπα. Η άρνησή του, παρά το γεγονός ότι πείστηκε από τον ανακριτή, προβληματίζει τις δικαστικές αρχές για τους επόμενους κρίκους της αλυσίδας που εμπλέκονται στις παράνομες πληρωμές και κατονομάστηκαν από τον Αντ. Κάντα. Έτσι κι αλλιώς, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές θεωρούν ότι η συνεχιζόμενη έρευνα για τα εξοπλιστικά έχει μπει πλέον στα βαθιά και οι εμπλεκόμενοι προετοιμάζουν τις άμυνές τους ενόψει των επικείμενων δικαστικών εξελίξεων. Ο κ. Μαλής έχει στα χέρια του ήδη σοβαρές ενδείξεις για παράνομες πληρωμές σε επίπεδα πάνω από την τότε στρατιωτική ιεραρχία και από το άνοιγμα δεκάδων τραπεζικών λογαριασμών ευελπιστεί να φθάσει στους τελικούς αποδέκτες των εκατομμυρίων ευρώ, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και πολιτικοί της εποχής εκείνης.

Ελεύθερος υπό όρους ο Ευσταθίου

Το **Δικαστικό Συμβούλιο** αποφάσισε χθες, με βούλευμά του, να αφήσει ελεύθερο, με περιοριστικούς όρους, τον Πάνο Ευσταθίου. Συγκεκριμένα, του επέβαλε εγγύηση 500.000 ευρώ, του απαγόρευσε την εξόδο από τη χώρα και τον υποχρέωσε να εμφανίζεται τρεις φορές τον μήνα στο αστυνομικό τμήμα. Τώρα, οι ανακριτικές αρχές περιμένουν τον Μιχ. Ματαντό, τον οποίο θεωρούν νευραλγικής σημασίας πρόσωπο για τις παράνομες πληρωμές. Διαχειρίστηκε, όπως έχει προκύψει από τις συνεχιζόμενες ανακρίσεις, το σύνολο σχεδόν των παράνομων πληρωμών για τις συμβάσεις των υποβρυχίων και έχει κληθεί σε απολογία για τις 7 Ιανουαρίου. Όλες οι πληροφορίες από την υπεράσισή του συγκλίνουν υπέρ της άποψης ότι πρόκειται να δώσει κάποια σημαντικά στοιχεία στις δικαστικές αρχές. Ωστόσο, παραμένει άγνωστο αν θα αποφασίσει να συνεργαστεί πλήρως. Οι ανακριτικές αρχές επιθυμούν να οδηγήσουν τις έρευνες ένα βήμα παρακάτω, «φωτίζοντας» τη μετά Ακη εποχή στα εξοπλιστικά. Ο Ματαντός, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των δικαστικών αρχών, αποτελεί το μεγαλύτερο «κανάλι» για παράνομες πληρωμές στα υποβρύχια.

Τέλος η αναστολή στις καταδικές για κρατική διαφθορά

Μέτρα ενίσχυσης της νομοθεσίας που ισχύει για την κρατική διαφθορά μελετά τώρα η κυβέρνηση, υπό το βάρος και των συγκλονιστικών αποκαλύψεων για φαινόμενα εκτεταμένου χρηματισμού υψηλόβαθμων κρατικών λειτουργών και εκπροσώπων της στρατιωτικής ιεραρχίας στα εξοπλιστικά προγράμματα. Αλλιώς, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, που χειρίζονται τους καυτούς φακέλους των εξοπλιστικών – δεν υπάρχει πρόγραμμα που να μην τελεί υπό έρευνα –, αλλά και δεκάδες υποθέσεις με μεγάλες συμβάσεις του Δημοσίου, από καιρό έχουν κρούσει τον κώδωνα.

Συγκεκριμένα, επισήμαιναν την αναγκαιότητα να αλλάξει ο νόμος για να διευκολυνθούν οι αποκαλύψεις, αλλά και να επιστραφούν στα δημόσια ταμεία έστω ορισμένα από τα δις. των παράνομων πληρωμών. Οι αποκαλύψεις των τελευταίων ημερών, που προκάλεσαν σοκ στην κοινή γνώμη, με τις παραδοχές από «μεσάζοντες» ότι και υψηλόβαθμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων – μεταξύ των οποίων και αρχηγοί του ΓΕΣ και του ΓΕΝ – ανήκουν στη μεγάλη ομάδα των δωροδοκηθέντων, έχουν δημιουργήσει κλίμα πρόσθετης πίεσης στην κυβέρνηση για τη λήψη άμεσα νομοθετικών μέτρων.

Η ποινική απαξία των όσων καθεμινά αποκαλύπτονται από τους πρωταγωνιστές στο «πάρτι» με τις

Νέα μέτρα για την κρατική διαφθορά

1 Ποινές χωρίς αναστολή πάνω από πέντε χρόνια για κρατικούς αξιωματούχους και υπουργούς.

2 Στην περίπτωση τους δεν θα εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις για την αναστολή των ποινών της ποινικής νομοθεσίας.

3 Δεν θα ισχύσει για τους εμπλεκόμενους σε υποθέσεις κρατικής διαφθοράς, το μέτρο του γεωεντοπισμού των κρατούμενων («βραχιολάκι»).

4 Στην περίπτωση τους θα επιβάλλεται μόνον προσωρινή κράτηση ή οι περιοριστικοί όροι που ήδη προβλέπονται (χρηματική εγγύηση, απαγόρευση εξόδου από τη χώρα και υποχρέωση εμφάνισης στο αστυνομικό τμήμα).

5 Θα δίδεται η δυνατότητα στις εισαγγελικές αρχές να δημοσιοποιούν φωτογραφίες και στοιχεία ταυτότητας όσων εμπλέκονται σε υποθέσεις κρατικής διαφθοράς.

6 Τα νέα μέτρα θα συμπληρώσουν τις επικείμενες ρυθμίσεις για κίνητρα σε όσους «μιλήσουν» και συνεργαστούν με τις δικαστικές αρχές, που θα έχουν ευνοϊκή ποινική μεταχείριση και τις επικείμενες διατάξεις για το ενέχυρο που δίδει κίνητρα για την επιστροφή των καταχρασθέντων στο δημόσιο ταμείο.

έκτιση των επιβαλλόμενων ποινών. Πρόκειται για νομοθετική μεταβολή στην ισχύουσα νομοθεσία, που θα απαγορεύει την αναστολή στην έκτιση ποινών στις περιπτώσεις καταδικασθέντων για κρατική διαφθορά (νόμος 4022 του 2011).

Με άλλα λόγια, για τους καταδικασθέντες για κρατική διαφθορά οι ποινές δεν θα αναστέλλονται και θα εκτελούνται, χωρίς να ισχύουν γι' αυτούς οι γενικές προβλέψεις της ποινικής μας νομοθεσίας. Μάλιστα, θα ορίζεται ως κατώτατο όριο ποινής για τη μη αναστολή στην έκτιση της τα πέντε χρόνια.

Ούτε «βραχιολάκια»

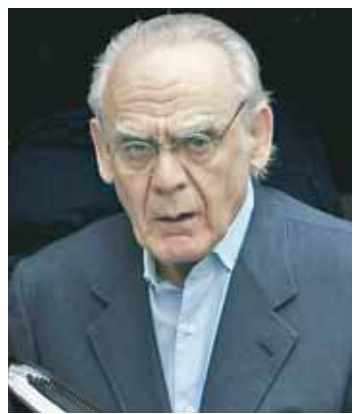
Επίσης, σύμφωνα με άλλη διάταξη, θα αλλάξει ο πρόσφατος νόμος για τα λεγόμενα «βραχιολάκια» (κατ' οίκον περιορισμός) και θα εξαφάνονται ρητά της εφαρμογής του μέτρου οι εμπλεκόμενοι σε υποθέσεις κρατικής διαφθοράς. Οι διατάξεις για την εφαρμογή του νέου μέτρου, που ψηφίστηκαν το 2013 – στην πράξη το σύστημα του γεωεντοπισμού δεν έχει ακόμη ισχύσει – δεν εξαίρουν ρητά τους καταχραστές του Δημοσίου, με αποτέλεσμα το υπουργείο Δικαιοσύνης να προχωρήσει τώρα σε νέα νομοθετική μεταβολή.

Παράλληλα, άμεσα αναμένεται να τροποποιηθεί και ο νόμος – και αυτός πρόσφατος, 4139 του 2013 –

που ουσιαστικά κατάργησε τη δημοσιοποίηση ονομάτων και φωτογραφιών για κατηγορίες υποδίκων σε μείζονος σημασίας υποθέσεις, θέτοντας προϋποθέσεις και εμπόδια που στην πράξη οδηγούν σε ακύρωση του μέτρου. Με τη νέα ρύθμιση για υποθέσεις κρατικής διαφθοράς – όταν πρόκειται για πολιτικούς και κρατικούς αξιωματούχους –, οι εισαγγελικές αρχές θα μπορούν να εκδίδουν διάταξη για δημοσιοποίηση των φωτογραφιών τους και των στοιχείων της ταυτότητάς τους στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Και βέβαια, το πακέτο των νέων μέτρων θα έρθει να συμπληρώσει εκείνο που ετοιμάζει η κυβέρνηση (είχε δημοσιοποιηθεί από την «Καθημερινή») για ευνοϊκή, έως ατιμωρησία, μεταχείριση όσων βοηθούν τις δικαστικές αρχές στις υποθέσεις των σκανδάλων (ποινική συνδιαλλαγή), αλλά και των ρυθμίσεων για το ενέχυρο, που θα δίνει ισχυρά κίνητρα και στους καταχρασθέντες να επιστρέψουν πίσω τα κλεμμένα.

Οι δικαστικές αρχές έχουν υπολογίσει ότι μόνο από τις τρέχουσες υποθέσεις περί τα 2,5 δις. ευρώ μπορούν άμεσα να εισπραχθούν, δίνοντας κίνητρο σε υποδίκους και κατηγορούμενους να «μιλήσουν» και να επιστρέψουν μίζες και «μαύρα» χρήματα πολλών εκατ. ευρώ.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΝΔΡΟΥ

Πληροφορίες που οδήγησαν στον εντοπισμό λογαριασμών του Ακη Τσοχατζόπουλου έδωσε ένας από τους κατηγορούμενους στην υπόθεση των υποβρυχίων.

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

Οι **αλλαγές** στη νομοθεσία και η δυνατότητα των εισαγγελέων Διαφθοράς να εισηγούνται ελαφρύτερες ποινές για όσους από τους κατηγορούμενους συνεργάζονται με τις Αρχές, έχουν δημιουργήσει ένα κύμα «προθύμων» να συνεργασθούν με τις εισαγγελικές αρχές. Έτσι, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», δύο τουλάχιστον από τους κατηγορούμενους στην υπόθεση των υποβρυχίων και συγκεκριμένα ένας επιχειρηματίας που έχει κληθεί για να καταθέσει την επόμενη αρχές, αλλά και ένας άλλος που έχει ήδη απολογηθεί, συνδράμουν με στοιχεία τον ανακριτή κ. Γαβριήλ Μαλή. Ο πρώτος κατηγορούμενος είχε προηγουμένως συνεργασθεί και με τις γερμανικές εισαγγελικές αρχές, δίνοντας κρίσιμες πληροφορίες που οδήγησαν στον εντοπισμό λογαριασμών του Ακη Τσοχατζόπουλου. Η μαρτυρία του, σε συνδυασμό με εκείνη του Νίκου Ζήγρα, εξαδέλφου του κ. Τσοχατζόπουλου, ήταν το κρίσιμο στοιχείο που επιβάρυνε τον πρώην υπουργό και άνοιξε στις εισαγγελικές αρχές τον δρόμο της κατανόησης του τρόπου που έρρευσε το χρήμα από τη γερμανική εταιρεία Ferrostaal στους υπουργικούς λογαριασμούς.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η ανέλπιστη αυτή συνδρομή διευκόλυνε την εξέταση και του κ. Πάνου Ευσταθίου, κεντρικού προσώπου στη διακίνηση «μαύρων πληρωμών» από γερμανικές εταιρείες προς αξιωματούχους του ελληνικού υπουργείου Αμύνης. Παρά το γεγονός, ωστόσο, ότι η εισαγγελική αρχή ήταν πεπεισμένη ότι ο κ. Ευσταθίου θα ήταν σε θέση να αποδείξει πολιτικά πρόσωπα – και μάλιστα διαδόχους του κ. Τσοχατζόπουλου – που ενδεχομένως πληρωθήκαν για να λάβουν εκείνη ή την άλλη απόφαση, τα στοιχεία, τόσο της Εισαγγελίας της Βρέμης όσο και όσων κατέθεσαν πριν από τον κ. Ευσταθίου, δείχνουν ότι η υπόθεση αυτή μπορεί να μην είναι και ακριβής.

Σε έγγραφο της Εισαγγελίας της Βρέμης, που έχει στην κατοχή της η «Κ» από 15 Αυγούστου του 2013, αναφέρονται οι εταιρείες Tredecio Ltd, Demtec Ltd με έδρα το Λονδίνο, καθώς και η παναμερική Pacific Trading & Engineering Ltd. Όπως έγραψε η «Κ» στις 28/12/2013, βασικό όχημα των πληρωμών των συμβολαίων του αντιπροσώπου με τους «λήπτες» των χρημάτων

Με τα μάτια στραμμένα στις δίδυμες εκλογές

Όλα τα κόμματα θεωρούν πως η χώρα εισήλθε σε άτυπη προεκλογική περίοδο

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Σε άτυπη προεκλογική περίοδο εισέρχεται με το νέο έτος η χώρα, καθώς το Μέγαρο Μαξίμου, αλλά και όλα τα υπόλοιπα κόμματα, με πρώτο τον ΣΥΡΙΖΑ, κινούνται με ορίζοντα την κρίσιμη διπλή αναμέτρηση των ευρωεκλογών και των αυτοδιοικητικών εκλογών του Μαΐου.

Ακόμη και αν ο πρωθυπουργός Αντ. Σαμαράς επιθυμούσε να υποβαθμίσει την πολιτική σημασία της επερχόμενης «δίδυμης» κάλπης, τούτο δεν είναι εφικτό. Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Αλ. Τσίπρας έχει ήδη προσδώσει στις εκλογές χαρακτηριστή δημοψηφίσματος για την ασκούμενη κυβερνητική πολιτική και είναι σαφές πως τους επόμενους μήνες θα επιδιώξει τη δημιουργία κλίματος έντονης πόλωσης.

Ετσι, ο σχεδιασμός του Μεγάρου Μαξίμου προβλέπει ως απάντηση στην «πρόκληση» του ΣΥΡΙΖΑ την πρόταξη ενός ισχυρού διλήμματος προς τους ψηφοφόρους, που θα συνοψίζεται στο «ποιες πολιτικές δυνάμεις θα διαπραγματευθούν την οριστική ρύθμιση του ελληνικού χρέους, που θα δώσει τερστία ανάσα στην πραγματική οικονομία και θα απομακρύνει τελεσίδικα τα σενάρια εξόδου της χώρας από το ευρώ». Επί της ουσίας, το δίλημμα, λοιπόν, θα είναι μεταξύ της παρούσας κυβέρνησης που έχει ήδη επιτύχει το 2012 το «κούρεμα» – για δεύτερη φορά – του ελληνικού χρέους και τυγχάνει της πλήρους εμπιστοσύνης των Ευρωπαίων εταίρων και του ΣΥΡΙΖΑ, ένα σημαντικό τμήμα του οποίου φλε-

τάρει ανοικτά με την επιστροφή της χώρας στη δραχμή.

Το βασικό σενάριο που ήδη επεξεργάζεται το Μέγαρο Μαξίμου προβλέπει η συζήτηση για τη διευθέτηση του ελληνικού χρέους να τεθεί με ένταση στην πολιτική ατζέντα τον Απρίλιο, όταν θα πραγματοποιηθεί ότι η χώρα έχει επιτύχει πρωτογενές πλεόνασμα. Τότε, εκτιμάται πως η Αθήνα μπορεί να αποσπάσει από τους εταίρους μια ρητή δέσμευση ότι θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε το ελληνικό χρέος να καταστεί βιώσιμο, ενώ οι σχετικές διαβουλεύσεις θα εκτα-

Το βασικό σενάριο που επεξεργάζεται το Μέγαρο Μαξίμου, το δίλημμα και οι προϋποθέσεις εν όψει του Μαΐου.

θούν χρονικά μέχρι και τον Ιούλιο, δηλαδή θα υπερκαλύψουν την προεκλογική περίοδο των ευρωεκλογών και των αυτοδιοικητικών εκλογών, καθιστώντας το διακύβευμα των δύο αναμετρήσεων ιδιαίτερα ισχυρό. Ένα δεύτερο σενάριο, που επίσης δεν αποκλείουν οι επιτελείς του πρωθυπουργού, είναι η συνεννόηση με τους εταίρους η συνολική συζήτηση για το χρέος να ανοίξει στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ενωσης το δεύτερο εξάμηνο του έτους, αλλά με τη Ν.Δ. να διεξάγει, όπως και το ΠΑΣΟΚ, την προεκλογική της εκστρατεία με την ίδια κεντρική «ατζέντα».

Παράλληλα, βεβαίως, ο πρωθυπουργός επενδύει και σε μια σειρά από θετικές ειδήσεις που αναμένονται το τρέχον εξάμηνο: Πρώτον, στην ολοκλήρωση του επερχόμενου νέου κύκλου διαπραγματεύσεων με την τρόικα χωρίς τη λήψη νέων δημοσιονομικών μέτρων και δίχως ανατροπές στο υφιστάμενο καθεστώς απολύσεων. Δεύτερον, στη σταδιακή επιστροφή της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Τρίτον, στη διανομή του 70% του πρωτογενούς πλεονάσματος στους ασθενέστερους. Τέταρτον, στη δημιουργία νέας δυναμικής στο πεδίο των αποκρατικοποιήσεων, αρχής γενομένης από την ολοκλήρωση της μεταβίβασης της Eurobank. Πέμπτον, στη διαμόρφωση των απαραίτητων όρων και προϋποθέσεων για τη σταδιακή επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές. Έκτον, στην ενίσχυση της εικόνας του πρωθυπουργού, αλλά και του κ. Βενιζέλου ως υπουργού Εξωτερικών, από τη διαχείριση της ελληνικής προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με βάση το ανωτέρω πλέγμα κινήσεων και την προβολή ενός ισχυρού πολιτικού διλήμματος στην πορεία προς τις κάλπες του Μαΐου, όπως είναι η ρύθμιση του χρέους, η Ν.Δ. εκτιμάται πως μπορεί να είναι πρώτο κοινωνική κόπωση και η Ν.Δ. εκτιμάται πως μπορεί να είναι πρώτο κοινωνική κόπωση από την πενταετή ύφεση, δεν εμφανίζεται στις δημοσκοπήσεις να αναπτύσσει ισχυρή δυναμική, ενώ ο κ. Σαμαράς προηγείται σταθερά του κ. Τσίπρα στο ερώτημα της καταλληλότητας για την πρωθυπουργία.

Πάντως, ακόμη και εάν ο ΣΥΡΙΖΑ

επικρατήσει στις ευρωεκλογές, θα πρέπει να συντρέχουν πολλές προϋποθέσεις για να εγερθεί ζήτημα πολιτικής νομιμοποίησης της κυβέρνησης, αφού τα αποτελέσματα της «δίδυμης» κάλπης του Μαΐου θα είναι «πολλαπλών αναγνώσεων».

Συγκεκριμένα, Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ δεν θα αναμετρηθούν μόνο στο μέτωπο των ευρωεκλογών, αλλά και στις περιφερειακές εκλογές, όπου τα ερείσματα της Κουμουνδούρου εκτιμάται πως είναι σαφώς πιο περιορισμένα, ενώ κρίσιμο θα είναι το ποσοστό που θα συγκεντρώσει στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις και ο έταίρος κυβερνητικός εταίρος, δηλαδή το ΠΑΣΟΚ. Εάν ο αυτοδιοικητικός χάρτης βαφτεί «γαλάζιος» και «πράσινος», μικρή σημασία θα έχει τυχόν πρωτιά του ΣΥΡΙΖΑ στις ευρωεκλογές.

Επίσης, ιδιαίτερα σημαντικό είναι σε ποια «οροφή» θα κινηθούν τα δύο πρώτα κόμματα. Εάν η απόσταση από την αυτοδυναμία είναι μεγάλη, τυχόν αίτημα για πρόωρες γενικές εκλογές θα έχει ιδιαίτερα ισχυρή νομιμοποιητική βάση.

Παράλληλα, κρίσιμο θα είναι το ποσοστό της αποχής. Τυχόν μικρή προσέλευση των ψηφοφόρων θα υποβαθμίσει εκ των πραγμάτων τη σημασία του οποίου εκλογικού αποτελέσματος. Τέλος, τις πολιτικές εξελίξεις της «επόμενης ημέρας» θα επηρεάσει και το ποσοστό που θα αθροίσουν συνολικά οι καθαρά «φιλοευρωπαϊκές» δυνάμεις, δηλαδή πέραν των Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ, αφού μια θετική –συνολικά– επίδοσή τους θα συνιστά απάντηση στα κόμματα του

Ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς θα επενδύσει σε μια σειρά από θετικές ειδήσεις που αναμένονται το τρέχον εξάμηνο, όπως η ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης με την τρόικα χωρίς νέα δημοσιονομικά μέτρα, η σταδιακή επιστροφή της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς και η δημιουργία νέας δυναμικής στο πεδίο των αποκρατικοποιήσεων.

λεγόμενου αντιμνημονιακού μπλόκ.

Βεβαίως, προϋπόθεση για την ομαλή πορεία μέχρι τις ευρωεκλογές συνιστά η κυβέρνηση να επιδείξει μέχρι τότε τις απαραίτητες αντοχές, καθώς η κοινοβουλευτική της πλειοψηφία έχει περιοριστεί στις 153 έδρες. Όμως, τόσο ο κ. Σαμαράς όσο και ο κ. Ευ. Βενιζέλος πρακτικά αποκλείουν τον κίνδυνο ενός κοινοβουλευτικού ατυχήματος τους επό-

μενους μήνες. Όπως αναφέρουν στενοί συνεργάτες τους, στον ορίζοντα δεν υπάρχουν «δύσκολα» νομοσχέδια που μπορεί να οδηγήσουν σε αποσκιρτήσεις «γαλάζιων» ή «πράσινων», ενώ με τα αριθμητικά δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί, πολύ δύσκολα πλέον μπορεί κάποιος βουλευτής να προβεί σε κίνηση που θα οδηγούσε την κυβέρνηση σε πτώση και τη χώρα σε περιπέτεια.

must

1999-2014 ΔΕΚΑΕΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΑΛΛΑΞΑΝ ΤΗ ΜΟΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

1999

Στις παραμονές της νέας χιλιετίας η Κύπρος αλλάζει. Νέα Πρόσωπα, νέες τάσεις. Η Κύπρια βγαίνει στο προσκήνιο.

2014

15 χρόνια μετά τίποτα δεν έμεινε ίδιο, τίποτα δεν θα μείνει το ίδιο.

Schwarzkopf
GLISS

412 σελίδες

Σε επιλεγμένα περίπτερα και βιβλιοπωλεία

ΤΕΥΧΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΓΥΝΑΙΚΑ

Μόδα, ομορφιά,
πρόσωπα, lifestyle,
απόψεις, υγεία,
ψυχολογία.

Όλα τα καινούργια από τον κόσμο της μόδας και
του design. Τις και συνδυασμοί που αναβαθμίζουν
την εικόνα σας! Ακόμη τα καλύτερα προϊόντα για
περιποίησης μαλλιών και σώματος.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μετωπική Τουρκίας – ΗΠΑ και ο ρόλος του Γκιουλέν

Ο φιλοκυβερνητικός Τύπος δείχνει Ουάσιγκτον και Τελ Αβίβ ως υποκινητές της κρίσης

«Είναι η πρώτη φορά που οι φιλοκυβερνητικές εφημερίδες της Τουρκίας ζητούν να φύγει ο Αμερικανός πρόεδρος», επισήμανε στους «Τάιμς της Νέας Υόρκης» ο διευθυντής του προγράμματος ερευνών για την Τουρκία στο Ινστιτούτο της Ουάσιγκτον για την Εγγύς Ανατολή, Σονέρ Καγκαπτάι. «Είναι άνευ προηγουμένου».

Ο φιλοκυβερνητικός Τύπος της Τουρκίας αναφέρεται ανοικτά στις ΗΠΑ και στο Ισραήλ ως υποκινητές της κυβερνητικής κρίσης, μέχρι του σημείου να εκδώσει το Στέιτ Ντιπάρτμεντ ανακοίνωση, στην οποία χαρακτήρισε «βαθύτατα ενοχλητικά» τα όσα γράφει ο τουρκικός Τύπος περί Αμερικανών αξιωματούχων.

Το ραντεβού του πρέσβη Ριτσαρντόν με τον Τούρκο πρωθυπουργό προ δεκαήμερου ακυρώθηκε με αμερικανική πρωτοβουλία, την ίδια στιγμή που πλήθη υποστηρικτών του Ερντογάν είχαν συγκεντρωθεί έξω

Στα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, η Ουάσιγκτον βρίσκεται πολύ πιο κοντά στις θέσεις του Φετουλάχ Γκιουλέν απ' ό,τι στον Ερντογάν.

Η ενεργοποίηση του δικτύου για την άσκηση πίεσης προς τον Ερντογάν χαρακτηρίστηκε από την κυβέρνηση «μίνι πραξικόπημα».

από την αμερικανική πρεσβεία με πλακάτ που ζητούσαν την αποχώρησή του. Η οξεία φάση της κρίσης εγγράφεται στο πλαίσιο της όλο και μεγαλύτερης απόκλισης αμερικανικών και τουρκικών στρατηγικών συμφερόντων, με την Ουάσιγκτον να βλέπει αρνητικά την επιδίωξη αυτόνομου περιφερειακού ρόλου από τον Ερντογάν.

Στα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, η Ουάσιγκτον βρίσκεται πολύ πιο κοντά στις θέσεις του ισλαμιστή ιεροκήρυκα Φετουλάχ Γκιουλέν απ' ό,τι στον Ερντογάν, ο οποίος ζει στην Πενσιλβάνια των ΗΠΑ, αποτελεί τον πολιολογικό κρόνο με τη βοήθεια του οποίου εξεπολύθηκε η επίθεση εναντίον της τουρκικής κυβέρνησης, τρεις μήνες πριν από τις αυτοδιοικητικές εκλογές. Υποστηρικτές του Γκιουλέν στο δικαστικό σώμα ξεκίνησαν τις έρευνες για διαφθορά εις βάρος στελεχών της κυβέρνησης και των γιών τους, σε μια υπόθεση που δεν ήταν δύ-

σκολο να στοιχειοθετηθεί, καθώς «ύστερα από έντεκα χρόνια στην εξουσία, η οσμή της διαφθοράς είναι παντού». «Δεν πιστεύω στην ειλικρίνεια της Τσεμράτ (του δικτύου Γκιουλέν) στη μάχη κατά της διαφθοράς. Διαφθορά υπήρχε από την πρώτη στιγμή που ήρθε στην εξουσία η κυβέρνηση Ερντογάν. Εγώ προσωπικά έγραφα για τις υποθέσεις αυτές. Η κυβέρνηση απάλλαξε από τα καθήκοντά τους τους δικαστές που προσπάθησαν να τη φέρουν στο φως και η Τσεμράτ δεν είπε τίποτα», σχολίασε ο ερευνητής δημοσιογράφος Νεντίμ Σενέρ στην ιστοσελίδα Αλ-Μόνιτορ.

Ήταν η εποχή της συνεργασίας ανάμεσα στο κίνημα Γκιουλέν και στην κυβέρνηση Ερντογάν, με στόχο να πληγεί το «βαθύ κράτος» και το κοσμικό κατεστημένο. Χάρη στο παρελθόν της αγαστής συνεργασίας, η κυβέρνηση Ερντογάν γνωρίζει πολύ καλά ποιες θέσεις ελέγχονται από το δίκτυο Γκιουλέν. «Δεν τους ψάχνουν με τους πυρσούς στο σκοτάδι, αναζητώντας ποιος είναι από την Τσεμράτ και ποιος όχι. Ξέρουν πολύ καλά ποιος είναι ποιος. Τους έβαλαν σε θέσεις εξουσίας και τώρα είναι εύκολο για την κυβέρνηση να τους διώξει. Γι' αυτό στο τελευταίο διάγγελμα προς τους υποστηρικτές του, ο Φετουλάχ Γκιουλέν βγήκε εκτός εαυτού, καθυβρίζοντας κυριολεκτικά την κυβέρνηση Ερντογάν», είπε ο Σενέρ. Στο διάγγελμα αυτό, ο Γκιουλέν ευχήθηκε «να κάψει ο Θεός» όσους «δεν βλέπουν τον κλέφτη, αλλά κυνηγούν αυτούς που προσπαθούν να πιάσουν τον κλέφτη».

Οι ρίζες της σύγκρουσης

«Δεν είναι σαφές γιατί ο Γκιουλέν και ο Ερντογάν τσακώνονται τώρα», έγραψε ο Ντέιβιντ Φίλκινς στο περιοδικό «Νιου Γιόρκερ». «Σύμφωνα με κάποιες αναφορές, οι ρίζες της σύγκρουσης βρίσκονται σε διαφορές για την εξωτερική πολιτική και για τον χειρισμό της κούρδικης μειονότητας. Μεταξύ άλλων οι γκιουλενιστές διαφωνούν με τον εξοπλισμό των Σύρων ανταρτών από τον Ερντογάν και με την ψύχρανση των παραδοσιακά φιλικών σχέσεων της Τουρκίας με το Ισραήλ». Η ενεργοποίηση του δικτύου Γκιουλέν για την άσκηση πίεσης προς την κυβέρνηση Ερντογάν χαρακτηρίστηκε από την τουρκική κυβέρνηση «μίνι πραξικόπημα». Ο δημοσιογράφος Σενέρ, ο οποίος φυλακίστηκε από την κυβέρνηση Ερντογάν, δεν θεωρεί ότι μπορεί να προκύψει κάτι θετικό από την επιδίωξη δυνάμεις του δικτύου Γκιουλέν. «Υπάρχουν πολλά θρησκευτικά κινήματα σε αυτή τη χώρα και ο κόσμος δεν έχει πρόβλημα μαζί τους. Αλλά η Τσεμράτ είναι άλλη ιστορία. Μέλη της έχουν συγκεντρωθεί στις μυστικές υπηρεσίες της αστυνομίας, στη Δικαιοσύνη και αλλού. Και με αυτή την εξουσία ρυθμίζει την πολιτική μας ζωή. Αυτό αποτελεί ευθεία πρόκληση για τις ατομικές ελευθερίες. Οι γκιουλενιστές δεν προσπαθούν να ιδρύσουν ισλαμική δημοκρατία. Πρόκειται για ευθεία διαπάλη εξουσίας – δεν έχει καμία σχέση με τον Θεό ή την πνευματικότητα. Είναι ένα πολύ γήινο ζήτημα».

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΜΠΕΡΣΗ

Πλήθη υποστηρικτών του Ερντογάν είχαν συγκεντρωθεί έξω από την αμερικανική πρεσβεία με πλακάτ που ζητούσαν την αποχώρηση του Αμερικανού πρέσβη.

Στην αντεπίθεση περνάει ο στρατός

Να ανοίξουν ξανά οι υποθέσεις «Βαριοπούλα» και «Εργκνεγκον» ζήτησε ο τουρκικός στρατός, με προσφυγή στην οποία υποστηρίζει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ήταν πλαστογραφημένα. Το 2013, ο πρώην επικεφαλής του τουρκικού στρατού Ιλκέρ Μπασμπούγ καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη και δεκάδες αξιωματικοί του στρατού, δημοσιογράφοι και δικηγόροι φυλακίστηκαν για τον ρόλο τους στην επονομαζόμενη συνωμοσία «Εργκνεγκον» για την ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν. Το 2012 πάνω από 300 αξιωματικοί εν ενεργεία και εν αποστρατεία φυλακίστηκαν όταν τα δικαστήρια έκριναν ότι η άσκηση «Βαριοπούλα» του 2003 αποτελούσε μυστική συνωμοσία για πραξικόπημα εις βάρος του Ερντογάν. Το αίτημα του στρατού για επανάληψη των δικών έρχεται μόλις μία εβδομάδα μετά τη δήλωση του επικεφαλής του επιτελείου συμβούλων του Ερντογάν, Γιαλτσίν Ακτογκάν, σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση όσο και ο στρατός ήταν θύματα παρόμοιων συνωμοσιών από τη Δικαιοσύνη. «Αυτοί που συνωμοτούν εναντίον του στρατού της ίδιας τους της χώρας και μιας κυβέρνησης που έχει κατακτήσει τις καρδιές των ανθρώπων γνωρίζουν πολύ καλά ότι βλάπτουν τη χώρα», έγραψε ο Ακτογκάν στη φιλοκυβερνητική εφημερίδα Star. Το σχόλιο θεωρήθηκε ότι σπληνιεύει τους υποστηρικτές του ιεροκήρυκα Γκιουλέν στον στρατό και στη Δικαιοσύνη. Οι συνήγοροι του στρατού είδαν τα σχόλια του Ακτογκάν ως παραδοχή ότι οι πελάτες τους έπεσαν θύματα συνωμοσίας και ζήτησαν νέα δίκη. Ο σύμβουλος του Τούρκου πρωθυπουργού αργότερα υποστήριξε ότι δεν αναφερόταν σε καμία δίκη συγκεκριμένα.

«Εκνευρισμό σε Ε.Ε. και ΗΠΑ προκαλούν οι κινήσεις Ερντογάν»

Συνέντευξη στον ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ

Ο Ερντογάν έχει εκνευρίσει τις ΗΠΑ και την Ε.Ε. και η σχέση της Αγκυρας με τους σημαντικούς εταίρους της δεν είναι πλέον η ίδια, τονίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο εκτελεστικός διευθυντής του ιδρύματος German Marshall Fund στην Ευρώπη, Ιαν Λέσερ. Παράλληλα, εκτιμά πως η πολιτική αβεβαιότητα στην Τουρκία θα επηρεάσει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και τις εξελίξεις στο Κυπριακό, λόγω της αδυναμίας ανάληψης πρωτοβουλιών σε άλλα ζητήματα καθώς όλη η προσοχή της τουρκικής ηγεσίας θα είναι εστιασμένη στο εσωτερικό.

– **Πώς αποτιμάτε την κατάσταση στην Τουρκία;**

– Τα όσα συμβαίνουν τελευταία στην Τουρκία, σε συνδυασμό με τα γεγονότα στο πάρκο Γκεζί, αποπνέουν μια ανατρεπτική, επαναστατική πορεία.

– **Πισσιάζει το τέλος του Ερντογάν;**

– Ο Ερντογάν είναι ένας εξαιρετικά ικανός πολιτικός, ο οποίος εξακολουθεί να έχει σημαντική απήχηση σε μεγάλο τμήμα της τουρκικής κοινωνίας και υπό αυτή την έννοια δεν θα καθεί από το προσκήνιο. Όμως, θα υπάρξουν ανατροπές στο εσωτερικό του κυβερνώντος κόμματος, ενώ η κόντρα του ΑΚΡ με το κίνημα του Γκιουλέν φέρνει στο προσκήνιο μια διαφορετική διαίρεση, πολύ πιο πολύπλοκη από αυτή του παρελθόντος. Μέχρι τώρα είχαμε δύο παράλληλες ελίτ: Το παλιό σύστημα της κοσμικής εξουσίας και του στρατού, και το νέο που δημιούργησε ο Ερντογάν. Τώρα, έχουμε και τις δύο αυτές παρατάξεις διαιρεμένες, εξελίχτην που περιπλέκει την κατάσταση. Τώρα, έχουμε και τις δύο αυτές παρατάξεις διαιρεμένες, εξελίχτην που περιπλέκει την κατάσταση. Τώρα, έχουμε και τις δύο αυτές παρατάξεις διαιρεμένες, εξελίχτην που περιπλέκει την κατάσταση.

– **Η στάση των ενόπλων δυνάμεων;**

– Εάν αυτά συνέβαιναν πριν από είκοσι χρόνια, ο στρατός θα είχε επέμβει. Η στάση που τηρεί είναι ενδεικτική της αλλαγής που έχει επέλθει στη χώρα.

– **Πόσο πραγματική είναι η διαφθορά που έρχεται στο προσκήνιο;**

– Το μόνο για το οποίο έχω εκπλαγεί είναι που χρειάστηκε να περάσει τόσος χρόνος για να αποκαλυφθεί όλη αυτή η εκτεταμένη διαφθορά, που στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας της οικονομικής έκρηξης διαπερνούσε πολλούς τομείς της οικονομίας, ενώ ήταν σαφής και η έντονη διαπλοκή με την πολιτική εξουσία.

– **Οι καταγγελίες Ερντογάν περί εξωεθνικών παρεμβάσεων;**

– Η ρητορική του Ερντογάν είναι εκτός πραγματικότητας. Στα γεγονότα του πάρκου Γκεζί δεν ήταν μόνο η βία της αστυνομίας που ενόχλησε, αλλά και οι συνωμοσίες που κατείχε. Το ίδιο συμβαίνει και πάλι. Οι ενστικτώδεις αντιδράσεις του έχουν εκνευρίσει όλους τους σημαντικούς εταίρους της Τουρκίας: Βρυξέλλες, Ουάσιγκτον, Βερολίνο, Παρίσι. Η αναχρονιστική ρητορική του Ερντογάν έχει πλήξει βαθιά την εικόνα της Τουρκίας ως χώρα που εκσυγχρονίζεται και η οποία

Μιλάει στην «Κ» ο εκτελεστικός διευθυντής του ιδρύματος German Marshall Fund στην Ευρώπη, Ιαν Λέσερ.

κινείται προς την Ευρώπη.

– **Μέχρι πρόσφατα ο Ερντογάν έδειχνε να έχει προνομιακή σχέση με τον πρόεδρο Ομπάμα.**

– Η γεωγραφική θέση της Τουρκίας, που γεγινάζει με τη Συρία, το Ιράν, το Ιράκ, τη Ρωσία, της προσδίδει μια αδιαμφισβήτητη γεωπολιτική σημασία, την οποία οι ΗΠΑ και η Δύση δεν μπορούν να αγνοήσουν. Όμως, η πραγματικότητα που διαμορφώνεται στο εσωτερικό της χώρας ανατρέπει τα δεδομένα και η σχέση της Ουάσιγκτον με την Αγκυρα δεν είναι πλέον, και δεν θα είναι στο άμεσο μέλλον, η ίδια.

– **Πώς ερμηνεύουν στην Ευρώπη τον αυταρχισμό του κ. Ερντογάν;**

– Η Ε.Ε. βλέπει με δυσφορία όσα συμβαίνουν στην Τουρκία, και τα συνεχή πλήγματα που δέχονται οι παντός είδους ελευθερίες. Η κατάσταση ενισχύει τον σκεπτικισμό που υπήρχε σε πολλές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Βραχυπρόθεσμα, η ευρωπαϊκή γραφειοκρατία περιμένει να δει τις προθέσεις των νέων υπουργών που ανέλαβαν σημαντικά χαρτοφυλάκια, αλλά το πρόβλημα είναι πολύ βαθύτερο.

– **Βλέπετε ενδεχόμενο έντασης στις σχέσεις με την Ελλάδα;**

– Δεν νομίζω ότι θα υπάρξει ένταση με την Ελλάδα, αλλά σίγουρα η αβεβαιότητα στο εσωτερικό της Τουρκίας καθιστά πιο δύσκολο για τον Ερντογάν, ή οποιονδήποτε άλλο Τούρκο πολιτικό, να προχωρήσει σε περαιτέρω βελτίωση του κλίματος με κινήσεις σε ευαίσθητα ζητήματα. Οι πάντες θα είναι εστιασμένοι στις εσωτερικές εξελίξεις. Δεν θα υπάρξουν πρωτοβουλίες.

– **Θα επηρεασθεί η επανένταξη των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό;**

– Παρότι η διεθνής κοινότητα έχει ενεργοποιηθεί και υπάρχει, όντως, μια λογική για μια νέα συνολική προσπάθεια διευθέτησης, αλλά και νέα στοιχεία, όπως τα ενεργειακά κοιτάσματα, που συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση, η εσωτερική κρίση στην Τουρκία θα δυσχεράνει την κατάσταση, ιδιαίτερα καθώς βρισκόμαστε σε μια παρατεταμένη εκλογική χρονιά. Κανείς Τούρκος πολιτικός δεν θα προχωρήσει σε κινήσεις στο Κυπριακό, όταν το πολιτικό σκηνικό στη χώρα του είναι τόσο ρευστό.

Η συγκυρία κρύβει «παγίδες» και απαιτεί προσεκτικές κινήσεις

Το σενάριο περί «εξαγωγής της κρίσης» συζητείται στην Αθήνα κάθε φορά που υπάρχει ένταση στο εσωτερικό της Τουρκίας. Παρά την εμφανή πρόοδο που έχει σημειωθεί στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αρκετά ακανθώδη ζητήματα είναι ανοικτά και οι σχέσεις παραμένουν δύσκολες. Δεν είναι μόνο η εισβολή στην Κύπρο και η επί σαράντα χρόνια κατοχή του ενός τρίτου της χώρας, αλλά υπήρξαν επανειλημμένες περιπτώσεις τις τελευταίες δεκαετίες όπου οι δύο χώρες έφθασαν στα πρόθυρα πολεμικής σύρραξης.

Προς το παρόν, δεν υπάρχουν εμφανείς ενδείξεις για δημιουργία σκηνικού έντασης με την Ελλάδα.

Όμως, η συγκυρία κρύβει «παγίδες» και απαιτεί προσεκτικές κινήσεις από την Αθήνα.

Ο Ταγίπ Ερντογάν και η κυβέρνηση του έχουν σπεύσει να διαμνύσουν ότι προσβλέπουν στη στήριξη της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας από την Ελλάδα κατά την άσκηση της εξάμηνης προεδρίας της Ε.Ε., που συμπίπτει χρονικά με την αναταραχή στη γειτονική χώρα. «Η ελληνική προεδρία είναι για εμάς ελπιδοφόρα. Η Ελλάδα υποστηρίζει την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. εδώ και πολύ καιρό, και έχουμε εκφράσει τις προσδοκίες μας σε αυτήν για το άνοιγμα περισσότερων κεφαλαίων

και την επίτευξη της ενταξιακής διαδικασίας», τόνισε υψηλόβαθμος αξιωματούχος του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών. Παράλληλα, εξέφρασε τη δυσφορία της Αγκυρας για την καθυστέρηση στην έναρξη των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό, επιρρίπτοντας στην Αθήνα και τη Λευκωσία την ευθύνη, ενώ είναι γνωστές οι δημόσιες πιέσεις από τον ίδιο τον Ταγίπ Ερντογάν για την κατασκευή τεμένους στην Ελλάδα.

Υπό το πρίσμα των παραπάνω επισημάνσεων, σε περίπτωση αδιέξοδου στο εσωτερικό της Τουρκίας, το υφιστάμενο σκηνικό προσφέρεται για την «εξαγωγή της κρίσης»

Το υφιστάμενο σκηνικό προσφέρεται για την «εξαγωγή της κρίσης» προς την Ελλάδα, που αποτελεί ιδεατό «στόχο».

και προς την Ελλάδα, που εξακολουθεί να αποτελεί ιδεατό «στόχο». Εάν, δεν ανοίξουν άλλα κεφάλαια –κάτι όχι απίθανο, όσο η Τουρκία επιμένει να δλώνει πως δεν υπάρχει Κύπρος παρότι πρόκειται για χώρα-μέλος της Ενωσης– θα μπορούσε ο κ. Ερντογάν να ισχυρισθεί πως η ελληνική προεδρία «πρόδω-

σε» τις προσδοκίες της Τουρκίας παρεμποδίζοντας την ευρωπαϊκή της προοπτική.

Με ανάλογο σκεπτικό θα μπορούσε να καταγγείλει την ελληνική πλευρά για κατάρρευση των προπαθειών στο Κυπριακό, παρότι η μη έναρξη διαπραγματεύσεων θα οφείλεται στα εμπόδια που θέτει ο Ντεββίς Εργόλου στη σύνταξη ενός κοινού ανακοινωθέντος, που θα προνοεί με σαφήνεια τη δημιουργία μιας λειτουργικής ομοσπονδιακής Κυπριακής Δημοκρατίας με ενιαία κυριαρχία.

Τέλος, αν στη διάρκεια των επόμενων μηνών δεν προχωρήσει η οικοδόμηση τεμένους στην Ελλάδα,

δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ο Ερντογάν, ο οποίος συγκρούεται με το θρησκευτικό κίνημα του Γκιουλέν, να επικεντρώσει τεχνητή σύγκρουση με την Αθήνα για την προστασία των μουσουλμάνων στην Ελλάδα.

Καθώς η Τουρκία εισέρχεται σε επικίνδυνη φάση, η Ελλάδα προσβλέπει στην ηπιότερη δυνατή εξέλιξη και καλείται να κινηθεί με τρόπο που δεν θα προσφέρει άλλοθι για ακραίες συμπεριφορές σε έναν πρωθυπουργό που, ευρισκόμενος υπό πίεση, ίσως αναζητήσει «διέξοδο εκτός συνόρων».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΕΛΛΙΣ

Αντεπανόσταση του στρατού στην Αίγυπτο

Καθώς το νέο σύνταγμα επαναφέρει τα οικονομικά και πολιτικά του προνόμια, μετατρέπεται σε κράτος εν κράτει

Της **SARA KHORSHID**
THE NEW YORK TIMES

Οι Αιγύπτιοι που ταξιδεύουν στον αυτοκινητόδρομο Καΐρου-Αλεξάνδρειας διαπίστωσαν, το τελευταίο διάστημα, ότι τα διόδια που καταβάλλουν καταλήγουν στο υπουργείο Αμυνας. Στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου, τον Νοέμβριο, ο υπουργός Μεταφορών ανακοίνωσε ότι μία από τις εταιρείες των ενόπλων δυνάμεων ανέλαβε τα έργα εκσυγχρονισμού του αυτοκινητόδρομου που συνδέει τα δύο αστικά κέντρα μέσω της ερήμου για τα επόμενα 50 χρόνια.

Το νέο σύνταγμα δίνει στη στρατιωτική ηγεσία τον τελευταίο λόγο για την επιλογή του υπουργού Αμυνας, ενώ θέτει εκτός κοινοβουλευτικού ελέγχου τις στρατιωτικές δαπάνες.

Ο αιγυπτιακός στρατός, πραγματικό κράτος εν κράτει, προωθούσε για δεκαετίες τα συμφέροντά του από το παρασκήνιο. Το τελευταίο διάστημα πραγματοποιεί τολμηρά βήματα για να θωρακίσει την εξουσία του, διαμπνύνοντας ανοικτά ότι δεν δίνει λόγο σε κανέναν. Το πάρτι τέλειωσε για τους θιασώτες του εκδημοκρατισμού, που εγκαινιάστηκε με τη λαϊκή εξέγερση του Ιανουαρίου του 2011. Ουδμία από τις απαιτήσεις της επανάστασης υλοποιήθηκε, ενώ καμία από τις διαβόητες πρακτικές του υπουργείου Εσωτερικών δεν σταμάτησε. Το ίδιο το υπουργείο φαίνεται να έχει πλέον ως αποστολή τη φήμιωση κάθε αντιπολιτευτικής φωνής.

Ο στρατός κέρδισε την υποστήριξη ενός σημαντικού τμήματος του λαού, καθώς το υπερεθνικιστικό αίσθημα κατακλύζει τη χώρα. Η απόλυτη κυριαρχία των στρατιωτικών θα θεσμοθετηθεί αν το προσχέδιο

Οι υποστηρικτές του τέως προέδρου Μόρσι και της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, η οποία τέθηκε εκτός νόμου από την αιγυπτιακή κυβέρνηση, διαδηλώνουν σχεδόν καθημερινά.

συντάγματος, που εκπονήθηκε το 2013, επικυρωθεί από το δημοψήφισμα αυτού του μήνα, όπως ευρέως αναμένεται.

Οποια γνώμη και αν έχουν οι αναλυτές για τα 240 και πλέον άρθρα του συντάγματος, γεγονός παραμένει ότι το στοιχείο που βάζει τη σφραγίδα του είναι η ενίσχυση των προνομίων της στρατοκρατίας. Για παράδειγμα,

το άρθρο 234 δίνει στη στρατιωτική ηγεσία τον τελευταίο λόγο για την επιλογή του υπουργού Αμυνας. Άλλα άρθρα θέτουν εκτός κοινοβουλευτικού ελέγχου τις στρατιωτικές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού και επιβάλλουν να δικάζονται πολίτες από έκτακτα στρατοδικεία εφόσον έχουν επιτεθεί εναντίον ιδιοκτησίας των ενόπλων δυνάμεων – ένας όρος

Ανδρες των Ειδικών Δυνάμεων της Αστυνομίας συλλαμβάνει φοιτήτρια που διαδηλώνει στο Πανεπιστήμιο του Καΐρου υπέρ της Μουσουλμανικής Αδελφότητας.

Δύσκολος τόπος για δημοσιογράφους

Μετά την ανατροπή του Μοχάμεντ Μόρσι η Αίγυπτος έχει μετατραπεί σε έναν δύσκολο τόπο εργασίας για τους δημοσιογράφους. Καθώς η αίσθηση ασφαλείας μειώνεται, εκείνοι που διαψεύδουν την επίσημη κυβερνητική γραμμή, στην καλύτερη των περιπτώσεων θεωρούνται ύποπτοι. Η αντιμετώπιση των μέσων ενημέρωσης από την κυβέρνηση υποδηλώνει έμμεσα ότι είτε πρέπει να είναι με το μέρος της είτε με το μέρος της Μουσουλμανικής Αδελφότητας και το μόνο αραβόφωνο κανάλι που έχει απομείνει σε λειτουργία για να εκφράζει τη δεύτερη είναι το Αλ Τζαζίρα. Δίκως αυτό η κυβέρνηση θα απολάμβανε την κυριαρχία της στα τηλεοπτικά μέσα, οπότε είναι εύκολο να κατανοήσει κανείς τη δυσασφάλεια της, αφού αδυνατεί να διακόψει τη λειτουργία του παρά τις αλλεπάλληλες προσπάθειες. Το Αλ Τζαζίρα έχει δραματίσει σημαντικό ρόλο στην αιγυπτιακή πολιτική σκηνή από την αρχή της αιγυπτιακής εξέγερσης. Έχει κατηγορηθεί συχνά για υποδαύιση της βίας, αλλά τίποτα δεν φαίνεται να βλάπτει την επιρροή του. Το κανάλι είναι ένα χρήσιμο χαρτί και λαμβάνει πολιτική και οικονομική στήριξη από την κυβέρνηση του Κατάρ, που μοιράζεται κοινά σημεία με την Αδελφότητα. Πολλές επιφανείς προσωπικότητες του καναλιού αποτελούν μακροχρόνια μέλη της οργάνωσης. Η ανάληψη της εξουσίας από τον Μόρσι έδωσε την ευκαιρία στο Κατάρ να προωθήσει τα συμφέροντά του πολιτικού Ισλάμ και με την ανατροπή του τα σχέδιά του διακόπηκαν βίαια.

που καλύπτει τα πάντα, από βενζι-νάδικα μέχρι αβιουσές για γαμήλιες τελετές.

Ο στρατός έχει υπό τον έλεγχό του μια ολόκληρη παραοικονομία, η οποία, σύμφωνα με ορισμένους υπολογισμούς, αντιστοιχεί στο ένα τέταρτο του ΑΕΠ και βρίσκεται πέρα από κάθε έλεγχο. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό, δεδο-

μένου ότι η Διεθνής Διαφάνεια ήδη τοποθετεί την Αίγυπτο στην 114η θέση μεταξύ 177 κρατών ως προς την έκταση της διαφθοράς.

Στα μέσα ενημέρωσης έγινε πολύς λόγος για τα άρθρα που αφορούν τα δικαιώματα των πολιτών, όπως εκείνων των γυναικών. Ωστόσο, παρόμοια άρθρα έχουν μικρή αξία σε μια χώρα όπου η ακραία φτώχεια αναγκάζει

τους γονείς ορισμένων οικογενειών να πουλούν τις ανήλικες κόρες τους σε εκατομμυριούχους του Κόλπου για «προσωρινούς γάμους».

Ο αιγυπτιακός στρατός διατήρησε την αυτονομία του επί δεκαετίες, ακόμη και επί προεδρίας Μόρσι, ο οποίος προσπάθησε να προσεταιρισθεί τη στρατιωτική ηγεσία, επιζητώντας ότι θα ασφάλιζε τα νώτα του – φρούδες ελπίδες, όπως αποδείχθηκε. Το σύνταγμα του 2012, που προώθησαν ο Μόρσι και οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι, αν και τελικά ακυρώθηκε, επίσης προέβλεπε δικές πολιτών από στρατοδικεία και έθετε εκτός κοινοβουλευτικού ελέγχου τον προϋπολογισμό των ενόπλων δυνάμεων.

Από την εποχή του Νάσερ

Ωστόσο, μετά το στρατιωτικό κίνημα της 3ης Ιουλίου, που ανέτρεψε τον Μόρσι, η στρατιωτική ηγεσία ισχυροποίησε την εξουσία της με τόσο αποκάλυπτο τρόπο που δεν είχε προηγουμένως από την εποχή του Νάσερ. Σε αντίθεση με τις ελπίδες μερίδας των δημοκρατών, οι λαϊκές μάζες που κατέβηκαν στους δρόμους εναντίον του προέδρου Μόρσι καλωσόρισαν τον ισχυρότερο ρόλο του στρατού στην πολιτική ζωή της Αιγύπτου. Αντί να επιμεινούν στις δημοκρατικές αξίες και την πολιτική διακυβέρνηση κατά τη μεταβατική περίοδο, πολλοί Αιγύπτιοι φάνηκαν να υιοθετούν μια νοσταλγική διάθεση έναντι του στρατού, αντιμετωπίζοντας τον ρομαντικά, σαν τον μοναδικό σωτήρα του έθνους από τις «συνωμοσίες των ξένων».

Τμήματα των ελίτ πιστεύουν ότι τα συμφέροντά τους θα είναι εγγυημένα υπό την ηγεμονία του στρατού. Αυτό ισχύει πρωτίστως για την ανώτερη μεσαία τάξη της Αιγύπτου, προτεραιότητα της οποίας είναι να διατηρήσει τις ανέσεις της. Κάποια στιγμή, όμως, εκείνοι που είδαν τους στρατιωτικούς ως καλύτερη εναλλακτική λύση έναντι των Αδελφών Μουσουλμάνων, θα καταλάβουν το μέγεθος της ζημιάς που θα προκαλέσει η ανεξέλεγκτη κυριαρχία των στρατιωτικών σε όλες τις πλευρές της δημόσιας ζωής.

Η κατάσταση του παραμένει κρίσιμη μετά το ατύχημα που είχε κάνοντας σκι.

Αγώνας ζωής για τον Μικαέλ Σουμάχερ

Μικρή βελτίωση εμφάνιζε τα τελευταία 24ωρα η κατάσταση του πρωταθλητή της «Φόρμουλα 1» Μικαέλ Σουμάχερ μετά και τη δεύτερη χειρουργική επέμβαση στην οποία υποβλήθηκε προκειμένου να περιοριστεί η πίεση στον εγκέφαλό του. Ο πρωταθλητής τραυματίστηκε σοβαρά την περασμένη Κυριακή κάνοντας σκι εκτός πίστας στις Γαλλικές Άλπεις, όταν σε πτώση του χτύπησε το κεφάλι σε βράχο. Αμέσως, λόγω της σοβαρότητας της κατάστασής του, έγινε αεροδιακομιδή του στο νοσοκομείο της Γκρενόμπλ όπου έκτοτε οι θεράποντες γιατροί καταβάλλουν υπερανθρώπινες προσπάθειες να τον κρατήσουν στη ζωή. Ωστόσο, παρά τη μικρή και ανέλπιστη κατά τους ειδικούς βελτίωση της κατάστασής του, ο Σουμάχερ, ο οποίος βρισκόταν σε κόμα, δεν είχε, έως την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές, διαφύγει τον κίνδυνο και κάθε ημέρα νοσηλείας που περνά, κρίνεται πολύ σημαντική. «Δεν μπορούμε να πούμε ότι έχει διαφύγει τον κίνδυνο. Μπορούμε, όμως, να πούμε ότι κερδίσαμε χρόνο» δήλωσε ο θεράπων ιατρός δρ Ζαν Μισέλ Παγιέν, τονίζοντας ότι είναι αδύνατο να γίνει πρόγνωση της εξέλιξης της κατάστασής του ασθενούς για τις επόμενες ημέρες αλλά και μήνες.

Δεν είναι, ωστόσο, η πρώτη φορά που οι πίστες του σκι βράνουν με αίμα. Στα τέλη Αυγούστου απεβίωσε, αφού παρέμεινε επί ενάμιση χρόνο σε κόμα ο πρίγκιπας Γιόχαν Φρίτζ της Ολλανδίας, ο οποίος τον Φεβρουάριο του 2012 έκανε σκι εκτός πίστας στο Λεχ της Δυτικής Αυστρίας όταν παρασύρθηκε από χιονοστιβάδα. Ο απεγκλωβισμός του από τους όγκους χιονιού κάτω από τους οποίους είχε ταφεί, διήρκεσε δεκαπέντε λεπτά, χρόνος που αποστέρησε τον εγκέφαλό του από πολύτιμο οξυγόνο, προκαλώντας του ανεπανόρθωτες βλάβες. Επίσης τον Μάρτιο του 2009 πέθανε ύστερα από ατύχημα ενώ έκανε σκι στον Καναδά η ηθοποιός Νατάσα Ρίτσαρντσον, κόρη της Βανέσας Ρεντγκρέιβ. Η νεαρή γυναίκα τραυματίστηκε στο κεφάλι – δεν φορούσε κράνος – όταν έπεσε στην πίστα αρχαρίων στο Μοντ Τρεμπλάν. Παρότι φαινομενικά ο τραυματισμός της δεν ήταν σοβαρός, λίγες ώρες αργότερα η Ρίτσαρντσον έπεσε σε κόμα από το οποίο δεν συνήλθε ποτέ. Παρ' όλα αυτά σημειώνεται ότι το σκι θεωρείται πολύ λιγότερο επικίνδυνο σπορ συγκριτικά με άλλα αθλήματα όπως π.χ. η ποδηλασία, επισημαίνει ο δρ Μάικλ Λάνγκραν, ιδρυτής της ιστοσελίδας ski-injury.com. REUTERS, AFP

Μάχες χριστιανών και μουσουλμάνων

Πρώτα θύματα της βίας τα παιδιά στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία

Πρωτόγνωρα επίπεδα βίας με θύματα ανηλίκους στο πλαίσιο των συγκρούσεων χριστιανών και μουσουλμάνων στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (CAR) καταγγέλλει η αρμόδια υπηρεσία του ΟΗΕ, καθώς την περασμένη Δευτέρα αναφέρθηκαν οι αποκεφαλισμοί τουλάχιστον δύο παιδιών. Σύμφωνα με τη μακάβρια ανακοίνωση των Ηνωμένων Εθνών, ένα από τα παιδιά ακρωτηριάστηκε. «Όλο και περισσότερα παιδιά στρατολογούνται από ένοπλες ομάδες και βρίσκονται στο στόχαστρο βίαιων ρεβανσιστικών ενεργειών», είπε η εκπρόσωπος της UNICEF

Τουλάχιστον χίλιοι άνθρωποι σκοτώθηκαν τον Δεκέμβριο, ενώ οι εκτοπισμένοι στις γειτονικές χώρες είναι 800.000.

στην Κεντρική Αφρική, Σουλεϊμάν Ντιαμπάτε, στην Deutsche Welle, ενώ απύθνιτο έκκληση για άμεσο τερματισμό των αγριότητων. «Στοχευμένες επιθέσεις κατά παιδιών συνιστούν κατάφωρη παραβίαση των διεθνών ανθρωπιστικών νόμων και των ατομικών δικαιωμάτων», συμπλήρωσε. Η UNICEF επιβεβαίωσε τον θάνατο τουλάχιστον 16 παιδιών, καθώς και τον τραυματισμό άλλων 60, προσθέτοντας ότι όλοι οι ανήλικοι που υποχρεώνονται να ριχτούν στις συγκρούσεις σε αμφοτέρωτα τα στρατόπεδα οφείλουν άμεσα να αποφλοιστούν και να προστατευτούν από ενδεχόμενα αντίποινα. Γαλλικά και αφρικανικά στρατεύματα αγωνίζονται να αναχαιτίσουν τις συγκρούσεις μεταξύ της χριστιανικής πλειονότητας και της μουσουλμανικής μειονότητας στην CAR. Οι συγκρούσεις ακολούθησαν ένα πραξικόπημα τον περασμένο Μάρτιο, όταν αντάρτες, οι περισσότεροι των οποίων μουσουλμάνοι, έχρισαν τον Μισέλ Ντζζοτοντίντα πρόεδρο. Τουλάχιστον χίλιοι άνθρωποι

Νεαρός μαχητής Σελέκα. Όλο και περισσότερα παιδιά στρατολογούνται από ένοπλες ομάδες και βρίσκονται στο στόχαστρο βίαιων ρεβανσιστικών ενεργειών.

σκοτώθηκαν τον Δεκέμβριο, ενώ οι εκτοπισμένοι ξεπερνούν τις 800.000.

Ιστορίες φρίκας

Απελπισμένοι πρόσφυγες που εγκατέλειψαν τη χώρα και βρήκαν καταφύγιο στο Τσαντ αφηγήθηκαν ιστορίες φρίκας σε δημοσιογράφους του Γαλλικού Πρακτορείου. «Ηρθαν για να σκοτώσουν τον άνδρα μου έξω από το μαγαζί του κι έπειτα το λεηλάτησαν», ανέφερε η 40χρονη Μαρίαμ Μουσά, αφοτου ο στρατός του Τσαντ τη μετέφερε αεροπορικά στην Ντζαμένα. «Γεννήθηκα στην Κεντρική Αφρική, δεν ξέρω κανέναν στο Τσαντ, τι θα κάνω;» αναρωτήθηκε ξεσπώντας σε λυγμούς.

Η Μουσά έχει βρει προσωρινά καταφύγιο σε ένα από τα τρία κέντρα υποδοχής στην πρωτεύουσα του Τσαντ, με στόχο τη φροντίδα των βίαια εκτοπισμένων. «Όταν επιτέθηκαν στο σπίτι μας στη συνέχεια, κάταφερα να διαφύγω, πέρασα τέσσερις ημέρες στο τζαμί και άλλες δύο στο αεροδρόμιο

προτού πάρω το αεροπλάνο για την Ντζαμένα», εξήγησε. Αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη 15χρονη κόρη της, επειδή βρισκόταν σε επίσκεψη έξω από την πρωτεύουσα της CAR. «Δεν έχω νέα της και δεν ξέρω τι να κάνω», δήλωσε.

Πολίτες από το Τσαντ εγκατέλειψαν τη χώρα σε κονβόι, εκτός από την αερογέφυρα που στήθηκε από την κυβέρνηση του Τσαντ. Σύμφωνα με την υπουργό Κοινωνικών Υποθέσεων του Τσαντ, Ροζίν Μπαϊόνγκ Ντζιμπεργκι, «πάνω από 5.000 πολίτες επαναπαρίστηκαν μέχρι στιγμής από την CAR, κυρίως παιδιά, γυναίκες και ηλικιωμένοι». Περίπου 8.000 επέστρεψαν στο νότιο Τσαντ με κονβόι. Η μαζική έξοδος είναι πρωτόγνωση παρά τη μακρά ιστορία αναταραχών στην πρώην γαλλική αποικία. Ακολούθησαν εβδομάδες βίαιων συγκρούσεων μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων, που αποτέλεσαν το ένα πέμπτο του πληθυσμού της χώρας. Στο μεγαλύτερο κέντρο υποδοχής της Ντζαμένα, οι ιστορίες των προσφύγων δύσκολα μπορούν να κρύψουν το τραύμα όσων έζησαν. Ο 25χρονος φοιτητής Μαχαμούντ Αμίν Μουσα «έχασε πολλούς συμφοιτητές του, που λιθοβολήθηκαν ή σφαγίστηκαν κυριολεκτικά από Κεντροαφρικανούς». Προτιμάει «να μείνει στο Τσαντ και να ξεκινήσει μια νέα ζωή». Ο Ολιβιέ Τογκιγιάμι, μαθητής γυμνασίου, δεν θα ξεχάσει ποτέ «τον χειρότερο εφιάλτη της ζωής του». «Είδα Κεντροαφρικανούς να αποκεφαλίζουν ανθρώπους Άες και ήταν ζώα», αφηγήθηκε στο Γαλλικό Πρακτορείο. «Είχαν πάει έξω για φαγητό, όταν τους έπιασαν οι αποκαλούμενοι αντι-Μπαλάκας», είπε αναφερόμενος στις τοπικές χριστιανικές ομάδες αυτοάμυνας, οι οποίες δημιουργήθηκαν μετά την ανατροπή του Φρανσουά Μποζίζ από τον ηγέτη των ανταρτών Σελέκα. Το Τσαντ, στο οποίο ο μισός πληθυσμός είναι μουσουλμάνοι, έχει διαδραματίσει επί μακρόν στρατηγικό ρόλο στην υποστήριξη ή στον εξοπλισμό των Σελέκα.

A.P., REUTERS

ΟΥΙΝΣΤΟΝ ΤΣΩΡΤΣΙΑ

Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Η ιστορία του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου γραμμένη από τον Ουίνστον Τσώρτσιλ

**Στο εξής δεν θα λέμε
ότι οι Έλληνες
πολεμούν σαν ήρωες,
αλλά ότι οι ήρωες
πολεμούν σαν Έλληνες**
Ουίνστον Τσώρτσιλ

**Ο 1ος
ΤΟΜΟΣ**
και η
ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ
ΚΑΣΕΤΙΝΑ

Σ Ε 6 Τ Ο Μ Ο Υ Σ

Ο βραβευμένος με Νόμπελ Λογοτεχνίας πολιτικός καταγράφει τον πόλεμο που σημάδεψε όσο κανένας άλλος τον σύγχρονο κόσμο, την Ευρώπη, την Ελλάδα. Ένα ντοκουμέντο γραμμένο από έναν άνθρωπο-κλειδί, που κίνησε τα νήματα του πολέμου και έζησε τις εξελίξεις παίρνοντας τις αποφάσεις.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακά Πολιτικά και Οικονομικά Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

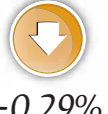
X.A.K.
3,38%X.A.
-0,22%

Dow Jones

0,14%

Nasdaq

-0,29%

Nikkei

0,17%

Dax

0,21%

FTSE 100

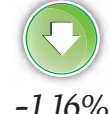

3,61%

Οι τρεις εστίες κινδύνων για τον πλανήτη το 2014. Σελ. 12

Πετρέλαιο

-1,16%

€/€

-0,45%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

SAXOBANK

Η δεκάδα των ακραίων σεναρίων για το 2014

Δέκα ακραία, «εξωφρενικά», σενάρια παρουσιάζει η SaxoBank για το 2014. Το πρώτο σενάριο αφορά σε ένα φόρο περιουσίας στις καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ, ενώ ακολουθούν σενάρια που αφορούν στις ευρωεκλογές, στην κατάσταση στην Ιαπωνία, σε μια νέα ύφεση στον πυρήνα της ευρωπαϊκής οικονομίας και στην πτώση των πιο σημαντικών μετοχών όπως του Yelp, του Twitter ή της Amazon. Τα σενάρια, λέει η ίδια η τράπεζα, δεν είναι απαραίτητα «απαισιόδοξα». **Σελ. 6**

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

Πλατφόρμα για έρευνα και τεχνολογία από ΕΤΕΚ

Το **Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ)** έχει από καιρό δημιουργήσει την Πλατφόρμα για την Έρευνα και την Τεχνολογία στις Κατασκευές στην Κύπρο (ΠΕΤΕΚΚ). Στόχος της, να ενημερώσει για τις ερευνητικές προτεραιότητες του κατασκευαστικού τομέα και να εισηγηθεί τρόπους ώστε τα ερευνητικά προγράμματα που υλοποιούνται στην Κύπρο να είναι πιο στοχευμένα. **Σελ. 6**

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

«Χάθηκαν» 25.000 θέσεις εργασίας

Περισσότερες από 25.000 θέσεις εργασίας έχουν εξαφανιστεί μέσα σε τέσσερα τρίμηνα από την οικονομία, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία. Το 58% αυτών των θέσεων που έχουν εξαφανιστεί από την οικονομία, αφορούν στο εμπόριο, τη μεταποίηση και τις κατασκευές. Φαίνεται, έτσι, πως μάλλον η ανεργία έχει προσεγγίσει πλέον το απόγειό της. Την ίδια ώρα ωστόσο, δεν είναι γνωστό πόσες από αυτές τις θέσεις εργασίας έχουν απλά «μεταφερθεί» από τη νομιμότητα στην παρανομία, με το Υπ. Εργασίας να μην αντιδρά. **Σελ. 4**

Χώμα οι μετοχές, πίστη στα γραμμάτια

Αυξάνονται οι τιμές των καταθέσεων της Τρ. Κύπρου, και πληθαίνουν οι συναλλαγές

Συνεχίζονται και επιταχύνονται οι συναλλαγές στην Τράπεζα Κύπρου, με επενδυτές να αγοράζουν τις δεσμευμένες καταθέσεις που έχουν απομείνει μετά το κούρεμα των μεγάλων καταθετών. Ως «γλειφιτζούρι» λειτουργούν πλέον οι μετοχές που έχουν λάβει έναντι των κουρεμένων τους καταθέσεων οι μεγάλοι καταθέτες, αφού πλέον

δεν διαδραματίζουν σχεδόν καμιά ρόλο στη διαπραγμάτευση των τιμών. Έτσι, προκύπτει πως αποτιμούνται σε μηδενική αξία, σε αντίθεση με παλαιότερες συναλλαγές κατά τις οποίες οι εμπλεκόμενοι έδιναν ρητά αξία γύρω στα 25 σεντ στις μετοχές.

Αντίθετα, αυξημένη είναι η εμπιστοσύνη των επενδυτών

στις καταθέσεις, οι οποίες πωλούνται πλέον με εξαιρετικά μικρές εκπτώσεις. Όλα δείχνουν πως, ενώ δεν ενδιαφέρουν οι μετοχές και αποτελούν αμελητέο «συννοδευτικό», αντίθετα δεν υπάρχει αίσθηση πως οι καταθέσεις στην τράπεζα είναι πιθανόν να χαθούν.

Αφενός, η υπό διαμόρφωση

«αγορά» για καταθέσεις και μετοχές της τράπεζας αποτελεί εξ ορισμού θετικό σημάδι για την τράπεζα, αφετέρου, είναι εκ των πραγμάτων δεδομένο πως οι μεγαλύτεροι πωλητές είναι πλέον οι μεγαλομέτοχοι, γεγονός που προκαλεί αμηχανία σε αρκετούς επενδυτές ως προς το μέλλον της τράπεζας.

Πάντως, οι καθυστερήσεις στην ανακοίνωση τολμηρών κινήσεων ως προς την αντιμετώπιση των μεγάλων μη εξυπηρετούμενων δανείων της τράπεζας, αλλά ταυτόχρονα και η καθυστέρηση στην ανακοίνωση τρόπων «επιστημοποίησης» των συναλλαγών σε μετοχές, δεν βοηθούν καθόλου την τράπεζα. **Σελ. 4**

Στη FIAT το 100% της Chrysler

Την απόκτηση του πλήρους ελέγχου της Chrysler ανακοίνωσε η Fiat έναντι 4,35 δισ., δολαρίων ή 3,18 δισ., ευρώ. Οι αγορές δέχθηκαν με ικανοποίηση τη συμφωνία, αν και οι αμφιβολίες για το αν η ιστορική ιταλική αυτοκινητοβιομηχανία θα καταφέρει τελικά να διαχειριστεί τα χρέη της, παραμένουν ισχυρές. Η Fiat θα εξαγοράσει το υπόλοιπο 41,46% των μετοχών της Chrysler που δεν είχε ήδη στην κατοχή της, δίχως μάλιστα, να αντλήσει πρόσθετα κεφάλαια από τις αγορές. Η συμφωνία οδηγεί στη δημιουργία της έβδομης μεγαλύτερης αυτοκινητοβιομηχανίας στον κόσμο. Οι διαβουλεύσεις ανάμεσα στον διευθύνοντα σύμβουλο της Fiat, Σέρτζιο Μαρκιόνε, και τη VEBA, το ταμείο διαχείρισης συντάξεων των μελών της συνδικαλιστικής ένωσης αυτοκινητοβιομηχανιών στις ΗΠΑ (UAW) διήρκεσαν έναν χρόνο. Ο κ. Μαρκιόνε είχε, ούτως ή άλλως, αναλάβει τη διοίκηση της Chrysler από το 2009, όταν το αμερικανικό κράτος παρενέβη για τη διάσωση της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας.

Και στα... γκάζια μπαίνει η Third Point

Συνεχίζει να ενισχύει τη θέση της στις εν Ελλάδι επενδύσεις της, μπαίνοντας πλέον για τα καλά και στους υδρογονάνθρακες, η Third Point. Ο μεγαλομέτοχος της Ελληνικής Τράπεζας απέκτησε συμφέροντα στο μετοχικό κεφάλαιο της ελληνικής Energean Oil & Gas έναντι 50 εκατ., ευρώ μετά τη σύμβαση που υπέγραψε η δεύτερη για το τεμάχιο Ε της ελληνικής ΑΟΖ, κοντά στην Καβάλα. Όσον αφορά στην Ελλάδα, από τη Third Point διαμνύουν πως δεν θα δείξουν «ακτιβισμό» αλλά μόνο «προς το παρόν», μέχρι να διαφανεί κατά πόσον «τα μνημυμάτα τους γίνονται αντιληπτά» στο ΔΣ της τράπεζας. Πάντως, όλα δείχνουν πως η Third Point μπήκε για να μείνει στην Ελλάδα. **Σελ. 3**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ο Λίνκολν και τα Συνεργατικά...

Κάθε φορά που ένα γραμμάτιο κόντευε στη λήξη του, οι διευθυντές των καταστημάτων τηλεφωνούσαν στους πελάτες τους στο σπίτι και τους ρωτούσαν αν ήθελαν, αντί να το ανανεώσουν, να βάλουν τα λεφτά σε ένα προϊόν με καλύτερα (πολύ καλύτερα) επιτόκια. Το προϊόν ήταν καλυμμένο αξιόγραφο. Σύμφωνα με τη δικογραφία, όταν ορισμένοι όπως κάποιος κ. Χάινμαν, ρώτησαν πόσο ασφαλή είναι τα νέα αυτά αξιόγραφα, τους εξήγησαν πως η τράπεζα έχει στην ιδιοκτησία της 30 εταιρείες, πως είναι θυγατρική ενός κολοσσού που δεν θα την αφήσει να πέσει και πως τα λεφτά τους στο αξιόγραφο είναι πλήρως ασφαλισμένα από την αρμόδια «Κεντρική» των Savings and Loans, τη σειρά από αμερικανικά πιστωτικά ιδρύματα που μοιάζουν αρκετά και με τα δικά μας συνεργατικά.

Ως απόδειξη, μάλιστα, της ευρωστίας του συγκεκριμένου οργανισμού, ανέφεραν πολλές φορές και την αγορά διάφορων ξενοδοχείων και άλλων ακινήτων. Οι ανα-

φορές σε ορισμένες εφημερίδες για προβλήματα στον οργανισμό, αντιμετωπίζονταν με την κάθε ελαφρότητα, ως «δημοσιογραφικό λάθος».

Τελικά, το Lincoln Savings and Loan έπεσε το 1989, με απώλειες περίπου 3 δισ. δολαρίων τότε και περίπου 23.000 κάτοχοι αξιογράφων έχασαν τα λεφτά τους. Οι σχετικές ποινικές έρευνες έδειξαν μάλιστα (κι εδώ είναι το ωραίο) πως στις πιο πολλές περιπτώσεις οι κάτοχοι αξιογράφων δεν είχαν πλήρη επίγνωση της διαφοράς μεταξύ μιας «παραδοσιακής» κατάθεσης και των αξιογράφων που αγόραζαν με τις οικονομίες τους.

Η αποτυχία του Lincoln Savings and Loan (Lincoln S&L) θα περνούσε απαρατήρητη, ως μια από τις πολλές αποτυχίες παρόμοιων ιδρυμάτων στις αρχές της δεκαετίας του 1990, στην κρίση που πήρε το όνομά τους (S & L crisis), αν δεν ήταν όμως οι «πέντε του Κήτιγκ». Επρόκειτο για πέντε γερουσιαστές -ανάμεσά τους ο πρώην αστροναύτης Τζον Γκλέν αλλά και ο Τζον Μακκίν- οι οποίοι είχαν λάβει συνολικά 1.3 εκατ. ευρώ σε δωρεές από τον

Άλλο να έχεις διαφθορά, και άλλο να σε νοιάζει

οργανισμό.

Οι πέντε επιχείρησαν να μπλοκάρουν τον έλεγχο που θα γινόταν στα βιβλία του Lincoln S&L. Οι τρεις έχασαν τις έδρες τους και ο Κήτιγκ, ο επικεφαλής του Lincoln, πέρασε τα επόμενα δέκα χρόνια μεταξύ δικαστηρίων και φυλακών πριν την βγάλει (σχεδόν) καθαρός.

Αυτά τα μασκαράλίκια, προφανώς, δεν είναι κυπριακή αποκλειστικότητα. Ο Μακκίν, μάλιστα, καθάρισε με ένα πόρισμα της αρμόδιας επιτροπής, περίπου πως ήταν «απόρροιας», κι αργότερα κατέβηκε πολύ αξιοπρεπώς για Πρόεδρος της χώρας.

Τα σκάνδαλα στις ΗΠΑ είναι καθημερινό φαινόμενο. Ο δικός μας Μενέντεζ μόλις που τη γλίτωσε, εγκαταλείποντας την Προεδρία της Επιτροπής Εξωτερικών, διότι δεν κατέγραφε όλα τα δώρα που πήρε (τα ξιδάκια για γκολφ στην προκειμένη). Από

την προδοσία του πρώτου επίσημου πρέσβη στη Γαλλία και την απόπειρα «πραξικοπήματος» κατά του Ουάσινγκτον όταν ήταν στρατηγός εναντίον των Άγγλων και μετά, οι Αμερικάνοι έχουν μια σταθερή ροή σκανδάλων.

Στα πιο πρόσφατα, και ενώ η διακυβέρνηση Μπους ήταν η χρυσή εποχή των ατασθαλιών, είχαμε μια πολύ ενδιαφέρουσα σειρά από σκάνδαλα: Γερούσιαστές που πειράζουν τα κορίτσια, γερούσιαστές που πειράζουν τα αγόρια, γερούσιαστές με γιότ και αεροπλάνα, έκθεση πρακτόρων της CIA από το περιβάλλον του ίδιου του Προέδρου, ξένοι πράκτορες που εργάζονταν στο FBI, γυνά από το twitter, κόλλημα των φοροσυλλεκτών στους εθνικιστές του Tea Party... Κόκα, πόρνες και λεφτά συμπληρώνουν ό,τι μένει από πολιτικές ατασθαλίες και ανήθικες μανούβρες.

Υπάρχει όμως, μια διαφορά. Κάποιοι τη βγάζουν ψιλοκαθαρά, αλλά κόβεται η καρδιά τους στη μέση (όπως τον Τέντι Κένεντι και τον Μενέντεζ). Άλλοι παραιτούνται και φεύγουν από τη δημόσια ζωή. Και άλλοι

πάνε φυλακή μια κι έξω.

Η απελπιστικά διασπασμένη κοινωνία των ΗΠΑ είναι και απελπιστικά διεφθαρμένη. Η διαφορά όμως που έχουν από εμάς, είναι πως υπάρχει μια απλή άτυπη «συμφωνία» στην πολιτική ζωή της χώρας: Οι συνάδελφοί σου θα ανεχτούν σχεδόν τα πάντα. Ο κόσμος θα συγχωρέσει σχεδόν τα πάντα. Οι αρχές, όμως, αν σε πιάσουν θα σε κλείσουν μέσα ή το λιγότερο, θα σε στείλουν σπίτι του.

Κι αυτή είναι μια μεγάλη διαφορά από τα δικά μας, όπου οι αρχές, ΜΟΚΑΣ, Εισαγγελία, Αστυνομία, Κεφαλαιαγορά, Κεντρική, Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού και βάλε, έμαθαν να βοηθούν στην απόκρυψη των ατασθαλιών αντί να τσακίζουν εκείνους που τσακώνουν.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάζι να μείνουν εκτός προϋπολογισμού.

www.forthisland.wordpress.com

Σχολήστε στο www.kathimerini.com.cy

Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου. Ένα με σένα.

24 ΩΡΕΣ
800 11 800
www.piraeusbank.com.cy

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΡΘΡΟ

Του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Κ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΙΔΗ *

Χτύπημα στην
παραοικονομία

Σύμφωνα με έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα κατείχε την όγδοη θέση σε ποσοστό παραοικονομίας στους «27» της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό 24,3% του ΑΕΠ, περίπου 45 δισ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά μόλις 0,4 ποσοστιαίες μονάδες κατά το 2010-2012. Υπολογίζοντας το μέσο ποσοστό φορολόγησης σε 30%, η απώλεια εσόδων για το Δημόσιο ανέρχεται σε περίπου 14 δισ. ευρώ ετησίως. Εάν η Ελλάδα καταφέρει να μειώσει την παραοικονομία στον μέσο όρο της Ε.Ε., ήτοι κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, θα εξασφαλίσει επιπλέον έσοδα 5,6 δισ. ετησίως. Αυτό το ποσό αντιστοιχεί στο 50% του προβλεπόμενου ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού (το οποίο θα μειωνόταν έτσι στο 3%) ή στο διπλάσιο της μείωσης των συντάξεων το 2012-2013.

Ενα από τα μέτρα που λαμβάνονται είναι η μείωση του ορίου πληρωμών με μετρητά και η αντικατάστασή τους με ηλεκτρονικές πληρωμές. Ο περιορισμός όμως αυτός σε συναλλαγές παραοικονομίας δεν υφίσταται, ενώ ο μεγάλος όγκος συναλλαγών ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών βρίσκεται σε συναλλαγές χαμηλής σχετικής αξίας που είναι χαμηλότερες του ορίου και έτσι το μέτρο είναι χαμηλής αποτελεσματικότητας.

Οι ηλεκτρονικές πληρωμές δεν είναι όμως μόνο οι πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες και το Internet banking αλλά και η χρήση νέων τεχνολογιών μέσω κινητών τηλεφώνων και του Internet. Υπάρχουν αρκετά παραδείγματα τόσο σε ανεπτυγμένες χώρες με χρήση ηλεκτρονικών πορτοφολιών και της τεχνολογίας NFC (Near-Field Communications) σε smartphones, όσο και στις αναπτυσσόμενες, όπως π.χ. στην Κένυα, όπου το σύστημα M-Pesa για πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων έχει γνωρίσει μεγάλη επιτυχία. Για το 2013 ο αριθμός πληρωμών μέσω κινητών τηλεφώνων εκτιμάται ότι ανέρχεται παγκοσμίως σε 17 δισ. συναλλαγές, με ετήσιο ρυθμό αύξησης που ξεπερνά το 50%.

Η Ελλάδα, παρ' όλη την άνοδο που γνώρισαν οι πιστωτικές κάρτες, παραμένει ουραγός στη χρήση πληρωμών με τρόπους άλλων των μετρητών με λιγότερες από 20 πληρωμές ανά κάτοικο την ώρα που στη Φινλανδία ξεπερνούν τις 350 και στην Πορτογαλία, τις 150.

Γιατί όμως τα μετρητά είναι ακόμα κυρίαρχα στις συναλλαγές; Συνδυαστικά θα ξεκινήσαμε από το ίδιο το κράτος που μόλις πρόσφατα έχει αρ-

χίσει να μειώνει τη χρήση μετρητών στις συναλλαγές του με τους πολίτες και επιχειρήσεις, το κόστος της συναλλαγής από πλευράς εμπόρου καθώς και ότι αποτελεί αντικίνητρο για τον καταναλωτή το ότι οι συναλλαγές με κάρτες χρησιμοποιούνται ως τεκμήριο διαβίωσης.

Δεδομένου ότι οι παράγοντες που μπορούν να μειώσουν την παραοικονομία είναι μακροχρόνιοι, υπάρχει μόνο ένας παράγων, ο οποίος μπορεί να επιφέρει θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα άμεσα και θεαματικά: Κατάργηση των μετρητών πλήρως και χρήση μόνο ηλεκτρονικών πληρωμών στη χώρα μας. Οι ηλεκτρονικές πληρωμές θα μπορούσαν να γίνονται μέσω διαφορετικών τεχνολογικών λύσεων, όπως χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, κινητά τηλέφωνα, κ.ά. ώστε ο ανταγωνισμός να μειώσει το κόστος συναλλαγής και να προσφέρει οφέλη στον καταναλωτή.

Η Ελλάδα μπορεί να πρωτοπορήσει και να δείξει ότι μέσω της καινοτομίας μπορεί να πετύχει δημοσιονομικά οφέλη και ταυτόχρονα τεράστια αναπτυξιακά οφέλη, καθώς η χώρα θα αποτελέσει πόλο έλξης για όλους τους τεχνολογικούς κολοσσούς. Έτσι θα αναπτυχθεί ένα οικοσύστημα ελληνικών εταιρειών με σύμπραξη κορυφαίων τεχνολογικών εταιρειών, το οποίο θα μπορέσει να εξάγει την τεχνολογία. Επίσης, θα απελευθερώσει σημαντικούς οικονομικούς πόρους (μελέτες αναφέρουν ότι το κόστος κάθε συναλλαγής σε μετρητά είναι περίπου 0,75 ευρώ), θα απολύσει τις φορολογικές διαδικασίες και θα αυξήσει την παραγωγικότητα.

Δεν ισχυρίζομαι ότι δεν υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις για την επιτυχία του εγχειρήματος. Η ασφάλεια και η ιδιωτικότητα των συναλλαγών, η χρηστικότητα των λύσεων είναι μερικοί από τους παράγοντες που αναφέρονται συχνά. Εάν γίνει σοβαρή δουλειά σε αυτούς τους τομείς, τότε θα έχουμε κερδίσει διεθνή τεχνολογική και θα υπερκεράσουμε τους ενδοιασμούς σε συνδυασμό με μέρος του δημοσιονομικού οφέλους να επιφέρει μείωση της φορολογίας. Δεν είναι θέμα τεχνολογίας, οι λύσεις θα τελειοποιηθούν, είναι και αυτό πρώτιστο θέμα πολιτικής βούλησης για να μειωθεί η παραοικονομία και η Ελλάδα να καινοτομήσει βγαίνοντας αναπτυξιακά μπροστά.

* Ο κ. Αλέξανδρος Κ. Παπασπυρίδης είναι στέλεχος διεθνούς εταιρείας πληροφορικής στην Κ&Α Ευρώπη.

Τα πέντε μυστικά επιτυχίας του ιδρυτή της Virgin, σερ Ρίτσαρντ Μπράνσον

Ο διάσημος επιχειρηματίας αποκαλύπτει το δοκιμασμένο και επιτυχημένο ξεκίνημά του

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

«Όταν ξεκίνησα τη Virgin από ένα υπόγειο διαμέρισμα στο Δυτικό Λονδίνο, δεν ξεκίνησα για να οικοδομήσω μια επιχειρηματική αυτοκρατορία. Ξεκίνησα για να κάνω κάτι που να μου αρέσει και με το οποίο θα μπορούσα να πληρώνω τους λογαριασμούς μου. Ούτε μεγάλο σχέδιο ούτε μεγάλη στρατηγική υπήρχαν. Ακόμη και η ονομασία ήρθε τυχαία. Αφού ένα βράδυ φιλοξενώντας με μερικούς φίλους, αποφασίσαμε να ονομάσουμε την παρέα μας Virgin (παρθένα) καθώς ήμασταν όλοι άπειροι και νεοφερμένοι για το στήσιμο μιας επιχείρησης. Έτσι, το όνομα «κόλλησε». Είχε μάλιστα και συγκεκριμένη απήχηση. Για μένα, το να στήσω μια επιχείρηση σημαίνει να κάνω κάτι για το οποίο να νιώθω περήφανος, να δώσω την ευκαιρία σε ανθρώπους με ταλέντα να συναντηθούν και να δημιουργήσουν κάτι που θα φέρει μια πραγματική αλλαγή στη ζωή άλλων ανθρώπων».

Εξομολόγηση

Είναι η εξομολόγηση του διάσημου επιχειρηματία και ιδρυτή της Virgin, που απαντά σε αυτούς που του ζητούν επίμονα να αποκαλύψει τα μυστικά της τεράστιας επιχειρηματικής επιτυχίας του. Και επειδή η αρχή του κάθε χρόνου σημαίνει «ξεκίνημα» -πάντα για κάτι καλύτερο- ανατρέξαμε στο δοκιμασμένο και ιδιαίτερα επιτυχημένο ξεκίνημα του Ρίτσαρντ Μπράνσον και στη σοφία των «μυστικών» της επιτυχίας του, όπως τις καταθέτει με απλότητα και αμεσότητα. Λέει λοιπόν ότι «μια γυναίκα ή ένας άνδρας επιχειρηματίας δεν διαφέρει και πολύ από έναν καλλιτέχνη». Και εξηγεί ότι όταν ξεκινάς μια επιχείρηση είναι σαν να έχεις μπροστά σου έναν κενό καμβά.

Όπως ο καλλιτέχνης θέλει να βάλει την κάθε λεπτομέρεια σωστά στον πίνακά του, έτσι και ο επιχειρηματίας, αυτό που θέλει είναι να τα κάνει όλα σωστά για να επιτύχει. «Ωστόσο, σε αντίθεση με την τέχνη, η επιχείρηση δεν τελειώνει ποτέ. Αντιθέτως μάλιστα, βρίσκεται σε μόνιμη κινητικότητα».

Το πρώτο από τα πέντε μυστικά του: «Εφόσον με αυτό που έχει καταπατήσει ο επιχειρηματίας χαίρονται και οι άλλοι άνθρωποι και εφόσον μπορεί και ξεπληρώνει τους λογαριασμούς του, τότε να το συνεχίσει με ένταση, γιατί τότε έχει όντως ξεκινήσει μια επιτυχημένη επιχείρηση».

Το δεύτερο μυστικό που είναι να δημιουργείς κάτι που θα σε κάνει να ξεχωρίζεις. «Είτε πρόκειται για προϊόν είτε για υπηρεσία είτε για brand, «στον σύγχρονο κόσμο δεν είναι εύκολο να ξεκινήσεις μια επιχείρηση που θα επιβιώσει. Αυτό που χρειάζεται είναι να κανείς κάτι ριζοσπαστικά διαφορετικό και να σε ξεχωρίσουν». Ως παραδείγματα των πλέον επιτυχημένων επιχειρήσεων

«Ως ηγέτης οφείλεις να είσαι ένας πραγματικά καλός ακροατής. Είναι δεδομένο ότι γνωρίζεις πολύ καλά τι είναι αυτό που εσύ σκέπτεσαι. Ωστόσο, δεν υπάρχει κανείς λόγος να επιβάλλεις τις δικές σου απόψεις στους άλλους χωρίς διάλογο. Κανείς μας δεν έχει το μονοπώλιο των καλών ιδεών είτε της καλής συμβουλής», λέει ο Ρίτσαρντ Μπράνσον.

«Ως ηγέτης, πρέπει να γνωρίζεις ότι πρέπει να διακρίνεις στο να επαίνεις τους συνεργάτες. Μην κάνεις ποτέ ανοιχτά κριτική για τους άλλους».

των τελευταίων δεκαετιών αναφέρει τις Microsoft, Google, Apple και τις αποκαλεί «κυρίαρχες δυνάμεις», γιατί εκτόξευσαν τον τομέα τους γιατί έκαναν κάτι το πρωτοφανές, αλλά και επειδή καινοτομούν συνεχώς.

Το τρίτο μυστικό επαναλαμβάνει τη χίλιεπιωμένη δήλωση -και ξεχασμένη συνήθως στην πράξη- ότι «οι εργαζόμενοί μας είναι το πολύτιμο κεφάλαιό μας». Μόνο που ο προφανώς συναισθηματικός αυτός επιχειρηματίας εστιάζει στο αίσθημα της περηφάνιας για την επιχείρηση, κάτι που πρέπει να το μοιράζονται εργαζόμενοι και εργοδότες.

Το τέταρτο μυστικό: «Να είσαι ένας καλός ηγέτης». Και αυτό που περιγράφει ο χαρισματικός αυτός επιχειρηματίας βρισκείται, προφανώς, στους αντίποδες του «αυταρχικού στυλ ηγεσίας».

Καλός ακροατής

Τονίζει ότι ως ηγέτης οφείλεις να είσαι ένας πραγματικά καλός ακροατής. «Είναι δεδομένο ότι γνωρίζεις πολύ καλά τι είναι αυτό που εσύ σκέπτεσαι. Ωστόσο, δεν υπάρχει κανείς λόγος να επιβάλλεις τις δικές του απόψεις στους άλλους χωρίς διάλογο. Κανείς μας δεν έχει το μονοπώλιο

Μαγική λέξη η «επιβίωση»

Επανερχόμενος στο στάδιο του ξεκινήματος μιας επιχείρησης «από το τίποτα», υπογραμμίζει ότι η μαγική λέξη είναι η «επιβίωση». Γιατί είναι αλήθεια ότι στην αρχή δεν έχεις ούτε την ενέργεια αλλά ούτε και τον χρόνο για να ανησυχήσεις για το αν θα επιβιώσει ο κόσμος, αλλά αγωνίζεσαι για να είσαι εντάξει με την τράπεζα και τους λογαριασμούς σου. «Είναι φανερό λοιπόν ότι ακόμη και στην περίπτωση που η επιχείρηση που ξεκίνησες δεν επιβιώνει, αυτό που πρέπει να θυμάσαι είναι ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις αποτυγχάνουν και ότι τα καλύτερα μαθήματα είναι αυτά που μαθαίνουμε από την αποτυχία. Μην κάνεις λοιπόν τον ενθουσιασμό σου. Γύρνα πίσω και ξανάρχισε και πάλι από την αρχή».

των καλών ιδεών είτε της καλής συμβουλής». Συνιστά λοιπόν στον επιχειρηματία να βγαίνει έξω και να ακούει τους άλλους. Να τους καλεί για να τους ακούσει, ώστε να μαθαίνει από αυτούς. «Ως ηγέτης, πρέπει να γνωρίζεις ότι πρέπει να διακρίνεις στο να επαίνεις τους συνεργάτες. Μην κάνεις ποτέ ανοιχτά κριτική για τους άλλους. Μην κάνεις ποτέ την ψυχραιμία σου και να είσαι σπάταλος σε έπαινο προς τους συναδέλφους σου, όταν αυτοί κάνουν μια καλή δουλειά». Εξηγεί ότι ο έπαινος κάνει τους εργαζομένους να ανθούν. Αντιθέτως, όταν κάνουν κάτι λάθος, δεν χρειάζεται να τους το λέμε, γιατί είναι βέβαιο ότι οι ίδιοι το γνωρίζουν και πάντα το θυμούνται. Στην περίπτωση που κάποιος όντως δεν αποδίδει, μην τον πετάξεις αμέσως έξω από την εταιρεία. Και εδώ, σκεπτόμενος ως προπομπός και πρωτοπόρος του outplacement (επαναποθέτηση απολυόμενου), δηλώνει ότι «η εταιρεία πρέπει να είναι σαν μια γνήσια οικογένεια. Κοίταξε λοιπόν αν υπάρχει κάποια άλλη θέση εργασίας που του ταιριάζει. Στις περισσότερες πε-

ριπτώσεις υπάρχει πάντα κάτι κατάλληλο για κάθε τύπο προσωπικότητας».

Και το πέμπτο και τελευταίο από τα μυστικά της επιτυχίας του είναι το ότι φροντίζει να είναι πάντα «ορατός» και ότι δεν εργάστηκε ποτέ κρυμμένος πίσω από ένα γραφείο. «Ένας καλός ηγέτης δεν κολλάει μέσα στο γραφείο του. Βρίσκομαι όμως σε κίνηση. Συναντώ ανθρώπους και ταξιδεύω. Όμως, στην τσέπη μου έχω πάντα ένα notebook για να σημειώσω τις ερωτήσεις, τις ανησυχίες ή τις καλές ιδέες. Γιατί αν δεν τις γράψω, την επόμενη ημέρα, από τις 10 θα θυμάμαι μόνο τη μία». Υπογραμμίζει επίσης ότι φροντίζει ώστε και τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας του να έχουν την ίδια φιλοσοφία. «Έτσι, πετυχαίνουμε να διοικούμε έναν μεγάλο όμιλο εταιρειών κατά τον ίδιο τρόπο, όπως ένας ιδιοκτήτης διοικεί την οικογενειακή επιχείρησή του - την κρατάμε δηλαδή υπεύθυνη και φιλική».

Ο Δάκτης απουσιάζει σε διακοπές.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του PAUL KRUGMAN / THE NEW YORK TIMES

Ο μύθος και η αλήθεια για τη δημοσιονομική πειθαρχία

Το 2012, ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, είχε υπολογίσει ότι, μετά την επανεκλογή του, θα κυριαρχήσει ο κοινός νους στις σκληροπυρηνικές απόψεις των ακροδεξιών Ρεπουμπλικανών, γνωστών ως Tea Party. Αλλά η αδιαλλαξία της αντιπολίτευσης φαίνεται ότι δεν ήταν μεμονωμένο φαινόμενο σε θέματα αμύνης ή ενέργειας. Το 2012, το πολιτικό και το δημοσιογραφικό κατεστημένο θεωρούσε ότι το πιο σημαντικό πρόβλημα των ΗΠΑ ήταν το δημοσιονομικό έλλειμμα παρά τη δυνατότητα της μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο να δανειζεται σε υπερβολικά χαμηλά επιτόκια. Αντί να προβληματίζονται για τη μαζική ανεργία και τη διευρυνόμενη ανισότητα, η Ουάσιγκτον ήταν εξ ολοκλήρου επικεντρωμένη στην ανάγκη για τη μείωση των δαπανών -που θα επιδείνωνε την κρίση στην απασχόληση- και το ψαλίδιο του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας

- με επίπτωση την επέκταση της ανισότητας. Τα καλά νέα είναι ότι αυτή η δημοσιονομική εμμονή έχει υποχωρήσει, αντίθετα από τις υπολοιπες εμμονές των ακροδεξιών Ρεπουμπλικανών. Βέβαια, αυτό δεν σημαίνει ότι έχουν αποχωρήσει πλήρως από το προσκήνιο οι υπερασπιστές της δημοσιονομικής πειθαρχίας. Μάλλον κατέστη ξεκάθαρο πως το χάσμα ανάμεσα στους οπαδούς του Tea Party, δηλαδή των ακροδεξιών Ρεπουμπλικανών, και των υπολοίπων μελών του κόμματος αφορά τον τρόπο άσκησης οικονομικής πολιτικής και όχι την πολιτική άποψή τους για την οικονομία. Αποκαλύφθηκε ότι δεν υπάρχουν κεντρώοι σε θέματα οικονομικής πολιτικής που να υπερασπίζονται μια μετριοπαθή δημοσιονομική διαχείριση.

Δεύτερον, έχουν φανεί οι καταστροφικές συνέπειες της πρόωρης μείωσης του κρατικού δανεισμού στην ανάπτυξη. Μέσα στο 2013, ο

Ο συνδυασμός αύξησης της φορολογίας και μείωσης δημοσίων δαπανών δεν είναι απαραίτητα ωφέλιμος για την οικονομία.

πανικός που είχε πυροδοτηθεί από την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κατέρρευσε ολοκληρωτικά έπειτα από μια διετία. Σήμερα, ακόμη και οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις για την πορεία του χρέους δεν προκαλούν ανησυχία ή πανικό. Διότι όλοι φαίνεται να έχουν συνειδητοποιήσει πως ο συνδυασμός αύξησης στα φορολογικά έσοδα και μείωσης στις δημόσιες δαπάνες μπορεί να οδηγήσει πρόσκαιρα στη μείωση του κρατικού χρέους υπερβαίνει το 90% των ΗΠΑ και άλλων χωρών τότε επιδρά αρ-

νη οικονομία σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Το συμπέρασμα αυτό ήταν εύλογο ύστερα από την πάροδο μιας τριετίας που εφαρμόζονταν αυστηρότατη δημοσιονομική πολιτική. Και αυτή η πολιτική δημοσιονομικής λιτότητας σε μια οικονομία με ασθενή ανάπτυξη είναι το βασικό εμπόδιο για την επίτευξη πλήρους απασχόλησης. Ξαφνικά όλοι έδωσαν σημασία σε εκείνους που φώναζαν τόσο καιρό για τον κίνδυνο επίθεσης του κοπαδιού από αέλην λύκων. Δηλαδή, η τακτική του τρόμου είχε αποτέλεσμα στην αντίληψη δημοσιογράφων και κοινής γνώμης. Για όσους δεν έχουν παρακολουθήσει στενά τις εξελίξεις ή τους απατά η μνήμη τους, η κυρίαρχη οικονομική άποψη εδώ και αρκετά χρόνια εκφραζόταν από τους Κάρμεν Ρέιχαρτ και Κένεθ Ρόγκοφ. Οι διακεκριμένοι οικονομολόγοι ισχυρίζονται ότι όταν το κρατικό χρέος υπερβαίνει το 90% του ΑΕΠ μιας χώρας τότε επιδρά αρ-

νητική στην ανάπτυξη της οικονομίας. Αρκετοί άλλοι οικονομολόγοι, βέβαια, είχαν επιφυλάξεις γι' αυτόν τον ισχυρισμό. Συγκεκριμένα, είναι προφανές ότι η επιβράδυνση της ανάπτυξης οδηγεί στην αύξηση του χρέους και όχι το αντίθετο. Εξάλλου αυτό συνέβη στην Ιαπωνία και την Ιταλία. Όμως, ο ισχυρισμός του 90% απέκτησε δογματική βαρύτητα στους πολιτικούς κύκλους.

Τότε ένας φοιτητής μεταπτυχιακών σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης, ο Τόμας Χέρντον επανεξέτασε τα οικονομικά δεδομένα που είχαν συγκεντρώσει οι Ρέιχαρτ και Ρόγκοφ, για να ανακαλύψει πως ο ισχυρισμός του 90% ανατρεπόταν πλήρως εάν προσέθετε κανείς ορισμένα οικονομικά στοιχεία και διόρθωνε ένα μικρό λάθος. Ωστόσο, οι υπέρμαχοι της δημοσιονομικής πειθαρχίας δεν ζητούν τεκμηριωμένα στοιχεία για να ταχθούν κατά της μείωσης του δημοσιονομικού ελ-

λείμματος, ακόμη και εάν επηρεάζει την ανάπτυξη. Η άποψή τους είναι περισσότερο ιδεολογική. Χρησιμοποίησαν τη μελέτη των Ρέιχαρτ και Ρόγκοφ όπως χρησιμοποιεί ένας αλκοολικός μια λάμπα. Δηλαδή σαν τσιγγιρία και όχι για να φωτιστούν. Οπότε έχασαν ξαφνικά αυτό το στήριγμα και κατ' επέκταση τη δυνατότητα να προσποιούνται πως η δημοσιονομική λιτότητα δικαιολογεί την ιδεολογική ατζέντα τους.

Γιατί γίνεται λόγος τώρα πια, θα αναρωτηθεί κανείς. Κάποιος θα μπορούσε να απαντήσει ότι αν και οι υπέρμαχοι της δημοσιονομικής πειθαρχίας έχουν χάσει τον έλεγχο της συζήτησης μπορούν να κάνουν φρικτά πράγματα, όπως να καταργούν τα επιδόματα στους μακροχρόνια ανέργους. Τουλάχιστον σήμερα γίνεται λόγος για την επίλυση πραγματικών προβλημάτων, όπως είναι η ανισότητα, και όχι για μια πλαστή δημοσιονομική κρίση.

Ισχυροποιείται η Third Point σε Ελλάδα και σε Ελληνική

Επεκτείνεται η ήδη ισχυρή παρουσία της με επενδύσεις στους υδρογονάνθρακες

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**
και **ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Μετά και τις αλλαγές που έφερε η αποχώρηση του Μάριου Κληρίδη από την Ελληνική Τράπεζα, η Third Point Hellenic δείχνει να διατηρεί την ίδια στάση με παλαιότερα όσον αφορά στην επένδυση που έκανε στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Το βασικό ερώτημα για όλους τους «ενδιαφερόμενους», είναι κατά πόσον η Third Point θα ακολουθήσει τις συνήθειες πρακτικές του επικεφαλής της, Dan Loeb, και θα δείξει έντονο ακτιβισμό στην παρουσία της στην Ελληνική ή θα κρατήσει μια πιο ήπια στάση σε μια τόσο μικρή (για τα δεδομένα των επενδυτών πάντα) επένδυση.

Σύμφωνα με άτομα που έχουν άμεση επαφή με τα κέντρα αποφάσεων της Third Point, οι επενδυτές έχουν δώσει χρόνο στην Ελληνική, για να δουν κατά πόσον οι σκέψεις τους γίνονται πλήρως κατανοητές και κατά πόσον οι ανησυχίες τους αντιμετωπίζονται σοβαρά από το σημερινό Διοικητικό Συμβούλιο και τη Διεύθυνση. Πάντως δεν κρύβουν πως η έξοδος Κληρίδη, απομακρύνει ένα άτομο με το οποίο «μπορούν να συνεννοηθούν». Σε κάθε περίπτωση, οι «περιέργες» εξελίξεις και οι όχι και τόσο ορθόδοξες αποφάσεις από άλλους επενδυτές στην Ελληνική, είναι προφανές πως προκαλούν αμηχανία στην Third Point, η οποία

δεν έχει καμία διάθεση να χάσουν μερίδια εάν, μετά τη μετατροπή των MAK (Μετατρέψιμα Αξιογράφα Κεφαλαίου), χρειαστεί επιπλέον ενίσχυση η τράπεζα.

Όπως συμβαίνει και στην περίπτωση των άλλων επενδυτών, που κατέχουν σημαντικά ποσά σε MAK και οι οποίοι δεν επέτρεψαν τη με-

Δεν υπάρχει ένδειξη, όμως, πως κινείται και για την κυπριακή ΑΟΖ.

τατροπή στο πρόσφατο παρελθόν, όλα δείχνουν πως εκτός απρόοπτου, η Third Point θα ενισχύσει τη θέση της (και τον έλεγχο που κατέχει στην Ελληνική) μετά από μια ενδεχόμενη αύξηση κεφαλαίου στην Ελληνική. Το σενάριο αυτό δεν πρέπει να θεωρείται ιδιαίτερα απομακρυσμένο.

Και πετρέλαια

Εν τώ μεταξύ, η στρατηγική τοποθέτηση του αμερικανικού hedge fund Third Point – μεγαλομετόχου της Ελληνικής Τράπεζας, στο μετοχικό κεφάλαιο της ελληνικής επιχείρησης παραγωγής πετρελαίου Energean Oil & Gas με την κατοχή 50 εκατ. ευρώ, αποτελεί μια νέα σημαντική κίνηση από πλευράς της εταιρείας, η οποία δείχνει πως έχει την κάθε διάθεση να επεκτείνει

ακόμα περισσότερο τις επενδύσεις της στην Ελλάδα.

Με την απόκτηση συμφερόντων στην Energean, η Third Point σωματοδοτεί και το επίσημο άνοιγμα της αυλαίας των άμεσων ξένων επενδύσεων στους ελληνικούς υδρογονάνθρακες. Η Energean διεκδικεί την εκμετάλλευση νέων κοιτασμάτων στον ελληνικό χώρο, αλλά και τη νέα σύμβαση με το ελληνικό Δημόσιο για το οικόπεδο Ε στον κόλπο της Καβάλας. Στα υπ' όψιν και οι παραχωρήσεις που διαθέτει, όπως και μια έρευνα στην Αίγυπτο, που έβαλε στο «radar» ο Ισραηλινός καταγωγής Dan Loeb, της Third Point.

Οι σχετικές πληροφορίες μάλιστα, από το Λονδίνο, θέλουν την πρώτη επαφή μεταξύ των δύο πλευρών να έγινε με πρωτοβουλία των ξένων επενδυτών, κάτι που δεν είναι περίεργο, αν αναλογιστεί κανείς ότι πρόκειται για τη μόνη εταιρεία στην Ελλάδα που έχει ήδη πρωτογενή παραγωγή. Και συγκεκριμένα τις ενεργές εκμεταλλεύσεις στον Πρίνο, με παραγωγή περίπου 2.000 βαρελιών ημερησίως, ενώ παράλληλα με τη σύμβαση για το οικόπεδο Ε μπορεί πλέον να προχωρήσει άμεσα στην παραγωγή πετρελαίου από εξακριβωμένα αποθέματα που ανέρχονται σε 32 εκατ. βαρέλια. Με βάση τις τρέχουσες τιμές του αργού αναφοράς τύπου Brent, το κοίτασμα αυτό αποτιμάται στα επίπεδα των τριών δισ. δολα-

Μια νέα σημαντική κίνηση από πλευράς της Third Point, η οποία δείχνει πως έχει την κάθε διάθεση να επεκτείνει ακόμα περισσότερο τις επενδύσεις της στην Ελλάδα, είναι και η επένδυση στους υδρογονάνθρακες.

ρίων, από τα οποία, όμως, θα πρέπει να αφαιρεθούν τα μεγάλα έξοδα που συνεπάγεται μια υποθαλάσσια εξόρυξη και τα δικαιώματα του Δημοσίου.

Έτσι δικαιολογείται άνετα και η εύρωστη αποτίμηση για την Energean, που υπονοεί το τίμημα που κατέβαλε η Third Point. Τίμημα από το οποίο προφανώς προσδοκά υπεραξίες είτε από μερίσματα είτε από μια δημόσια εγγραφή σε χρηματιστήριο, αναφέρουν χαρακτηριστικά στην «Κ» ανεξάρτητοι παρατηρητές από το Λονδίνο που είναι εξοικειωμένοι με την επενδυτική πρακτική των hedge funds.

Υπενθυμίζεται πως η Energean Oil & Gas ανακοίνωσε ότι το νεοσύστατο Third Point Hellenic Recovery Fund εισέρχεται στο μετοχικό κεφάλαιό της με εισφορά μετοχικού κεφαλαίου ύψους 60 εκατ.

δολαρίων. Τα κεφάλαια αυτά προορίζονται, σύμφωνα με το management, να χρησιμοποιηθούν «για τη χρηματοδότηση προγράμματος τεσσάρων γεωτρήσεων για την τρέχουσα χρονιά, με στόχο τον διπλασιασμό της παραγωγής στα 4.000 βαρέλια την ημέρα μέχρι το τέλος του έτους, αλλά και την έναρξη του σχεδίου ανάπτυξης του Πεδίου Εφίλον το 2014 -ένα κοιτάσμα-δορυφόρο του Πρίνου εκτιμώμενου μεγέθους 32 εκατ., βαρελιών- μέσω της τοποθέτησης μιας μη επανδρωμένης πλατφόρμας συνδεδεμένης με τις υφιστάμενες κύριες εγκαταστάσεις της θυγατρικής της Kavala Oil».

Αξίζει να υπογραμμισθεί πως η Energean Oil & Gas σχεδιάζει ένα νέο ερευνητικό πρόγραμμα σε ελεύθερες περιοχές στην Ελλάδα, και ειδικότερα στον Θερμαϊκό, σε συ-

νεργασία με την Ισραηλινή εταιρεία Ratio Oil, ενώ συμμετέχει στη διαδικασία για τις τρεις ερευνητικές περιοχές στη Δυτική Ελλάδα.

Πάντως, η επέκταση των επενδύσεων της Third Point και στον χώρο των υδρογονανθράκων, μπορεί μεν να αποτελεί ένδειξη για τις προθέσεις του επενδυτή, αλλά θα ήταν βιαστική μια εκτίμηση πως έπονται και επενδύσεις του στην κυπριακή ΑΟΖ. Παρά τα όσα μπορεί να ακουστούν (και να ακούγονται) δεν υπάρχει στην κυπριακή ΑΟΖ το «είδος» ευκαιριών που παρουσιάζονται στην Ελλάδα, όπου επενδυτές έχουν εκτενείς ευκαιρίες να χρηματοδοτήσουν μεγάλα πρότζεκτ. Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει καμία ένδειξη πως έπονται επενδύσεις στους υδρογονάνθρακες της Κύπρου από πλευράς της Third Point, τουλάχιστον στο προβλέψιμο μέλλον.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη

Διατίθεται στο **App Store**

ANDROID APP ON **Google play**

Προμηθευτείτε τις κάρτες ενεργοποίησης **ΜΟΝΟ** από τα Cytashop

Τα μαθητικά βιβλία σε ταμπλέτα

τα παιδιά μας αξίζουν το καλύτερο

Για περισσότερες πληροφορίες πληκτρολογήστε **www.aristotelislibrary.com**

Υπογραμμίσεις

Σημειώσεις

Σελιδοδείκτες

Επιλογή μεγέθους και γραμματοσειράς

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

squarelab

snp

Με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Στρατηγικός Συνεργάτης

cyta

Ακριβότερο το ρευστό, φθηνότερες οι μετοχές για την Κύπρο

Συνεχίζονται οι πωλήσεις καταθέσεων στην τράπεζα, ενώ καθυστερεί ακόμα η «επιστημοποίηση» των συναλλαγών

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Επιτόκηση καταγράφεται στις πωλήσεις καταθέσεων στην Τράπεζα Κύπρου, με τα δεδομένα της αγοράς να ανατρέπονται πλέον ριζικά σε σχέση με τις πωλήσεις που είχαν γίνει παλαιότερα. Μπορεί η εξαγορά με συμμετοχή της Meritt capital να είναι η μόνη που ακούστηκε εδώ και καιρό, αλλά αυτό οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι αυτή ήταν και η μόνη συναλλαγή που... διαφημίστηκε και αποτελούσε μία μόνο από πολλές συναλλαγές που γίνονται εν τω μεταξύ από πλειάδα άλλων παικτών.

Όπως έγραψε πρόσφατα η «Κ», οι εξαγορές γίνονταν μέχρι πρόσφατα σε τιμές που «μεταφράζονταν» σε κούρεμα περίπου 35% στην ονομαστική αξία των καταθέσεων που απέμειναν στην τράπεζα μετά το κούρεμα, και σε τιμές περίπου 25 σεντ για τη μετοχή της τράπεζας. Η «μικτή» τιμή που είχε καταγραφεί, ήταν στο 92% της ονομαστικής αξίας των καταθέσεων που είναι πλέον διαθέσιμες μετά το κούρεμα.

Η εικόνα που διαμορφώνεται σιγά-σιγά, δείχνει πως συμβαίνουν δύο τινά την ίδια στιγμή: Από τη μια, οι ίδιες οι καταθέσεις (σε γραμμάτια) αποτιμώνται σε όλο και υψηλότερες τιμές. Με βάση τις πιο πρόσφατες πωλήσεις που έγιναν, φαίνεται πως το κούρεμα στα ίδια τα χρήματα των καταθέσεων γίνεται όλο και μικρότερο, και πλέον προ-

σεγγίζει το 100% της ονομαστικής αξίας. Αυτό το στοιχείο ενδεχομένως να οφείλεται και στο γεγονός ότι, καθώς προσεγγίζουμε τη λήψη απόφασης για ανανέωση ή απελευθέρωση του πρώτου γραμματίου, πληθαίνουν οι φήμες πως στο Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας επιθυμούν διακαώς την απελευθέρωση του πρώτου γραμματίου. «Εξάλλου, αυτοί που θα αποφασίσουν για το θέμα, είναι και οι ίδιοι που κατέχουν τις μεγαλύτερες καταθέσεις και δύσκολα θα αποφασίσουν να αφήσουν τα χρήματά τους δεσμευμένα». Πάντως, οι φήμες αυτές δεν μπορούν να διασταυρωθούν και παραμένουν στο φάσμα της εκτίμησης και όχι της πληροφόρησης. Εξάλλου, η απόφαση είναι και εποπτική και δεν επιφέρει αποκλειστικά στην κρίση του ΔΣ της τράπεζας.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, ακόμα και στο ενδεχόμενο ανανέωσης για άλλους τρεις μήνες της πρώτης παρτίδας γραμματίων που λήγουν, οι επενδυτές σε πολύ μεγάλο βαθμό κρίνουν πως τα χρήματα μπορεί μόνον να είναι «δεμένα» στην τράπεζα, αλλά είναι ασφαλή.

Έτσι, ταμεία και άλλοι επενδυτές που δεν έχουν άμεση ανάγκη ρευστότητας και μπορούν να αφήσουν τα χρήματα για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα στην Κύπρο, δείχνουν τη διάθεση να αγοράσουν τις καταθέσεις εκείνων των επενδυτών που επιθυμούν να εξασφαλίσουν ρευστότητα. Η αύξηση των

Βαθιές οι... εκπτώσεις στην πώληση καταθέσεων και μετοχών της Τράπεζας Κύπρου.

Όσο δεν βλέπουν κινήσεις ανάκτησης των μη εξυπηρετούμενων, θα συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν τη μετοχή ως «μηδενικής αξίας».

τιμών στις οποίες αποτιμούνται οι καταθέσεις, δείχνει και την αυξημένη πίστη των αγοραστών, πως μακροπρόθεσμα δεν υπάρχει κίνδυνος για τα λεφτά που αγοράζουν. Οι πωλήσεις στο παρόν στάδιο γίνονται κατά κύριο λόγο μέσα από «ειδικά οχήματα» - εταιρείες γραμμένες σε φορολογικούς παραδείσους, οι οποίες αποκτούν τις συγκεκριμένες καταθέσεις και οι οποίες στη συνέχεια εξαγοράζονται από τους αγοραστές.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως, κατά τις συναλλαγές δεν πωλούνται μόνο οι εναπομείναντες καταθέσεις στην τράπεζα. Χέρια αλλάζουν ταυτόχρονα και οι μετοχές που απέκτησαν οι καταθέτες όταν κουρεύτηκαν. Προ μνηός είχε διαφανεί πως σε ορισμένες περιπτώσεις, οι με-

τοχές πωλούνταν μαζί με τις καταθέσεις, συνήθως σε τιμές που κυμαίνονταν κοντά στα 23 με 25 σεντ (έναντι ενός ευρώ που είναι η ονομαστική τιμή). Σε άλλες περιπτώσεις, η όλη διαπραγμάτευση αφορούσε αμιγώς στην αξία των καταθέσεων, με τις μετοχές να δίνονται ως «μπόνους» στο πακέτο και να μην γίνεται καν συζήτηση για την αξία τους. Έτσι, έμμεσα, η αξία τους ήταν μηδέν.

Αυτές οι περιπτώσεις πλέον φαίνεται πως πληθαίνουν, με το ενδιαφέρον για τη μετοχή της τράπεζας να είναι φυσιολογικά μηδαμινό. Στην εικόνα αυτή συμβάλλει και το γεγονός ότι, παρά τις επίμονες αναφορές από πλευράς της Τράπεζας Κύπρου πως «πολύ σύντομα» θα ήταν σε θέση να ανακοινώσει διαδικασία για να φύγουν οι συναλλαγές από την «γκρίζα», μη εποπτευόμενη αγορά, κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει ακόμα. Σήμερα, το μετοχικό αρχείο δεν ενημερώνεται όταν αλλάζουν οι μέτοχοι και, ενώ κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνεται με την υποβολή σχετικά απλών εγγράφων στην ίδια την τράπεζα, τα σχετικά έγγραφα δεν έχουν ακόμα ανακοινηθεί. Αυτή η καθυστέρηση, αλλά και η αβεβαιότητα σχετικά

με την γκρίζα νομική και ρυθμιστική φύση των συναλλαγών, σίγουρα ασκούν πιέσεις στην τιμή των μετοχών, οι οποίες είναι λογικό να αποτιμούνται στο μηδέν, ως σχεδόν συνδυαστικό της «πραγματικής» πράξης.

«Σινιάλο» από επενδυτές

Η δημιουργία αγοράς για καταθέσεις και μετοχές της τράπεζας, πάντως, είναι εξ ορισμού κάτι το θετικό. Το ενδιαφέρον που υπάρχει για τις καταθέσεις, δείχνει πως οι επενδυτές δεν φοβούνται νέο κούρεμα ή απώλειες από τις καταθέσεις τους με άλλο τρόπο. Την ίδια στιγμή, όμως, διευθυντές ξενοδορικών hedge funds δεν κρύβουν πως η όλη εικόνα δημιουργεί και ανησυχίες. «Οι μεγαλύτεροι πωλητές είναι ταυτόχρονα και άτομα με εκ των έσω γνώση των όσων γίνονται στην τράπεζα», σχολιάζει πηγή, η οποία υπενθυμίζει πως με το κούρεμα, οι μεγαλύτεροι καταθέτες «κάθονται στο ΔΣ της τράπεζας. Αν αυτοί πουλούν, αυτό δεν μου αρέσει». Ουσιαστικά, πρόκειται για πωλήσεις από συνδεδεμένα πρόσωπα, οι οποίες όμως δεν καταγράφονται ως τέτοιες διότι δεν υπόκειται σε έλεγχο η αγορά.

Από την άλλη, με την εκτίμηση

για την αξία της μετοχής να είναι για πολλούς στο μηδέν, και να αντιμετωπίζεται ως κάτι το δευτερεύον που «μπαίνει» στη συναλλαγή σχεδόν σαν «δωράκι», δίνεται ένα αρκετά άσχημο μήνυμα για το πώς βλέπουν τη μετοχή οι επενδυτές. Η διάθεση που δείχνουν οι μεγαλομέτοχοι (όλοι εκ των οποίων είναι κουρεμένοι) να αποενοχθούν, κάποτε και δωρεάν, από τις μετοχές, δεν είναι κάτι το θετικό.

Στα σημεία που σχολιάζονται από τους επενδυτές, είναι και το γεγονός ότι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια της τράπεζας συνεχίζουν να καταγράφουν άνοδο. Το γεγονός ότι, οι δύο πωλήσεις ξενοδορικών που έχουν καταγραφεί, δεν τις ακολούθησαν άλλες συναλλαγές ή άλλες «ακραίες» κινήσεις από πλευράς της τράπεζας, δεν εμπνέει εμπιστοσύνη. Αν δεν ξεκαθαρίσει το πως η διεύθυνση των προβληματικών δανειζομένων αλλάζει χέρια ή πως γίνονται πωλήσεις με τις οποίες να χρηματοδοτούν τις υποχρεώσεις τους, δεν μπορεί να ανακάμψει η μετοχή της τράπεζας. Αντίθετα, η είσοδος επενδυτών, εκεί όπου έγινε, μόνο θετικά σχολιάστηκε από ταμεία που ενδιαφέρονται για τη μετοχή της τράπεζας.

Χάθηκαν 25.145 θέσεις εργασίας μέσα σε 12 μήνες

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Με το εμπόριο, τις κατασκευές και τη μεταποίηση να αποτελούν τους βασικότερους τομείς από τους οποίους χάθηκαν θέσεις εργασίας, το τρίτο τρίμηνο του περασμένου έτους κατέγραψε ετήσια μείωση στις θέσεις εργασίας κατά 25.000 εργαζόμενους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας, η απώλεια θέσεων εργασίας μεταφράστηκε και σε συγκρατημένη αύξηση των ωρών εργασίας, αφού οι υπάλληλοι πλήρους απασχόλησης εργάζονται περίπου μισή ώρα παραπάνω ανά εβδομάδα. Οι εργαζόμενοι μερικώς απασχολημένοι, εργάζονται περίπου 20 λεπτά περισσότερα.

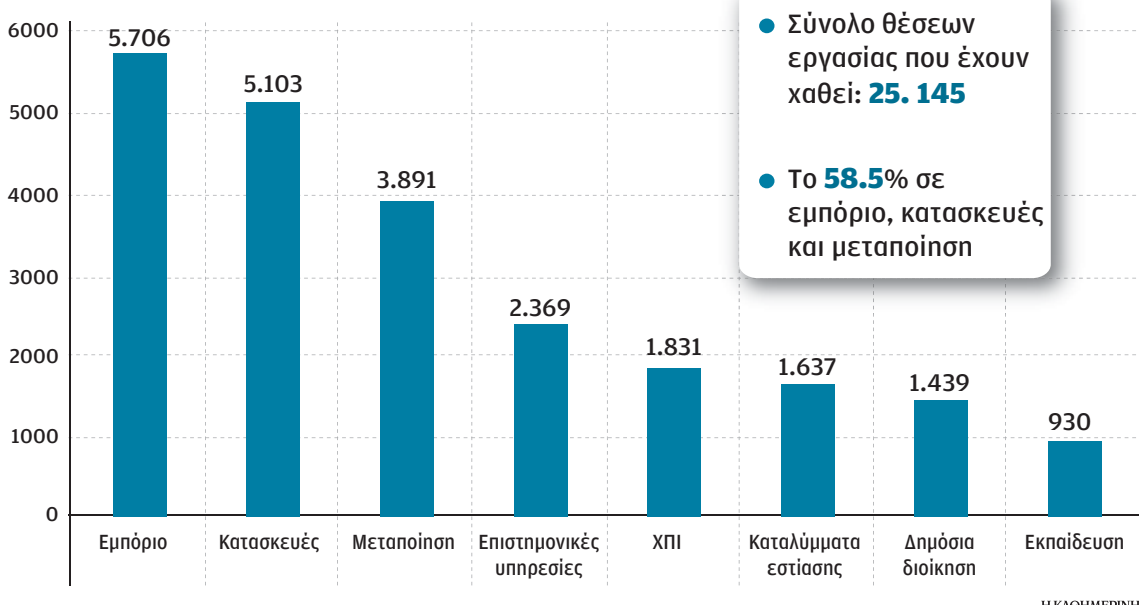
Απώλειες

Η καταστροφική θέσεων εργασίας, στους περισσότερους τομείς αντικατοπτρίζεται και την πορεία των τζίρων. Στις κατασκευές, για παράδειγμα, οι συνολικές υφιστάμενες θέσεις εργασίας έχουν μειωθεί κατά 30% περίπου, δηλαδή όσο έχει μειωθεί και ο τζίρος.

Στο εμπόριο τα πράγματα είναι παρόμοια, με τις θέσεις εργασίας να έχουν μειωθεί κατά 20%, σε σχέση με μείωση των τζίρων στο εμπόριο (με εξαίρεση τα τρόφιμα και τα καύσιμα) να βρίσκεται κοντά στο 18%.

Η μείωση στον συνολικό αριθμό θέσεων εργασίας, πάντως, δείχνει από μόνη της πως οι πιέσεις δεν πρόκειται να χαλαρώσουν ακόμα, αφού τομείς που δεν μπορούν εύκολα να ανακάμψουν μέσα στο 2014, έχουν καταγράψει και τις μεγαλύτερες μειώσεις. Η απώλεια, για παράδειγμα, σχεδόν 2.400 θέ-

Πόσες θέσεις εργασίας έχουν χαθεί

Προσοχή στην αδήλωτη εργασία

Από την άλλη, τα επίσημα στοιχεία θα πρέπει να διαβάγονται με κάποια επιφύλαξη, αφού δεν αντικατοπτρίζουν και την ταυτόχρονη αύξηση στην αδήλωτη εργασία ή στην παράνομη εργασία. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχουν στοιχεία που να καταγράφουν με ακρίβεια την κατάσταση που επικρατεί στην αδήλωτη εργασία στην Κύπρο. Ωστόσο, αυτό που είναι καλά γνωστό, είναι πως οι παλαιότερες επιθεωρήσεις (του 2011) που έγιναν από το Υπουργείο Εργασίας, είχαν βρει πως το 25% των εργαζομένων ήταν αδήλωτοι. Κατά τις ελάχιστες επιθεωρήσεις που έγιναν τα απογεύματα (μόλις

173), η εικόνα ήταν ακόμα χειρότερη: Μέχρι και το 33.9% των εργαζομένων είναι αδήλωτοι στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Παρόλο ότι άνω του 1/3 των εργαζομένων βρέθηκαν αδήλωτοι, το Υπουργείο Εργασίας ουδέποτε έδειξε ενδιαφέρον γι' αυτό το ζήτημα και ουδέποτε έκανε κάτι το ουσιαστικό, πέρα από την επιβολή πενιχρών προστίμων που καθιστούν συμφέρουσα την παρανομία. Ακόμα και επί Υπουργίας Ζωητρούλας Χαλαλάμπους και διακυβέρνησης της Αριστέρας, το Υπουργείο δεν είχε δείξει απολύτως καμία διάθεση να πα-

τάξει την αδήλωτη εργασία. Σήμερα, και ενώ το Υπουργείο δεν δείχνει να έχει αλλάξει διάθεση στο θέμα, η εικόνα δεν μπορεί παρά να είναι χειρότερη από τα στοιχεία που είχαν μαζευτεί το 2011. Το πρόβλημα φαίνεται πως εστιάζεται στη γεωργία, στον τουρισμό και τις κατασκευές. Ενώ οι τελευταίοι δύο τομείς καταγράφουν περίπου 6.700 λιγότερους εργαζόμενους, δεν είναι ξεκάθαρο πόσες από τις 6.700 αυτές θέσεις εργασίας απλά μεταφέρθηκαν από τη νομιμότητα στην παρανομία. Κάτι παρόμοιο ισχύει και με το εμπόριο, όπου το «under-the-table» αποτελεί μια αρκετά διαδεδομένη μορφή απασχόλησης.

σεων στις επαγγελματικές και επιστημονικές υπηρεσίες και άλλων 1.800 στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, εκτιμάται πως προσεγγίζουν τα «τελικά» νούμερα της κρίσης, αφού περαιτέρω μείωση στον συνολικό αριθμό εργαζομένων δεν μπορεί να αποκλειστεί. Σε κάθε περίπτωση, όμως, όσο η εμπιστοσύνη στο σύστημα θα παραμένει κλονισμένη, ακόμα και

Προσοχή χρειάζεται στην ανάγνωση των στοιχείων, αφού πολλές θέσεις εργασίας πιθανόν να μεταφέρθηκαν από τη νομιμότητα στην παρανομία.

με αντιστροφή των αρνητικών ρυθμών ανάπτυξης στους τζίρους, δεν πρέπει να αναμένεται πως θα καταγραφεί καθαρή αύξηση στους τζίρους. Σε άλλες περιπτώσεις, όπως στο εμπόριο (λιανικό και χονδρικό) οι φούσκες που είχαν δημιουργηθεί και η συνεχής αύξηση στους τζίρους και την απασχόληση, κατά πάσα πιθανότητα θα αποτελέσουν γνώρισμα σπουδαστών.

Το ίδιο ισχύει και για τις 1.400 περίπου θέσεις εργασίας στο δημόσιο, που δεν αναμένεται να επανέλθουν. Μάλιστα, με τους δήμους και τις τοπικές αρχές να δείχνουν τουλάχιστον εξίσου υδροκέφαλες με την κεντρική κυβέρνηση, και τις απολύσεις να μην έχουν ακόμα αρχίσει, θα πρέπει να αναμένεται

πως θα σημειωθεί αυξημένη μείωση στις θέσεις εργασίας του συγκεκριμένου τομέα.

Το συνολικό εργατικό δυναμικό στην Κύπρο, είναι κάτι λιγότερο από 450.000.

Ρουμάνοι, Βούλγαροι

Η απώλεια θέσεων εργασίας δείχνει το μέγεθος των πιέσεων που δέχεται η απασχόληση, ενώ ταυτόχρονα λειτουργεί και ως απόδειξη πως για την ανεργία που καταγράφεται, δεν «ευθύνονται» οι μετανάστες. Πάντως, οι συνολικές θέσεις εργασίας, αλλά και οι εγγεγραμμένοι άνεργοι που προέρχονται από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, είναι πολύ πιθανόν να εγκαταλείψουν την Κύπρο μέσα στους επόμενους μερικούς μήνες, μειώνοντας έτσι (έστω και οριακά) την ανεργία και «απελευθερώνοντας» τις πιο χαμηλόμισθες και δύσκολες εργασίες για όσους Κύπριους αποφασίσουν, πλέον, πως επιθυμούν να εργαστούν σε αυτές τις θέσεις.

Το στοιχείο που πλέον αλλάζει για τα καλά σε σχέση με τους μετανάστες από τις συγκεκριμένες δύο χώρες, είναι πως λήγουν οι αναστολές στην εφαρμογή του Κεκτημένου και πλέον ολόκληρη η ΕΕ είναι διαθέσιμη για άτομα από Ρουμανία και Βουλγαρία που επιθυμούν να μεταναστεύσουν. Αγγλία και Γαλλία, αλλά και Γερμανία, παραπομπάζονται ως «πρώτες επιλογές» από τους αναλυτές.

Ωστόσο, στο παρόν στάδιο δεν καταγράφεται τέτοια μετακίνηση και εν πάση περιπτώσει, η φυγή τους δεν πρόκειται να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, απλά θα μειώσει τον ανταγωνισμό για τις υφιστάμενες.

Η κρίση «πάγωσε» τις σχέσεις με Ελλάδα

Το εύρος των διμερών εμπορικών συναλλαγών μειώθηκε δραματικά με πτώση κατά 9,7% εξ' αιτίας των νέων δεδομένων

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΑΗ

Η **τροχιά** δυναμικής ανόδου των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων της Ελλάδας και της Κύπρου περιορίστηκε το 2012, λόγω των δυσμενών συνεπειών της οικονομικής συγκυρίας στην Ελλάδα, αλλά και στην Κύπρο, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της ελληνικής Πρεσβείας στη Λευκωσία.

Στην ανάλυση επισημαίνεται ότι η κυπριακή αγορά, παρά το μικρό μέγεθός της, συνέβαλε μέχρι το 2012 στην κερδοφορία των ως άνω τραπεζών, σε μία δύσκολη περίοδο για την αγορά στην Ελλάδα.

Ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, η Κύπρος είχε εξελιχθεί, μέχρι και το 2011/12, σε ελκυστικό προορισμό για ελληνικές εταιρείες.

Οι περισσότερες εταιρείες ενδιαφέρονταν για ανάπτυξη δραστηριότητας σε ευρύ οικονομικό φάσμα, είτε ως μονάδες κάποιων κοινοπραξιών με κυπριακές εταιρείες, είτε ως υπεργολάβοι.

Στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι εγγεγραμμένες 4.000 εταιρείες εκ των οποίων 414 (ή άνω του 10%) είναι ελληνικές. Ενώ το 2009 ήταν εγγεγραμμένες 59 εταιρείες, το 2010 ο αριθμός τους ανήλθε στις 248. Μόνο το πρώτο πεντάμηνο του 2011 ενεγράφησαν 107 νέες εταιρείες. Συνολικά 99 εταιρείες ανέλαβαν, την περίοδο 2009 / πεντάμηνο 2011, έργα που προκηρύχθηκαν από το κυπριακό δημόσιο. Πρόκειται κυρίως για έργα πληροφορικής και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Ελληνικές επιχειρήσεις όπως η IKEA έχουν μακροχρόνια παρουσία στην Κύπρο, ενώ πρόσφατα ξένοι επενδυτές που δραστηριοποιούνται εν μέσω κρίσης σε τέτοιες επιχειρήσεις, «κοιτάζουν» και την Κύπρο.

Συνήθως οι ελληνικές εταιρείες που αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση δημοσίων συμβάσεων, μεταφέρουν στην Κύπρο το δικό τους προσωπικό, περιορισμένου αριθμού, για μερικούς μήνες μέχρι την ολοκλήρωση του έργου. Υπενθυμίζεται ότι, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος δημοσίων συμβάσεων, ανακοινώνονται δωρεάν οι προκηρύξεις δημοσίων συμβάσεων που αφορούν στον κυπριακό δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Το εμπόριο

Η σύγκλιση των οικονομικών συμφερόντων και η συμπληρωμα-

τικότητα των οικονομιών τους δεν παύει να αποτυπώνεται με σαφήνεια στους τομείς του διμερούς εμπορίου, των επενδύσεων και του τουρισμού.

Το εύρος των διμερών εμπορικών συναλλαγών διαμορφώθηκε, το 2012, στο επίπεδο των 1,51 δισ. ευρώ, έναντι 1,67 δισ. ευρώ το 2011, περιοριζόμενο κατά 9,7%.

Το εμπορικό ισοζύγιο εμφανίζει συνεχές πλεόνασμα υπέρ της Ελλάδας. Οι ελληνικές εξαγωγές προς την Κύπρο ανήλθαν, το 2012, σύμφωνα με την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία σε 1,22 δισ. ευρώ, σημειώνοντας πτώση της τάξεως του 8,9% έναντι του 2011 (1,34 δισ. ευρώ).

Στην έκθεση υπογραμμίζεται ότι η Κύπρος, παρότι μικρή αγορά σε επίπεδο πληθυσμού (840 χιλ. κάτοικοι στην περιοχή που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία) αποτελεί, σήμερα, τον τέταρτο σημαντικότερο εξαγωγικό προσανατολισμό για τα ελληνικά προϊόντα μετά την Ιταλία, τη Γερμανία και τη Βουλγαρία.

Σε ό,τι αφορά τις κυπριακές εξαγωγές προς την Ελλάδα, σημείωσαν σημαντική μείωση (13,2%) το 2012, ανερχόμενες σε 287,7 εκ. ευρώ από 331,5 εκ. ευρώ το 2011, ενώ το έλλειμμα στο διμερές εμπορικό ισοζύγιο μειώθηκε κατά 7,4%.

Οι κυπριακές εξαγωγές με προ-

ορισμό την ελληνική αγορά κάλυψαν, κατά το 2012, το 20,25% του συνόλου των κυπριακών εξαγωγών, μειώνοντας το μερίδιό τους, σε σχέση με το 2011 (23,76%).

Ως προς τις κυπριακές εισαγωγές από την Ελλάδα, το μερίδιό τους επί του συνόλου των κυπριακών εισαγωγών διατηρήθηκε σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με πέρυσι (21,25% το 2012 έναντι 21,36% το 2011).

Οι ελληνικές εξαγωγές προς την Κύπρο καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων. Στη σύνθεσή τους κυριαρχούν τα ακόλουθα προϊόντα: Πετρελαιοειδή, ηλεκτρικές συσκευές, φαρμακευτικά προϊόντα, μηχανολογικός εξοπλισμός, είδη ένδυσης, ράβδοι σιδήρου, τρόφιμα, αιθέρια έλαια και πλαστικές ύλες.

Στις ελληνικές εισαγωγές εκ Κύπρου, δεσπόζουν τα εξής προϊόντα: Οργανικά χημικά, απορρίμματα σιδήρου, φαρμακευτικά προϊόντα, ηλεκτρικές συσκευές, ιατροχειρουργικός εξοπλισμός και οπτικά, λαχανικά και γαλακτοκομικά προϊόντα.

Οι ελληνικές επενδύσεις

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα (προσωρινά) στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, οι ροές ελληνικών ΑΞΕ στην Κύπρο το 2012 ανήλθαν στα 215 εκατ. ευρώ, από 241 εκατ. ευρώ το 2011 και αφορούσαν, κατά κύριο λόγο, στη σύσταση εταιρειών με αντικείμενο την παροχή συμβουλευτικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Το σύνολο των ελληνικών ΑΞΕ στην Κύπρο το 2012 (επενδυτική θέση) ανερχόταν σε 3,1 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με την έκθεση «η απόφαση ελληνικών εταιρειών να δραστηριοποιηθούν στην Κύπρο, συνδέεται ασφαλώς με την οικονομική κρίση και τη μείωση της

εσωτερικής κατανάλωσης στην Ελλάδα, αλλά εξηγείται και από μια σειρά ευνοϊκών παραμέτρων: Κοινή γλώσσα, εξοικείωση Κυπρίων καταναλωτών με ελληνικά «brands», μηδενικό ελάχιστο κεφάλαιο και φορολόγηση εταιρειών με συντελεστή 12,5% (και μέχρι το 2012 με συντελεστή 10%).

Περισσότερες από 100 μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, αριθμός που σημειώνει σταθερή αύξηση κάθε χρόνο. Συνολικά, περισσότερες των 1.500 ελληνικών εταιρειών φαίνεται να έχουν εγγραφεί στην Κύπρο, προκειμένου να εκμεταλλευτούν, μεταξύ άλλων, τη χαμηλότερη φορολόγηση.

«Ωστόσο, κατά το τελευταίο έτος παρατηρήθηκε το φαινόμενο ορισμένες ελληνικών συμφερόντων εταιρείες να κλείνουν, λόγω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας που έχει επηρεάσει το σύνολο του επιχειρηματικού κόσμου στη χώρα», σύμφωνα με την έκθεση.

Μεγάλες ελληνικές εταιρείες έχουν ευρύτατη και μακροχρόνια παρουσία στην Κύπρο (π.χ. Coca-Cola 3E στα αναψυκτικά, Ελληνικά Πετρέλαια στα πετρελαιοειδή, Jumbo στα παιχνίδια, Υδρογειος στις ασφάλειες), ενώ άλλες εξίσου μεγάλου βεληνεκούς αναπτύσσονται με την ίδρυση νέων καταστημάτων. Μεταξύ άλλων, ο όμιλος Φουρλή διατηρεί στην Κύπρο το IKEA ή τα καταστήματα Intersport, ενώ το 2011 προέβη και στο άνοιγμα καταστήματος Leroy Merlin στη Λευκωσία. Επιπλέον, στην ίδρυση θυγατρικής στην Κύπρο με την επωνυμία Kleeman International Holdings Ltd προέβη η Kleeman Hellas AEBE, με συμμετοχή 100% στο μετοχικό κεφάλαιο.

ΤΕΤ-Α-ΤΕΤ

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Η Πέγκυ Ζήνα
σε ένα
εορταστικό
ΤΕΤ-Α-ΤΕΤ
με τον
Τάσο Τρύφωνος.

ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 10μ.μ.

Ευχαριστίες: **Ευρηκα** **Μασσαλίας**

Andreotti

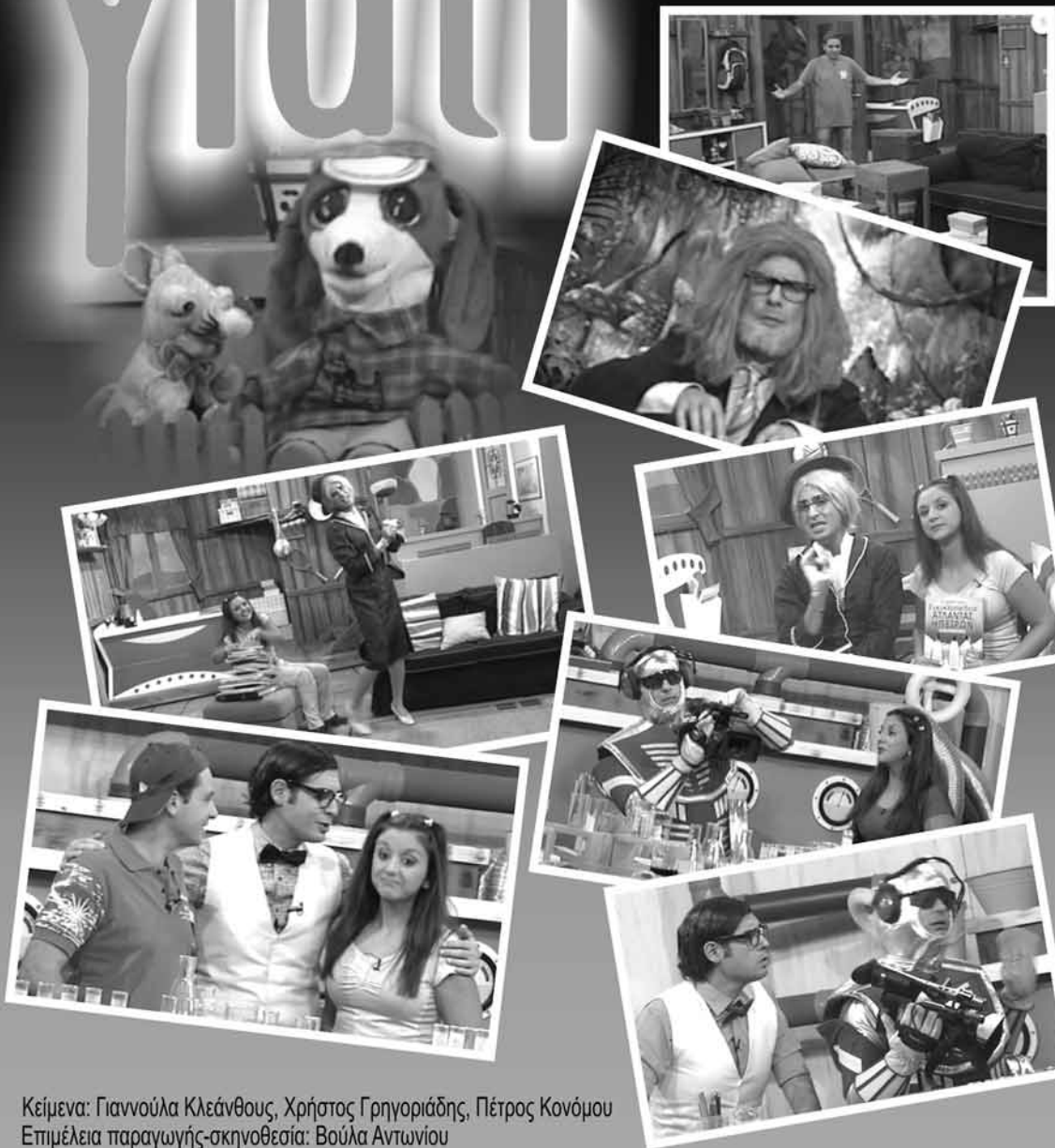

Χορηγός της εκπομπής:

στη
χώρα του
γιατί

Η εκπομπή συνεχίζει
για έβδομη χρονιά την
επιτυχημένη πορεία της
απαντώντας στα
ΓΙΑΤΙ των παιδιών.

Κείμενα: Γιαννούλα Κλεάνθους, Χρήστος Γρηγοριάδης, Πέτρος Κονόμου
Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία: Βούλα Αντωνίου

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ 3.50μ.μ.
Σε επανάληψη κάθε Κυριακή 12.05 μετά το μεσημέρι

Ακόμα πιο πλούσιοι έγιναν οι 300 κροίσοι του 2013

Δισεκατομμυριούχοι αύξησαν την περιουσία τους κατά 524 δις. δολ. σε ένα χρόνο

Οι 300 πιο πλούσιοι άνθρωποι στον κόσμο έγιναν πλουσιότεροι κατά 524 δισεκατομμύρια δολάρια το 2013, σύμφωνα με σχετική δεικτική του πρακτορείου οικονομικών ειδήσεων Bloomberg.

Η συνολική καθαρή αξία της περιουσίας των κορυφαίων 300 δισεκατομμυριούχων ανήλθε στα 3,7 τρις. δολάρια στο κλείσιμο της αγοράς την 31η Δεκεμβρίου. Τα μεγαλύτερα κέρδη καταγράφηκαν στη βιομηχανία της τεχνολογίας, τα οποία εκτοξεύθηκαν κατά 28%.

Από τους 300 πλούσιους που περιλαμβάνονταν στην τελική κατάταξη του δείκτη για το 2013, μόνο οι 70 κατέγραψαν καθαρή ζημία στο έτος.

«Οι πλούσιοι θα συνεχίσουν να γίνονται πλουσιότεροι το 2014. Τα επιτόκια θα παραμείνουν χαμηλά, οι αγορές μετοχών θα συνεχίσουν να μεγεθύνονται και η οικονομία θα αναπτυχθεί κατά τουλάχιστον 2%», δήλωσε σε τηλεφωνική συνέντευξη από τα γραφεία του στη Νέα Υόρκη ο Τζον Κασιματίδης, ο δισεκατομμυριούχος ιδρυτής του ομίλου εταιρειών ενέργειας και διαχείρισης ακινήτων της περιουσίας Red Apple.

Ο Μπιλ Γκέιτς, ιδρυτής και πρόεδρος της εταιρείας Microsoft,

ήταν ο περισσότερο κερδισμένος. Η περιουσία του 58 ετών μεγιστάνα αυξήθηκε κατά 15,8 δις. δολάρια σε 78,5 δις. δολ., σύμφωνα με τον δείκτη, καθώς οι μετοχές της Microsoft αυξήθηκαν κατά 40%.

Ο Γκέιτς ανακατέλαβε στις 16 Μαΐου τον τίτλο του πλουσιότερου ανθρώπου στον κόσμο από τον Μεξικανό επενδυτή Κάρλος Σλιμ. Η περιουσία του Γκέιτς ευνοήθηκε επίσης από το ράλι μετοχών του, μεταξύ άλλων στους καναδικούς σιδηροδρόμους και την εταιρεία εφαρμογών και διαχείρισης υγιεινής Ecolab, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 34% και 45%, αντίστοιχα.

Οι τιμές των μετοχών σε παγκόσμιο επίπεδο κατέγραψαν το 2013 τα μεγαλύτερα κέρδη από το 2009, με τον παγκόσμιο δείκτη MSCI να αυξάνεται κατά 24% στη διάρκεια του έτους και να διαμορφώνεται στις 1.661,07 μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου.

Ο δείκτης Standard & Poor's 500 αυξήθηκε κατά 30%, καταγράφοντας τα μεγαλύτερα κέρδη από το 1997. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 σημείωσε κέρδη 17%. Οι εταιρείες του δείκτη S&P 500 αξίζουν 3,7 τρισεκατομμύρια δολάρια περισσότερο απ' ό,τι πριν από 12 μήνες.

Ο πιο κερδισμένος από τους κροίσους ήταν φέτος ο Μπιλ Γκέιτς, καθώς οι μετοχές της Microsoft αυξήθηκαν κατά 40%. Ο Μπιλ σήμερα «αξίζει» 78,5 δις. δολάρια.

Τα δέκα ακραία σενάρια του 2014

Οι αναλυτές της SaxoBank κοιτάζουν τι μπορεί να ανατρέψει τα αναμενόμενα

Της **ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΩΤΑ**

Δέκα ακραία, «εξωφρενικά», σενάρια παρουσιάζει η SaxoBank για το 2014, τα οποία δεν είναι αναγκαία να χαρακτηριστούν «απαισιόδοξα» κατά την άποψη του επικεφαλής οικονομολόγου της σκανδιναβικής τράπεζας, Στιν Τζέικομπσεν. Ένας φόρος περιουσίας σε καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ από την Κομισιόν, η επικράτηση μιας αντιευρωπαϊκής συμμαχίας στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αυτήν την άνοιξη, το σκάσιμο της «φούσκας» στην πεντάδα των κολλοσσών του διαδικτύου, μια ύφεση στη Γερμανία, η κατάρρευση του χρηματιστηριακού δείκτη Cac-40 στο Παρίσι κατά 40% από μια κρίση στην οικονομία της χώρας και το ξέσπασμα αποπληθωρισμού στις ΗΠΑ, είναι κάποια από τα ακραία σενάρια της SaxoBank για το 2014.

«Δεν είναι σκοπός μας να δημιουργήσουμε μια απαισιόδοξη προοπτική. Αναφερόμαστε σε κάποια κρίσιμα γεγονότα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αλλαγές, κατά προτίμηση, προς το καλύτερο», σχολιάζει ο κ. Τζέικομπσεν. «Ούτως ή άλλως, από την ιστορία διαπιστώνεται ότι όλες οι αλλαγές, καλές ή κακές, απορρέουν από την αποτυχία της παλαιάς φόρμουλας στην αντιμετώπιση διαφόρων σταδίων μιας κρίσης», προσθέτει ο επικεφαλής οικονομολόγος της SaxoBank.

Τα σενάρια

Στην πρώτη θέση της λίστας με τις «Ακραίες Προβλέψεις για το 2014» βρίσκεται το σενάριο για την επιβολή φόρου περιουσίας σε καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μια κίνηση που θα αποβλέπει στην καταπολέμηση της ανισότητας και την εξασφάλιση επαρκών κεφαλαίων ως προληπτικό μέτρο, δηλαδή ως «μαξιλάρι» στην καταπολέμηση κρίσεων. «Θα είναι το τελικό στάδιο σ' ένα απολυταρχικό καθεστώς στην Ευρώπη, υποβαθμίζοντας στο ναδίρ τα ατομικά και ιδιοκτησιακά δικαιώματα», τονίζεται από τη SaxoBank.

Δεύτερο ακραίο σενάριο θα ήταν η επικράτηση μιας αντιευρωπαϊκής συμμαχίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ένας αντιευρωπαϊστής Πρόεδρος στο Κοινοβούλιο και η αποτυχία των ηγετών των κρατών μελών να επιλέξουν τον επικεφαλής στην Κομισιόν, θα προκαλούσε μεγάλη αναστάτωση στην Ευρώπη σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο.

Τρίτο σενάριο της SaxoBank είναι η απότομη προσγείωση των μετοχών των Amazon, Netflix, Twitter, Pandora Media και Yelp, οι οποίες θα αποτελέσουν μια νέα «φούσκα» κάρη στην τάση των επενδυτών να υπερεκτινούνται σε ιστορίες ιδιγνώδους ανάπτυξης λίγο καιρό μετά τη χρηματοπιστω-

Τα κεντρικά γραφεία της SaxoBank.

Η επικράτηση μιας αντιευρωπαϊκής συμμαχίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα άλλαζε άρδην το πολιτικό στάτους κβο.

τική κρίση, όπως επισημαίνεται από τη SaxoBank. Παρ' όλα αυτά, η σκανδιναβική τράπεζα τονίζει ότι ο αμερικανικός κλάδος τεχνολογίας, συνολικά, αποτιμάται σε επίπεδα χαμηλότερα κατά 15% από τον δείκτη S&P 500.

Στο τέταρτο σενάριο πρωταγωνιστεί η Τράπεζα της Ιαπωνίας. Στο ενδεχόμενο μιας ραγδαίας επιβράδυνσης στην παγκόσμια ανάκαμψη, το γιεν θα εκτοξευθεί στα 80 έναντι του δολαρίου, διότι οι επενδυτές θα αναζητήσουν καταφύγιο για τα χρήματά τους. Τότε η Τράπεζα της Ιαπωνίας αποφασίζει τη μαζική ρευστοποίηση των τεράστιων τοποθετήσεων σε κρατικά ομόλογα για να αποτρέψει την ενίσχυση του γιεν, πυροδοτώντας ένα περιβάλλον απόλυτης αβεβαιότητας στις αγορές.

Ακολουθούν τα σενάρια αποπληθωρισμού στις ΗΠΑ και της επέκτασης των μέτρων στήριξης από τη Fed, με μηνιαίες αγορές άνω των 100 δις. δολαρίων, αποκλειστικά σε ομόλογα στεγαστικών δανείων.

Η ύφεση στη Γερμανία και η πτώση του γαλλικού Cac-40 καταλαμβάνουν την όγδοη και ένατη θέση στις ακραίες προβλέψεις της τράπεζας, μετά το έβδομο σενάριο για την πτώση της τιμής του μαύρου χρυσού. Στο δέκατο σενάριο κυριαρχεί η πτώση της τιμής του πετρελαίου στα 80 δολάρια το βαρέλι, καθώς η παραγωγή θα ενισχυθεί με μη συμβατικές μεθόδους αλλά και την πλήθωρα παραγωγών από τη Σαουδική Αραβία.

Η Ελλάδα χρειάζεται εκστρατεία λόμπινγκ

Της ανταποκρίτριας μας στην ΟΥΑΣΗΤΟΝ **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΟΚΟΥ**

«Είμαι ένθερμος οπαδός μιας ισχυρής, ολοκληρωμένης εκστρατείας λόμπινγκ, αλλά όχι εδώ: στην Ελλάδα», λέει στην «Κ» ο Άρτ Δημόπουλος, πρώην στέλεχος της K&L Gates, μιας από τις νομικές εταιρείες της Ουάσιγκτον που ειδικεύονται στις κυβερνητικές σχέσεις, το γνωστό λόμπινγκ. Οπως πιστεύει, «εκεί χρειάζεται περισσότερο η προσπάθεια για να εκπαιδευθεί, ενημερωθεί και κερδίσει κανείς την κοινή γνώμη, ώστε να υποστηρίξει τα ζητήματα που είναι σημαντικά για όλους τους Έλληνες – και για τα οποία θα έπρεπε όλοι να είναι ενωμένοι».

Ο κ. Δημόπουλος εμφανίζεται σήμερα την κληρονομιά της Ελλάδας σε νεαρούς Ελληνοαμερικανούς ως εκτελεστικός διευθυντής της National Hellenic Society. Με μακρά εμπειρία στην πρωτεύουσα του λόμπινγκ, ωστόσο, είναι πεπεισμένος ότι «οι συμβουλές των ειδικών είναι αναντικατάστατες» και θεωρεί ότι «η Ελλάδα μένει έτη φωτός πίσω, διότι αποτυγχάνει να τις αξιοποιήσει».

Η εμπειρία του από την πατρίδα: «Εκπροσωπούσαμε έναν μεγάλο αμερικανικό όμιλο με ισχυρή παρουσία στην Ελλάδα, που συνέισεφερε 40 εκατ. δολάρια στην οικονομία μέσω θέσεων εργασίας,

Είναι ξεκάθαρη η ανάγκη να αποκτήσει η Ελλάδα πρόσβαση σε εταιρείες της Οδού Κ της Ουάσιγκτον.

προμηθευτών κ.ά. Αντιμετώπισαν ένα πρόβλημα που μοιράζεται όλος ο κλάδος τους. Ο πελάτης μας παρ' ολίγον να φύγει από την ελληνική αγορά και να πάει στη Βουλγαρία, ή να επεκτείνει τις τουρκικές του δραστηριότητες – κάτι που θεωρούμε αυτοκτόνο με δεδομένο ότι τόσες βιομηχανίες κολάνε σε κυβερνητικές ρυθμίσεις, αναχρονιστικές πολιτικές και πολιτικούς σκοπούς που εμποδίζουν την πρόοδο».

Ο κ. Δημόπουλος βλέπει πάντως ευκαιρίες προώθησης των συμφε-

ρόντων ελληνικών βιομηχανιών, σε τομείς όπως ο τουρισμός, οι οινοπαραγωγοί και οι παραγωγοί ελαιολάδου στις ΗΠΑ, που, όπως λέει, «θα πρέπει να συνεργασθούν μεταξύ τους στα σοβαρά και να επενδύσουν για να προωθήσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους με έξυπνους και αποτελεσματικούς τρόπους». Επικεφαλής της προσπάθειας, προσθέτει ο ίδιος, «πρέπει να είναι κάποιος που καταλαβαίνει πώς δουλεύει το σύστημα, τι χρειάζεται να γίνει, ελέγχει το κόστος

και διασφαλίζει πως οι στόχοι επιτυγχάνονται εγκαίρως. Εδώ είναι όπου συχνά αποτυγχάνουν πολλοί, καθώς προσλαμβάνουν τον λάθος μάντζερ λόγω κόστους ή προσωπικών σχέσεων».

Όσο για τις εκστρατείες με κινητοποίηση της βάσης, θεωρεί ότι είναι πολύ σημαντικές, αλλά τονίζει ότι χρειάζεται «τέχνη» προκειμένου να είναι αποτελεσματικές και όχι χάσιμο χρόνου. Οπως εξη-

Οι ειδήμονες διαβλέπουν ευκαιρίες προώθησης ελληνικών βιομηχανιών σε κρίσιμους τομείς.

γεί: «Η πιο αποτελεσματική και επιτυχημένη τέτοια εκστρατεία ήταν εκείνη που παρουσίασε την άδικη κατάσταση που αντιμετώπιζε το Οικουμενικό Πατριαρχείο όχι σε όρους ελληνoturκικού ζητήματος αλλά στο πλαίσιο της θρησκευτικής ελευθερίας, με την οποία μπορούν να ταυτισθούν όλοι, είτε είναι Εβραίοι είτε χριστιανοί. Εδώ έχει νόημα το πώς ζητάς κάτι, πώς το ορίζεις με τέτοιο τρόπο που να βγάζει νόημα και να προκαλεί δράση».

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΧΝΙΩΤΗ**

Πλατφόρμα για την Έρευνα και Τεχνολογία στις κατασκευές

Το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), στο πλαίσιο της ευρύτερης ευρωπαϊκής αντιληψης για καθορισμό κοινής στρατηγικής και θεματικών προτεραιοτήτων για την έρευνα και την καινοτομία στην κατασκευαστική βιομηχανία δημιουργώντας εθνικές πλατφόρμες, έχει δημιουργήσει από το 2006 την Πλατφόρμα για την Έρευνα και την Τεχνολογία στις Κατασκευές στην Κύπρο (ΠΙΕΤΕΚΚ).

Με την ολοκλήρωση και την παρουσίαση, τον Ιούνιο του 2011, της στρατηγικής ατζέντας για τον καθορισμό των ερευνητικών θεματικών προτεραιοτήτων για ολόκληρη την κατασκευαστική βιομηχανία, με χρονικό ορίζοντα το 2030, η οργανωτική επιτροπή της ΠΙΕΤΕΚΚ πραγματοποίησε ακολούθως διάφορες ενημερωτικές συναντήσεις με αρμόδιους για την έρευνα φορείς,

Μπορεί να βοηθήσει τον κατασκευαστικό τομέα

όπως είναι το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, το Επιστημονικό Συμβούλιο και η υπηρεσία Τεχνολογίας του υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, με σκοπό:

Να ενημερώσει για τις ερευνητικές προτεραιότητες του κατασκευαστικού – με την ευρύτερή του έννοια – τομέα

Να εισηγηθεί τρόπους ώστε τα ερευνητικά προγράμματα που υλοποιούνται στην Κύπρο να είναι πιο στοχευμένα ως προς την επίλυση των υπαρκτών αναγκών της βιομηχανίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η φύση της όλης προσπάθειας έχει δυνα-

μικό χαρακτήρα μέσα και από τον τρόπο λειτουργίας της ίδιας της ΠΙΕΤΕΚΚ. Τόσο η στρατηγική όσο και οι προτεραιότητες θα επανεξετάζονται και θα αναπροσαρμόζονται εξελικτικά με την πάροδο του χρόνου.

Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε, η οργανωτική επιτροπή μελέτησε διάφορες μεθόδους και τρόπους σε σχέση με την ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας στον τόπο μας αλλά και τη διερεύνηση πιθανών τρόπων χρηματοδότησης στοχευμένων ερευνητικών προγραμμάτων ενώ παράλληλα αποφάσισε την επαναδιάρθρωση της οργανωτικής της δομής ώστε να υπαρκτών αναγκών της βιομηχανίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η φύση της όλης προσπάθειας έχει δυνα-

πραγματικές ανάγκες και τα αποτελέσματα της έρευνας.

Αποφάσισε, επίσης, τον επανακαθορισμό των στόχων της Πλατφόρμας λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία των προηγούμενων χρόνων αλλά και τα νέα δεδομένα που είχαν προκύψει στην κυπριακή οικονομία:

Την ανάδειξη και προώθηση των πραγματικών αναγκών της κατασκευαστικής βιομηχανίας για έρευνα - Προώθηση ερευνητικών θεματικών προτεραιοτήτων από τις επιχειρήσεις προς τους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς για την έρευνα.

Τη συμμετοχή στον δημόσιο διάλογο - προσπάθεια για εκπροσώπηση της ΠΙΕΤΕΚΚ στην επιτροπή δημόσιου διαλόγου του ΙΠΕ και σε άλλα σχετικά με την έρευνα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Τη διασύνδεση της κατασκευα-

στικής βιομηχανίας με τους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς για την έρευνα αλλά και τα ακαδημαϊκά/ερευνητικά ιδρύματα του τόπου - η συμπλήρωση του κενού που παρατηρείται.

Την ανάδειξη του πολλαπλάσιου οφέλους από την επένδυση στην εφαρμοσμένη έρευνα η οποία προκύπτει από τις ανάγκες των εταιρειών του κατασκευαστικού τομέα.

Τη διάχυση των αποτελεσμάτων από ερευνητικά προγράμματα με τη διοργάνωση ενημερωτικών παρουσιάσεων και παροχή στήριξης σε ενδιαφερόμενες εταιρείες για την εφαρμογή τους στην πράξη - διασύνδεση με επιχειρήσεις του τομέα που θα ήθελαν να εφαρμόσουν τα αποτελέσματα.

Την εκπροσώπηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για τις Κατασκευές (European Con-

struction Technology Platform – ECTP). Καταλήγοντας, το κύριο ζητούμενο, σε αυτή τη φάση τουλάχιστον, είναι η αναγνώριση από τη βιομηχανία των δυνατοτήτων που υπάρχουν και του οφέλους που θα έχουν ώστε να χρηματοδοτηθούν ερευνητικά προγράμματα, αξιοποιώντας το επιστημονικό δυναμικό του τόπου.

Ευελπιστούμε ότι με τη δραστηριοποίηση της ΠΙΕΤΕΚΚ θα συμβάλουμε ως Επιμελητήριο στη διεύρυνση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στη χώρα μας αλλά, κυρίως, θα συνδράμουμε στην ανάπτυξη εφαρμοσμένων έρευνας η οποία θα έχει συγκεκριμένα και πρακτικά οφέλη για τον τομέα των κατασκευών και την οικονομία της Κύπρου.

Ο κ. Στέλιος Αχνιώτης είναι Πολιτικός Μηχανικός, Πρόεδρος του ΕΤΕΚ.

Παράνομος τζόγος και κρίση συρρίκνωσαν κατά 60% τον τζίρο των καζίνο στην 5ετία

Η αρνητική πορεία έχει επίπτωση στα έσοδα του Δημοσίου – Στα 300 εκατ. ο κύκλος εργασιών το 2013

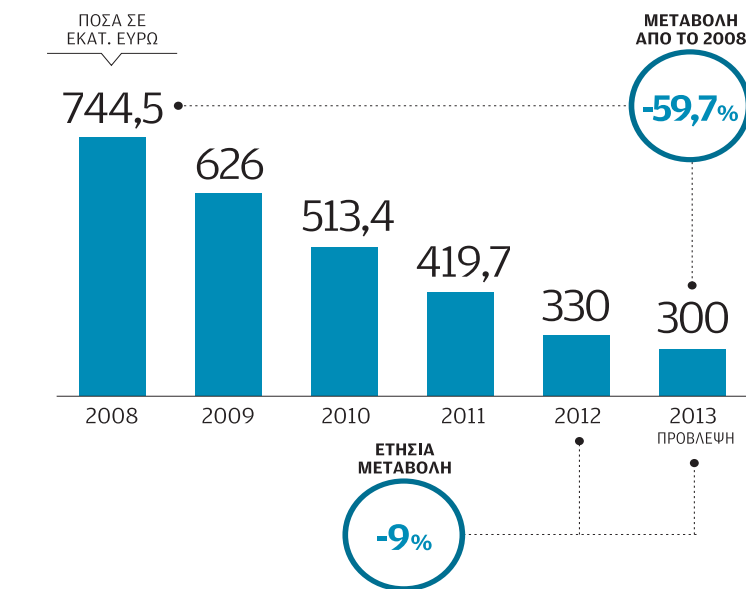
Του ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ

Πτώση σε ποσοστό 60% έχει υποστεί σε βάθος πενταετίας ο συνολικός τζίρος των ελληνικών καζίνο, συμπαράσυροντας και τα έσοδα του ελληνικού Δημοσίου. Το 2013, ο κύκλος εργασιών τους διαμορφώθηκε περίξ των 300 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας για πέμπτη διαδοχική χρονιά μείωση.

Η καλύτερη χρονιά για τα καζίνο ήταν το 2008, οπότε ο τζίρος τους είχε φθάσει σε 744,5 εκατ. ευρώ. Εκτοτε ακολούθησε φθίνουσα πορεία. Το 2009 έπεσε στα 626 εκατ. ευρώ, το 2010 στα 513,4 εκατ. ευρώ, το 2011 στα 419,7 εκατ. ευρώ και το 2012 στα 330 εκατ. ευρώ. Η αρνητική πορεία των αποτελεσμάτων έχει επίπτωση και στα έσοδα του Δημοσίου, αλλά και σε αυτά των δήμων στους οποίους έχουν έδρα τα καζίνο από την άμεση συμμετοχή τους στον τζίρο τους.

Βάσει της νομοθεσίας, το Καζίνο Λουτρακίου οφείλει να καταβάλλει το 37% του τζίρου του στο Δημόσιο και στον ομώνυμο δήμο, το Καζίνο του Ρίου το 34,75%, τα Καζίνο Θεσσαλονίκης και Ρόδου το 34%, το Καζίνο της Πάρνηθας το 33% και τα άλλα καζίνο (Σύρου, Ξάνθης, Χαλκιδικής και Κέρκυρας) το 24%.

Παράλληλα, καταβάλλουν τέλος υπέρ του ΕΟΤ, τέλος κατοχής αδειάς, «τσιγαρόσημο» και έσοδα από τα εισιτήρια. Ωστόσο, αρκετές από τις επιχειρήσεις του κλάδου δηλώνουν αδυναμία πλέον να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Από την άλλη, το Δημόσιο έχει καταβάλει ή θα καταβάλει πάνω από 50 εκατ. ευρώ ως αποζημιώσεις

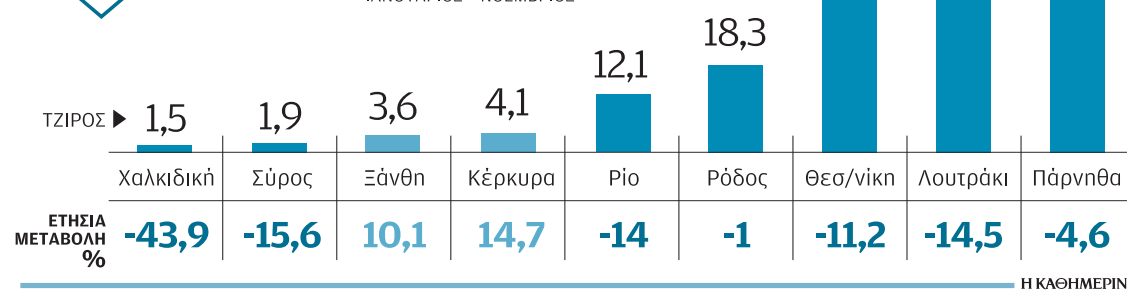

Ο συνολικός τζίρος των ελληνικών καζίνο

Η αναλυτική εικόνα το 11μηνο του 2013

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

για 2 καζίνο (του Φλώρινου και της Φλώρινας) που δεν λειτουργούν ποτέ, με δική του υπαιτιότητα, παρότι είχε κινήσει τις σχετικές διαδικασίες στα μέσα της δεκαετίας του '90.

Σύμφωνα με γνώστες της αγοράς, κύρια αιτία της συρρίκνωσης του κλάδου είναι η έξαρση του παράνομου τζόγου και ακολούθως η οικονομική κρίση. Στον Βορρά υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός

και από τα 4 καζίνο που λειτουργούν στα Σκόπια, με ετήσιο τζίρο περίπου 40 εκατ. ευρώ. Το σύνολο των στοιχημάτων στα 9 καζίνο για το 2013 μειώθηκε κατά περίπου 10% φθάνοντας κοντά στα

Το χρονικό ιδιωτικοποιήσεων

Η πρώτη ιδιωτικοποίηση μεταξύ των τριών παλαιότερων κρατικών καζίνο έγινε στη Ρόδο. Ο τζίρος τού εκεί καζίνο -που λειτουργούσε ως ιδιωτικό στις 2 Απριλίου 1999- μειώθηκε κατά 1% (18,3 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 0,7% (84,7 εκατ. ευρώ). Το 2003 ιδιωτικοποιήθηκε κατά το ήμισυ το Καζίνο της Πάρνηθας. Ο τζίρος του μειώθηκε κατά 4,6% (83,6 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 5,7% (481,3 εκατ. ευρώ). Εχει ζητηθεί η μετεγκατάστασή του στην Αττική, εκτός του Δήμου Αθηναίων. Ο τζίρος του Καζίνο της Κέρκυρας -αποκρατικοποιήθηκε το 2010- αυξήθηκε κατά 14,7% (4,1 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 6,6% (18,4 εκατ. ευρώ). Προβλήματα δεν έχουν μόνο τα ελληνικά καζίνο αλλά και καζίνο που έχουν σημείο αναφοράς τη χώρα μας, όπως το Greek Mythology Casino που βρίσκεται στο Μακάο, και του οποίου η όλη διακόσμηση είναι εμπνευσμένη από την αρχαία Ελλάδα. Φαίνεται, το 'χει η χώρα...

καζίνο για το διάστημα Ιανουαρίου-Νοεμβρίου έχουν ως εξής:

Ο τζίρος του Καζίνο της Χαλκιδικής -πρώτο ιδιωτικό που άνοιξε στη χώρα μας το 1995- μειώθηκε κατά 43,9% (1,5 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 34,1% (7,8 εκατ. ευρώ). Ο τζίρος του Καζίνο Λουτρακίου -που άνοιξε επίσης το 1995- μειώθηκε κατά 14,5% (73,5 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 14,7% (434,2 εκατ. ευρώ). Το καζίνο αναμένει δικαστική απόφαση για την ένταξή του στο άρθρο 106 Β περί εξυγίανσης με τη συμφωνία πιστωτών και επιχειρήσεων.

Το Καζίνο της Ξάνθης ετοιμάζεται, κατά πληροφορίες, να μετακομίσει στο ξενοδοχείο Thraci Palace στην Αλεξανδρούπολη. Ο τζίρος του αυξήθηκε κατά 10,1% (3,6 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 6,8% (17,3 εκατ. ευρώ).

Ο τζίρος του Καζίνο του Ρίου μειώθηκε κατά 14% (12,1 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 16,8% (53,5 εκατ. ευρώ). Εχει ζητηθεί η μετεγκατάστασή του επί της εθνικής οδού Αθηνών-Πατρών.

Ο τζίρος του Καζίνο της Θεσσαλονίκης -που άνοιξε το 1996- μειώθηκε κατά 11,2% (72,3 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 14,1% (425,8 εκατ. ευρώ). Τέλος, ο τζίρος του Καζίνο της Σύρου -λειτουργεί από το 1997- μειώθηκε κατά 15,6% (1,9 εκατ. ευρώ) και το ποσό των στοιχημάτων κατά 23,1% (7,8 εκατ. ευρώ). Εχει ζητηθεί η μετεγκατάστασή του στη Μύκονο.

ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΚΥΠΡΙΑΚΑ

Παρουσιάζουν:
Γιάννης Τσιμιτσέλης
Βασιλική Χατζηαδάμου

Σχεδιασμός Τηλεπαιγνιδιού:
Σοφία Μουαϊμη, Νίκος Γαλήνης

Μουσική επιμέλεια: Μιχάλης Χατζημιχαήλ
Σκηνοθεσία: Γιώργος Ζαχαριάδης
Επιμέλεια: Σοφία Μουαϊμη

Παραγωγή:
Για το ΡΙΚ
Galinis Production Studios

ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7.00μ.μ. **ΡΙΚ1**
www.cybc.com.cy

ΚΑΥΤΕΣ ΠΙΠΕΡΙΕΣ

Παρουσίαση:
Χρίστος Χριστοδούλου

Επιμέλεια παραγωγής-
Σκηνοθεσία:
Μόνικα Φανουρίου,
Ανδρέας Ανδρέου

Εποπτεία:
Δέσπω Καρπή

ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6.15μ.μ. **ΡΙΚ1**
www.cybc.com.cy

Ελντοράντο για τις ελληνικές εταιρείες το Ιράκ, με τις συμβάσεις στα 2 δισ.

Με ανάπτυξη 10% και τον φορολογικό συντελεστή για επενδυτές μηδενικό τα πρώτα 10 χρόνια, τα κίνητρα είναι αυτονόητα

Του **ΗΛΙΑ ΜΠΕΛΛΟΥ**

Σε προνομιακή αγορά για την ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ελληνικών επιχειρήσεων έχει αναδειχθεί το Ιράκ και ακόμα περισσότερο η βόρεια αυτόνομη επαρχία του Κουρδιστάν. Μεγάλες ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες, ενεργειακοί όμιλοι, επιχειρήσεις τροφίμων, μηχανολογικού εξοπλισμού, αλλά και μελετητικά γραφεία και σύμβουλοι επιχειρήσεων, έχουν μόνιμη παρουσία εκεί, ενώ οι αναδοχές έργων και οι συμβάσεις που έχουν κατακυρωθεί σε ελληνικών συμφερόντων ομίλους ξεπερνούν -σύμφωνα με υπολογισμούς της αγοράς- τα 2 δισ. ευρώ. Με δεδομένη την ιστορικά καλή σχέση Ελλήνων και Κούρδων, τη γεωπολιτική σταθερότητα που διασφαλίζει η «αμερικανική ομπρέλα» -ελέω και των πετρελαιοφόρων κοιτασμάτων του Βορείου Ιράκ- και το μαζικό πρόγραμμα κρατικών επενδύσεων σε υποδομές των βόρειων επαρχιών, που αγγίζει τα 10 δισ. δολ., πυκνώνουν οι ελληνικές επιχειρηματικές αποστολές στην πρωτεύουσα του Κουρδιστάν, Ερμπίλ, αλλά και στη Σουλεϊμάνγια και στη Βαγδάτη.

Με την ετήσια ανάπτυξη στο 10% και τον φορολογικό συντελεστή για τους ξένους επενδυτές μηδενικό για τα πρώτα δέκα χρόνια, τα κίνητρα είναι αυτονόητα. Στο Ερμπίλ έχει ήδη εγκατασταθεί Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών, όπως άλλωστε και 2.296 καταχωρισμένες ξένες εταιρείες από 78 χώρες. Περισσότερες

από 1.000 είναι τουρκικών συμφερόντων, αλλά και οι ελληνικές αυξάνονται με ταχύτατους ρυθμούς.

Μακράν το μεγαλύτερο έργο στο Ιράκ όμως έχει εξασφαλίσει η ΜΕΤΚΑ, που υπέγραψε στα τέλη του καλοκαιριού συμβόλαιο με το υπουργείο Ηλεκτρισμού του Ιράκ για την κατασκευή σε συνεργασία με την κινεζική κρατική κατασκευαστική SEPSCO σταθμού συνδυασμένου κύκλου στο Al-Anbar, η συνολική αξία του οποίου υπερβαίνει το 1 δισ. δολάρια. Πρόκειται για το δεύτερο έργο της ελληνικής επιχείρησης στο Ιράκ μετά την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής ενέργειας στη Βασόρα (Shatt-al-Basra) αξίας 348,8 εκατ. δολ.

Εργο αξίας 364 εκατ. δολαρίων έχει αναλάβει και η Archirodon για την κατασκευή λιμενικών υποδομών στο Al-Faw. Επίσης, το καλοκαίρι η ΤΕΡΝΑ ανέλαβε την κατασκευή νοσοκομείου στη Βασόρα αξίας 27 εκατ. Και ο κατάλογος συνεχίζεται. Αυτή την περίοδο η αραβικών συμφερόντων αλλά εδρεύουσα επί δεκαετίες στην Αθήνα κατασκευαστική Consolidated Contractors Company (CCC) συμμετέχει στην τελική φάση του διαγωνισμού για την κατασκευή αγωγού εξαγωγής πετρελαίου από τη Βασόρα στην Ακίμπα της Ιορδανίας. Δύο ακόμα αγωγοί στο Βόρειο Ιράκ που θα εξάγουν κουρδικό πετρέλαιο συγκεντρώνουν επίσης την προσοχή ελληνικών κατασκευαστικών ομίλων.

Όμως η ελληνική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν περιορίζεται στις κατασκευές. Χαρακτηριστική η περίπτωση της γαλακτοβιομηχανίας Κρι Κρι που εξάγει

ήδη προϊόντα της στο Κουρδιστάν και τώρα κατασκευάζει και δικό της εργοστάσιο στην περιοχή, ενώ παράλληλα αναζητεί στελέχη για την επάνδρωση των εκεί δραστηριοτήτων της. Την αγορά του Κουρδιστάν και του Ιράκ ανακαλύπτουν και άλλες ελληνικές επιχειρήσεις, όπως η ΣΙΔΕΝΟΡ και η Ελληνικά Καλώδια ή η Alumil και η τσιμεντοβιομηχανία Ηρακλής και η Kleemann, που έχουν δώσει το παρών και σε μεγάλα ελληνοκουρδικά επιχειρηματικά fora που γίνονται τόσο στην Αθήνα όσο και στο Ερμπίλ. Το ίδιο και πολλές ελληνικές επιχειρήσεις τροφίμων και αγροτικών προϊόντων, που μιλούν με Ιρακινούς διανομείς και εισαγωγείς. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα τέλη Ιουνίου στην Αθήνα έλαβαν χώρα 550 business to business συναντήσεις στις οποίες συμμετείχαν 35 ιρακινές επιχειρήσεις και επιχειρηματίες και 50 ελληνικές επιχειρήσεις, ενώ ακολούθησαν και δεκάδες επισκέψεις Ιρακινών σε εγκαταστάσεις και σε έργα των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι επαφές συνεχίστηκαν στο Ερμπίλ στα τέλη Νοεμβρίου με αποστολή Ελλήνων επιχειρηματιών στο Βόρειο Ιράκ, οπότε και εμφανίστηκαν στο προσκήνιο μεταξύ άλλων και εργολήπτριες εταιρείες για εν εξελίξει οικιστικά projects, επιχειρήσεις προμήθειας ιατρικού και νοσοκομειακού εξοπλισμού, μεταφορών, χρωμάτων, εξοπλισμού κτιρίων, κουφωμάτων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού και, γενικότερα, όλων των ειδικοτήτων που μπορούν να εμπλακούν στην οικοδόμηση μιας χώρας από το μηδέν.

Μεγάλες ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες, ενεργειακοί όμιλοι, επιχειρήσεις τροφίμων, μηχανολογικού εξοπλισμού, αλλά και μελετητικά γραφεία και σύμβουλοι επιχειρήσεων, έχουν μόνιμη παρουσία στην περιοχή.

«Υπάρχουν ευκαιρίες για εταιρείες και για μεμονωμένους επενδυτές»

Συνέντευξη στον **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟ**

Η ανοικοδόμηση του Ιράκ, με χρηματοδότηση από τα αυξανόμενα έσοδα από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, δημιουργεί συνθήκες επενδυτικών ευκαιριών για τις ελληνικές επιχειρήσεις, μεγάλος αριθμός των οποίων έχει ήδη επεκταθεί στη χώρα. Το δε θεσμικό πλαίσιο κρίνεται ελκυστικό, καθώς περιλαμβάνει φοροαπαλλαγές και προστατεύει τις ξένες επενδύσεις. Ωστόσο ο πρέσβης του Ιράκ στην Αθήνα, Ναμίκ Σαλίμ Μπουρχάν Τζαφ, μιλώντας στην «Κ» αναφέρεται και σε ευκαιρίες στην ενέργεια και τη ναυτιλία.

— **Ποιους τομείς θεωρείτε ώριμους για ελληνοϊρακινές επιχειρηματικές συνεργασίες;**

— Το Ιράκ προσφέρει πολλές ευκαιρίες, σε όλους τους τομείς, τόσο για μεμονωμένους επενδυτές όσο και για επιχειρήσεις. Αναφέρω ενδεικτικά ότι οι κύριοι τομείς ενδιαφέροντος για τα επόμενα χρόνια είναι οι υποδομές, η κατασκευή δρόμων, γεφυρών, οι επικοινωνίες, η ηλεκτρική ενέργεια, το περιβάλλον, οι μεταφορές και η υγεία. Σύμφωνα, μάλιστα, με το Εθνικό Ιρα-

«Πιστεύω ότι υπάρχει περιθώριο για επέκταση των τομείων διμερούς συνεργασίας όχι μόνο σε θέματα ενέργειας, αλλά και σε ζητήματα που αφορούν τη ναυτιλία και έργα στο λιμενικό μας σύστημα», τονίζει στην «Κ» ο κ. Ναμίκ Σαλίμ Μπουρχάν Τζαφ.

κινό Συμβούλιο Επενδύσεων, το Ιράκ κατά τα επόμενα 10 χρόνια θα χρειαστεί περισσότερο από 3 εκατομμύρια οικιστικές μονάδες. Υπάρχει το νομικό πλαίσιο, τόσο σε ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και στην περιοχή του Κουρδιστάν, το οποίο φαίνεται να προσελκύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Αυτό σημαίνει ότι το Ιράκ, σύμφωνα με τα διεθνή

πρότυπα, δημιουργεί το κατάλληλο περιβάλλον όσον αφορά τα δικαιώματα και τα προνόμια, τις φορολογικές απαλλαγές για παράδειγμα, ώστε να προστατεύσει και να ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις.

— **Ποια μεγάλα projects κυοφορούνται;**

— Η ελληνική παρουσία έχει αυξηθεί σημαντικά κατά τα τελευταία

2 χρόνια, καθώς αρκετές επιχειρήσεις, κυρίως στους τομείς της μεταποίησης και των κατασκευών, έχουν ήδη υπογράψει συμβάσεις για μεγάλα έργα στο Ιράκ. Κάποια πρόσφατα παραδείγματα είναι η ανάθεση έργου 1 δισ. στη ΜΕΤΚΑ για την κατασκευή σταθμού πλε-

Ο πρέσβης του Ιράκ στην Αθήνα, Ναμίκ Σαλίμ Μπουρχάν Τζαφ, μιλάει στην «Κ» για την ανοικοδόμηση της χώρας από τα αυξανόμενα έσοδα από το πετρέλαιο.

κτροπαραγωγής στο Αλ-Ανμπάρ και η ανάληψη της κατασκευής δύο νοσοκομείων από την Anaplasti Consulting. Κοιτώντας μπροστά, εκκρεμούν οι ανακατασκευές αναδωμάτων για τα έργα της Οπερας της Βαγδάτης και του Μετρό της Βαγδάτης. Από τα παραδείγματα αυτά, είμαι βέβαιος ότι αντιλαμβάνεστε τον αριθμό και το μέγεθος των έργων

στα οποία επενδύει αυτή τη στιγμή το Ιράκ. Η χώρα, συνολικά, δεν βρίσκεται μόνο σε διαδικασία ανασυγκρότησης αλλά και σε μια νέα εποχή ανάπτυξης.

— **Μπορεί το Ιράκ να προμηθεύει αργό πετρέλαιο την Ελλάδα σε ανταγωνιστικές τιμές;**

— Η κυβέρνηση έχει επικεντρωθεί στη χρηστή διαχείριση και τη βέλτιστη απόδοση του τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Η αύξηση της παραγωγής πετρελαίου στο Ιράκ υπολογίζεται σε πάνω από 5 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα έως το 2035. Αντιλαμβάνεστε τι σημαίνει αυτό για τις προοπτικές της χώρας, ιδιαίτερα αν συνυπολογίσει κανείς και τις εκτιμήσεις σχετικά με τα αποθέματα φυσικού αερίου, τα οποία θα επιτρέψουν στο Ιράκ να εξάγει σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικό κόστος. Επιπλέον, τον περασμένο Ιούνιο συναντήθηκα με τον πρώην υπουργό Ναυτιλίας για να συζητήσουμε τις προοπτικές ανταλλαγής τεχνολογίας και συνεργασίας στη μεταφορά πετρελαίου. Ο κ. Μουσουρούλνς χαίρεται την πρωτοβουλία αυτή και πιστεύω ακράδαντα ότι υπάρχει περιθώριο για

επέκταση και ενίσχυση των τομέων διμερούς συνεργασίας όχι μόνο σε θέματα ενέργειας, αλλά και σε ζητήματα που αφορούν τη ναυτιλία και σε έργα στο λιμενικό μας σύστημα.

— **Υπάρχουν εμπόδια για την ελληνική δραστηριοποίηση;**

— Οι Έλληνες είναι ευπρόσδεκτοι και ενθαρρύνουμε την παρουσία και δραστηριοποίησή τους σε κάθε ευκαιρία. Είναι συνήθως η αρνητική εικόνα και αντίληψη που επικρατεί για το Ιράκ, που δεν θα έλεγα τόσο ότι εμποδίζει, αλλά περισσότερο ότι καθυστερεί την ενίσχυση των σχέσεών μας. Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει κανείς να βασίζεται αποκλειστικά σε άλλες πηγές, στο τι λένε τα media, αλλά να έλθει, να δει και να κρίνει ο ίδιος. Πιστεύω ότι σε αυτή την περίπτωση οι περισσότεροι θα συμπεφωνήσουν μαζί μου, πως το μόνο κομμάτι του παζλ που λείπει για κάθε σοβαρό επενδυτή και επιχειρηματία που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στο Ιράκ είναι μια ειλικρινής στρατηγική συνεργασία, η οποία θα λειτουργήσει ως ένα ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά, μακροχρόνια.

ΑΡΘΡΟ Του **ΣΩΤΗΡΗ ΓΕΩΡΓΑΝΑ***

Ατμοσφαιρική ρύπανση και λαθρεπιβάτες

Σαν να μην έφτανε που στην Ελλάδα έχουμε το μεγαλύτερο πρόβλημα κάπνας σε κλειστούς χώρους στην Ε.Ε. «15», τώρα αποκτάμε και το μεγαλύτερο πρόβλημα στους εξωτερικούς. Η ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ελλάδα είναι αποτέλεσμα χαρακτηριστικών αδυναμιών του ελληνικού χαρακτήρα, αλλά και χαρακτηριστικών αποτυχίας του ελληνικού κράτους στο να μας προστατεύσει από την κακή συμπεριφορά των άλλων. Είναι δεδομένο ότι η τσέπη πολλών Ελλήνων έχει αδειάσει και ότι η προεγκατεστημένη θέρμανση του τυπικού διαμερίσματος κοστίζει ακριβά. Αυτό όμως δεν δικαιολογεί την έκταση του φαινομένου: οι ειδικοί μάς προειδοποιούν ότι η αιθαλομίχλη προκαλεί σημαντικές βλάβες στη δημόσια υγεία. Αλλά και για τον μη ειδικό η ρύπανση είναι ολοφάνερη, η ατμόσφαιρα στη Μεσογείων αυτές τις μέρες θυμίζει Πεκίνο.

Προβλήματα τέτοιου τύπου, γνωστά ως Τραγωδία των Κοινών από την εμπειρία της υπερβόσκησης σε δημόσια χωράφια σε χωριά της Αγγλίας το 1800, συναντάμε σε κάθε σύγχρονη ανθρώπινη κοινωνία. Όταν άνθρωποι βρίσκονται σε στενή συνύπαρξη, π.χ. σε μια πόλη, έχουμε τις λεγόμενες εξωτερικότητες, λαδη οι πράξεις του ενός επηρεάζουν άμεσα τη ζωή των άλλων. Το πρόβλημα με τις εξωτερικότητες είναι στο συλλογικό συμφέρον, που δεν συμβαδίζει με τα ατομικά κίνητρα. Έχουμε δε πραγματική τραγωδία των κοινών όταν η κοινωνία αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από τέτοιους «λαθρεπιβάτες» και δεν υπάρχει κανένα σύστημα που να περιορίζει τη δράση τους.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση είναι τυπικό παράδειγμα. Το να ανάψω το τζάκι μου για μία ώρα επηρεάζει ελάχιστα την ποιότητα του αέρα που αναπνέω στον δρόμο. Επιπρε-

άζει όμως και τον αέρα που αναπνέουν οι διπλά μου, κατά το ίδιο μικρό ποσοστό. Μικρή ζημιά επί μεγάλου αριθμού ανθρώπων μπορεί τελικά να σημαίνει πολύ σημαντική συνολική ζημιά.

Το κάπως πρωτότυπο της ελληνικής περίπτωσης είναι ότι όχι μόνον είμαστε συστηματικοί λαθρεπιβάτες, αλλά δεν θέλουμε και να αφήσουμε το κράτος να περιορίσει το φαινόμενο! Το υπουργείο Υγείας έχει προσαρτήσει τουλάχιστον τρεις φορές να απαγορεύσει το κάπνισμα στους εσωτερικούς χώρους, με την προφανή λογική ότι οι καπνιστές προκαλούν βλαβερές εξωτερικότητες στους άλλους. Κι όμως, πολύ μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, ακόμα και μη καπνιστές, αντιστάθηκε στις απαγορεύσεις, ίσως στη βάση κάποιας ακαθόριστης έννοιας της ελευθερίας. Το ίδιο γίνεται και σήμερα με τη θέρμανση. Η κυβέρνηση ήρε το εξαιρετικά στρεβλό καθεστώς της διαφο-

ρικής φορολογίας στο πετρέλαιο: θέρμανση και κίνηση φορολογούνται πα το ίδιο. Είδαμε ότι κάθε άλλη πολιτική είναι καταδικασμένη. Ενα δημοκρατικό κράτος δεν μπορεί να φορολογεί ένα αγαθό ευρείας κατανάλωσης με διαφορετικό τρόπο ανάλογα τη χρήση του, χωρίς τεράστιο (πραγματικό αλλά και ηθικό) κόστος επίτηρησης, τρομερό λαθρεμπόριο ή και τα δύο.

Γιατί να μην εξισωθούν οι φόροι, όμως, προς τα κάτω; Για τον ίδιο λόγο που δεν βρίσκει πουθενά στην Ε.Ε. πετρέλαιο ντιζέλ κάτω από 1,2 ευρώ το λίτρο. Τόσο χαμηλός φόρος θα σήμαινε στην Ελλάδα πλήρη στρόφι στην ντιζελοκίνηση για τα Ι.Χ., καθίζηση των εσόδων από τη φορολογία βενζίνης, αλλά και τεράστιο κόστος για το περιβάλλον: αντί για τρεις μήνες αιθαλομίχλης τον χρόνο, η Αθήνα θα γύριζε στο παλιό καλό νέφος για πάντα.

Τι να κάνουμε, λοιπόν; Την ώρα

που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξαγγέλλει μέτρα για μείωση των ρύπων πανευρωπαϊκά κατά 20% έως το 2030, με στόχο την αποφυγή 58.000 πρόωγων θανάτων, το ελληνικό υπουργείο κάνει «συστάσεις» στους πολίτες να αναλάβουν τις ατομικές τους ευθύνες. Δεν χρειάζεται να είσαι μάντις για να προβλέψεις ότι η αιθαλομίχλη δεν θα διαλυθεί με ευχές.

Η κυβέρνηση πρέπει να εξηγήσει σθεναρά τη θέση της, να την στηρίξει με ανάλογα μέτρα και να πάψουν οι λαϊκίστικες φωνές για επιστροφή στο στρεβλό παρελθόν. Μόνο τότε θα καταλάβουν οι πολίτες ποιες είναι οι θεμιτές επιλογές τους, αντί να επηρεάζονται από την τεχνητή διαφορά στις τιμές των καυσίμων που κρύβει το πραγματικό τους κοινωνικό κόστος. Δεν είναι τυχαίο ότι στο Λονδίνο και σε άλλες αγγλικές μεγάλες πόλεις, με την Πράξη Καθαρού Αέρα του 1993, απαγορεύεται γενικά

η καύση ξύλου σε ανοιχτό τζάκι, παρόλο που εκεί το ντιζέλ είναι ακριβότερο και από τη βενζίνη!

Όσοι έχουν πραγματική ανάγκη, αν ενισχυθούν από το κράτος. Οι άλλοι, που κατέφυγαν στην καύση ξύλου ως φθηνότερη ή ρομαντική επιλογή, πρέπει να βρουν άλλες λύσεις: ηλεκτρικό, αέριο (του οποίου η διάδοση αργεί υπερβολικά), βελτιωμένα μόνωση των σπιτιών, ίσως και ενεργειακά τζάκια με ειδικό καύσιμο. Από το γεγονός ότι οι υψίστες συγκεντρώσεις ρύπων συναντώνται σε ευαπρή και αραιοκατοικημένα προάστια, όπως το Μαρούσι (πόσα σπύκια φτωχογειτονιών έχουν, άλλωστε, τζάκι!), προκύπτει ότι η πραγματικά ευαίσθητη και προνοητική κοινωνική πολιτική απαιτεί τον σωφρονισμό των λαθρεπιβατών, εν ανάγκη ακόμη και με πρόστιμα.

* Ο κ. Γεωργιάδης είναι αν. καθηγητής στο City University Λονδίνου.

Σε τροχιά ανάπτυξης 4% θα μπορούσε να κινηθεί η παγκόσμια οικονομία το 2014

Αισιόδοξες οι προβλέψεις για το νέο έτος, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, σύμφωνα με την Goldman Sachs

Περισσότερες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης της Ευρωζώνης αναμένει η Goldman Sachs Asset Management για το 2014. Παράλληλα, διαβλέπει ταχύτερη της αναμενόμενης ανάπτυξη και στις ΗΠΑ.

Τα παραπάνω τονίζει ο Andrew Wilson, διευθύνων σύμβουλος της μονάδας του αμερικανικού οίκου για την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική, επισημαίνοντας πως η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται στο 2014 με θετικό momentum.

Τρία θα είναι τα κρίσιμα μέτωπα διεθνώς, η ανάπτυξη των ΗΠΑ, η πολιτική της ΕΚΤ στην Ευρωζώνη και οι μεταρρυθμίσεις στην κινεζική οικονομία.

«Βρίσκεται σε τροχιά για να σημειώσει ανάπτυξη της τάξης του 4% κατά το επόμενο έτος και η ισχυρότερη τάση σημειώνεται στις ΗΠΑ, ενώ τα βραχυπρόθεσμα ρίσκα που αφορούν μια απότομη επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας έχουν υποχωρήσει», σημειώνει.

Εκτιμά δε ότι η ρευστότητα στις διεθνείς αγορές παραμένει ισχυρή, αν και τονίζει πως η νομισματική πολιτική στις επιμέρους μεγάλες οικονομίες αποκλίνει. «Οι ΗΠΑ σταδιακά αποσύρουν τα μέτρα χαλά-

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πάρει περισσότερες πρωτοβουλίες για να ενισχύσει την ανάπτυξη το 2014, τονίζει ο επικεφαλής της Goldman Sachs Asset Management για τις αγορές Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής. Η Κεντρική Τράπεζα ενδέχεται να χαλαρώσει περαιτέρω την πολιτική της και να αναγκαστεί να πράξει περισσότερα για να αντιμετωπίσει τις αντιπληθωριστικές πιέσεις στην Ευρωζώνη.

ρωσης της νομισματικής πολιτικής ενώ στην Ευρώπη και την Ιαπωνία οι τράπεζες εξετάζουν περαιτέρω επιλογές για να τονώσουν τη δραστηριότητα», σημειώνει.

Όσον αφορά τα πιο κρίσιμα ορόσημα του νέου έτους που έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν το

κλίμα στις διεθνείς αγορές, ο κ. Wilson τα εντοπίζει σε τρία σημαντικά μέτωπα. Και τα τρία σχετίζονται με τις αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών.

Κατ' αρχάς κλειδί θεωρεί τα επόμενα βήματα της προσέγγισης που υιοθετεί η Federal Reserve για την

αποκλιμάκωση της ποσοτικής χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής με δεδομένη την πρόσφατη προϊστορία βίαιων αντιδράσεων της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας και συγκεκριμένα των πιέσεων που εκδηλώθηκαν τον Μάιο στις πρώτες ενδείξεις ότι η ρε-

Εκπλήξεις από ΗΠΑ

«Κατά τα επόμενα χρόνια οι επενδυτές θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τις αγορές, εφόσον αναπτύξουν την ικανότητα να τοποθετούνται σε μια πιο ευκαιριακή βάση σε διαφορετικές αγορές σταθερού εισοδήματος. Βλέπουμε αξία στις επιλογές εκείνες που είναι πιο εκτεθειμένες, πιο συνδεδεμένες με τη βελτίωση των ρυθμών ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας τόσο στις αγορές επιχειρηματικών ομολόγων, στις αναδυόμενες αγορές και στις τιτλοποιήσεις όσο και στην καθαρά ιδιωτική αμερικανική στεγαστική αγορά, ειδικότερα», επισημαίνει ο Andrew Wilson, διευθύνων σύμβουλος της Goldman Sachs Asset Management. Διαβλέπει όμως και περιθώρια για εκπλήξεις στις αγορές. «Κατά την άποψή μας η πιο προβλέψιμη εκπλήξη το 2014 είναι άκρως πιθανό να προέλθει από το μέτωπο της αμερικανικής ανάπτυξης, καθώς διαβλέπουμε δυνατότητες στις ΗΠΑ να υπερβούν οι επιδόσεις τους τις προσδοκίες της αγοράς», καταλήγει.

περισσότερα για να αντιμετωπίσει τις αντιπληθωριστικές πιέσεις που εκδηλώνονται.

Τρίτο ζήτημα καίριας σημασίας χαρακτηρίζει τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια στην κινεζική οικονομία. «Καθώς οι ιδιότητες εργαζόμενοι επί του στόχου της επίτευξης μιας νέας ισορροπίας στη φύση της οικονομικής ανάπτυξης, με περισσότερη έμφαση στην εγχώρια καταναλωση, θα πρέπει παράλληλα να διασφαλίσουν ρυθμούς επέκτασης του ΑΕΠ που θα τους επιτρέψουν να επιτύχουν και τους μεσοπρόθεσμους στόχους ανάπτυξης», εξηγεί ο επικεφαλής της Goldman Sachs Asset Management για τις αγορές EMEA. Περνώντας στο ζήτημα των επενδυτικών στρατηγικών που ενδέχεται να προσφέρουν τις υψηλότερες αποδόσεις ειδικά μετά την απώλεια της ελκυστικότητας των κύριων ομολόγων που σημειώθηκε το 2013, ο κ. Wilson επισημαίνει πως πολλές άλλες αγορές σταθερού εισοδήματος εξακολουθούν να προσφέρουν ελκυστικές ευκαιρίες για υπεραξίες, που ως γνωστόν είναι είδος υπό αναζήτηση.

Διαπιστώνει επίσης σημαντικές προοπτικές, μεταξύ άλλων, στις αγορές επιχειρηματικών ομολόγων, αλλά ως μια επενδυτική στρατηγική αναζήτησης αποδόσεων σε ευκαιριακή βάση.

Όμως εκτιμά ότι απαιτείται μια μετατόπιση του επενδυτικού προφίλ μακριά από τα κλασικά χαρτοφυλάκια που χρησιμοποιούν τυπικούς δείκτες αναφοράς, προς μια στρατηγική εστιασμένη περισσότερο σε απόλυτες αποδόσεις.

ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Κυπριώτικο Σκετς

Εκούφανεν ο Φωτής

Σενάριο: Θέα Χριστοδουλίδου

Σκηνοθεσία: Νίκος Θεοφάνους

Επιμέλεια παραγωγής: Λουκία Αρέστη

Εποπτεία: Σοφία Μουαίμη

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 7.30μ.μ.

cybc1

www.cybc.com.cy

4U2

Επώνυμοι από την Κύπρο και την Ελλάδα μαζί με τους δικούς τους φίλους, σε μια αλλιώτικη παρέα.

Μια ώρα με πολύ κέφι, καλή διάθεση, μουσική και παιχνίδια.

Παρουσίαση: Ελπίδα Ιακωβίδου, Λουκάς Χάματος

Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία: Μόνικα Φανουρίου, Ανδρέας Ανδρέου

Οργάνωση-καλλιτεχνική διεύθυνση: Χρήστος Φιλίππου

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11.15μ.μ.

Σε επανάληψη κάθε Σάββατο 2.10μ.μ.

cybc1

www.cybc.com.cy

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/1	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ- ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ
0.169	0.169	0.000	0.00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	30.88
0.100	0.100	0.000	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	3.66
0.070	0.065	0.005	7.69%	A. TSOKOS HOTELS PUBLIC LTD	17.58
0.000	0.000	0.000	0.00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	#N/A
0.010	0.010	0.000	0.00%	A.I. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	1.59
0.017	0.017	0.000	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	0.99
0.000	0.000	0.000	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	#N/A
1.510	1.510	0.000	0.00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY" "PROODOS" PUBLIC LTD	5.42
0.002	0.002	0.000	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.16
0.169	0.160	0.009	5.63%	ALKIS H. HADIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	16.71
0.005	0.005	0.000	0.00%	ALKIS H. HADIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.12
100.000	100.000	0.000	0.00%	Alpha Bank Ltd - Bonds 2013/2018	100.00
0.155	0.169	-0.014	-8.28%	AMATHUS PUBLIC LTD	13.65
100.000	100.000	0.000	0.00%	AMATHUS PUBLIC LTD (GUARANTEED BONDS 2010-2015)	8.80
0.108	0.103	0.005	4.85%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	6.11
0.053	0.053	0.000	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	5.30
0.899	0.899	0.000	0.00%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	35.16
0.095	0.095	0.000	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	6.89
0.208	0.208	0.000	0.00%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	373.39
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd - Capital Securities 12/2007	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd - Convertible Bonds 2013/2018	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd - Convertible Capital Securities	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	Bank of Cyprus Public Company Ltd (Convertible Enhanced Capital Securities)	0.00
1.000	1.000	0.000	0.00%	Bank of Cyprus Public Company Ltd (Convertible Enhanced Capital Securities)	0.40
0.108	0.090	0.018	20.00%	BLUE ISLAND PLC	1.67
0.048	0.047	0.001	2.13%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	6.80
0.025	0.026	-0.001	-3.85%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	5.22
0.041	0.041	0.000	0.00%	CELLFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.21
0.032	0.032	0.000	0.00%	CHARILAS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	1.60
0.024	0.024	0.000	0.00%	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD	0.24
0.045	0.040	0.005	12.50%	CLARIDGE PUBLIC LTD	4.87
0.007	0.004	0.003	75.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	2.02
0.117	0.108	0.009	8.33%	CONSTANTINOUS BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	18.80
0.088	0.080	0.008	10.00%	COSMOS INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.58
0.243	0.243	0.000	0.00%	CYPRINT PLC	1.25
0.010	0.010	0.000	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	3.91
1.220	1.220	0.000	0.00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	3.73
0.000	0.000	0.000	0.00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	#N/A
0.000	0.000	0.000	0.00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD - CAPITAL SECURITIES	#N/A
0.000	0.000	0.000	0.00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD - Capital Securities	#N/A
0.000	0.000	0.000	0.00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	#N/A
0.331	0.274	0.057	20.80%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	30.87
0.099	0.095	0.004	4.21%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	4.40
0.003	0.003	0.000	0.00%	D & M TELEMARTETING PUBLIC LTD	0.02
0.003	0.003	0.000	0.00%	D.H. CYPROTES PLC	0.49
0.348	0.340	0.008	2.35%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	69.60
0.086	0.080	0.006	7.50%	Dimco Plc	6.97
0.055	0.055	0.000	0.00%	DISPLAY ART PLC	0.74
0.002	0.002	0.000	0.00%	DOODNI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.56
0.600	0.600	0.000	0.00%	DOMESTIC INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	15.00

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/1	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ- ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ
0.000	0.000	0.000	0.00%	EFREMO HOLDINGS PUBLIC LTD	#N/A
0.385	0.385	0.000	0.00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.16
0.011	0.011	0.000	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	4.93
0.880	0.880	0.000	0.00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	42.11
0.109	0.095	0.014	14.74%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	19.08
0.000	0.000	0.000	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	#N/A
0.001	0.001	0.000	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	0.05
0.132	0.132	0.000	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	5.12
0.090	0.090	0.000	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	1.26
0.085	0.085	0.000	0.00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	58.91
0.000	0.000	0.000	0.00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD - Bonds 2019	#N/A
0.000	0.000	0.000	0.00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL SECURITIES	#N/A
0.000	0.000	0.000	0.00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	#N/A
65.020	65.020	0.000	0.00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD BONDS 2016	41.31
0.116	0.116	0.000	0.00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	6.56
0.043	0.043	0.000	0.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.47
0.083	0.083	0.000	0.00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	5.18
0.213	0.209	0.004	1.91%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	21.30
0.560	0.560	0.000	0.00%	K. ATHENIENS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	7.51
0.000	0.000	0.000	0.00%	K. ATHENIENS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD - Guaranteed Bonds	#N/A
0.045	0.045	0.000	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	1.91
0.000	0.000	0.000	0.00%	KANIKIA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	0.38
0.017	0.017	0.000	0.00%	KARAKIS GROUP PUBLIC LTD	1.04
0.119	0.119	0.000	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	0.40
0.200	0.200	0.000	0.00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	10.22
0.330	0.300	0.030	10.00%	KEO PLC	#N/A
0.000	0.000	0.000	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	11.93
0.585	0.585	0.000	0.00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	11.43
0.040	0.040	0.000	0.00%	LAIKI CAPITAL PUBLIC CO LTD	1.97
0.230	0.230	0.000	0.00%	L.P. TRANSEURO PUBLIC LTD	1.97
0.139	0.139	0.000	0.00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	6.51
0.064	0.052	0.012	23.08%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	1.91
0.021	0.021	0.000	0.00%	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	0.19
0.001	0.001	0.000	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	31.04
0.419	0.310	0.109	35.16%	LOGICOM PUBLIC LTD	6.86
0.196	0.179	0.017	9.50%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3.79
0.079	0.072	0.007	9.72%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	16.12
0.035	0.027	0.008	29.63%	LOUIS PLC	10.80
0.250	0.250	0.000	0.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	1.73
0.022	0.021	0.001	4.76%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	3.85
0.470	0.500	-0.030	-6.00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	0.16
0.011	0.011	0.000	0.00%	MODESTO SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	9.77
0.160	0.160	0.000	0.00%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.00
0.000	0.000	0.000	0.00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	0.51
0.011	0.011	0.000	0.00%	OPTIONS CAUSSOULDES PLC	1.62
0.020	0.020	0.000	0.00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	32.68
0.077	0.079	-0.002	-2.53%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	96.25
1.100	0.920	0.180	19.57%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3.42
0.076	0.076	0.000	0.00%	PHIL ANDREOU PUBLIC LTD	2.31
0.480	0.480	0.000	0.00%	PHILOTIMATI PUBLIC LTD	2.31

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/1	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ- ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ
0.075	0.075	0.000	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	1.86
0.080	0.080	0.000	0.00%	PIPS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0.77
0.035	0.035	0.000	0.00%	PRIMETEL PLC	13.39
101.230	101.230	0.000	0.00%	PRIMETEL PLC - Bonds 2009/2014	5.06
0.001	0.001	0.000	0.00%	REGALLA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.02
0.002	0.002	0.000	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.80
0.054	0.054	0.000	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	2.92
0.050	0.050	0.000	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	1.65
0.002	0.002	0.000	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.14
0.068	0.068	0.000	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	2.48
0.001	0.007	-0.006	-85.71%	SEA STAR CAPITAL PLC	0.63
0.054	0.050	0.004	8.00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	3.59
0.230	0.220	0.010	4.55%	STADEMOS HOTELS PLC	7.48
0.002	0.002	0.000	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.08
0.000	0.000	0.000	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	#N/A
0.282	0.259	0.023	8.88%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	38.81
0.250	0.250	0.000	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	3.05
0.018	0.018	0.000	0.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.37
2.000	2.000	0.000	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.46
0.800	0.800	0.000	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.18
0.520	0.520	0.000	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.71
0.020	0.020	0.000	0.00%	UNFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.20
0.275	0.275	0.000	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.70
0.643	0.643	0.000	0.00%	USB Bank Plc	29.26
90.000	90.000	0.000	0.00%	USB BANK PLC (BONDS 2009/2019)	7.20
100.000	100.000	0.000	0.00%	USB BANK PLC (CONVERTIBLE BONDS 2010/2020)	1.21
0.558	0.530	0.028	5.28%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	40.14
1.000	1.000	0.000	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.80
0.000	0.000	0.000	0.00%	Woodland Designs PLC	#N/A
0.260	0.217	0.043	19.82%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	29.80
0.000	0.016	-0.016	-100.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0.00

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

ΑΝΟΔΟΣ	ΠΤΩΣΗ
75.00% CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	-100.00% XENOS TRAVEL PUBLIC LTD
35.16% LOGICOM PUBLIC LTD	-85.71% SEA STAR CAPITAL PLC
29.63% LOUIS PLC	-8.28% AMATHUS PUBLIC LTD
23.08% LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	-6.00% MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD
20.80% CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	-3.85% C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD

cdg GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Αλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/1	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΠΟΙΗΣΗ
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ					
5.980	5.950	0.030	0.50%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΓΙΑΝΟΥ (ΚΟ)	427.07
1.040	0.978	0.062	6.34%	ΑΙΟΝΙΚΗ ΑΕΚ (ΚΟ)	11.63
0.125	0.125	0.000	0.00%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	1.63
0.323	0.294	0.029	9.86%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	8.08
0.447	0.440	0.007	1.59%	ΑΝΩΤΙΑ (ΚΟ)	9.84
20.080	20.010	0.070	0.35%	ΑΛΦΑ ΤΡΑΣΤ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΑΕΚ (ΚΟ)	3.84
1.790	1.790	0.000	0.00%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	27.39
0.190	0.190	0.000	0.00%	ΒΑΝΚΑΝ ΑΚΟΙΝΤΑ (ΚΟ)	3.82
0.267	0.267	0.000	0.00%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	5.02
0.695	0.679	0.016	2.36%	ΒΙΟΚΑΡΤΕΙ (ΚΟ)	16.67
0.970	0.970	0.000	0.00%	ΒΙΣ (ΚΟ)	4.82
1.270	1.210	0.060	4.96%	ΒΟΤΑΤΙΣΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΚΟ)	8.03
0.029	0.037	-0.008	-21.62%	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΚΟ)	2.24
0.360	0.290	0.070	24.14%	ΓΑΛΑΞΙΑ (ΚΟ)	5.07
6.570	6.710	-0.140	-2.06%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	56.15
3.480	3.080	0.400	12.99%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	298.87
0.415	0.357	0.058	16.25%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	9.98
1.700	1.740	-0.040	-2.30%	ΔΙΟΞΕ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	25.50
11.120	9.910	1.210	12.21%	ΔΙΟΞΕ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.579.84
0.325	0.316	0.009	2.85%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	11.28
0.234	0.234	0.000	0.00%	ΕΒΡΩΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	3.20
4.120	3.930	0.190	4.83%	ΕΒΡΩΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	9.874.76
0.415	0.404	0.011	2.72%	ΕΒΡΩΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	11.56
0.739	0.688	0.051	7.41%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	8.31
1.050	0.931	0.119	12.78%	ΕΛ ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	38.59
0.755	0.705	0.050	7.09%	ΕΛΑΤΡΟΝ (ΚΟ)	14.08
1.940	1.980	-0.040	-2.02%	ΕΛΒΑΣ (ΚΑ)	240.76
0.590	0.560	0.030	5.36%	ΕΛΒΕ (ΚΟ)	7.81
0.470	0.440	0.030	6.82%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	14.92
0.850	0.878	-0.028	-3.19%	ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΟ)	11.20
3.050	3.050	0.280	9.18%	ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΟ)	589.41
15.320	14.110	1.210	8.58%	ΕΛΛΑΔΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	304.53
1.740	1.640	0.100	6.10%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΔΑΒΙΑ (ΚΟ)	51.41
7.840	7.550	0.290	3.84%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΤΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	2.396.18
8.300	7.950	0.310	12.31%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	54.22
1.090	1.090	0.000	0.00%	ΕΛΠΙΔΟΝ (ΚΟ)	22.27
1.470	1.570	-0.100	-6.37%	ΕΛΤΑΚΟΝ (ΚΟ)	42.56
0.279	0.287	-0.008	-2.79%	ΕΠΙΧΕΙΡΕΤΕΣ (ΚΟ)	14.53
5.480	0.336	0.024	7.14%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	10.80
5.480	5.150	0.250	4.85%	ΕΥΡΩ (ΚΟ)	196.02
7.500	7.500	0.490	6.53%	ΕΥΛΑΤΙ (ΚΟ)	650.54
1.320	2.400	0.080	6.45%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	36.30
2.540	2.590	-0.050	-1.93%	ΕΥΡΩΠΟΛΙΟΓΡΑΦΟΙ (ΚΟ)	20.22
0.380	0.380	0.290	16.95%	ΙΔΕΣΙ (ΚΟ)	73.25
0.713	0.715	0.018	2.52%	ΙΔΡΥΜΑ ΑΒΗΝΟΝ (ΚΟ)	65.58
1.560	1.490	0.070	4.70%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	44.58
0.429	0.429	0.000	0.00%	ΙΥΛΑΔ (ΚΟ)	3.86
0.888	0.670	0.218	32.54%	ΙΝΤΕΛ ΟΜΟΛΟΓ (ΚΟ)	7.37
0.281	0.289	0.002	0.69%	ΙΝΤΕΚΑ (ΚΟ)	1.27
1.950	1.790	0.160	8.94%	ΙΝΤΕΡΑΟ (ΚΟ)	398.98
0.802	0.824	-0.022	-2.67%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	13.63
1.900	1.800	0.100	5.56%	ΚΑΝΚΑΣΕ.Ι. (ΚΟ)	14.25
1.340	1.290	0.050	3.88%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΤΟΝ (ΚΟ)	13.06
0.400	0.400	0.000	0.00%	ΚΑΡΑΥΑΣ (ΚΟ)	60.19
1.980	1.750	0.230	13.14%	ΚΕΡΚΟΝ (ΚΟ)	6.54
1.150	1.150	0.000	0.00%	ΚΕΛΕΝΟΥ ΜΥΛΟΣ (ΚΟ)	7.71
0.600	0.630	-0.030	-4.76%	ΚΙΟΚΙΝΑΞΕ - ΛΑΠΙΔΑΣ (ΚΟ)	24.13
0.360	0.380	-0.010	-2.78%	ΚΙΩΤΕΛ ΤΑΠΗΤΟΚΟΙΝΟ (ΚΟ)	4.03
0.220	0.220	0.000	0.00%	ΚΟΡΥΔΑΙΟΥ Χ.Α. (ΚΟ)	4.67
3.100	2.970	0.130	4.38%	ΚΟΡΡΕΞΕ (ΚΟ)	42.12
0.643	0.567	0.076	13.40%	ΚΡΕΤΑ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	18.96
0.356	0.331	0.025	7.55%	ΚΡΗΜΑ ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΟ)	5.63
0.207	0.207	0.000	0.00%	ΚΥΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	371.59
1.220	1.080	0.140	12.96%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η. - F.H.I. (ΚΟ)	27.99
0.648	0.781	-0.143	-18.08%	ΚΥΡΙΑΟΤΛΑΤΕ (ΚΟ)	4.92
18.000	18.200	-0.200	-1.10%	ΛΑΜΙΑ (ΚΟ)	384.25
0.538	0.538	0.000	0.00%	ΛΑΜΙΑΝΑ (ΚΟ)	3.94
0.255	0.255	0.000	0.00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	2.12
0.566	0.566	0.000	0.00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	1.22
0.242	0.242	0.000	0.00%	ΛΙΒΑΝΟΣ (ΚΟ)	1.87
1.700	2.600	0.100	3.85%	ΛΥΚΙΑ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	7.80
0.280	0.013	0.267	4.64%	ΜΑΚΕΔΟΝ ΠΡΩΜΑΔΑ (ΚΟ)	2.88
11.980	11.100	0.880	7.93%	ΜΕΤΑΝ (ΚΟ)	622.37
0.323	0.303	0.020	6.60%	ΜΟΤΟΒΟΛΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	3.78
8.450	8.020	0.430	5.36%	ΜΟΤΟ ΟΛΙ (ΚΟ)	936.12
0.180	0.170	0.010	5.88%	ΜΟΥΣΕΛΛΑΝΕΣ (ΚΟ)	5.75
1.650	1.650	2.440	14.79%	ΜΟΥΔΟΝ (ΚΟ)	7.75
0.530	0.580	-0.062	-10.47%	ΜΥΚΗΝΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΚΟΝ (ΚΟ)	8.40
6.060	5.430	0.630	11.60%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	708.51
0.642	0.579	0.063	10.88%	ΝΑΥΣΕ ΜΟΤΟΡΙΩΝ (ΚΟ)	4.07
0.187	0.187	0.031	16.58%	ΝΑΥΠΟΛΙΟΝ (ΚΟ)	5.22
0.310	0.263	0.047	17.87%	ΝΗΡΕΥΣΕ (ΚΟ)	19.75
1.500	1.370	0.130	9.49%	ΝΤΡΟΥΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	5.81
0.102	0.101	0.001	0.99%	ΝΤΕΡΠΟΤΙ - ΞΥΛΟΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	3.57
0.220	0.220	0.000	0.00%	ΝΤΕΡΠΟΤΙ - ΞΥΛΟΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	0.51
10.000	22.010	0.690	3.13%	ΟΛΟ (ΚΟ)	228.82
18.450	17.000	1.450	8.53%	ΟΛΠΙ (ΚΟ)	461.25
9.860	9.220	0.640	6.94%	ΟΠΑΤΟΝ (ΚΟ)	3.145.34
10.100	9.010	1.090	12.10%	ΟΤΕ (ΚΟ)	4.950.52
0.300	0.300	0.000	0.00%	ΠΑΡΕΜΒΑΣΤΙΚΟΝ (ΚΟ)	1.94
0.580	0.561	0.019	3.39%	ΠΑΥΣΑΝΟΤΛΑΤΕ (ΚΟ)	29.46
1.550	1.430	0.120	8.39%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.862.48
2.200	2.030	0.170	8.37%	ΠΕΡΙΠΟΛΥΤΩΣΕΙΣ (ΚΟ)	15.55
6.410	5.850	0.560	9.57%	ΠΙΣΤΑΤΙΣ COMPUTERS (ΚΟ)	141.53
1.290	1.150	0.140	9.57%	ΠΙΣΤΑΤΙΣ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΕΣ (ΚΟ)	56.82
5.070	5.170	-0.100	-1.93%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΧΗΜΙΚΕΤΑ (ΚΟ)	138.81
0.167	0.148	0.019	12.84%	ΠΡΟΒΟΛΕΤΙΣ (ΚΟ)	4.06
0.688	0.598	0.070	11.71%	ΠΡΕΒΟΛΙ (ΚΟ)	14.88
6.505	5.940	0.510	10.10%	ΠΡΕΒΟΛΙΣ Τ.Ρ. (ΚΟ)	231.23
0.771	0.770	0.001	0.13%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΛΥΤΩΣΕΙΣ ΚΥΛΙΟΜΑΤΟΝ (ΚΟ)	3.22
1.820	1.700	0.120	7.06%	ΣΙΔΕΝΟΝ (ΚΟ)	175.16
2.250	2.344	0.021	6.10%	ΣΤΡΟΥΡΥ ΑΠ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	10.38
0.930	0.970	0.150	7.14%	ΣΤΑΛ ΓΕΑ ΚΟΡΝΟΠΟΥ (ΚΟ)	279.38
0.390	0.390	0.100	25.64%	ΤΕΡΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΚΟ)	447.10
1.800	1.600	0.800	5.00%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	55.65
19.000	18.370	1.530	8.33%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.533.57
8.900	8.460	0.440	5.20%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	67.36
0.370	0.370	0.000	0.00%	ΤΙΣΤΑΝ (ΚΟ)	122.29
0.135	0.127	0.008	6.30%	ΤΡΕΠΕΤΕ (ΚΟ)	1.38
0.505	0.584	-0.089	-14.98%	ΧΑΙΔΕΜΟΝΟΤΕ (ΚΟ)	4.21
0.862	0.740	0.122	16.49%	ΧΑΙΟΡΑΚ (ΚΑ)	87.30
0.189	0.154	0.015	9.74%	ΧΑΤΗΡΑΝΟΤΛΑΤΕ Ε.ΥΟΙ (ΚΟ)	0.68
0.365	0.387	-0.008	-2.07%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	8.84
0.652	0.590	0.062	10.51%	ΑΛΦΑ BANK (ΚΟ)	7.121.73

Η Ελλάδα χάνει «μάχη του ελαιολάδου» στις ΗΠΑ

«Αχιλλεος πτέρνα» η υψηλή τιμή και η απουσία τυποποίησης

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Υψηλή τιμή, απουσία τυποποίησης και διαφοροποίησης προϊόντος φαίνεται να είναι η «αχιλλεος πτέρνα» για το ελληνικό ελαιόλαδο, το οποίο, παρά τις σημαντικές προοπτικές που εμφανίζονται πλέον στην αγορά των ΗΠΑ, αδυνατεί να κατακτήσει σε αυτήν σημαντικό μερίδιο. Ακριβώς οι παραπάνω αδυναμίες έχουν ως συνέπεια το ελληνικό ελαιόλαδο να προσπαθεί να ανταγωνισθεί πλέον όχι μόνο το ισπανικό και το ιταλικό προϊόν, αλλά και αυτό που εισάγεται στις ΗΠΑ από την Τυνησία, το Μαρόκο, καθώς και από την Αργεντινή.

Αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία της έκθεσης του Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της ελληνικής πρεσβείας στην Ουάσινγκτον για τις εισαγωγές ελαιολάδου στις ΗΠΑ. Το 2012 εισήχθησαν συνολικά στις ΗΠΑ 306.800 τόνοι ελαιολάδου, εκ των οποίων οι 155.000 τόνοι προέρχονταν από την Ιταλία, 81.600 από την Ισπανία, 39.600 από την Τυνησία. Η Ελλάδα είναι ο έβδομος μεγαλύτερος προμηθευτής των ΗΠΑ σε ελαιόλαδο με εξαγωγές 4.800 τόνους το 2012, με μερίδιο 1,56%, κάτω πλέον από το Μαρόκο, την Αργεντινή και τη Χιλή. Οι τρεις τελευταίες χώρες εμφανίστηκαν για πρώτη φορά στο προσκήνιο ως προμηθευτές ελαιολάδου της αμερικανικής αγοράς το 2000 και από τότε αυξανόμενα συνεχώς την παρουσία τους.

Ενα από τα βασικά προβλήματα που ευθύνονται για τη μη περαιτέρω διεύθυνση του ελληνικού ελαιολάδου στην αμερικανική αγορά είναι η υψηλή τιμή του. Σύμφωνα με τα στοιχεία της προαναφερθείσας έκθεσης, η αξία ανά τόνο του ελληνικού ελαιολάδου ήταν η υψη-

Η χαμηλή κατά κεφαλή κατανάλωση ελαιολάδου στις ΗΠΑ δείχνει πως υπάρχει ακόμα περιθώριο για αύξηση των εξαγωγών.

λότερη το 2012 (3.426 δολάρια), με το ιταλικό να διαμορφώνεται στα 3.352 δολάρια/τόνο, ενώ η μέση αξία ήταν 3.059 δολάρια/τόνος. Η υψηλή τιμή του ελληνικού ελαιολάδου σχετίζεται αφενός με την υψηλή ποιότητά του και αφετέρου με το υψηλό κόστος παραγωγής εξαιτίας της έλλειψης οικονομικών κλίμακος. Επιπλέον, το γνωστό πρόβλημα της περιορισμένης τυποποίησης ελαιολάδου στην Ελλάδα έχει ως συνέπεια να μην εξαγονται διαφοροποιημένα ως προς την ποιότητα και κυρίως ως προς τη συσκευασία, κάτι αντιθέτως που έχουν επιτύχει οι Ιταλοί. Στην πραγματικότητα μεγάλο μέρος της ελληνικής παραγωγής εξάγεται κύμα στην Ιταλία, όπου τυποποιείται

και εξάγεται από εκεί στις ΗΠΑ από ιταλικές επιχειρήσεις. Σε μία χώρα με έλλειψη κουλτούρας κατανάλωσης ελαιολάδου όπως οι ΗΠΑ, οι καταναλωτές επιλέγουν το προϊόν εκείνο που έχει την πιο συμφέρουσα τιμή και βρίσκεται σε συσκευασίες το πολύ τριών λίτρων. Κι αυτό διότι μπορεί το ελαιόλαδο να έχει διεισδύσει την τελευταία πενταετία στα μισά νοικοκυριά των ΗΠΑ όμως η μέση ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση παραμένει εξαιρετικά χαμηλή, στο 1 λίτρο, όταν στην Ελλάδα υπερβαίνει τα 24 λίτρα.

Βεβαίως, ακριβώς αυτή η αύξηση της διεισδυσης του ελαιολάδου στις διατροφικές συνήθειες των Αμερικανών σε συνδυασμό με το

γεγονός ότι η μέση κατά κεφαλή κατανάλωση είναι ακόμη χαμηλή δείχνει τις προοπτικές που ενδύαμει υπάρχουν για τις εξαγωγές ελληνικού ελαιολάδου, ειδικά καθώς υπάρχει και σημαντική ελληνική ομογένεια στις ΗΠΑ. Σημαντικό κανάλι διανομής -αρκεί να υπάρχει η κατάλληλη τυποποίηση- για ορισμένα προϊόντα ελληνικού ελαιολάδου θα μπορούσαν να είναι τα ντελικατέσεν. Κι αυτό διότι, όπως επισημαίνεται στην έκθεση, ορισμένοι καταναλωτές στις ΗΠΑ, στο πλαίσιο της «μόδας» της μεσογειακής διατροφής, εμφανίζονται διατεθειμένοι να πληρώσουν ακόμη και 60 δολάρια/λίτρο, προκειμένου να προμηθευτούν ένα άριστος ποιότητας έξτρα παρθένο ελαιόλαδο.

Στο «σφυρι» 125 ελληνικά ξενοδοχεία

Αν και το 2013 ήταν χρονιά - ρεκόρ για τον ελληνικό τουρισμό, πολλοί είναι οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, ακόμη και σε δημοφιλείς νησιωτικούς προορισμούς της χώρας, που έσπευσαν με το τέλος της σεζόν να βάλουν αγγελίες για την πώληση των μονάδων τους.

Σε έρευνα που πραγματοποίησε η «Κ» σε κορυφαίο διαδικτυακό τόπο πώλησης ακινήτων κατέγραψε, μόνο για το δέμηνο Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου, δημοσίευση 125 αγγελιών για την πώληση, κυρίως, μικρομεσαίων ξενοδοχειακών μονάδων σε 19 νησιωτικούς προορισμούς της χώρας. Το επιδιωκόμενο τίμημα από τους ιδιοκτήτες για

Η Σαντορίνη, μαζί με την Κέρκυρα κρατούν τα «σκήπτρα» στην πώληση ξενοδοχείων. Το τελευταίο δέμηνο, οι περισσότερες αναρτήσεις αγγελιών για πώληση ξενοδοχείων αφορούσαν στους συγκεκριμένους προορισμούς

Μόνο το δέμηνο Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου δημοσιεύθηκαν 125 αγγελίες για την πώληση μονάδων σε 19 νησιά.

τη πώληση των 125 μονάδων ανέρχεται στα 378,5 εκατ. ευρώ. Οι περισσότερες μικρομεσαίες μονάδες πωλούνται έως 3 εκατ. ευρώ. Μεγαλύτερες μονάδες πωλούνται σε νησιωτικούς προορισμούς με υψηλό απόθεμα ξενοδοχειακών κτιρίων. Στη Ρόδο πωλείται ξενοδοχείο με δυναμικότητα 220 δωματίων έναντι 22 εκατ. ευρώ, στην Κέρκυρα πωλούνται δύο ξενοδοχεία δυναμικότητας 110 και 155 δωματίων έναντι 15 εκατ. ευρώ και 16 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.

Στα νησιά όπου σύμφωνα με την έρευνα πωλούνται ξενοδοχειακές μονάδες είναι η Μήλος, η Σαντορίνη, η Πάρος, η Ανδρος η Τήνος, η Σέριφος, η Σύρος, η Αντίπαρος, η Μύκονος, η Νάξος, η Σίφνος, η Ιος, η Ρόδος, η Πάτμος, η Κως, η Κέρκυρα, η Κρήτη, η Κεφαλονιά και η Ζάκυνθος.

Για την Κέρκυρα και τη Σαντο-

ρίνη καταγράφηκε η ανάρτηση των περισσότερων αγγελιών για πώληση ξενοδοχείων, το τελευταίο δέμηνο. Στη Σαντορίνη πωλούνται 29 μονάδες έναντι ζητούμενου τιμήματος 64,5 εκατ. ευρώ και στην Κέρκυρα 28 μονάδες έναντι τιμήματος 134,7 εκατ. ευρώ. Ακολουθεί η Πάρος με 15 ξενοδοχεία προς πώληση έναντι συνολικού τιμήματος 32,7 εκατ. ευρώ, η Μύκονος με 11 μονάδες έναντι τιμήματος 49,6 εκατ. ευρώ, η Κρήτη με 10 μονάδες έναντι 19,5 εκατ. ευρώ, η Ρόδος με 7 μονάδες έναντι 29,65 εκατ. ευρώ, η Ζάκυνθος με 5 μονάδες έναντι 19,5 εκατ. ευρώ και η Νάξος με 5 μονάδες έναντι τιμήματος 12,9 εκατ. ευρώ.

Παρά την πληθώρα των επιλογών, οι αγοραπωλησίες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στον ξενοδοχειακό κλάδο είναι σχετικά λίγες. Γνώστες της ξενοδοχειακής

αγοράς εκτιμούν ότι οι αγοραστές περιμένουν να πέσουν κι άλλο οι τιμές. Από την άλλη, εκτιμώντας ότι ο ελληνικός τουρισμός θα φτάσει σε νέο ρεκόρ το 2014, τόσο σε επίπεδο αφίξεων από το εξωτερικό όσο και σε επίπεδο εισπράξεων, σημειώνουν ότι ο αριθμός των αγοραπωλησιών στον ξενοδοχειακό κλάδο θα αυξηθεί τα επόμενα χρόνια.

Παράλληλα, προβλέπουν ότι ένας αριθμός ξενοδοχείων τα δάνεια των οποίων βρίσκονται στο «κόκκινο» θα περάσουν υπό τον έλεγχο των τραπεζών και στη συνέχεια με την πώλησή τους θα προωθηθούν εκ νέου στην ιδιωτική αγορά. Σε ό,τι αφορά τους διεθνείς ξενοδοχειακούς ομίλους, το οποίο ενδιαφέρον τους για την ελληνική αγορά συνεχίζει να επικεντρώνεται στον τομέα της ανάληψης του μάντζμεντ ξενοδο-

χειακών μονάδων.

Πτωτικά κινούνται οι τιμές των προς πώληση ξενοδοχειακών μονάδων και στο κέντρο της Αθήνας. Πολλοί ξενοδοχείο έβαλαν πωλητήριο στις μονάδες τους, χωρίς όμως οι περισσότεροι εξ αυτών να βρουν αγοραστές.

Μόνο μέσω ενός εκ των μεγαλύτερων μεσιτικών γραφείων πωλούνται έντεκα ξενοδοχειακές μονάδες στο κέντρο της Αθήνας έναντι συνολικού επιδιωκόμενου τιμήματος 124,2 εκατ. ευρώ. Το ξενοδοχείο που διατίθεται προς πώληση σε υψηλότερη τιμή έναντι 70 εκατ. ευρώ βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της Ομόνοιας. Να σημειωθεί ότι λίγα χρόνια πριν, μόνο ένα από τα προς πώληση ξενοδοχεία αποτιμήθηκε από τον ιδιοκτήτη του σε υψηλότερη τιμή από το ζητούμενο τίμημα και των 11 ξενοδοχείων σήμερα.

ΑΡΘΡΟ Του ΑΝΔΡΕΑ ΔΡΥΜΙΩΤΗ*

Υποκρισία και καταχνιά

Το σκίτσο του Δ. Χαντζόπουλου στην πρώτη σελίδα των «Νέων» της 27ης Δεκεμβρίου 2013, ήταν όντως ευρηματικό, εντυπωσιακό και τρομακτικό. Εδειχνε την αιθαλομίχλη πάνω από τα σπίτια της Αθήνας, να σχηματίζει τον θώρακα ενός ανθρώπου όπως ακριβώς φαίνεται σε μια ακτινογραφία. Στο εσωτερικό της ίδιας εφημερίδας διάβασα τρεις σελίδες ρεπορτάζ με το ίδιο θέμα. Παρόμοιο θέμα είχε και η «Καθημερινή» στην πρώτη σελίδα της 25ης Δεκεμβρίου 2013, με αναλυτικό ολοσέλιδο ρεπορτάζ στο εσωτερικό της εφημερίδας.

Αναμφισβήτητο το θέμα είναι πολύ σοβαρό, γιατί αφορά την υγεία των κατοίκων των μεγάλων πόλεων, οι οποίες υποφέρουν περισσότερο από την αιθαλομίχλη. Και πέρσι, ακριβώς την ίδια εποχή, είχαμε το ίδιο θέμα στην επικράτεια. Το πρόβλημα αποδίδεται αποκλειστικά στην εξίσωση του φόρου στο πετρέλαιο κίνησης και θέρμανσης, η οποία έκανε ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού, να αποφυγή τη χρήση πετρελαίου για θέρμανση και να στραφεί στο τζάκι, καίγοντας οτιδήποτε, για λόγους οικονομίας. Επιπλέον, αυτοί που πολεμούν το μέτρο της εξίσωσης των φόρων, ισχυρίζονται ακόμη, ότι ο σκοπός για τον οποίο έγινε το μέτρο, δηλαδή ο περιορισμός της λαθρεμπορίας, δεν απέδωσε τα αναμενόμενα και έτσι το κράτος ζημιώθηκε σημαντικά από την περιορισμένη κατανάλωση πετρελαίου θέρμανσης. Έτσι υπάρχει μια έντονη πίεση προς τον υπουργό Οικονομικών να επαναφέρει τη διπλή φορολογία ώστε να φθηνώνει το πετρέλαιο θέρμανσης και να μην ταλαιπωρούνται οι πολίτες προκειμένου να ζεσταθούν.

Το μέτρο της εξίσωσης επί της αρχής είναι απολύτως σωστό, έστω και αν αυτό ακούγεται αντιλαϊκό. Σε πάρα πολλές χώρες δεν υπάρχει η διάκριση σε πετρέλαιο κίνησης και θέρμανσης, για ευνόητους λόγους. Ας δούμε τώρα το θέμα από την κοινωνική πλευρά του. Βεβαίως πρέπει να υπάρξει μέριμνα για αυτούς που δεν έχουν πόρους και αυτούς που ζουν σε ιδιαίτερα ψυχρά κλίματα. Εδώ ακριβώς διαπιστώνουμε άλλη μια παθολογία του συστήματος που λειτουργεί στην Ελλάδα. Μπρεδύουμε ενέργειες που αφορούν την κοινωνική πολιτική με τη φορολογική πολιτική. Πρέπει να βρούμε την κατάλληλη συνταγή για να ενισχύουμε αυτούς που πρέπει και όχι να επανέλθουμε στη διπλή τιμή. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Όταν το υπουργείο, το 2008, παρακολουθούσε την ανάλωση του πετρελαίου σε συνδυασμό με τον μετρητή της ΔΕΗ, διαπίστωσε ότι οι αγρότες χρησιμοποιούσαν μεγάλες ποσότητες πετρελαίου θέρμανσης, για τα ποτιστικά μηχανήματα και για τα θερμοκήπιά τους. Επιπλέον, πέρα από το φτηνό πετρέλαιο θέρμανσης που χρησιμοποιούσαν, έπαιρναν και επιδότηση για το αγροτικό πετρέλαιο. Είναι σωστό αυτό; Ήταν αυτός ο σκοπός για τον οποίο υπήρχε το φτηνό πετρέλαιο θέρμανσης; Το αμφίβολο στην κρίση σας. Παρόμοια στρέβλωση υπήρχε και στο επίδομα τέκνων. Βεβαίως πρέπει να επιδοτούνται οι πολύτεκνοι που έχουν ανάγκη και όχι οι πολύτεκνοι γενικά, για να μην αναφερθούμε σε γνωστά πρόσωπα με αμοιβές εκατομμυρίων που έπαιρναν και το επίδομα πολύτεκνων. Το σύστημα έδινε έκπτωση στον φόρο ανάλογα με τα παιδιά, ανεξάρτητα από το εισόδημά τους, ενώ θα έπρεπε να δίνει επίδομα μόνο σε όσους έχουν πραγματικά ανάγκη. Και στην περίπτωση αυτή προκαλείται στρέβλωση όταν υπερδίδουμε την κοινωνική με τη φορολογική πολιτική. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι η παροχή εκπαιδευτικών στον φόρο για τα παιδιά, είχε και άλλες παρενέργειες. Μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε κανένας έλεγχος για το πλήθος και την ηλικία των παιδιών τα οποία δηλώνονταν στη φορολογική δήλωση, με αποτέλεσμα πολλοί συμπολίτες μας να παίρνουν και έκπτωση φόρου για ανύπαρκτα παιδιά. Βλέπετε, οι στρεβλώσεις δημιουργούν πάντοτε περισσότερα προβλήματα

από όσα λύνουν. Θέλουμε να αναμείψουμε τους πολύτεκνους; Βεβαίως, να τους δώσουμε ένα σημαντικό επίδομα ανάλογα με το πλήθος των παιδιών και την οικονομική τους κατάσταση και όχι έκπτωση στον φόρο που αφορά πλούσιους και φτωχούς.

Πάμε τώρα στο θέμα της υγείας, που σίγουρα είναι πολύ σημαντικό θέμα για όλους μας. Εξάλλου αυτός ήταν και ο λόγος που ξεκίνησα να γράφω αυτό το σημείωμα. Όλοι, μα όλοι ανεξαιρέτως, κόπτονται για την υγεία και βγάζουν στα κανάλια γιατρούς και ειδικούς για να περιγράψουν τη σοβαρότητα της κατάστασης. Για την οικονομία του σημειώματος, ας συμφωνήσουμε χωρίς αστερίσκους για όλα όσα λέγονται. Οτι δηλαδή τα αιωρούμενα σωματίδια που δημιουργούν την αιθαλομίχλη, έχουν σοβαρές συνέπειες στο αναπνευστικό μας σύστημα και πιθανότατα να εκδηλώσουν ασθένειες, ακόμα και καρκίνο, σε μεταγενέστερο χρόνο. Σύμφωνα, αλλά εδώ αρχίζουν ο απόλυτος λαϊκισμός και η μέγιστη υποκρισία.

Όλοι αυτοί που κόπτονται για την αιθαλομίχλη των 20 το πολύ ημερών δεν θα έπρεπε να φωνάζουν καθημερινά ώστε να εφαρμοστεί ο Νόμος για την απαγόρευση του καπνίσματος στους κλειστούς χώρους;

Οι πολιτικοί μας (όχι μόνο οι 41 που με παρέμβασή τους ζητούν να μειωθεί ο φόρος), οι δημοσιογράφοι μας και πολλοί άλλοι αρέσκονται να παίξουν στο γήπεδο χωρίς αντίπαλο. Με αυτά που ζητούν γνωρίζουν πολύ καλά ότι δεν υπάρχει αντίπαλος, γιατί όλος ο κόσμος ζητεί φτηνότερο πετρέλαιο. Με πρόσχημα την αιθαλομίχλη και τα προβλήματα υγείας που προκαλεί, προβάλλουν τον απόλυτο λαϊκισμό τους. Η αιθαλομίχλη είναι ένα πρόσκαιρο φαινόμενο που μπορεί να κρατήσει μερικές μέρες και επηρεάζεται σημαντικά από τα καιρικά φαινόμενα. Αντίθετα, το καπνιστικό (ενεργητικό και παθητικό), το οποίο αναμφισβήτητα προκαλεί ανεπανόρθωτες βλάβες στην υγεία μας, το οποίο παρατηρείται παντού 365 ημέρες τον χρόνο και αφορά όλους τους κατοίκους της χώρας μας, δεν τους ενδιαφέρει; Εδώ οι ίδιες οι καπνιστομηχανίες έχουν αποδεχθεί την αναγραφή συνθημάτων στη συσκευασία των τσιγάρων, που προκαλούν τρόμο για να μας προειδοποιήσουν για τις κακές συνέπειες του καπνίσματος. Όλοι αυτοί που κόπτονται για την αιθαλομίχλη των 20 το πολύ ημερών δεν θα έπρεπε να φωνάζουν καθημερινά ώστε επιτέλους να εφαρμοστεί ο νόμος για την απαγόρευση του καπνίσματος στους κλειστούς χώρους; Έχετε δε ειρσε κανένα βουλευτή να ξεκινήσει τη σταυροφορία εναντίον του καπνίσματος; Είχαμε πέντε υπουργούς Υγείας που ο καθένας υποσχέθηκε ότι θα εφαρμόσει τον Νόμο, αλλά ακόμα κανένας δεν τα κατάφερε. Στο κτίριο της Βουλής καπνίζουν αρεμειανώς. Στο Μέγαρο Μαξίμου, με έντονο ένα φαντατικό αντικαπνιστικό πρωθυπουργό, καπνίζουν κρυφά και φανερά. Να, λοιπόν, η μεγάλη υποκρισία και ο λαϊκισμός. Θα μπορούσα να θεωρήσω τα κίνητρα όλων των ζηλωτών αγνά, αν την ίδια ώρα ζητούσαν την άμεση εφαρμογή του Νόμου, χωρίς αστερίσκους και εξαιρέσεις. Είναι η πλήρης απόδειξη της δειλίας των πολιτικών μας να εφαρμόσουν ένα απόλυτα σωστό μέτρο, όταν υπάρχει αντίσταση από τους πελάτες-ψηφοφόρους τους. Κα δυστυχώς, η απαγόρευση του καπνίσματος δεν είναι το μόνο σωστό μέτρο που από πολιτική δειλία δεν θέλουν να εφαρμόσουν.

* Ο κ. Ανδρέας Δρυμιώτης είναι σύμβουλος επιχειρήσεων

Οι τρεις επικίνδυνες εστίες του πλανήτη το 2014

Δυσοιωνες είναι οι προοπτικές για τις άλλοτε ισχυρές αναδυόμενες οικονομίες της Τουρκίας, Ινδίας και Αργεντινής

Των **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**
και **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Το είδαμε σε κάποιο βαθμό και τη χρονιά που έφυγε: ενώ η Ευρώπη (με εξαίρεση την υπόθεση της Κύπρου) απέφυγε το ψυχόδρομα και στις ΗΠΑ παγιώθηκε η ανάκαμψη, οι αναδυόμενες οικονομίες, μετά μια εντυπωσιακή δεκαετία, έγιναν ξανά πηγή αστάθειας και ανησυχίας. Το καλοκαίρι, η προσδοκία του tapering (της σταδιακής αποκλιμάκωσης της ποσοτικής χαλάρωσης από τη Federal Reserve) οδήγησε σε ευρεία ανατα-

ραχή στις αναδυόμενες αγορές.

Γενικότερα, η χρονιά κατά την οποία οι χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου ξεπέρασαν για πρώτη φορά το 50% του παγκόσμιου ΑΕΠ (από μόλις ένα τρίτο το 1990) ήταν και το έτος της «Μεγάλης Επιβράδυνσης», όπως τη χαρακτήρισε το Economist, αναφερόμενο στις BRICs (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα). Το 2013, ο δείκτης MSCI Emerging Markets κατέγραψε πτώση μεγαλύτερη του 6%, ενώ ο δείκτης S&P 500 σκαρφάλωσε κατά 32%. Λίγο πριν από τα Χριστούγεννα, η Goldman Sachs εξέδωσε σημείωμα

στο οποίο συνέστησε στους επενδυτές να μειώσουν την έκθεσή τους στις αναδυόμενες αγορές κατά ένα τρίτο. Η αμερικανική επενδυτική τράπεζα αναφέρθηκε στη «σεισμική μεταστροφή» των επενδυτών κατά των αναδυόμενων αγορών, καθώς «οι αποδόσεις δεν ήταν τόσο ελκυστικές όσο προσδοκούσαν, οι δείκτες οικονομικής ανάπτυξης δεν ήταν τόσο βιώσιμοι όσο φαντάζονταν και οι χώρες δεν ήταν τόσο σταθερές όσο πίστευαν». Σύμφωνα με τους αναλυτές της Goldman, υπάρχει «ισχυρή πιθανότητα» χαμπλών απο-

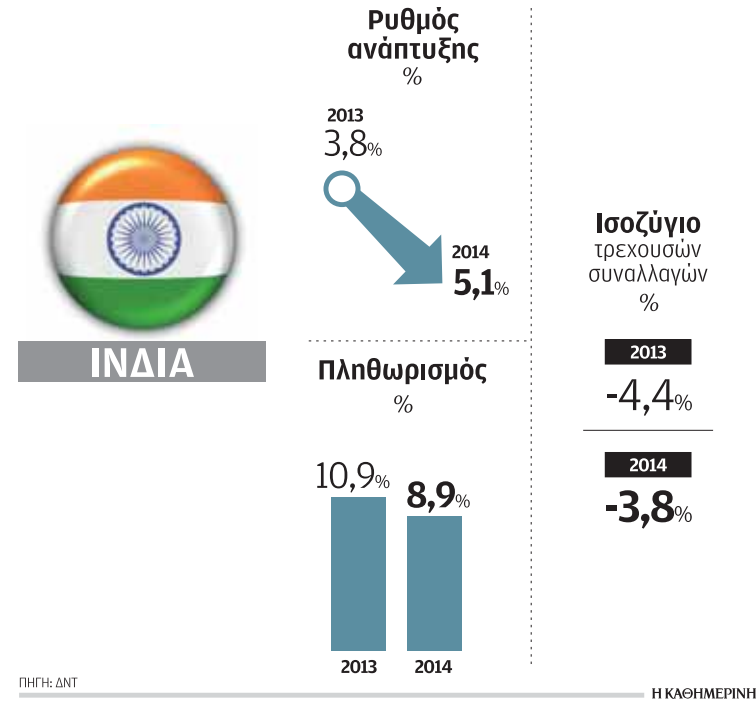
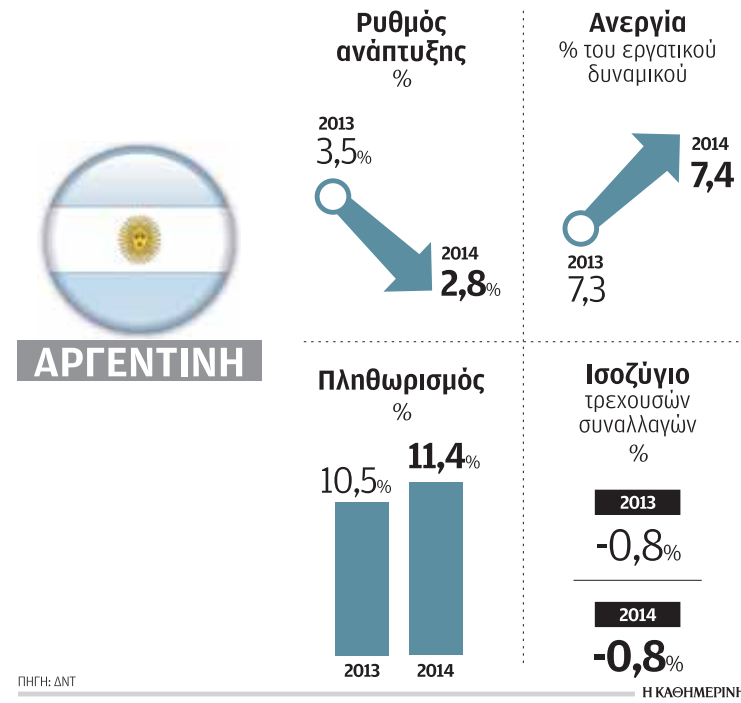
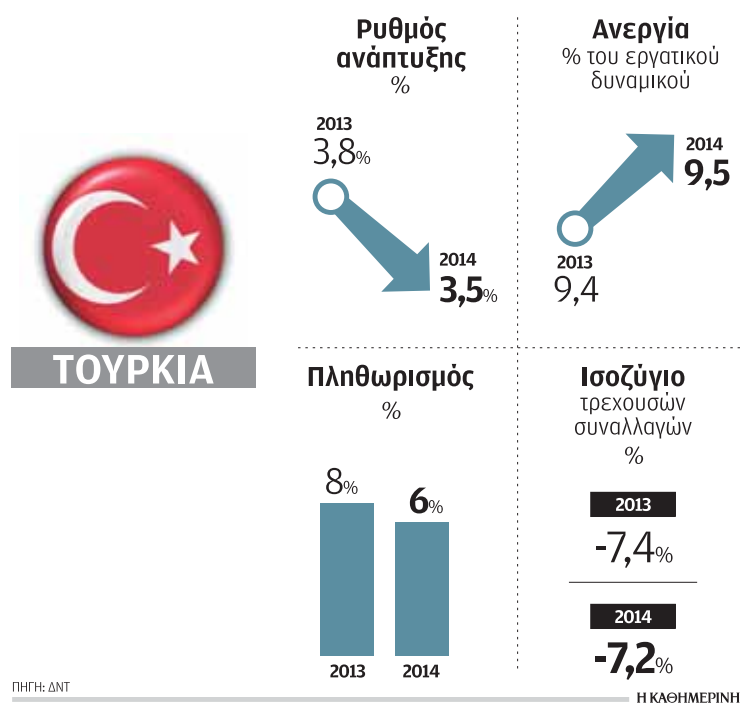
δόσεων και υψηλών διακυμάνσεων στις χώρες αυτές «τα επόμενα πέντε με δέκα χρόνια».

Στις αρχές του 2014, τρεις αναδυόμενες οικονομίες μοιάζουν να είναι ιδανικές υποψήφιες για να δεχθούν σημαντικές πιέσεις: η Τουρκία, η Ινδία και η Αργεντινή. Η τουρκική οικονομία ήδη κλυδωνίζεται από τις οικονομικές συνέπειες του σκανδάλου των «υιών». Για δεύτερη φορά σε διάστημα επτά μηνών, τα ξένα κεφάλαια δραπέτευουν από τη χώρα, το χρηματιστήριο βυθίζεται, μαζί του και η αξία της τουρκικής λίρας.

Η Ινδία, μαζί με την Τουρκία, τη Βραζιλία, την Ινδονησία και τη Νότιο Αφρική ανήκουν (σύμφωνα με τη Morgan Stanley) στην κατηγορία των «ευάλωτων πέντε» - των αναδυόμενων οικονομιών με τα πιο μεγάλα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών που, συνεπώς, κινδυνεύουν περισσότερο από το αμερικανικό tapering. Ο νέος κεντρικός τραπεζίτης της χώρας, Ραγκουράμ Ρατζάν, έχει καταφέρει να σταθεροποιήσει την κατάσταση τους λίγους μήνες που είναι στο τιμόνι της RBI (Reserve Bank of India). Αλλά ο πληθωρισμός

δείχνει ανοδικές τάσεις, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προχωρούν αργά και το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται φέτος να ξεπεράσει το 8% του ΑΕΠ.

Πο δυσοιωνες εκ των τριών είναι οι προοπτικές της Αργεντινής. Το κεντρικό πρόβλημα στη νοτιοαμερικανική χώρα είναι ο πληθωρισμός, που υπολογίζεται στο 26% - υπερδιπλάσιος εκείνου που εκτιμά το ΔΝΤ (10,5%). Η ραγδαία αύξηση του είναι η βασική αιτία για τις πρόσφατες ταραχές, που έχουν φέρει τη χώρα στο χείλος του γκρεμού.

Παγιδευμένη στη δίνη σκανδάλων, διαφθοράς

Εμφανείς είναι οι κίνδυνοι για την τουρκική οικονομία που στην εκπνοή του περασμένου έτους και στην αυγή του 2014 βρισκόταν παγιδευμένη στη δίνη των σκανδάλων διαφθοράς με εμφανείς τις επιπτώσεις στο νόμισμά της και στο κόστος δανεισμού της. Παρά τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που έχει σημειώσει τα περασμένα έτη η τουρκική οικονομία και παρά τη δυναμική παρουσία των τουρκικών κατασκευαστικών και εμπορικών επιχειρήσεων σε Ασία, Αφρική και Μέση Ανατολή, η αχίλλειος πτέρνα της Τουρκίας είναι, όπως και για τις

πολιτική κρίση που παγίωσε το επισημασμένο για την τουρκική οικονομία περιβάλλον αστάθειας μετά τις διαδηλώσεις, με αφορμή την ανάπλαση του πάρκου Γκεζί. Στη διάρκεια του καλοκαιριού, η κεντρική τράπεζα της χώρας προχώρησε όχι μόνο σε αύξηση των επιτοκίων, αλλά και σε επαναλαμβανόμενες παρεμβάσεις με μαζικές πωλήσεις δολαρίων, ανακόπτοντας προσωρινά τη βουτιά της τουρκικής λίρας.

Η τελευταία πολιτική κρίση, όμως, φαίνεται να κατάφερε καίριο πλήγμα στην τουρκική οικονομία καθώς έχει εξωθήσει τους επενδυτές να εγκαταλείψουν μαζικά την οικονομία της γείτονος με τις εκροές κεφαλαίων να υπερβαίνουν τα 530 εκατ. δολάρια μόνο στον Δεκέμβριο. Έχουν μεσολαβήσει πολιτικοί ελιγμοί της κυβέρνησης Ερντογάν και νέες παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας της χώρας που σχεδιάζει συνολικές πωλήσεις έξι δισ. δολαρίων μέχρι τα τέλη Ιανουαρίου.

Οι απώλειες, όμως, είναι ήδη μεγάλες και ενδέχεται να αποδειχθούν καθοριστικές και να εγκαλωθούν την τουρκική οικονομία σε μια περιθώριση ύφεσης και υψηλής ανεργίας. Οι μαζικές πωλήσεις τουρκικών ομολόγων έχουν εκτινάξει το κόστος δανεισμού της σε επίπεδα άνω του 10%. Παρά τις παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας, στο σύνολο του περασμένου έτους η τουρκική λίρα υποτιμήθηκε κατά 16% έναντι του δολαρίου και ο βασικός δείκτης του χρηματιστηρίου της Κωνσταντινούπολης κατέγραψε απώλειες 29,5%, με αποτέλεσμα να κατατάσσεται στη δεύτερη χειρότερη θέση έπειτα από εκείνο της Λίμας του Περού ανάμεσα στα 94 χρηματιστήρια που παρακολουθεί το Bloomberg.

Απειλείται ξανά με χρεοκοπία

Η χώρα που τόσο συζητήθηκε στην Ελλάδα κατά την περίοδο των τελευταίων τεσσάρων ετών και παρουσιάστηκε από άλλους ως παράδειγμα προς μίμηση και άλλους ως παράδειγμα προς αποφυγή, βρίσκεται και πάλι στα πρόθυρα χρεοκοπίας. Η Αργεντινή βυθίζεται εκ νέου σε μια κρίση που εκτός από οικονομική, είναι παράλληλα πολιτική και κοινωνική. Ήταν και γι' αυτήν, όπως και για την Τουρκία, ο Δεκέμβριος που την επανέφερε δυναμικά στο προσκήνιο εξαιτίας των βίαιων ταραχών που εκδηλώθηκαν τον περασμένο μήνα και

Η χώρα έχει εγκαταλειφθεί από τους επενδυτές, η ανεργία έχει εκτιναχθεί και η παραοικονομία ανθεί.

εξαπλώθηκαν σε πολλές πόλεις της με ληλασίες καταστημάτων, δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες.

Χαίνουσα πληγή της οικονομίας της είναι ο πληθωρισμός. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, τα οποία αμφισβητεί το ΔΝΤ αλλά τα παραθέτει, κυμαίνεται σε επίπεδα πάνω από το 10%. Ανεπίσημες εκτιμήσεις, όμως, τον υπολογίζουν σε επίπεδα ανάμεσα στο 25% και το 30% και τον αποδίδουν στις επίμονα αναπτυξιακές δημοσιονομικές και νομισματικές πολιτικές τις οποίες εφάρμοσε η πρόεδρος Κριστίνα Φερνάντες. Η χώρα έχει εγκαταλειφθεί από τους επενδυτές εξαιτίας των πολιτικών επιλογών της Κριστίνα, χάρης του δημοφιλούς προέδρου Νέστορ Κίρνερ, που είχε

αρχικά κατορθώσει να ανασύρει την Αργεντινή από τη χρεοκοπία. Ανάμεσα στις επιλογές αυτές συγκαταλέγονται η κρατικοποίηση ιδιωτικών συνταξιοδοτικών ταμείων με κεφάλαια ύψους σχεδόν 30 δισ. δολαρίων, η ρήξη με την πετρελαϊκή ΥΠΕ, θυγατρική της ισπανικής Repsol, και η ουσιαστική εκδίωξη της από τη χώρα, αλλά και η χρήση συναλλαγματικών διαθεσίμων της κεντρικής τράπεζας με σκοπό την αποπληρωμή χρεών. Προπαντός, όμως, η πλήρης αποτυχία της χώρας στις προσπάθειές της να έρθει σε κάποια συνεννόηση με τους πιστωτές της μετά τη στάση πληρωμών που κήρυξε τον Δεκέμβριο του 2011.

Στη διάρκεια της προεδρίας Νέστορ Κίρνερ η οικονομία της Αργεντινής είχε ανακάμψει δυναμικά, φθάνοντας σε ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης της τάξεως του 8% κατά μέσον όρο και μέχρι το 2011. Είχε, άλλωστε, επωφεληθεί από την ενίσχυση των εξαγωγών των πρώτων υλών της, κυρίως στις αναδυόμενες οικονομίες, αλλά και από την εκτίναξη των τιμών αυτών. Σήμερα, όμως, η χώρα έχει εγκαταλειφθεί από τους επενδυτές, είναι αποκεντρωμένη από τις αγορές, ενώ η ανάπτυξη μόλις και μετά βίας φθάνει στο 2%. Η ανεργία, που πριν από το 2011 είχε μειωθεί στο 7,2%, έχει και πάλι εκτιναχθεί και εκτιμάται ότι περίπου το 1/3 του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στην παραοικονομία. Από τα πλέον μη δημοφιλή μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση της Κριστίνα Φερνάντες ήταν η επιβολή αυστηρών περιορισμών στις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, που έχουν καταστήσει δυσχερέτα τα δολάρια στη χώρα και έχουν οδηγήσει στη δημιουργία «μαύρης» αγοράς συναλλάγματος.

Υψηλός πληθωρισμός, καθίζηση της ρουπίας

Στις 17 Δεκεμβρίου άρχισε η συνεδρίαση της Αμερικανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας και μαζί με αυτήν η νέα περιθώριση της ινδικής ρουπίας. Το νόμισμα της Ινδίας ήταν το μοναδικό μεταξύ των αναδυόμενων οικονομιών που τον Δεκέμβριο, όταν η Federal Reserve αποφάσισε να προχωρήσει σε μείωση των μηνιαίων αγορών ομολόγων, δέχθηκε πλήγμα εξίσου ισχυρό όσο και τους προηγούμενους μήνες.

Με το πρόβλημα του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών να καθιστά την ινδική οικονομία εξαιρετικά ευάλωτη στις εκροές κεφαλαίων, η

Το ινδικό νόμισμα έχασε πέρυσι το 11% της αξίας του έναντι του δολαρίου παρά τις παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας.

ρουπία στο σύνολο του περασμένου έτους έχασε περίπου το 11% της αξίας της έναντι του δολαρίου, παρά τις επανεπλημμένες παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας της χώρας. Είχε προηγηθεί πτώση κατά 25% έναντι του αμερικανικού νομίσματος τους πρώτους εννέα μήνες του έτους και ακολούθησε μερική ανάκαμψη. Το αποτέλεσμα ήταν να οξυνθεί το πρόβλημα του πληθωρισμού που αντιμετωπίζει η χώρα, καθώς αυξάνεται το κόστος των εισαγωγών και ιδιαίτερα του πετρελαίου. Παρά την ελαφρά υποχώρηση που σημείωσε τον Νοέμβριο ο πληθωρισμός της Ινδίας βρίσκεται στο 11,24%, καταγράφοντας τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 14 μηνών και τα υψηλότερα ανάμεσα στις 17 οικονομίες της περιοχής Ασίας-Ειρην-

τικού. Έχει, έτσι, εξωθήσει την κεντρική τράπεζα να αυξήσει το κόστος του χρήματος επανεπλημνώντας, με την τελευταία άνοδο των επιτοκίων τον Οκτώβριο να τα φέρνει στο επίπεδο του 7,75%. Η ινδική οικονομία εξακολουθεί να αναπτύσσεται με ρυθμούς λιγνιώδεις μεν σε σύγκριση με τους συνθήκες ρυθμούς της Δύσης, αλλά τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα ο ρυθμός ανάπτυξης της βρίσκεται κάτω από το κρίσιμο επίπεδο του 5%, που είναι και ο χαμηλότερος ρυθμός ανάπτυξης της τελευταίας δεκαετίας.

Ο λόγος είναι ότι η ινδική οικονομία έχει πληγεί από μια σειρά παραγόντων που συχνά είναι εξωγενείς, όπως η πολιτική της Federal Reserve και οι συνεπακόλουθες εκροές κεφαλαίων, καθώς επίσης και η επιβράδυνση σε κρίσιμους τομείς όπως εκείνοι των ορυχείων και της μεταποίησης. Το αποτέλεσμα της επιβράδυνσης των ρυθμών ανάπτυξης είναι πως η χώρα έχει καταστεί λιγότερο ελκυστική στους επενδυτές.

Τον Μάιο του 2014 έχουν προγραμματισθεί εκλογές, στις οποίες ενδέχεται να ανατραπεί το σκηνικό των τελευταίων δέκα ετών με μια πολιτική ήττα του νυν πρωθυπουργού, Μανμοχάν Σινγκ. Το αντιπολιτευόμενο κόμμα Μπαρτιάτζι Τζαντά υποσχεται να επαναφέρει τη δεύτερη οικονομία της Ασίας σε ρυθμούς ανάπτυξης, της τάξεως του 9%, και οι δημοσκοπήσεις το φέρουν να προηγηθεί. Είναι σαφές πως ο Μανμοχάν Σινγκ, που έχει διοικηθεί 77 δισ. δολάρια στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, δεν έχει κατορθώσει να αναθερμάνει την οικονομία του 1,2 δισεκατομμυρίου ατόμων, ανάμεσα στους οποίους και το 1/3 των φτωχών του κόσμου.

www.pwc.com.cy

Φορολογικές Πληροφορίες 2014 - Κύπρος

Ο Φορολογικός οδηγός είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα μας www.pwc.com.cy/tax-facts-figures

pwc

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014

Το παιδικό μιούζικαλ «Γουρουνιάσματα 1» είναι υποψήφιο στα θεατρικά βραβεία του ΘΟΚ για τη διετία 2011-2013 στην κατηγορία Καλύτερη παράσταση Παιδικού/Νεανικού έργου μαζί με τα έργα «Η κόρη του φεγγαριού (Νυχτολουδένια)» και «Καλι-καντζάρ & Σία».

Η φαντασία των παιδιών είναι ο κριτής

Ο ηθοποιός Νικάνδρος Σαββίδης μάς αφηγείται τη δική του «περιπέτεια» στο παιδικό μιούζικαλ «Γουρουνιάσματα»

Συνέντευξη στον
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Φωτογραφίες: **ΑΝΝΗ ΑΚΑΜΑ**

Η παράσταση για παιδιά αλλά και για μεγάλους «Γουρουνιάσματα» των Κατερίνας Χριστοφίδου, Άλεξ Παναγή και Αίγλης Σπυριδάκι ξεκίνησε δειλά-δειλά πέρσι για 15 μόνο παραστάσεις και κατέληξε να είναι μία από τις εμπορικότερες θεατρικές παραστάσεις της σεζόν. Η καλύτερη όμως ανταμοιβή για τα «Γουρουνιάσματα» ήρθε πριν από μερικές μέρες με την υποψηφιότητα στα Βραβεία ΘΟΚ για τη διετία 2011-2013 στην κατηγορία Καλύτερη παράσταση Παιδικού/Νεανικού έργου μαζί με δύο άλλα έργα. Μικροί και μεγάλοι αγκάλασαν αυτή τη δουλειά που σταδιακά απέκτησε μεγάλη δυναμική με αποτέλεσμα να οδηγήσει φέτος στα «Γουρουνιάσματα 2: Περιπέτεια στο δάσος». «Αυτή την επιτυχία δεν την περίμενε κανείς», εκμυστηρεύεται στη συνέντευξή του ο ηθοποιός Νικάνδρος Σαββίδης που πρωταγωνιστεί και στη συνέχεια της παράστασης υποδύομενος τον λύκο. Ο Νικάνδρος Σαββίδης, έχουν

τας τριετή εμπειρία στο παιδικό θέατρο μέσα από τις παραστάσεις που συμμετείχε στον ΘΟΚ, γνωρίζει αρκετά καλά το αντικείμενο και μπορεί να διαισθάνεται τι αρέσει και τι όχι στα παιδιά τα οποία άλλωστε όπως δήλωσε μερικές φορές μπορεί να γίνουν πολύ σκληρά μέσα από την κριτική τους επειδή δεν έχουν μάθει να φιλτράρουν ούτε τη σκέψη ούτε τα συναισθήματά τους. Η αγάπη, η αποδοχή, η φιλία, η εμπιστοσύνη, η συγχώρεση και ο σεβασμός είναι τα κύρια συστατικά γύρω από τα οποία περιστρέφεται η παράσταση και μέσα από αυτά περνούν και στα παιδιά, αναφέρει ο Νικάνδρος Σαββίδης. «Όλα αυτά θα φανερωθούν στους μικρούς μας φίλους και με πολύ χιούμορ, μουσική και χορό, θα τα θυμίσουμε και στους μεγάλους μας φίλους».

-Που πιστεύεις ότι οφείλεται η επιτυχία της παράστασης που ουσιαστικά είναι ένα παιδικό μιούζικαλ;

-Είναι ξεκάθαρο για μας, και είμαι σίγουρος ότι ο κόσμος που έρχεται το εισπράττει, πως έχουμε γίνει μια όμορφη ομάδα. Είμαστε μια «τρελή» ομάδα με πολύ κέφι γι' αυτό που κάνουμε, οι ηθοποιοί, οι μουσικοί, οι εθελολόντες που υποδέχονται τον κόσμο στην παράσταση, όλοι οι συντελεστές. Η ενέργειά μας φτάνει σε κάθε παράσταση πάρα πολύ ψηλά και όλοι φεύγουμε από κει, λες και ήμασταν στο καλύτερο πάρτυ της ζωής μας. Μπορεί να είναι ένα παιδικό μιούζικαλ, αλλά δεν αφορά τα παιδιά μόνο. Δεν είναι παιδιάστικο. Είναι ένα ταξίδι στην αθωότητα εμπλουτισμένο με το χιούμορ του εξορκισμού όλων των κακών που μας συμβαίνουν μεγαλώνοντας. Οι γονείς ή και οι «μεγάλοι», που έρχονται χωρίς τα παιδιά, αν και αυτοί στην αρχή δυσκολεύονται να έρθουν γιατί λένε, δεν έχουν παιδιά γιατί να πάμε σε ένα παιδικό, γίνονται πιο αθώοι από τα παιδιά. Η χαλάρωση του ψυχικού τους κόσμου είναι εντυπωσιακή. Αυτό ακριβώς είναι που μας χαλαρώνει και εμάς. Ήρθαμε αθώα, με ουσία, αν και σε επαγγελματικό χώρο, πιο κοντά ο ένας στον άλλον, δημιουργήθηκε η σωστή ομάδα και το αποτέλεσμα είναι η επιτυχία.

-Πόσο δύσκολοι θεατές και αυστηροί κριτές είναι τα παιδιά; Πώς σε αντιμετωπίζουν;

«Η παράσταση είναι ένα ταξίδι στην αθωότητα εμπλουτισμένο με το χιούμορ του εξορκισμού όλων των κακών που μας συμβαίνουν μεγαλώνοντας», δηλώνει ο ηθοποιός Νικάνδρος Σαββίδης.

Ο Νικάνδρος Σαββίδης στο ρόλο του κακού λύκου ο οποίος στη φετινή περιπέτεια γίνεται... καλός.

-Τα παιδιά είναι ξετρελαμένα με τους χαρακτήρες. Τα ανθρωπόμορφα γουρούνια, τον λύκο, την Κοκό, τον γαίδαρο, με αυτά έρχονται αντιμέτωπα. Εισβάλλουμε στη φαντασία τους και δίνουμε σχήμα σ' αυτήν. Αυτό που φαντάζονται, όσο εξωπραγματικό κι αν είναι, μπορεί να γίνει. Φτάνει να βρουν τον δρόμο. Αυτό είναι και ένα μέρος του ρόλου της τέχνης. Η φαντασία των παιδιών είναι ο κριτής μας. Η αθωότητά τους είναι η εξωτερικέυση της κριτικής και αυτό είναι που κάνει αυτή την κριτική αυστηρή. Όλοι είμαστε καλοί κριτές. Μεγαλώνοντας, φιλτράρουμε τη σκέψη και γινόμαστε καθώς πρέπει. Βάζουμε κανόνες ή έχουμε καθοδήγηση σ' αυτά που λέμε. Τα παιδιά δεν τα ξέρουν αυτά. Δεν μπορείς να ξεφύγεις. Χρησιμοποιούν λίγα λόγια και καλά. Το «καλά» είναι σχήμα λόγου. Μερικές φορές είναι πολύ σκληρά αυτά που λένε.

-Ως ηθοποιός ασχολήθηκες ιδιαίτερα με το παιδικό θέατρο. Σε τι διέφεραν οι προηγούμενες δουλειές σου από τη συγκεκριμένη;

-Ήμουν από το 2006 μέχρι το 2009 στο δυναμικό της παιδικής σκηνής του ΘΟΚ. Θεωρώ τον εαυτό μου πολύ τυχερό γι' αυτό, διότι αυτές τις χρονιές ο ΘΟΚ μετά από χρόνια ύφεσης της παιδικής του σκηνής άρχισε και πάλι να δίνει σημασία στο παιδικό θέατρο. Είχα την ευκαιρία να παίξω σε έργα της Ξένας Καλογεροπούλου, του Λόρκα, σε παραδοσιακά παραμύθια, έργα τα οποία δεν είναι ανώριμα και να συνεργαστώ με σκηνοθέτες, οι οποίοι δεν αντιμετωπίζονται σαν υποδεέστεροι επειδή κάνουν παιδικό θέατρο. Αυτό που λέω είναι σκληρό αλλά είναι μια αλήθεια που υπάρχει. Το αγάπησα και απέβαλα τη δική μου προκατάληψη για το παιδικό θέατρο. Φέτος στην κυπριακή θεατρική ζωή, τα παιδικά θέατρα είναι πάρα πολλά. Αυτό με χαροποιεί ιδιαίτερα, γιατί στο παιδικό θέατρο εργάζονται πα ηθοποιοί, οι οποίοι πέρασαν στην συνείδηση του κόσμου ως «μεγάλοι». Αυτό φυσικά δεν τους μειώνει άλλα τους αναδεικνύει. Το θέατρο είναι ένα και αυτό οφείλουμε εμείς οι επαγγελματίες να το περάσουμε στη συνείδησή μας, για να μπορούμε να εκπαιδεύσουμε το κοινό μας, με στόχο την όμορφη επικοινωνία και την ανάπτυξη της με τον κόσμο. Η προσωπική

διαφορά όμως που έχει αυτή η δουλειά είναι ότι μου δόθηκε η ευκαιρία από τον Άλεξ Παναγή να τραγουδήσω, κάτι που δεν το φανταζόμουν ποτέ και όπως λέω και στον ίδιο, είμαι στο δεύτερο έτος των σπουδών μου στο τραγούδι. Τον ευχαριστώ πάρα πολύ γι' αυτό.

-Πόσο κακός είναι αυτός ο λύκος που υποδύεσαι στην παράσταση;

-Όσο είμαστε όλοι. Το καλό και το κακό το έχουμε όλοι μέσα μας. Ανάλογα με τις συνθήκες που ζούμε και τον προσωπικό αγώνα του καθενός αναδεικνύεται το καλό και το κακό που μας χαρακτηρίζει. Πέρσι ο λύκος ήταν κακός. Φέτος πια, είναι καλός. Ήταν κακός γιατί μεγάλωσε ακούγοντας συνέχεια πόσο κακός είναι, όλοι του συμπεριφέρονταν σαν στο πιο κακό πλάσμα

“**Τα παιδιά είναι ξετρελαμένα με τους χαρακτήρες. Εισβάλλουμε στη φαντασία τους και δίνουμε σχήμα σε αυτήν. Αυτό που φαντάζονται, όσο εξωπραγματικό κι αν είναι, μπορεί να γίνει.**”

που υπάρχει στον κόσμο, με αποτέλεσμα όλο αυτό να του γίνει χαρακτηρισ, ο κακός λύκος. Μέχρι που βρέθηκαν τα τρία γουρουνάκια και του μάθανε τι θα πει η αγάπη και η φιλία, κάτι που δεν τα είχε μάθει μέχρι τότε. Φυσικά τους έμαθε και αυτός με τη σειρά του να είναι καθαρά και τακτοποιημένα, κάτι που δεν ήξεραν ούτε αυτά μέχρι να συναντήσουν τον λύκο, όπως και τη μαγευτική. Φέτος λοιπόν, πορεύεται με αγάπη και με ψυχική ηρεμία αφού η διαφορετικότητα του είναι αποδεκτή και δέχεται σεβασμό, έτοιμος να προσφέρει κι αυτός με τη σειρά του αγάπη και φιλία σε κάποιον άλλο ή άλλη. Για να δούμε!

info

Παραστάσεις «Γουρουνιάσματα 2» κάθε Σάββατο στις 3.00 μ.μ και 5.00 μ.μ και κάθε Κυριακή στις 11.00 π.μ και 4.00 μ.μ στην αίθουσα Μελίνα Μερκούρη, Λευκωσία μέχρι τις 19 Ιανουαρίου. **Πληρ. 97876760.**

“**Όλοι είμαστε καλοί κριτές. Μεγαλώνοντας, φιλτράρουμε τη σκέψη και γινόμαστε καθώς πρέπει. Βάζουμε κανόνες ή έχουμε καθοδήγηση σ' αυτά που λέμε. Τα παιδιά δεν τα ξέρουν αυτά.**”

Νέες περιπέτειες «Γουρουνιάσματα 2»

Στα «Γουρουνιάσματα 2: Περιπέτεια στο δάσος» θα δείτε μια νέα περιπέτεια που θα περάσουν τα γουρουνάκια αποδεικνύοντας ότι αυτό που διδάξαν στον λύκο στα «Γουρουνιάσματα 1» δεν ήταν μόνο λόγια αφού του δείχνουν εμπιστοσύνη και όχι άδικα. Η δύναμη της φιλίας και της ομάδας δεν πάει χαμένη. Σ' αυτή τη νέα περιπέτεια έχουν θέσει δυο νέοι μας φίλοι. Ο γαίδαρος και η Κοκκινισκουφίτσα. Τα υπόλοιπα επί σκηνής με πολλά καινούργια τραγούδια.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

05.01-11.01.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΜΟΥΣΙΚΗ

Συμφωνική ορχήστρα Κύπρου

Κάτω από τον τίτλο «Σολίστ της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου», η ορχήστρα παρουσιάζει έργα Mozart

όπως τη Sinfonia Concertante, τη Σερενάτα του Antheil, το Συμφωνικό σκίτσο «Στο γάμο του χωριού» του Σόλωνα Μιχαηλίου και άλλα έργα των Delibes και Lumbye. Διευθύνει ο Άλκης Μπαλάς. Πέμπτη 9/1, Ριάλτο, Λεμεσός και Παρασκευή 10/1, Κηποθέατρο Παλλάς, Λευκωσία στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 77777745, 22463144.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πέντε νέοι και τρεις νεότεροι καλλιτέχνες

Η IsNotGallery υποδέχεται τη νέα χρονιά με μια καινούργια ομαδική έκθεση από οκτώ υποσχόμενους καλλιτέχνες. Η συγκεκριμένη έκθεση που τιτλοφορείται «Πέντε νέοι και τρεις νεότεροι καλλιτέχνες», πραγματοποιείται σε συνεργασία με την γκαλερί Λόλα Νικολάου η οποία βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη. Αυτή τη φορά η IsNotGallery μας συστήνει μέσα από τη δουλειά τους νέους καλλιτέχνες οι οποίοι είναι οι: Κωστας Γιατσος, Θανάσης Δαής, Δημήτρης Εφεογλου, Δημήτρης Λαμπρού, Άννα-Μαρία Σμυρνάκη, Κωνσταντίνος Τσακίρης, Νικόλας Αντωνίου και Nina Sumerac. Τα εγκαίνια θα πραγματοποιηθούν την Παρασκευή 10/1 στις 8.00 μ.μ στην IsNotGallery στην παλιά Λευκωσία. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 24/1. **Οι ώρες λειτουργίας είναι Δευτέρα-Παρασκευή 10:00-12:45 και τα Σάββατα 10:00-14:00. Πληρ. 22343670.**

Έργο του νεαρού εικαστικού καλλιτέχνη Νικόλα Αντωνίου.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΙΑΝΟ

ΕΚΘΕΣΗ

Palazzo Reale

www.mostrarodin.it

«Rodin: Il marmo, la vita». Στα χέρια του εμπνευσμένου, δεξιοτέχνη γλύπτη, το ψυχρό μάρμαρο μπορεί να μετατραπεί σε μορφή που αναδίδει τη ζεστασιά και τον αισθησιασμό της ανθρώπινης σάρκας. Στη διεργασία αυτή εστιάζει η έκθεση «Ροντέν: Το μάρμαρο, η ζωή», παρουσιάζοντας 60 έργα του μεγάλου Γάλλου γλύπτη (1840-1917). Τα εκθέματα-μαρμάρια γλυπτά και γύψινα προπλάσματα- παρουσιάζονται χρονολογικά, και ανάμεσά τους περιλαμβάνονται αφαιρετικές, «ρευστές» μορφές, γλυπτά με προσεκτικά δουλεμένες λεπτομέρειες που αναπαριστούν με εκπληκτική ακρίβεια δαντέλες, μαλλιά και λουλούδια, αλλά και έργα που δίνουν την εντύπωση του ανολοκλήρωτου, του εμβληματικού «non finito» του Ροντέν. Στα έργα αυτά της όψιμης περιόδου του, μορφές με αδρά περιγράμματα αναδύονται υποβλητικά μέσα από ακατέργαστους όγκους μαρμάρου (εδώ η «Δανάιδα», 1889). Εως τις 26 Ιανουαρίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ

Neil Simon Theater

www.bigfishthemusical.com

«Big Fish». Το έργο, ένα από τα πιο ενδιαφέροντα θεατρικά εγχειρήματα της σεζόν στο Μπροντγουέι, είναι διασκευασμένο σε μιούζικαλ της ομώνυμης ταινίας του Τιμ Μπάρτον (2003), με θέμα έναν νεαρό άνδρα, τον Γουίλ Μπλουμ, που προσπαθεί να συμφιλιωθεί με τον ετοιμοθάνατο πατέρα του και να τον κατανοήσει, αποκρυσταλώνοντας, με τη βοήθεια της φαντασίας του, τις απίθανες ιστορίες που έχει αφηγηθεί ο γέρο-Μπλουμ, διαβόητος ψεύτης και παραμυθάς. Εχοντας γνωρίσει θριαμβευτική επιτυχία στο Σικάγο, όπου πρωτοπαρουσιάστηκε, το μιούζικαλ παίζεται στη Νέα Υόρκη με πρωταγωνιστές τον Νόρμπερτ Λίο Μπατς, τον Μπόμπι Σόγκερτ και την Κέιτ Μπόλντον. Το λιμνέτο είναι του Τζον Ογκαστ, τη μουσική και τους στίχους έγραψε ο Αντρίου Λίπα, ενώ η Σούζαν Στράμμαν σκηνοθέτησε και χορογράφησε την παράσταση.

ΡΩΜΗ

ΕΚΘΕΣΗ

Museo Fondazione Roma

www.fondazioneromamuseo.it

«Il Tesoro di Napoli: I capolavori del Museo di San Gennaro». Εδώ και επτά σχεδόν αιώνες, βασιλείς και ιεράρχες, ευγενείς και κοινότητες προσκλήθηκαν να αφιερώσουν στον ναό του Σαν Τζενάρο, του Αγίου Ιανουαρίου, του πολιούχου αγίου της Νάπολης. Τα αφιερώματα αυτά, συγκεντρωμένα, αποτελούν έναν θησαυρό που η αξία του ξεπερνάει, όπως λένε, εκείνη των θησαυρών του Βρετανικού Στέμματος ή των τσάρων της Ρωσίας. Για πρώτη φορά σε έκθεση έξω από τη Νάπολη, η ανθολογία πολιτικών αντικειμένων από το Μουσείο του Σαν Τζενάρο περιλαμβάνει μια μίτρα επισκόπου στολισμένη με 3.326 διαμάντια, 164 ρουμίνια και 198 σμαράγδια, καθώς και το περίφημο περιδέραιο του Σαν Τζενάρο: δημιουργήθηκε το 1679 με τη σύνθεση κοσμημάτων από διάφορα αφιερώματα, στα οποία κατόπιν προστέθηκαν και άλλα πολιτικά κομμάτια, ανάμεσά τους και ένας σταυρός στολισμένος με πετράδια που είχε δωρίσει ο Γάλλος αυτοκράτορας Ναπολέων Βοναπάρτης. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 16 Φεβρουαρίου και θα κλείνει τα ταξίδια στο Παρίσι.

ΘΕΑΤΡΟ

«Τα γουρουνάκια κουμπαραδες» του Τριβιζά

Η **συμπαράγωγη** του Θεάτρου Ριάλτο και της Εταιρείας Θεατρικής Ανάπτυξης Λεμεσού, αποτελεί μια φιλόδοξη και ευφυή παράσταση για παιδιά και όχι μόνο. Το έργο του Ευγένιου Τριβιζά διαδραματίζεται στην Κουμπαραδούλη στην οποία δεν βρέχει στάλες, αλλά κάθε λογής νομίσματα. Όλα τα γουρουνάκια τρέχουν να γεμίσουν τους κουμπαραδες τους, χωρίς όμως να τα καταφέρνουν όλα το ίδιο καλά. Το ευφάνταστο θεατρικό κείμενο του σημαντικότερου νεοέλληνα συγγραφέα παιδικών βιβλίων, πραγματεύεται με ζωντανό και ευφυή τρόπο πανανθρώπινες αξίες όπως η δικαιοσύνη, η ισονομία, η φιλία, η αγάπη και ο αλtruισμός, ψυχαγωγώντας και εκπαιδεύοντας συνάμα.

Σάββατο 11/1 στις 4.00 μ.μ, θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77777745.

Δύο φίλοι-γουρουνάκια, κάθε φορά που βρέχει λεφτά, τρέχουν για να γεμίσουν τους κουμπαραδες της πλάτης τους, χωρίς όμως να τα καταφέρνουν εξίσου καλά.

ΘΕΑΤΡΟ

Το πάθος του Δράκουλα

«**Το Πάθος** του Δράκουλα» είναι ένα θρίλερ (με κιούμωρ) βασισμένο στην ιστορία του Κόμπ Δράκουλα από τον Bram Stoker. Ο Αντρέας Χριστοδουλίδης σκηνοθετεί τον Σωτήρη Μεστάνα στον ομώνυμο ρόλο και άλλους οκτώ ηθοποιούς σε αυτό τον αγαπημένο μύθο. Από Τετάρτη 8/1 μέχρι την Παρασκευή 10/1, θέατρο Ένα, Λευκωσία στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 22348203.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Χρίστος Θηβαίος και Μίλτος Πασχαλίδης

Δύο από τις κορυφαίες φωνές της ελληνικής μουσικής σκηνής, ο Χρίστος Θηβαίος και ο Μίλτος Πασχαλίδης θα βρεθούν τις πρώτες μέρες του νέου χρόνου στην Κύπρο. Οι δύο τους συνεχίζουν τη συνεργασία του χειμώνα και τις εμφανίσεις τους σε όλη την Ελλάδα με επόμενο σταθμό τους την Κύπρο. Κυριακή 5/1 στο Aloft Music Bar στην Αγία Νάπα στις 10:00 μ.μ. Πληρ. 99637831.

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πείτε κι άλλα, τσάμπα είναι...

Βασιλόπιτες και εορταστικά διαγνώματα: Το '13 πέρασε, το '14 νάτο, το '15 έρχεται και το '16 ελεύθεροι, κι ας πιάσουμε και πιάτο. Τον «χώσανε» (κρύψανε) τον απαισιόδοξο «ρεαλιστή» της παρέας (ΥΠΟΙΚ) που επί μήνες διαρκώς προειδοποιούσε ότι το 2014 θα είναι η πιο δύσκολη χρονιά της μνημονιακής περιόδου και προτίμησαν την πιο αισιόδοξη και πιο «επικοινωνιακή» άποψη της «αναγέννησης» της κυπριακής οικονομίας, με τις προοπτικές της ανάπτυξης να εμφανίζονται στον ορίζοντα! Προς ποιον ορίζοντα πρέπει να κοιτάμε για να την προηπαντίσουμε, δεν μας λένε.

Τα ίδια λέγανε και στην Ελλάδα από την εποχή του πρώτου μνημονίου επί πρωθυπουργίας Γιώργου Παπανδρέου το 2010, τα ίδια επαναλαμβάνουν σήμερα επί πρωθυπουργίας Αντώνη Σαμαρά μετά από 4 χρόνια «σφα-

γείου» μισθών και εργασιακών δικαιωμάτων και τρεις μνημονιακές «επικαιροποιήσεις». Ακόμη ψάχνουν στον ορίζοντα το καράβι της ανάπτυξης αν θα φανεί... «Δώσε όνειρα και ελπίδες στον λαό», τσάμπα είναι τα λόγια, τσάμπα και τα ευκολόγια.

Γιατί άραγε οι πολιτικοί (με ελάχιστες εξαιρέσεις) δεν μεταφέρουν μέσα από τις διακηρύξεις τους την απλή πραγματικότητα της «διαρκούς μελλοντικής λιτότητας», όπως αυτή διαμορφώθηκε από τις επίσημες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) τα τελευταία χρόνια; Υπενθυμίζουμε για άλλη μια φορά ότι οι αποφάσεις αυτές συνοψίζονται από όλες τις κυβερνήσεις της Ε.Ε., άρα και από την εκάστοτε δική μας κυβέρνηση.

Π.χ. η προηγούμενη κυπριακή κυβέρνηση στις 2 Μαρτίου 2012 συνευλόγραφε μαζί με άλλες 24 χώρες της Ε.Ε. (εκτός της Τσεχίας

και της Βρετανίας) την «Συνθήκη των σταθερότητας, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση», γνωστή και ως «δημοσιονομικό σύμφωνο», που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2013. Στην Κύπρο επικυρώθηκε στις 31 Μαΐου 2012, από όλα τα πολιτικά κόμματα της Βουλής των Αντιπροσώπων. (Αξίζει να διαβάσετε το επίσημο κείμενο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην διεύθυνση http://www.european-council.europa.eu/media/639238/06_tscg.el.12.pdf. Θα σας λυθούν πάρα πολλές απορίες).

Γι' αυτό κι εγώ μελετώ τα άρθρα του Νίκου Χρυσολωρά που γράφει από τις Βρυξέλλες για την «Κ» και θλιβόμαι όποτε ακούω ξανά και ξανά, να με κοιροειδούν κατάμουτρα όσοι υποσχονται ανηπαρκτά «οράματα»: «Σύμφωνα με τον Κανονισμό

472/2013, τα κράτη της Ευρωζώνης που χρεοκόπησαν (και το δικό μας) έχουν συμφωνήσει να δέχονται τακτικές αποστολές επιθεώρησης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Κομισιόν που θα αξιολογούν την «οικονομική, δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση» της χώρας, μέχρι να αποπληρώσουν το 75% των δανείων που έχουν λάβει (μετά από δεκαετίες). Ακόμη όμως και κράτη που δεν έχουν απολέσει την πρόσβαση στις αγορές, αναμένεται να καταλήξουν, μέχρι τον προσεχή Οκτώβριο, στον απόλυτο εναρμονισμό όλων των πολιτικών τους για τις αγορές εργασίας, υπηρεσιών και προϋόντων, τη λειτουργία του δημόσιου τομέα, την έρευνα, την εκπαίδευση, την απασχόληση, και ούτω καθεξής, μέσω των υπογραφών «νομικά δεσμευτικών συμφωνιών» με το Ευρω-

παϊκό Συμβούλιο και την Κομισιόν». (Το συμπέρασμα του 2013» 27/12/13).

Υποχρεώσεις διαχρονικές: Επίτευξη κάθε χρόνο πλεονάσματος ίσου με το 5% (ένα εικοστό) του υφιστάμενου χρέους, μέχρι αυτό να υποχωρήσει στο 60% του ΑΕΠ. Δηλαδή στην περίπτωση μας, εάν ξεκινήσουμε από το 2017, χρειαζόμαστε περίπου 1 δισ ευρώ πλεόνασμα ετησίως και επί 12 χρόνια (εδώ γέλια)! Και στην συνέχεια προϋπολογισμοί ισοζυγισμένοι ή με έλλειμμα το πολύ έως 0,5% του ΑΕΠ. Δηλαδή καμία αύξηση μισθών και ελάχιστες προσλήψεις στο δημόσιο τομέα επ' αόριστον. «Σωστά και νοικοκυρεμένα πράγματα». Αλλά μόνο για την ευμερία των αριθμών. Στην πραγματικότητα τους και εντός του τρέχοντος οικονομικού και πολιτικού συστήματος, μιλάμε για πολύ κλάμα...

Ο Αστερίξ κατέλαβε τη Βιβλιοθήκη στο Παρίσι

Το μεγάλο αφιέρωμα στον θρυλικό Γαλάτη θα διαρκέσει έως τις 19 Ιανουαρίου

της **ΕΛΕΝΑΣ ΚΙΟΥΡΚΤΣΗ**

Για μισόν αιώνα απωθούν τις ρωμαϊκές λεγεώνες από το χωριό τους οπλισμένοι με πείσμα, θάρρος, ιπτάμενα μενίρ και μια κύτρα μαγικό ζωμό. Όμως, το τελευταίο διάστημα ο Αστερίξ και η παρέα του έχουν κατέβει στη Λουτετία –το σημερινό Παρίσι– για να την κατακτήσουν. Εκεί, η Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας έχει ανοίξει τις πόρτες της έως τις 19 Ιανουαρίου 2014, σε μια μεγάλη ρετροσπεκτιβία αφιερωμένη στον Αστερίξ και στην 50χρονη καριέρα του Γαλάτες».

που γεννήθηκε στην Αργεντινή και έζησε ένα διάστημα στις ΗΠΑ πριν εγκατασταθεί στη Γαλλία, και ο δεύτερος από γονείς που διέφυγαν από την Ιταλία για να γλιτώσουν από τους φασίστες του Μουσολίνι. Δύο άνθρωποι πολύ διαφορετικοί, σύμφωνα την Anne Goscinny, κόρη του Réne, των οποίων η αμοιβαία φιλία, η απέχθεια για τις απολυταρχικές ιδέες και τακτικές και το κοινό τους όραμα για το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης αποκρυσταλλώνεται το 1959 στο περιοδικό Pilote, με πηγή έμπνευσής τους «πρόγονους Γαλάτες».

Στη συνέχεια, μέσα από μια σειρά αυθεντικές χειρόγραφες σημειώσεις και δακτυλογραφημένες ιστορίες, ανοίγει ένα παράθυρο διαλόγου με τους επισκέπτες της έκθεσης. Με αφορμή αρχαιολογικά στοιχεία –εμβληματικά χαρακτηριστικά της σειράς– έρχονται στη μνήμη οι δεσμοί με την Ιστορία, καθώς και το εγγενές σατιρικό πνεύμα απέναντι στα κυρίαρχα στερεοτυπικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων κοινωνιών.

Στην έκθεση γίνεται αναφορά και στον παγκόσμιο αντίκτυπο του Αστερίξ, που «μεταφέρθηκε» στη μεγάλη οθόνη, καθώς και στο τεράστιο ψυχαγωγικό χωριό-πάρκο που δημιουργήθηκε το 1989 λίγο πιο έξω από το Παρίσι, αφιερωμένο εξ ολοκλήρου στο φαινόμενο των ανυπότακτων... κοτσιδάτων με τα αγριογούρουνα.

Όμως, το πιο ενδιαφέρον ενδεχομένως κομμάτι της έκθεσης είναι οι πέντε αυθεντικοί πίνακες

Τα 34 άλμπουμ του Αστερίξ μεταφράστηκαν σε εκατόν έντεκα γλώσσες και διαλέκτους και πούλησαν περισσότερα από τριακόσια πενήντα εκατομμύρια αντίτυπα διεθνώς.

που συνθέτουν το μωσαϊκό των βασικών κοινωνικοπολιτικών πυλών των συγκεκριμένων κόμικς: η Ελευθερία, η Αντίσταση, η Αλληλεγγύη, η Δημοκρατία και η Ανακάλυψη του Άλλου. Ο Αστερίξ, ο πολεμιστής από την Αρμορίκη, και η παρέα του μπορεί να προέρχονται από ένα απομονωμένο και απομακρυσμένο χωριό της γαλατικής επαρχίας, αλλά δεν διαστάζουν να δείξουν την αλληλεγγύη τους σε όλους τους λαούς που κινδυνεύουν από τους ιμπεριαλιστές Ρωμαίους. Απεχθάνονται φύσει τους εξουσιαστές και εξουσιομανείς, και ταυτίζονται σε κάποιες ιστορίες με τις μη προνομιούχες τάξεις των μονομάχων και των σκλάβων. Μάλιστα, το ιδιοφυές δημιουργικό δίδυμο των Goscinny και Uderzo πλάθει τις περιπέτειες του Αστερίξ με απόλυτο σεβασμό και αγάπη για τις

ιδιαιτερότητες του κάθε πολιτισμού. Έτσι, οι Ισπανοί σατιρίζονται ως νυσταλέοι, χορευταράδες, ταυρομάχοι· οι Βέλγοι ως αθεράπευτα ανταγωνιστικοί· οι Κορσικανοί ως οξύθυμοι αργόσχολοι· οι Βρετανοί ως ψυχαναγκαστικοί, τυπολάτρες σε σχέση με το απογευματινό τσάι τους· οι Ελβετοί ως ουδέτεροι ωρολογοποιοί ή οι Ελγες ως γλεντζέδες. Όμως, ούτε και η γαλατική κουλτούρα μένει ασχολίαστη, αποτελώντας πηγή έμπνευσης για πολλά κωμικά περιστατικά.

Η αλληλεγγύη του γέλιου

Στις περισσότερες ιστορίες, τα μαντζούνια του δρuidη Πανοραμίζ αποδεικνύονται «άχρηστα» μπροστά στη συντηροφικότητα, στην ανδρεία και στο αγωνιστικό πνεύμα απέναντι στις ρωμαϊκές λεγεώνες και τις κατακτητικές ορέξεις

Οι δημιουργοί του Αστερίξ René Goscinny και Albert Uderzo, δύο άνθρωποι πολύ διαφορετικοί, που τους ένωσαν η απέχθεια για τις απολυταρχικές ιδέες και τακτικές και το κοινό όραμα για το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης.

των βάρβαρων Γότθων, Νορμανδών και Βίκινγκς. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει και η δημοκρατική πτυχή του κόμικς, όπου τελικά ο κεντρικός ήρωας των ιστοριών δεν είναι ο Αστερίξ, αλλά όλο το γαλατικό χωριό. Το δε «ισχύς εν τη ενώσει» ακούει στον συνδυασμό Αστερίξ-Οβελίξ, καθώς είναι μαζί στις διάφορες αποστολές, πολύ απλά επειδή ο πρώτος είναι πιο πολυμήχανος από τους υπόλοιπους και ο δεύτερος πιο δυνατός. Όπως είναι φυσικό, αυτοί οι πανανθρώπινοι Γαλάτες έχουν ελάχιστα να κερδίσουν από τα ταξίδια τους σε έναν κόσμο που κατακλύζεται είτε από βαρβαρότητα πέρα από τα σύνορα του ρωμαϊκού ιμπερίου είτε από την «πολιτισμένη» βία της αυτοκρατορίας του Ιουλιού Καίσαρα. Ευτυχώς, όμως, που το χιούμορ παραμένει η τέχνη του να απαξιώνει

και να συνθλίβει στιδήποτε άδικο και τοξικό.

Στη νέα τους περιπέτεια –που κυκλοφόρησε στις 24 Οκτωβρίου ταυτόχρονα σε 15 χώρες–, ο Αστερίξ και ο Οβελίξ διασχίζουν για άλλη μια φορά τη Θάλασσα της Μάγχης, για να βρεθούν στη αρχαία Σκωτία και να έρθουν σε επαφή με τους Πίκτες. Πρόκειται για τους συμπαθείς πολεμιστές με τα γαλάζια βαμμένα πρόσωπα που τρομοκρατούσαν τους δύσμοιρους λεγεωνάριους του Ιουλιού Καίσαρα. Φοράνε τα γνωστά κίλτ, έχουν αδυναμία στο καλό ούισκι και τρέφουν σεβασμό για τη Νέσι της λίμνης του Loch Nes.

Πίσω από το 35ο άλμπουμ για πρώτη φορά βρίσκεται το νέο συγγραφικό δίδυμο των Jean-Yves Ferri και Didier Conrad. Σε λίγες ημέρες θα κυκλοφορήσει και στα ελληνικά από τη Μαρουχόκη.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Καραγκιόζιλίκια

ΚΥΣΤΙΑΣ

Χατζής

όπως τότε και τώρα

ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ «ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΠΑΘΑΡΗ»

ΚΑΡΑΚΙΟΖΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ www.tickethour.com.cy ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ACS

23	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014	ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΑΓΟΡΑ ΛΑΝΙΘ, ΛΕΜΕΣΟΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΕΜΕΣΟΥ 2013-2014	ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ €20
24	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ 2013-2014	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 24665795 25878744
26	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ		77777040

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

ΦΙΛΟΣΕΝΙΑ ALASIA HOTEL

MEGA

LOVE 100.7 FM

KANALI 5

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Λευκό μου, δέντονακι λαμπά μου τρελή

ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ

Διονύση ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟ

ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ «ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΠΑΘΑΡΗ»

ΚΑΡΑΚΙΟΖΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ www.tickethour.com.cy ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ACS

14	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ 2013-2014	ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ €20
15	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014	ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΑΓΟΡΑ ΛΑΝΙΘ, ΛΕΜΕΣΟΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΕΜΕΣΟΥ 2013-2014	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 24665795 25878744
16	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ		77777040

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

ΦΙΛΟΣΕΝΙΑ ALASIA HOTEL

MEGA

LOVE 100.7 FM

KANALI 5

ΚΡΙΤΙΚΗ / Του ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

Μέσα από την αποδόμηση η αναζήτηση του καινούργιου

Γιώργος Στόγιας
Εαρινό Εξάμηνο

Με αναστάτωση κυριολεκτικά το μυθιστόρημα του Γιώργου Στόγια, Εαρινό Εξάμηνο (Αθήνα, Απόπειρα, 2013). Ξένο εντελώς στον κόσμο που ζω, ακόμα πιο ξένο στον κόσμο που ξήρσα στην ηλικία των είκοσι, η ηλικία των φοιτητών στο Ρέθυμνο, που μέσα στην κοινότητά τους διαδραματίζονται τα γεγονότα που εξιστορεί.

Εμείς, στα 20 μας, μόλις βγαίναμε από το πιστόδειο άροτρο κι από την αποικιοκρατία. Βγαίναμε από τον «μεγάλο αγώνα» που μας είχε συνεπάρει με το όραμα της ελευθερίας για να στρατευθούμε, μετά την ανεξαρτησία, στον άλλο «μεγάλο αγώνα» της αριστεράς για κοινωνική δικαιοσύνη. Από τη μια ουτοπία στην άλλη! Στα σεξουαλικά μας αποθνήσκοντα, από τη μια οι κατασταλτικοί μηχανισμοί της τότε συντηρητικής κοινωνίας κι από την άλλη, η μαγεία του έρωτα κι ο πλούτος των αισθημάτων. Τα γεγονότα του '63 μας έκλεισαν για 40 χρόνια στο καβούκι του Κυπριακού εμποδίζοντάς μας να δούμε άλλες πτυχές της ζωής και της ύπαρξης σε μια περίοδο που άλλαζε το πρόσωπο του κόσμου. Τραγική ειρωνεία, η δεύτερη μεγάλη διάψευση, η οπτική μας στο Κυπριακό, με πιο κραυγαλέα την περίοδο '60-74, φάνηκε κι αυτή στρεβλή στο τέλος. Είχαμε όμως ένα αίσθημα ευθύνης που, χωρίς να καταργεί το άτομο ως αυτόνομο υπαρκτό, μας ανέβαζε σε μια ψηλότερη σφαίρα. Έστω κι αν, αναστοχαζόμενος τώρα τη ζωή μας, νιώθω πως αδικώσαμε και τους εαυτούς μας και τον τόπο.

Οι φοιτητές όμως του Γιώργου Στόγια στο Ρέθυμνο, μια μικρή πόλη της περιφέρειας με μια κλειστή συντηρητική κοινωνία που παρενθετικά μόνο ακνοφάνεται στην αφήγηση, ζουν σε ένα δικό τους κόσμο (μου θυμισε τον γυάλινο πύργο του Πάνου Ιωαννίδη στην Αβάστακτη φιλοπατρία του Π.Φ.Κ.), ξεκομμένο εντελώς από την κοινωνία και, με ελάχιστες εξαιρέσεις, ουσιαστικά αδιάφορο στα προβλήματά της. Θωρούν δεδωμένη την ευμερσία και την ελευθερία που απολαμβάνουν, ζουν αποκλειστικά και μόνο για τον εαυτό τους και για το τώρα, οι πιο πολλοί είναι στιδάποτε άλλο εκτός από φοιτητές, το πανεπιστήμιο

μια παρένθεση στη ζωή τους, σχεδόν η μόνη δύναμη που τους κινεί σε δράση η σεξουαλική ικανοποίηση, μια σεξουαλική ικανοποίηση που καταντά να χάνει επαφή με το αίσθημα, μια ζωή στα ακρότατα όρια ενός μηδενισμού όπου μια ισχυρή προσπάθεια λύτρωσης μέσα από την τέχνη, σε αυτή την περίπτωση το θέατρο, ξεπέφτει σε φάρσα.

Χωρίς να εξετάζω αν εμείς ως ατομικές υπάρξεις ήμασταν καλύτεροι απ' αυτούς, εκείνο που, στην πραγματικότητα, με τρομάζει είναι η απόσταση που μας χωρίζει. Κι είναι μόνο 50 χρόνια. Από τον παππού στο εγγόνι.

Ακραίος αντιπροσωπευτικός τύπος της φοιτητικής αυτής κοινότητας και, σ' ένα βαθμό και της γενιάς της, η ηρωίδα του Εαρινού Εξαμήνου, Ντίνα, από αθηναϊκή μικροαστική οικογένεια, φοιτήτρια κι αυτή στο Ρέθυμνο, έξυπνη, όμορφη, ταλαντούχα, απόλυτα εγωκεντρική και κυνικά αδίστακτη στο να έχει αυτό που θέλει. «Κακομαθημένη από τους γονείς σου, από το σχολείο σου, από μια ολοκληρωτική εποχή, μεταφράζεις τις ιδιοτροπίες σου σε υπαρξιακές αγωνίες» ενώ «δίπλα σου περνούν άνθρωποι που γι' αυτούς ο πόνος κι η αδικία έχουν πολύ πιο οριστικό νόημα από ό,τι για σένα», θα της πετάξει κατάμουτρα ο Άλκας, μια ζήνη προς το γενικό φοιτητικό κλίμα ευγενική φυσιογνωμία, ο μόνος που προχωρεί σε ουσιαστική πολιτική πράξη με τη δημι-

ουργία κέντρου υποστήριξης μεταναστών, ενώ όσοι άλλοι αγγίζουν πολιτικά θέματα μένουν στην αριστερή ρητορική. Ο Άλκας όμως είναι κι αυτός μια παρένθεση στην αφήγηση.

Ο ναρκισσισμός της Ντίνας, που εκφράζεται βασικά με την εμμονή να ρίχνει στο κρεβάτι όποιον άντρα επιθυμήσει, προδιαγράφει, στην αντίληψη του αναγνώστη, μια πορεία προς την καταστροφή, αν όχι σε μια τραγική κατάληξη. Η «νέμεσις» όμως, εδώ, κι αυτή ξεφτυλισμένη. Το σχήμα της τραγωδίας –που σαφώς δεν φαίνεται να είναι στην πρόθεση του συγγραφέα– το διαισθάνεται ο αναγνώστης όταν, μετά την κορύφωση της «ύβρεως», αρχίζει η προϊούσα κατάρρευση. Η Ντίνα βρίσκεται τελικά, μετά από τρία χρόνια, υπάλληλος σε ένα βιβλιοπωλείο της Πανεπιστημίου στην Αθήνα. Κι η ανέραστη συμφοιτήτριά της, Μαρία Νεφέλη, που παρότι φίλες, η Ντίνα ηδονιζόταν να την τσαλακώνει με κάθε ευκαιρία, κάνει διδακτορικό στην Οξφόρδη...

Δεν μπορώ να πω με βεβαιότητα αν είναι πειστική στο μυθιστόρημα η διαδικασία «προσγείωσης» στην πραγματικότητα. Η Ντίνα, κι όταν ακόμα «εξομολογείται» στον νέο και γοητευτικό καθηγητή, Βασίλη, τον μόνο που δεν κατόρθωσε να ρίξει, δείχνει ή να μην έχει συναισθηση της κρίσης που την έχει φέρει στην κατάρρευση, ή να αποκρύπτει συνειδητά τις πραγματικές αιτίες και να πλένεται από ένα ασημαντό κι αμελπίστο «αμάρτημα», που έγραψε ένα κείμενο δυο παραγράφων επί πληρωμή για έναν υποψήφιο ευρωβουλευτή του ΛΑΟΣ, κι αυτό όχι για τα λεφτά αλλά για κατάρτιση του γκόμενου, που ο υποψήφιος ήταν θείος του, και της το είχε ζητήσει για χάρη.

Κατά τα άλλα, γερά δεμένη η αφήγηση και πειστικοί οι χαρακτήρες που δημιουργεί. Και κάτι σαν υποψία από έναν αναγνώστη που απέχει δυο γενιές, τόσο μακρινές, από τους ήρωες της αφήγησης, και που δεν είναι μνημένος στις τάσεις του σύγχρονου μυθιστορήματος. Μήπως, μέσα από τη συγκρουσιακή αποδόμηση του κόσμου που ζούμε και το σπάσιμο του κοινωνικού ιστού, ο συγγραφέας αναζητά το όραμα ενός άλλου κόσμου, που είναι όμως κι αυτό μια νέα ίσως ουτοπία;

Αυτή την εβδομάδα

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

1. **Το μουσικό μου ημερολόγιο, του Γιώργου Μονεμβασίτη (Ιανός).** Ενα διαφορετικό ημερολόγιο, όχι μόνο για το 2014, αλλά για κάθε χρονιά.
2. **Προσωπικό ημερολόγιο ανεκδοτολόγιο 2014, του Γιάννη Σερβετά (εκδ. Ιανός).** Στο φρενιό Ημερολόγιο συμμετέχουν μάγοι, φακίρηδες, τσαρλατάνοι, που εξαφανίζουν τους μισθούς κι τις ζωές μας.
3. **Ερμαν Εσσε 66 Μαθήματα καθημερινής σοφίας, του Αλλαν Πέρου (εκδ. Πατάκης).** Ο Ερμαν Εσσε προσφέρει τόσο στο μυθιστορηματικό, όσο και στο δοκιμιακό και ποιητικό του έργο οράματα και συμβουλές τεράστιας αξίας για μια ζωή απλή, σοφή και ουσιαστική.
4. **Τα λόγια και τα χρόνια, 1963-2013, του Μάνου Ελευθερίου (Μεταίχμιο).** Οι στίχοι των τραγουδιών που έγραψε ο καλός στιχουργός σε διάρκεια πενήντα χρόνων.
5. **Η Ελλάδα στον κατήφορο, του Βασιλείου Μαρκεζίνη (Σιδέρης).** Μετά την οικονομική παρακμή, έρχεται η μείωση του διεθνούς γοήτρου της χώρας.
6. **Ανθολόγιο-ημερολόγιο 2014, το Ημερολόγιο των ηδονών, συλλογικό (Ιανός).** Μια περιπλάνηση στα λογοτεχνικά χωράφια της ηδονής.
7. **Οι βασικοί νόμοι της ανθρώπινης ηλιθιότητας, του Κάρλο Τσιπόλα (εκδ. Κέδρος).** Σύντομο, πνευματώδες δοκίμιο για μία από τις πιο ισχυρές δυνάμεις που εμποδίζουν την ανάπτυξη της ανθρώπινης ευμάρειας και ευτυχίας.
8. **Το αόρατο ρήγμα, του Αρίστου Δοξιάδη (Ικαρός).** Πώς λειτουργεί η ελληνική οικονομία στην πράξη; Σε τι διαφέρει από άλλες δυτικές οικονομίες;
9. **Σε γνωρίζω από την κόψη, του μισθού την τρομερή, του Κυρ (Διόπτρα).** Χιουμοριστικό καλωσόρισμα της νέας χρονιάς.
10. **Στο τούνελ, του Δημήτρη Χαντζόπουλου (Αγρ).** Η συλλογή με εύστοχα και καυστικά σκίτσα του γνωστού σκισσογράφου.

Αυτή την εβδομάδα

Λογοτεχνία

1. **Μικρά Αγγλία, της Ιωάννας Καρυστιάνη (Καστανιώτης).** Από τα πιο αγαπημένα βιβλία της συγγραφέως, συναντιέται ξανά με το κοινό μέσω του κινηματογράφου.
2. **Θάνατος με χείλη κόκκινα, της Αγγελικής Νικολούλη (Καστανιώτης).** Μια αληθινή ιστορία από την εμπειρία της δημοσιογράφου-συγγραφέως.
3. **Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο, της Αλκας Ζέν (Μεταίχμιο).** Ενα αυτοβιογραφικό κείμενο, ζωντανό, τρυφερό, εκμυστηρευτικό.
4. **Ο εκατοντάχρονος που πήδηξε από το παράθυρο και εξαφανίστηκε, του Γιουνάς Γιούνασσον (Ψυχογιός).** Όταν ένας 100ετής γεράκος αποφασίζει να μην το βάλει κάτω και το σκάει από το γηροκομείο την ημέρα των γενεθλίων του.
5. **Κωνσταντινούπολη, των σεβών μου φρόβων, του Γιάννη Ξανθοπούλη (Διόπτρα).** Μια διαφορετική περιήγηση στην Κωνσταντινούπολη, με τη γοητευτική πένα και ματιά του Γ. Ξανθοπούλη.
6. **Το βιβλίο της Κατερίνας, του Αύγουστου Κορτώ (Πατάκης).** Η ιστορία μιας γυναίκας που πάλεψε με την ψυχική ασθένεια. Μια οικογενειακή σάγκα, με μυστικά, ενochές και πολλή αγάπη.
7. **Ρόζα, του Τζόνθαν Ραμπ (Πόλις).** Πολιτικό αστυνομικό μυθιστόρημα που αναφέρεται στη δολοφονία της Ρόζας Λούξεμπουργκ.
8. **Ο κόκκινος κάβουρας, του Μίμη Ανδρουλάκη (Πατάκης).** Μια πραγματική ιστορία γραμμένη σαν παραμύθι.

* Αυτή την εβδομάδα, τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Ιανός» (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

Επιμέλεια: ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ

Ενα διαφορετικό ημερολόγιο, όχι μόνο για το 2014, αλλά για κάθε χρονιά.

Οι στίχοι των τραγουδιών που έγραψε ο καλός στιχουργός σε διάρκεια πενήντα χρόνων.

Το τρίτο μέρος της τριλογίας, αποτυπώνει την ελληνική κοινωνία κάτω από τον βαρύ ισκίο του Εμφυλίου.

Μια αληθινή ιστορία από την εμπειρία της δημοσιογράφου-συγγραφέως.

Μια διαφορετική περιήγηση στην Κωνσταντινούπολη, με τη γοητευτική πένα και ματιά του Γ. Ξανθοπούλη.

Όταν ένας 100ετής γεράκος αποφασίζει να μην το βάλει κάτω και το σκάει από το γηροκομείο την ημέρα των γενεθλίων του.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ / Της ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Συμφέροντα της κουλτούρας και ελεύθερη αγορά

ERIC HOBSBAUWM
Θρυμματισμένοι καιροί.
Κουλτούρα και κοινωνία στον 20ό αιώνα
μυθρ.: Νίκος Κούρκουλος
εκδ.: Θεμέλιο

Θρυμματισμένοι καιροί: είκοσι δύο κείμενα, δημοσιευμένα κι αδημοσίευτα, γραμμένα ορισμένα από αυτά λίγο πριν από τον θάνατό του, το κύκνειο άσμα του μεγάλου μαρξιστή και ιστορικού Ερικ Χόμσπαουμ, που θεωρώντας το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον ένα άρρηκτο συνεχές, τοιμά εδώ και μελλοντολογεί. Καιροί φόβου κι ανασυχίας, «ταραγμένους αμνησιν», καιροί πλανητικών ρήξεων και τεχνολογικών ανατροπών την ώρα που η πολιτική δράση δεν θεωρείται ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, η τέχνη ακροβατεί ανάμεσα στην ψυχή και την αγορά, το ατομικό και το συλλογικό, την αναγνωρισιμότητα του έργου και τον οικονομικό θόρυβο του Διαδικτύου και η ίδια της η ταυτότητα τίθεται υπό αίρεση. Κείμενα μιας τριακονταετίας (με εξαίρεση ένα κείμενο

του 1964 για την ποπ κουλτούρα), στην οποία ο ιστορικός του μέλλοντος θα αναζητήσει τα πρόδρομα σημεία των μελλοντικών εξελίξεων, καλύπτουν τον μακρό 19ο και τον σύντομο 20ό αιώνα από τη σκοπιά της κουλτούρας: γέννηση και ακμή της αστικής τέχνης, ιστορική της κατάρρευση με τον Μεγάλο Πόλεμο, ρόλος των πρωτοποριών, οι μεγάλες ρήξεις των τελευταίων δεκαετιών με άξονα την τεχνολογία, η μετάβαση από την υψηλή κουλτούρα στην κουλτούρα με την ανθρωπολογική έννοια του όρου.

Ο Χόμσπαουμ είναι θαυμάσιος αφηγητής και η ευρυμάθειά του δεν βαραίνει τον λόγο και την ειρωνεία του (οι υψηλές τέχνες όπως η σαμπάνια παραμένουν ευρωκεντρικές ακόμη και στην παγκοσμιοποίησή τους...).

Αποτυπώνοντας με διαύγεια τη σύγχρονη κατάσταση της κουλτούρας, από

την αυτοέκφραση του facebook και τον εξισωτισμό του Διαδικτύου που δεν έχει εκδιπλώσει πλήρως τις δυνατότητές του ως το εύφωτο των νέων άλλων μέσων αποθήκευσης του κατακλυσμού ήχων, λέξεων και εικόνων που συγκροτούν τη νέα δημιουργικότητα και τη συγκροτημένη στην εκδοτικό χώρο, συναντά πάρα πολύ συχνά στις διαπιστώσεις του τον Ζαν Κλαίρ και τον «Χειμώνα στον πολιτικό» του (εκδ. Μικρή Αρκτος), χωρίς όμως να συμμερίζεται πλήρως την απαισιοδοξία του. Σίγουρα συμφωνεί μαζί του ότι η αστική τέχνη είναι παρελθόν, ότι

οι πρωτοπορίες απέτυχαν (αν και απεντελώς διαφορετική σκοπιά σε σχέση με τον αφοριστικό Κλαίρ), ότι η τέχνη δεν αλλάζει τον κόσμο, πολλά μάλλον όταν οι κοινωνίες αναρωτιούνται εναγωνίως «τι είναι τέχνη» και η τεχνοκρατική δεν νοείται πια να μιλάει για «μορφιά».

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ
Μυστική οργάνωση «Τετρακτύς»
εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 350

με την πιο δύσκολη, σημαντική, μυστηριώδη και πιο επικίνδυνη υπόθεση της καριέρας του. Διότι η Ελένη έχει στην κατοχή της ένα ντοκουμέντο που «αξίζει πολλά», καθώς μπορεί να εξοντώσει σημαντικό πολιτικό πρόσωπο. Στον δρόμο του εμπλέκονται η ρώσικη μαφία, μια πανίσχυρη σέκτα με ρίζες στο Βυζάντιο και μια ΜΚΟ, η Τετρακτύς, που έχει εξελιχθεί σε μυστική οργάνωση.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΡΤΙΝΙΔΗΣ
Από άλλοι σε άλλοι
εκδ. Νεφέλη, σελ. 284

παντού, η Θεσσαλονίκη, ενώ ακόμα και στα πιο σύντομα διηγήματα τηρείται ο θεμελιώδης, κατά τον συγγραφέα, κανόνας της αστυνομικής αφήγησης: το χιούμορ και η απρόβλεπτη ανατροπή στη λύση του γρίφου. Τα τρία τελευταία διηγήματα διαθέτουν κοινό ήρωα, εκείνον της τριλογίας «Θεατρικοί θάνατοι». Τα διηγήματα έχουν πρωτοδημοσιευτεί μεταξύ 2001 και 2011.

ΔΟΚΙΜΙΟ
ΑΝΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ, ΡΟΥΜΠΙΝΗ
ΓΡΩΠΑ, ΧΑΡΑ ΚΟΥΚΗ (επιμ.)
Ελληνική κρίση και ευρωπαϊκή
νεωτερικότητα
εκδ. Κριτική, σελ. 346

Πώς εξηγείται η παρούσα κρίση; Φταίνει οι εθνικές μας παθογένειες, η ιστορία της χώρας μας και ο ανεπαρκής εκσυγχρονισμός της; Ή μήπως είναι προϊόν μιας ευρύτερης κρίσης που περνάει η ευρωπαϊκή νεωτερικότητα; Ο τόμος περιλαμβάνει εννέα εισηγήσεις διανοούμενων, των Σταύρου Ζουμπουλάκη, Νικηφόρου Διαμαντούρου, Θάλειας Δραγώνα, Μαρίας Πετμεζίδου, Λουκά Τσοούκαλη, Γιώργου Κατρούγκαλου, Ιω. Τασσόπουλου, Μάνου Μασαγγάνη και Γιάννη Βαρουφάκη.

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ
ΠΟΛΛΗ ΘΑΝΑΛΑΚΗ
Γυναίκες μαρτυρίες
στις σελίδες της Ιστορίας
εκδ. Παπαζήση, σελ. 214

Θέμα του έργου είναι οι κοινωνικές προκαταλήψεις στις ελλαδικές και τις διεθνείς κοινότητες κατά τον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα. Το υλικό είναι αποτέλεσμα έρευνας πάνω σε αρχικά πρωτότυπα υλικά για μια περίοδο όπου το γυναικείο ζήτημα βρισκόταν στο επίκεντρο των συζητήσεων. Στις ΗΠΑ η κίνηση για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας άρχισε πολύ νωρίτερα από ό,τι στην Ελλάδα και υπαγορεύτηκε από το «θεϊκό κάλεσμα» που οι γυναίκες πίστευαν ότι είχαν λάβει.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ
STEPHEN HAWKING
Το χρονικό της ζωής μου
μετ. Νέστορας Χούνος
εκδ. Τραυλός, σελ. 168 - 15 ευρώ

Στις αρχές του 1963, λίγο μετά τα 21α γενεθλιά του, ο Χόκινγκ διαγνώστηκε με μια νόσο του κεντρικού νευρώνα και οι γιατροί δεν του έδωσαν περισσότερα από δύο χρόνια ζωής. Ο Χόκινγκ ωστόσο τους διέψευσε. Οχι μόνον έφθασε τα 70, αλλά άνοιξε εντελώς νέους δρόμους για την κατανόηση του σύμπαντος, αλλάζοντας οριστικά το επιστημονικό τοπίο της κοσμολογίας. Η αυτοβιογραφία που αποτελεί μια αξιοθαύμαστη μαρτυρία του θάρρους και της επιμονής του

Ο Μάρτι, ο Λίο και ο Ορσον Ουέλς

Στον «Λύκο της Wall Street», σκηνοθέτης και ηθοποιός συμμετέχουν σε έναν δημιουργικό και ξέφρενο διάλογο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Δεν είναι η πρωτοτυπία του θέματος που εντυπωσιάζει στην τελευταία ταινία του Μάρτιν Σκορσέζε —χιλαιοειπωμένα πράγματα λέει ο «Λύκος της Wall Street»— αλλά η ένταση που αποπνέουν οι εικόνες της. Η «μελωδία» σε αυτό το φιλμ προέρχεται από το αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα του Τζόρνταν Μπέλφορντ (απατένας και άπλοστος, που έδρασε

“

Ο Ντι Κάπριο είναι ο μοναδικός ηθοποιός της γενιάς του ο οποίος κατάφερε να γίνει κυρίαρχος σε επικές ταινίες-τοιογραφίες της Αμερικής.

Η Μάργκο Ρόμπι, ο Ντι Κάπριο και ο Μάρτιν Σκορσέζε στα γυρίσματα του «Λύκου της Wall Street».

στη Γουόλ Στρίτ από τα τέλη του '80 μέχρι τις αρχές του '90 σαν ένας Μικρός Καίσαρας της μαφίας), αλλά και από τις εμμονές του Σκορσέζε γύρω από την αμαρτία, τον παράδεισο και την κόλαση.

Η εκτέλεση της μελωδίας είναι σαν τζαζ αυτοσχεδιασμός: ένας δημιουργικός και ξέφρενος διάλογος, ανάμεσα στον σκηνοθέτη-αυτεψ και στον ηθοποιό του, τον Λεονάρντο Ντι Κάπριο.

Στο παρελθόν ο Σκορσέζε έφτασε στο απόγειό του με τον «Ταξίτζη» και το «Οργισμένο είδωλο». Σήμερα δεν έχει ν' αποδείξει σε κανέναν τίποτα. Ο Ντι Κάπριο αντίθετα έχει βαλθεί να μας πείσει ότι ο ήρωάς του είναι

φτιαγμένος από το ίδιο υλικό που ήταν και οι πιο συναρπαστικοί ήρωες του Ορσον Ουέλς. Δίνει ρεσιτάλ ερμηνείας στην πέμπτη κατά σειρά ταινία του με σκηνοθέτη τον Σκορσέζε. Από την εποχή των «Συμμοριών της Νέας Υόρκης» μέχρι σήμερα έγινε ο αγαπημένος του ηθοποιός, les και πήρε τη σκυτάλη από τον Ρόμπερτ Ντε Νίρο. Ιταλοαμερικανοί και οι τρεις.

Κροίσος και δαίμονας

Όλα αυτά τα χρόνια, δύο ταινίες περιγράφουν με ζωηρότερα χρώματα την κινηματογραφική σχέση του Σκορσέζε με τον Ντι Κάπριο: ο «Ιπτάμενος Κροίσος» (2004) και η σημερινή. Και στις

δύο, ο ήρωας είναι ο ζωντανός πυρήνας του αμερικανικού μύθου: ο ατομισμός σαν μονόδρομος για την κατάκτηση του αμερικανικού ονείρου. Η ορμή του όμως μετατρέπεται σε σκοτεινή και αυτοκαταστροφική μανία. Καμιά σχέση με τους ιδεαλιστές ήρωες του Φρανκ Κάπρα.

Στον «Ιπτάμενο Κροίσο», που βασίζεται στη ζωή του μεγιστάνα Χάουαρντ Χιούζ, ο Σκορσέζε φτιάχνει το περίγραμμα της Αμερικής των μεγάλων μεγεθών. Ο πλούτος του Χιούζ έβγαίνει από τα έγκατα της γης (τα γεωτρήματα στις οικογενειακές πετρελαιοπηγές του στο Τέξας ήταν εφεύρεση του πατέρα του) και τα επένδυε στην κατάκτηση των

αιθέρων, αλλά και στον κινηματογράφο. Ήταν πρωτοπόρος της αεροπορικής βιομηχανίας και παράλληλα ιδιοκτήτης στούντιο στο Χόλιγουντ.

Η Αμερική του «Ιπτάμενου Κροίσου» ήταν η Αμερική της πραγματικής οικονομίας. Η Αμερική του «Λύκου της Wall Street» είναι της χρηματοπιστωτικής φούσκας και της απάτης. Ο Σκορσέζε παρομοιάζει τον Μπέλφορντ με τον γκάνγκστερ ήρωά του στα «Καλά παιδιά». Παράλληλα συνθέτει μια τοιογραφία της γενιάς των γιάπυς, μεγεθύνοντας τις λεπτομέρειες σε βαθμό υπερβολής. Στο κοκτέιλ της νέας «ψυχεδέλειας» πέφτει και ο νέος θεός, το χρήμα. Money μαζί με «sex &

drugs & rock and roll», ίσως για να φανεί και η διαφορά από την παλιότερη γενιά των χίπυς.

Ομορφος Λίο

Στον μεγαλομανή, αλλά και δαιμονικό Ιπτάμενο Κροίσο, ο Ντι Κάπριο απέδειξε πως είναι ηθοποιός μεγάλης γκάμας και όχι ένας ζεν πρεμιέ με baby face, το οποίο άλλωστε δεν τον βοήθησε για να φτάσει εδώ που έφτασε. Στον σαρκοβόρο «Λύκο της Wall Street» διέκρινε έναν μοντέρνο Καλιγούλα, όπως λέει ο ίδιος. Είναι ο μοναδικός ηθοποιός της γενιάς του ο οποίος κατάφερε να γίνει κυρίαρχος σε επικές ταινίες-τοιογραφίες της Αμερικής. Το πέτυχε και στην πρόσφατη αναμέτρσή του με τον «Υπέρχο Γκάτσμπι» του Μπαζ Λούρμαν.

Το 1993 στις «Αγεφύρωτες σχέσεις», ένα αδιάφορο οικογενειακό δράμα του Μάικλ Κέιτον Τζόουνς στην Αμερική του '50, ο 19χρονος τότε Ντι Κάπριο υποδυόταν ένα παιδί που βιαζόταν να γίνει άντρας. Ο Ντε Νίρο, ο πρωταγωνιστής της ταινίας, ενθουσιάστηκε και προέτρεψε τον Σκορσέζε να προσέξει την εξέλιξή του. Την ίδια χρονιά ο νεαρός Λεονάρντο μπήκε στην πεντάδα των υποψηφίων για το Οσκαρ β' αντρικού ρόλου για το επίσης οικογενειακό δράμα του Λάσε Χάλστρομ «Τι βασανίζει τον Γκίλμπερτ Γκρέιπ». Είχε κατορθώσει να ταυτιστεί πλήρως με το πνευματικά καθυστερημένο παιδί που υποδυόταν. Τρία χρόνια μετά, ο Ντι Κάπριο έγινε ο αγαπημένος Λίο των κοριτσιών της γενιάς του MTV και του internet, χάρη στο «Romeo & Juliet» του Λούρμαν. Ο Σκορσέζε ενθουσιάστηκε.

dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

Ο Λύκος της Wall Street (The Wolf of Wall Street, 2013)
Η Γουόλ Στρίτ από τα τέλη του '80 μέχρι τις αρχές του '90 παρουσιάζεται σαν μια ζούγκλα, όπου λατρεύεται παγανιστικά ο θεός του χρήματος. Πληθωρική, αλλά και φλύαρη ταινία με εξαιρετικό πρωταγωνιστή τον Λεονάρντο Ντι Κάπριο (φωτ.). Δίπλα του ο Τζόννα Χιλ και η Μάργκο Ρόμπι. Εξαιρετική η σκηνοθεσία του Μάρτιν Σκορσέζε.

Ιπτάμενος Κροίσος (The aviator, 2004)

Μια εικόνα της Αμερικής του Χόλιγουντ και των μεγάλων εφευρέσεων με αφορμή τη βιογραφία του Χάουαρντ Χιούζ. Δίπλα στον Ντι Κάπριο η Κέιτ Μπλάνσετ. (Σε dvd).

Ο πληροφοριοδότης (The departed, 2006)

Η ταινία με την οποία ο Μάρτιν Σκορσέζε κέρδισε, επιτέλους, ένα Οσκαρ στην καριέρα του. Γκανγκστερική περιπέτεια με φόντο την ιρλανδέζικη μαφία στις νότιες συνοικίες της Βοστώνης. Ο Ντι Κάπριο δίπλα στους Ματ Ντέιμον, Τζακ Νίκολσον. (Σε dvd)

LOVE 100.7FM & 88.7

Στη Λευκωσία και στους 108.0

ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ 10-12

ΝΙΚΟΣ ΓΚΑΡΑΒΕΛΑΣ

ΟΙ ΝΥΧΤΕΣ ΣΑΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΑΓΙΚΕΣ ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΤΟΝ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΠΑΡΑΓΩΓΟ

LoveFmCyprus

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΕΜΕΣΟΥ 2013-14 EUROPEAN LIMASSOL FESTIVAL

ΜΕΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΩΡΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΑΓΟΡΑ ΛΑΝΙΤΗ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ:

10.01.2014 - 28.02.2014

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 25878744

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ «ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΠΑΘΑΡΗ»

Υπό την αιγίδα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κυριάκου Κενεβέζου και του Δημάρχου Λεμεσού κ. Ανδρέα Χρίστου.

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

ALASIA HOTEL

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

MEGA

LOVE 100.7FM & 88.7

Από τις σελίδες ξεπηδούν τέρατα - ξωτικά

Φαντασμαγορικοί, απίθανοι, ρομαντικοί και παράξενοι κόσμοι - απόκοσμοι ήρωες από τη λογοτεχνία του φανταστικού

Του ΣΠΥΡΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Κόσμοι επικοί, δημιουργημένοι από την αρχή. Εκεί κατοικούν άνθρωποι, ξωτικά και ανθρωπόμορφα πλάσματα, δαίμονες και στοιχειά. Τέρατα και δράκοι. Εκεί τα μάγια πιάνουν και οι αρχέγονοι θεοί επεμβαίνουν. Κόσμοι φαντασμαγορικοί, απίθανοι, ρομαντικοί, όπου η περιπέτεια αποτελεί μέρος της καθημερινής ζωής. Κόσμοι που ζωντανεύουν από τη λογοτεχνία του φανταστικού. Ήταν ο Τζον Ρόναλντ Ρόιελ Τόλκιν (1892-1973), ο καθηγητής της Οξφόρδης, που με την τριλογία-σταθμό «Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών» και τον προάγγελο αυτής «Χόμπιτ» (εκδ. Κέδρος) προσέφερε ένα αξεπέραστο έπος φαντασίας, ένα έργο βαθύτατα λογοτεχνικό που για πάντα θα αποτελεί ορόσημο. Ο Τόλκιν εμπνευσμένος από τη μυθολογία της Βορειοδυτικής Ευ-

Με την τριλογία-σταθμό «Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών» και τον προάγγελο αυτής «Χόμπιτ», ο Τόλκιν προσέφερε ένα αξεπέραστο έπος φαντασίας, ένα έργο βαθύτατα λογοτεχνικό που για πάντα θα αποτελεί ορόσημο.

Εκεί όπου τα μάγια πιάνουν και οι αρχέγονοι θεοί επεμβαίνουν. Κόσμοι φαντασμαγορικοί όπου η περιπέτεια αποτελεί μέρος της καθημερινής ζωής. Κόσμοι που ζωντανεύουν από τη λογοτεχνία του φανταστικού.

“Αναζητώντας τις ρίζες της λογοτεχνίας του φανταστικού, και αν σκάσουμε βαθιά πίσω στον χρόνο, θα δούμε να ξεδιπλώνονται μπροστά μας, σε όλο τους το μεγαλείο, τα ομηρικά έπη.

ρώπης-σταθμός στις αναζητήσεις του αποτέλεσε το φινλανδικό εθνικό έπος «The Land Of Heroes» (Η χώρα των ηρώων) ή Kalevala (Καλεβάλα)- δημιούργησε τη Μέση Γη και την κατοίκισε με διάφορους λαούς και πλάσματα, με θεότητες και αρχαίους θρύλους.

Αρμονία

Στις σελίδες του βιβλίου ξετυλίγεται ένας φανταστικός κόσμος όπου όλα έχουν τοποθετηθεί με συμμετρικότητα αρμονία και όλα είναι ευδιάκριτα, μοιάζουν λογικά και είναι σαγηνευτικά όμορφα (ή αδυσώπητα σκληρά αν μιλάμε για τη Σκοτεινιά που ξεδιπλώνεται). Ο Τόλκιν έβαλε τον πήχυ σε άφτα-

στα επίπεδα. Πλέον ό, τι γράφεται θα συγκρίνεται με το έργο του. Και θα ασκεί τη μεγαλύτερη επίδραση στη λογοτεχνία του φανταστικού, στα κόμικς φαντασίας, στον κινηματογράφο, στα video games, στην επική μέταλ μουσική, στα επιτραπέζια RPG και όπου αλλού υπάρχουν ξωτικά δεινοί τοξοβόλοι.

Δίπλα στον Τόλκιν είναι ο Κλάιβ

Στέπλς Λιούις (1898-1963), συνάδελφός του στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, καλός του φίλος και συνοδοιπόρος στη συγγραφή. Οι δυο τους ανταλλάξαν απόψεις και προβληματισμούς για το έργο τους. Ο Λιούις ύφανε ένα παραμυθένιο βασίλειο, τη Νάρνια, όπου τα ζώα έχουν ανθρώπινη λαλιά, και η οποία απειλείται από μια μοχθηρή βασίλισσα. Οι ιστορίες της Νάρνια ολο-

κληρώνονται σε επτά βιβλία (εκδ. Κέδρος) και απευθύνονται σε παιδικό κοινό.

Σε έναν άλλο ηρωικό κόσμο, όμως πολύ πιο βάνουο και σκληρό, όπου η θηλική περισσεύει και επιβιώνει ο πιο δυνατός και ο πιο πονηρός, συναντάμε τον Κιμέριο Κόβαν (εκδ. Αίολος, Κατάρτι) τον βαρβαρικό καλτ ήρωα του Αμερικάνου συγγραφέα Ρόμπερτ Χάουαρντ

(1906-1936). Και ακριβώς στον αντιποδο του Κόβαν, ο Έλρικ του Μελνιμπονέ από τον Μάικλ Μούροκ (γεν. 1937), ο πρώτος αντιήρωας της λογοτεχνίας του φανταστικού – δεν είναι μυώδης αλλά ασθενής, με κόκκινα μάτια και κατάκλωμο δέρμα, επιθυμεί να ξεφύγει από τη Μοίρα που τον θέλει άρχοντας μιας ξεπεσμένης αυτοκρατορίας.

Πολύ πιο μακάβριο και τρομακτικό είναι το σύμπαν του Χάουαρντ Φίλιπς Λάβκραφτ (1890-1937), «απογόνου» του Εντγκαρ Άλαν Πόε, που έπαιξε με τον μυστικισμό, τη μαύρη μαγεία και το Κθούλου (εκδ. Αίολος, Κάκτος). Υβρίδιο όλων αυτών ο Νιλ Γκέιμαν, ο σημαντικότερος σύγχρονος παραμυθάς, που πλυν των κόμικ σεναρίων, έχει συνεισφέρει στο «φανταστικό» με καλογραμμένα μυθιστορήματα μοντέρνας γραφής (όπως το «Αστερόσκοπη», εκδ. Κέδρος, αλλά αξίζει να βρείτε την πρωτότυπη εικονογραφημένη έκδοση με σχέδια του Charles Vess). Και βέβαια το διθυραμβικό «Το παιχνίδι του θρόνου», που λόγω της φαντασμαγορικής μεταφοράς του στη μικρή οθόνη έχει τραβήξει τα βλέμματα πάνω του (εκδ. Απυβίς) – ο συγγραφέας Τζορτζ Μάρτιν δεν προλαβαίνει να γράφει συνέχειες.

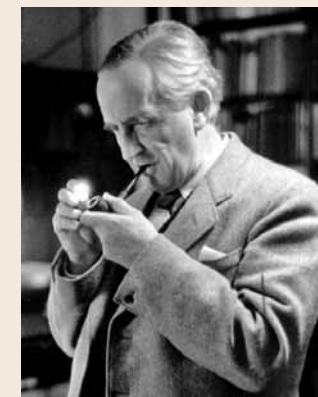
Μάγοι-γκαφατζήδες

Από την άλλη, ο Βρετανός Τέρι Πράτσετ, με ειρωνική και σαρκαστική διάθεση απέναντι στα κλισέ, δημιούργησε έναν δικό του κόσμο, τον Discworld, όπου οι μάγοι είναι γκαφατζήδες, οι δράκοι ρίχνουν τζοφίες και οι ιππότες προτιμούν να λουφάρουν. Η σειρά Discworld μετράει 40 βιβλία (κάποια από αυτά από τις εκδ. Ψυχογιός, Παράπεντε, Δοκός, και ένα πολύ καλό επιτραπέζιο βασισμένο σε αυτόν τον κόσμο από την Κάισσα) και έχει γνωρίσει μεγάλη δημοτικότητα.

Και αν, αναζητώντας τις ρίζες αυτού του λογοτεχνικού είδους, σκάσουμε βαθιά πίσω στον χρόνο, θα δούμε να ξεδιπλώνονται μπροστά μας, σε όλο τους το μεγαλείο, τα ομηρικά έπη.

Η βιογραφία του Τόλκιν

Προτού γίνει ο διάσημος συγγραφέας που εκπόνησε τον μεγάλο «Άρχοντα των δαχτυλιδιών», ο Τζ. Ρ. Ρ. Τόλκιν βίωσε δύσκολα χρόνια. Εμεινε ορφανός, δεν βρισκόταν σε καθόλου καλή οικονομική κατάσταση και έζησε τη φρίκη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ωστόσο κατάφερε να ορθοποδήσει συλλέγοντας βιώματα που αργότερα χρησιμοποίησε, συνειδητά και μη, στο λογοτεχνικό του έργο. Στη βιογραφία του Τόλκιν, που έγραψε ο Colin Duriez και πρόσφατα κυκλοφόρησε στα ελληνικά από τις εκδ. Κέδρος («Η γέννηση ενός θρύλου», μτφρ. Θωμάς Μαστακούρης), γνωρίζουμε τα παιδικά βιώματα, την ενηλικίωση και την εξέλιξη του συγγραφέα. Βλέπουμε τους ανθρώπους που τον επηρέασαν, τη λογοτεχνική «συντροφιά» του, τη φιλική σχέση του με τον Κ. Σ. Λιούις. Ακολουθούμε το ανήσυχο πνεύμα του και τον βλέπουμε να ονειρεύεται σαν παιδί και να οργανώνει τα όνειρά του σαν ένας λαμπρός επιστήμονας και γλωσσολόγος. Για περισσότερα από πενήντα χρόνια ο καθηγητής επεξεργαζόταν τις γλώσσες, την ιστορία, τους λαούς και τη γεωγραφία της Μέσης Γης.

PIK1 ΤΗΛ.: 22862000

21.30 Ερωτικές εξισώσεις (Ι.Ο.)

07.30 Θεία λειτουργία
10.30 Βήματα στην άμμο - (Ε)
12.30 Η ύπαιθρος
Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.

13.00 Κύπρος ένα ταξίδι
Ένα οδοιπορικό και μια περιδιάβαση στην Κύπρο.

13.30 Είμαστε εδώ
Νεανική εκπομπή.

14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

14.15 Σάββατο κι απόβραδο-(Ε)

15.45 Τετ-Α-Τετ - (Ε)

Εκπομπή με τον Τάσο Τρύφωνος.

17.00 Η παροιμία μας

Εκπομπή για τους αποδήμους Κυπρίους, με τη Γιάννα Ιακώβου.

17.30 Αμύνεσθαι περί πατρός

18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

18.15 Πατάτες 9 - (Ε)

18.50 Χωρίς αποσκευές

Ταξιδιωτική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασίου.

19.20 Εκούφανεν ο Φώτης

Κυπριώτικο σκετς (Β΄)

20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.30 Ερωτικές εξισώσεις (Ι.Ο.). Κωμωδία,

με τους Τιμ Ρόμπινς, Μενκ Ράιαν, κ.ά.

23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

23.15 Συνέχεια της ταινίας

23.45 Πατάτες 9 - (Ε)

00.15 Η παροιμία μας - (Ε)

00.45 4U two - (Ε)

02.15 Χωρίς αποσκευές - (Ε)

03.00 Πατάτες 9 - (Ε)

04.00 Κύπρος ένα ταξίδι - (Ε)

04.30 Αμύνεσθαι περί πατρός

PIK2 ΤΗΛ.: 22862000

21.00 Giorni Da Leone

07.00 MAD Music

08.00 Παιδική ζώνη

Το κόκκινο λεωφορείο, Η Ρόζι και οι φίλοι της, Τό-

μος το τρενάκι, Ποκόγιο, Μπομπ ο μάστορας,

Μπάρνι, Κλίφορντ, The big Cartoonie show, Τα

τρελά Καρτούνς, Στη χώρα του γατί-Γιατί TV

13.00 Παιδική ζώνη - (Ε)

Το κόκκινο λεωφορείο

ταξιδεύει, Η Ρόζι και οι φίλοι της, Τόμος το τρε-

νάκι, Ποκόγιο, Μπομπ ο μάστορας, Στη χώρα του γατί

Μπάρνι και κηπουροί (Gardens and Gardeners)

Σειρά ντοκιμαντέρ.

17.10 Φτώχεια, Γιατί;

«Το κυνήγι της γης»

Σειρά ντοκιμαντέρ.

18.00 Η Κύπρος κοντά σας - (Ε)

Μια ζωντανή γέφυρα

επικοινωνίας με τους όπου γης Κύπριους

συμπρωτίες μας.

19.00 MAD Music

20.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)

20.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)

21.00 Λέονες Καρμινιάνι

(Giorni Da Leone)

Κοινωνική τηλεταινία με

τους Λούκα Παρπαρέτσι,

Ρομπέρτο Αμπάτι, κ.ά.

22.40 Έργα και ημέρες

Εκπομπή με την

Μαρία Αγγελίδου.

23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)

23.45 ΓΙΟΥΡΝΙΟΝΙΣ

MEGA ΤΗΛ.: 22477777

21.20 DanSing for you 3

07.00 Θεία λειτουργία

10.00 Μπουκιά και συχώριο (Ε)

11.00 Απλή μέθοδος των τριών - (Ε)

Ελληνική σειρά.

12.00 Πρωτοχρονιά μου - (Ε)

16.20 Μουσικό κουτί Live - (Ε)

Ψυχαγωγικό τηλεπαιχίδι.

18.50 Hachiko a dog's story

Οικογενειακό δράμα,

με τους Ρίτσαρντ Γκιρ,

Τζέσν Άλεν, κ.ά.

20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.20 DanSing for you 3

Κίπιοι και εκπομπή με

τη Χριστ. Αριστοτέλους.

01.00 Ίχνι - (Ε)

Ελληνική σειρά.

01.40 Οι μάγισσες

Κίπιοι και κηπουροί

(Gardens and Gardeners)

Σειρά ντοκιμαντέρ.

17.10 Φτώχεια, Γιατί;

«Το κυνήγι της γης»

Σειρά ντοκιμαντέρ.

18.00 Η Κύπρος κοντά σας - (Ε)

Μια ζωντανή γέφυρα

επικοινωνίας με τους όπου γης Κύπριους

συμπρωτίες μας.

19.00 MAD Music

20.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)

20.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)

21.00 Λέονες Καρμινιάνι

(Giorni Da Leone)

Κοινωνική τηλεταινία με

τους Λούκα Παρπαρέτσι,

Ρομπέρτο Αμπάτι, κ.ά.

22.40 Έργα και ημέρες

Εκπομπή με την

Μαρία Αγγελίδου.

23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)

23.45 ΓΙΟΥΡΝΙΟΝΙΣ

ANT1 ΤΗΛ.: 22200200

21.15 Dancing With the Stars 4

06.00 Πρωινή ενημέρωση

Ενημερωτική εκπομπή.

06.30 Οι ντετέκτιβ - (Ε)

07.00 Οι Μέν και οι Δέν - (Ε)

Ελληνική σειρά.

07.30 Super μπαμπάς - (Ε)

08.20 Εκπαιδεύοντας

τον Μπάμπι - (Ε)

Ελληνική σειρά.

09.10 Galileo - (Ε)

10.00 Wipeout USA - (Ε)

10.45 Η εκδίκηση - (Ε)

Τηλενουβέλα.

12.00 Δείξε μου το φίλο σου

Κυπριακή σειρά.

12.50 Music and more

Ψυχαγωγική εκπομπή.

13.40 Ο πόλεμος των άστρων

Ελληνική σειρά.

15.10 Βολς με 12 θεούς - (Ε)

Κυπριακή σειρά.

17.00 Μπρούσκο - (Ε)

Κυπριακή σειρά.

18.00 Τα νέα του ANT1 σε 10΄

18.10 Συνέχεια της σειράς

18.30 Λεφτά στο λεπτό

Μπρούσκο - (Ε)

19.30 Πλάκα κάνεις

Hotel Edition. Με τους

Σάββα Πούμπουρα

Δημήτρη Βλάχο.

20.20 Τα νέα του ANT1

21.15 Dancing

With the Stars 4

Talent show με τη

Δούκισσα Νομικού.

00.15 Τίτλοι ειδήσεων

00.20 Αθλητικές ειδήσεις

00.30 Κράτα γερά - (Ε)

Adventure game

με τον Γιώργο Λιανό.

01.20 Ιστορίες μυστηρίου - (Ε)

02.10 Οι δρόμοι της πόλης - (Ε)

03.00 Οι χωράτες - (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΤΗΛ.: 22580100

21.30 Ζητείται γαμπρός

08.30 Barbie Mariposa και νε-

ραϊδένια πριγκίπισσα

(Barbie Mariposa

and the fairy princess)

Παιδική ταινία

κινομένων σχεδίων.

10.00 Μεσ στην καλή χαρά

Ψυχαγωγική εκπομπή με

την Κατερίνα Καραβάτου

14.00 Οικογενειακές

ιστορίες - (Ε)

Οι τρεις καινοτομίες του 2014

«Γκάτζετ που φοριούνται», smartphone, tablet θα κερδίσουν το ενδιαφέρον του κοινού

Υπερυψηλή ευκρίνεια στις TV

Στον τομέα των τηλεοράσεων, μέσα στο 2014, θα δείξει τις πραγματικές της δυνατότητες η υπερυψηλή ευκρίνεια (Ultra HD, UHD), καθώς στις ΗΠΑ τόσο το Netflix όσο και το Internet «βιντεοκλάμπ» της Amazon έχουν ανακοινώσει πως από φέτος θα προσφέρουν αυθεντικό τηλεοπτικό υλικό (π.χ. τον δεύτερο κύκλο της σειράς «House of Cards») σε αυτό το μορφή, για τους πελάτες τους που διαθέτουν τηλεοράσεις UHD. Εξαιρετικά πιθανό είναι επίσης από το προσεχές έτος να κυκλοφορήσουν και οι πρώτες ταινίες Ultra HD σε οπτικούς δίσκους, καθώς ήδη ένας κατασκευαστής έχει αποκαλύψει πως δημιούργησε δίσκους Blu-ray

tripλή επίστρωση, τους πρώτους με χωρητικότητα 100 GB, αρκετά για ένα φιλμ σε υπερυψηλή ευκρίνεια. Μέσα στους επόμενους μήνες, αναμένεται παράλληλα η κυκλοφορία πιο προσιτών TV Ultra HD, όπως και μοντέλων με διαφορετικό νιζάιν - οι Samsung και LG γνωστοποίησαν τον Δεκέμβριο πως θα παρουσιάσουν δύο κυρίες τηλεοράσεις 105 ιντσών υπερυψηλής ανάλυσης στη Consumer Electronics Show (CES), την επίσημη έκθεση τεχνολογίας που θα ξεκινήσει στις 7 Ιανουαρίου στο Λας Βέγκας. Εκοντας για πρώτη φορά ένα ξεχωριστό τμήμα για 3D εκτυπώτες, όπου όλα τα περίπτερα έχουν νοικιαστεί πριν από τον Οκτώβριο, η φετινή CES αποτελεί επιπλέον απόδειξη για το ότι το 2014 θα είναι η χρονιά όπου η τεχνολογία της 3D εκτύπωσης θα αρχίσει να αξιοποιείται μαζικά για εμπορικούς σκοπούς - με αρχικούς χρήστες τις επικριρίσεις που χρειάζεται να κατασκευάζουν πρωτότυπα.

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Περισσότερες δυνατότητες για επικοινωνία, ενημέρωση και ψυχαγωγία, όπου και όποτε το θελήσουν οι χρήστες, εγγυάται να δώσει η τεχνολογία το 2014. Ακόμη κι αν κανείς περιοριστεί σε όσα έχουν αποκαλύψει οι παγκόσμιοι κολοσσοί ότι ετοιμάζουν για τη νέα χρονιά ή όσα έχουν διαρρεύσει για τα πλάνα τους, θα καταλήξει στο συμπέρασμα πως αρκετές καινοτομίες θα δουν το φως της δημοσιότητας, και της... αγοράς, τη χρονιά που ξεκινά σε λίγες ημέρες. Ο λόγος είναι πως αμέτρητοι καταναλωτές θα εντάξουν από την πρώτη στιγμή στην καθημερινότητά τους αυτές τις καινοτομίες, συμβάλλοντας έτσι ώστε ο τζίρος των ηλεκτρονικών αγαθών και υπηρεσιών να αγγίξει το 2014 το ποσό των 2,1 τρις. δολαρίων.

Τουλάχιστον στις ΗΠΑ, όπου γίνονται σχετικές μελέτες αγοράς, ο νεοεμφανιζόμενος τομέας που προσελκύει το ενδιαφέρον του αγοραστικού κοινού είναι τα «γκάτζετ που φοριούνται» («wearable gadget»), με το 91% των καταναλωτών να δηλώνει ενθουσιασμένο με την ιδέα συσκευών όπως τα «έξυπνα» γυαλιά και τα «έξυπνα» ρολόγια. Εξάλλου, μέσα στο 2014 αναμένεται να κυκλοφορήσουν επίσημα στην αγορά τα «έξυπνα» γυαλιά της Google, παράλληλα με το λανσάρισμα ενός online καταστήματος με συμβατές εφαρμογές.

Μάλιστα, την επόμενη χρονιά θα εμφανιστούν και νέοι ανταγωνιστές των Google Glass, εκτός του μοντέλου της Vuzix το οποίο κυκλοφόρησε τον Δεκέμβριο, που θα προέλθουν από τις εταιρείες Meta, Telepathy, Recon Instruments και GlassUp. Αρκετά δημοσιεύματα υπογραμμίζουν πως στον χώρο των «έξυπνων» γυαλιών πιθανότατα θα μπουν δυνατότα και άλλοι, πιο γνωστοί κατασκευαστές - για παράδειγμα, η Samsung έχει καταθέσει ήδη πατέντες στην Κορέα για μια ανάλογη συσκευή. Παράλληλα, αρκετές μεγάλες εταιρείες ηλεκτρονικών θα κυκλοφορή-

Αμέτρητοι καταναλωτές θα εντάξουν στην καθημερινότητά τους προϊόντα τεχνολογίας που θα προσφέρουν περισσότερη επικοινωνία, ενημέρωση και ψυχαγωγία.

σουν «έξυπνα» ρολόγια, μια κατηγορία συσκευών που έκανε «ποδαρικό» φέτος και θα διαδοθεί πολύ περισσότερο τους προσεχείς μήνες.

Ετσι, τη στιγμή που οι πωλήσεις των smartwatch άγγιξαν το 2013 τις 500.000, η εταιρεία Canalsy εκτιμά πως το 2014 θα εκτιναχθούν στα 5 εκατομμύρια. Δίπλα στο Galaxy Gear της Samsung και το Smartwatch 2 της Sony, που κυκλοφορούν και στην Ελλάδα, ανάλογα μοντέλα θα κυκλοφορήσουν η LG και η ZTE, όπως έχουν δηλώσει ανώτερα στελέχη τους.

Τουλάχιστον με βάση τις πληροφορίες, το ίδιο θα κάνει και η Google, η HTC, η Apple και η Microsoft. Μάλιστα, τα «έξυπνα» ρολόγια θα γίνουν... εξυπνότερα, «μαθαίνοντας» αυτόματα ποιες ειδοποιήσεις θέλει να βλέπει ο κάτοχός τους και πότε. Πάντως, τα «γκάτζετ που φοριούνται» δεν πρόκειται να επισκιάσουν τα smartphone, με την IDC να υποστηρίζει πως οι πωλήσεις τους θα αυξηθούν 12%. Μεταξύ των νέων μοντέλων, αναμένονται περισσότερα κινητά με κυρτή οθόνη, στα πρότυπα του Galaxy Round της Sam-

Η πρόβλεψη για τη νέα χρονιά είναι πως ο τζίρος των ηλεκτρονικών αγαθών και υπηρεσιών θα αγγίξει το ποσό των \$2,1 τρις.

sung και του G Flex της LG, όπως και τηλέφωνα που η οθόνη θα «αγκαλιάζει» και τις ακμές τους, δίνοντας έτσι περισσότερο χώρο για την προβολή ειδοποιήσεων. Μέσα στο 2014 θα κυκλοφορήσουν επίσης τα πρώτα συναρμολογούμενα τηλέφωνα από τη Motorola.

Η λογική πίσω από το πρότζεκτ της θυγατρικής της Google, η οποία συνεργάζεται με τη Phonebloks, είναι η εύκολη παραμετροποίηση και αναβάθμιση των κινητών. Ετσι, καθώς όλα τα υποσυστήματα θα «κουμπώνουν» πάνω σε έναν βασικό σκελετό στο τηλέφωνο, ο χρήστης τους θα μπορεί να επιλέξει το hardware που ταιριάζει στις ανάγκες του και να αλλάξει κάποιο εξάρτημα όταν αυτό είναι πα ξεπερασμένο. Την άνοιξη αναμένεται επίσης και ο «ψηφιακός βοηθός» που αναπτύσσει η Microsoft για τα «έξυπνα» κινητά της. Με κωδική ονομασία Cortana, ο «Βοηθός» θα λειτουργεί όπως το Siri της Apple και το Google Now της Google, αλλά επιδρώντας με τον χρήστη μέσω φωνητικών εντολών. Τουλάχιστον για τις υποστηριζόμενες γλώσσες, στις οποίες μάλλον δεν θα προστεθούν άμεσα τα ελληνικά, η εμφάνιση του Cortana θα αυξήσει τον ανταγωνισμό για το ποιος από τους τρεις «βοηθούς» είναι πιο εύχρηστος και αξιόπιστος.

Το 2014 κερδισμένα θα είναι όμως και τα tablet, με τις εκτιμήσεις να μιλούν για αύξηση των πωλήσεων κατά 18%, και πάλι εις βάρος των PC, ενώ αναμένεται να κυκλοφορήσουν μεγαλύτερες ταμπλέτες από τα σημερινά μοντέλα. Ετσι, η Samsung έχει στα σκαριά μια παραλλαγή του Galaxy Note στις 12,2 ιντσες, ενώ πολλά δημοσιεύματα μιλούν για ένα καινούργιο iPad 13 ιντσών από την Apple.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. με 600 τ.μ. οικόπεδο τεμάχιο, στην Αλάντσα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 τηλ. 99622427

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάροι των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολάτσι επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένο. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τ.μ. 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, πλήρως επιπλωμένο. Κεντρική θέρμανση, κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένο Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Θέα Χώρος Πρασίνου, τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται οροφωδιαμέρισμα στο Καϊμακλί. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια εν suite και κοινοχρήστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επιπλώση ή χωρίς επιπλώ. Τηλέφωνο 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγιοπηνόρος στη Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Πε-

ρισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99326326.

Ενοικιάζεται ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αλάντσα, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματισμό σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητήσιμη). Ιάκωβος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομηχ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρινα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακάκι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλείται οικιστικό τεμάχιο, 669 τ.μ., στο Παλαίμετοχο. Τιμή: € 75.000 τηλ. 99622427

Πωλείται οικιστικό τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάντσα, μεταξύ Παλαίου και Νέου δρόμου Λ/οσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τ.μ στην περιοχή Coloumbia-Γερμασόγεια. Εφάπτεται πεζοδρομίου και μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητήσιμη). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoidou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμιά, 580 τ.μ.

με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαρία. Ολοκ. εμβαδό 5.686 με Σ.Δ. 20%. Τηλ.: 96885030 ιδιοκτήτης.

Πωλείται σε νεόκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δόλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζοδρόμιο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασήμι, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

Πωλείται αμάξ Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 αλογα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο MOT, σύστημα triptonic, leather, με αρκετά extra. Τιμή

5.800 ευρώ. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πωλείται περίπτερο money gram dvd club. Πωλείται επικερδής επιχείρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενσωματωμένο dvd club και τερμάτιο περίπτερο. Επίσης στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάστημα αθλητικών παπουτσιών. Πλούσιο stock. Πωλείται λόγω άλλων ασχολιών των ιδιοκτητών. Τηλ. 99843498.

Πωλείται επικερδής επιχείρηση (Πάρκο Καφεστιατόριο) με όλο τον εξοπλισμό, λόγω άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Υπαίθρια παιχνιδιούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γάμων, βαπτίσεων κ.λ). Τηλ. 99843498.

Ενοικιάζονται φουσκωτά κάστρα σε διάφορα μεγέθη για εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους για διάφορες εκδηλώσεις! Τηλ.: 99484639

Πωλείται σκούτερ Piaggio μοντέλο Beverly - Anniversary Edition, κυβισμού 500 κ.ε. χρώματος μολύβι, έτους 2012, παρα πολύ καλή κατάσταση, με εγγύηση αντιπροσωπείας 2 χρόνια με χιλιόμετρα 2400, ένας ιδιοκτήτης. Για πληροφορίες: τηλ. 99-634-136, ή 97-686-236. Λάρινα.

Πωλείται εργοστασιακό ευνδρείο, διαστάσεων 100 x 30 κ. εκ. μαζί με όλα τα απαραίτητα για χρήση του και με επίσης με χαλικά. 60 ευρώ. Τηλ. 99-634136.

Άνεργος Δημοσιογράφος;

Ζητείται δημοσιογράφος για μόνιμη απασχόληση σε περιοδικά, ιστοσελίδες lifestyle. Απαιτείται η άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας και η υψηλού επιπέδου γνώση υπολογιστή με έμφαση στη χρήση social media. Μόνιμη και σταθερή εργοδότηση με ευκαιρίες ανέλιξης. Απαραίτητη προϋπόθεση ο ευχάριστος θετικός χαρακτήρας, η όρεξη για εργασία και η αρμονική λειτουργία σε ομάδα. Σχετική πείρα θα θεωρηθεί επιπλέον προσόν. Για αποστολή βιογραφικού: Όμιλος Ειδικών Εκδόσεων drousiotoue@sppmedia.com

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΣΛΗΨΗ

Ζητείται για άμεση πρόσληψη άτομο για γραφειακή διεκπεραίωση διαφημίσεων, διαγωνισμών και ενημέρωση σχετικού λογισμικού προγράμματος. Προηγούμενη πείρα στον χώρο θα θεωρηθεί επιπρόσθετο προσόν. Για αποστολή βιογραφικού drousiotoue@sppmedia.com

Ενοικιάζεται οικία

Ενοικιάζεται ανώγειος κατοικία, σε τετρακατοικία, 2 υπνοδωματίων, με καθιστικό και σαλοτραπεζαρία, στην Βυζαντιού 10, Μακεδονίτσα. Τηλ. 22353651, 99053744, 99422070.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, επιπλωμένο, πλήρως εξοπλισμένο, με κλιματισμό. Κατάλληλο και για φοιτητές. Λεωφ. Καλλιπόλεως κοντά στο πανεπιστήμιο. Τηλ. 22756808

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Ο Παραλήπτης και Διαχειριστής εταιρείας με έδρα τη Λευκωσία διαθέτει προς πώληση:

Κατάστημα στη Λευκωσία, επί της οδού Πινδάρου. Το κατάστημα είναι ενοικιασμένο και αποτελείται από διπλό κατάστημα και μεσοπάτωμα. Το εμβαδόν του ισόγειου είναι 91τ.μ. περίπου και το εμβαδόν μεσοπατώματος είναι 41 τ.μ. περίπου.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως υποβάλουν την σφραγισμένη προσφορά τους, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, μέχρι την Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου 2013, στα γραφεία του Παραλήπτη και Διαχειριστή, Γραφείο 202, στην οδό Γρηγορίου Ξενοπούλου 10, 1061 Λευκωσία.

Ο Παραλήπτης και Διαχειριστής δεν υποχρεούται να αποδεχθεί τη ψηφότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Για περισσότερες πληροφορίες, και για τους όρους της προσφοράς, παρακαλείσθε να επικοινωνήσετε με τον κ. Μάριο Καλλία, Γραφείο 202, Γρηγορίου Ξενοπούλου 10, 1061 Λευκωσία, τηλ. 22817414, φαξ: 22768955, e-mail: marios.kallias@kalliasandassociates.com

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου σε μικρή πολυκατοικία, σε ήσυχη περιοχή στα Λατσία με άμεση πρόσβαση σε κύριες οδικές αρτηρίες (Mall, πανεπιστήμιο, αυτοκινητόδρομο). Χώροι 75 τ.μ. (55 τ.μ. εσωτερικοί χώροι και 20 τ.μ. καλυμμένη βεράντα). Εξοπλισμένο με εντοιχισμένη κουζίνα, ψυγείο, θέρμανση, κλιματισμό, διπλά παράθυρα, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο €350 μηνιαίως συμπεριλαμβανομένου τα κοινόχρηστα. Πληρ. 99 651466.

Πωλείται οικία

Πωλείται οικία στην Αλάντσα, 2όροφη 3 υπνοδωματίων 160 τ.μ, σε 290 τ.μ οικόπεδο με συντελεστή 120/100 δίπλα από το Σκαλί. Η κατοικία βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση με κεντρική θέρμανση, α.ε, τζάκι και parking. Δεχόμαστε και ανταλλαγές με μικρότερης αξίας ακίνητα. Τιμή 235,000 συζητήσιμη. Τηλ: 97893366.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Πωλούνται πολυτελή διαμερίσματα στη Λευκωσία: Ιθακή, Καλυψώ (χρόνος ολοκλήρωσης, Ιανουάριος 2014). Διατίθενται ένα διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων με roof garden (185m2 + 84m2) και ένα διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων (115m2).

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε στα τηλ.: 99685150, 99447800.

Πωλείται οικόπεδο

Πωλείται εξαιρετικό οικιστικό οικόπεδο 661 τ.μ στον Ποταμό Γερμασόγειας-περιοχή Coloumbia. Εφάπτεται μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνου και πεζοδρόμου. Ιδανικό για ανέγερση μιας-δυσ κατοικιών ή τρίωρο block διαμερισμάτων. ΣΔ 100%. Τιμή: 330.000. Τηλ.: 97742121

Είμαστε εδώ
για να στηρίξουμε
ό,τι αγαπάτε.

Η EuroLife είναι δίπλα σας με δύναμη και αξιοπιστία.

- Με καταβολές σχεδόν **€1 δις** σε πελάτες για εξαργυρώσεις, ωφελήματα λήξης και απαιτήσεις σε συμβόλαια ζωής, ατυχημάτων και υγείας, μέσα σε 24 χρόνια ζωής.
- Με ασφαλιστικά αποθέματα άνω των **€425 εκ.** που εξασφαλίζουν τη φερεγγυότητα και την αξιοπιστία.
- Με ισχυρή και πρωτοπόρα παρουσία στην ασφαλιστική βιομηχανία της Κύπρου με πάνω από **100.000** πελάτες.
- Με συνετή και επαγγελματική διαχείριση των επενδυτικών ταμείων με παγκόσμια διασπορά.
- Με εργαζομένους και συνεργάτες που διακρίνονται από υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού.
- Με αίσθημα κοινωνικής ευαισθησίας και υπευθυνότητας.

Ξεκινήστε τη νέα χρονιά έχοντας δίπλα σας κάποιον που νοιάζεται πραγματικά για σας, παρέχοντας σας αξιόπιστες ασφαλιστικές λύσεις για να προστατεύσετε ό,τι πολυτιμότερο: εσάς και την οικογένεια σας.

Στοιχεία κατά την 30η Σεπτεμβρίου 2013

Γραμμή Επικοινωνίας 8000 8880

EuroLife Ltd. Διεύθυνση Κεντρικών Γραφείων: EuroLife House, Έβρου 4, 2003 Στρόβολος, Λευκωσία,
τηλ: 22 124000, φαξ: 22 341090, www.eurolife.com.cy

EuroLife

ασφάλεια